

มาตรการคุ้มครองเด็กตามพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478

นายพงศกร เรืองเดชขจร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชานิติศาสตร์
คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2556
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

MEASURES FOR THE PROTECTION OF CHILDREN UNDER THE GAMBLING ACT OF B.E.
2478 (1935)

Mr. Pongsakorn Ruangdetkhajorn

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Laws Program in Laws

Faculty of Law

Chulalongkorn University

Academic Year 2013

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

มาตรการคุ้มครองเด็กตามพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ.
2478

โดย

นายพงศกร เรืองเดชขจร

สาขาวิชา

นิติศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ศาสตราจารย์ วีระพงษ์ บุญโญภาส

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

.....คณบดีคณะนิติศาสตร์

(ศาสตราจารย์ ดร. นันทวัฒน์ บรมานันท์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(อาจารย์ ดร. คณพล จันทน์หอม)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ศาสตราจารย์ วีระพงษ์ บุญโญภาส)

.....กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(อาจารย์ ดร. ดล บุนนาค)

.....กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(อาจารย์ สรรพสิทธิ์ คุ้มประพันธ์)

พงศกร เรื่องเดชขจร : มาตรการคุ้มครองเด็กตามพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478. (MEASURES FOR THE PROTECTION OF CHILDREN UNDER THE GAMBLING ACT OF B.E. 2478 (1935)) อ.ที่ปริกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ศ. วีระพงษ์ บุญโญภาส, 129 หน้า.

ในปัจจุบันปัญหาการพนันเป็นปัญหาที่ยิ่งทวีความรุนแรง ส่งผลให้เป็นข่าวอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งการพนันยังเป็นต้นตอที่อาจนำไปสู่การกระทำความผิดประเภทอื่นๆได้ ทำให้ปัญหาการพนันไม่ใช่ปัญหาเล็กๆอีกต่อไป และเมื่อไม่กี่ปีมานี้พบว่าอายุของเด็กที่เริ่มเล่นการพนันครั้งแรกเริ่มมีอายุน้อยลงมากขึ้น ประกอบกับกลุ่มประชากรเด็กก็มีจำนวนมาก จึงเป็นกลุ่มเป้าหมายที่สำคัญของเจ้ามือพนันที่จะแสวงหาประโยชน์จากคนกลุ่มนี้

เมื่อศึกษาแล้วพบว่าเด็กเป็นบุคคลที่อ่อนด้อยประสบการณ์และไม่มีวุฒิภาวะเพียงพอ รวมถึงจากการศึกษาทางวิทยาศาสตร์ชี้ให้เห็นว่า ช่วงวัยรุ่นตอนต้นเป็นวัยที่ยังขาดความยับยั้งชั่งใจ เพราะสมองส่วนหน้า (Prefrontal Cortex) ซึ่งมีผลเกี่ยวข้องกับกระบวนการคิดและการตัดสินใจที่ใช้เหตุผลยังไม่พัฒนาเท่าผู้ใหญ่ ทำให้วัยรุ่นมักตัดสินใจโดยใช้อารมณ์มากกว่าเหตุผล อีกทั้งการพนันเป็นเกมที่ยั่วให้เกิดอารมณ์ความรู้สึกได้มาก ไม่ว่าผู้เล่นจะอยู่ในสถานการณ์ที่ได้หรือเสีย เด็กจึงเป็นช่วงวัยที่มีความเสี่ยงสูงมากที่จะติดการพนันได้ง่ายและถอนตัวได้ยาก ทำให้เด็กเป็นบุคคลสมควรได้รับการคุ้มครองเป็นพิเศษจากการพนันมากกว่าผู้ใหญ่

จากการศึกษากฎหมายการพนันโดยตรงของประเทศไทยคือ พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ.2478 พบว่ามีมาตราทางกฎหมายในการคุ้มครองเด็กจากการพนัน แต่มีลักษณะที่ไม่ครอบคลุมไปถึงความผิดอื่นๆที่เกี่ยวข้อง และความผิดอื่นๆในพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวก็ไม่ได้กล่าวถึงเด็กโดยตรง รวมถึงโทษที่ปรากฏในกฎหมายฉบับนี้มีลักษณะที่เบาบางจนไม่อาจทำให้ผู้กระทำความผิดเกิดความเข็ดหลาบและป้องกันไม่ให้เกิดการกระทำซ้ำได้ ดังนั้น การเพิ่มมาตรการคุ้มครองเด็กจากการพนันขึ้นมาในพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ.2478 จึงเป็นสิ่งที่เหมาะสมและจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการคุ้มครองเด็กจากการพนันให้มากขึ้น และลดจำนวนเด็กติดการพนันที่เพิ่มขึ้นในทุกๆปี

สาขาวิชา นิติศาสตร์

ปีการศึกษา 2556

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่อ อ.ที่ปริกษาวิทยานิพนธ์หลัก

5486003934 : MAJOR LAWS

KEYWORDS: CHILDREN / GAMBLING / LAW

PONGSAKORN RUANGDETKHAJORN: MEASURES FOR THE PROTECTION OF CHILDREN UNDER THE GAMBLING ACT OF B.E. 2478 (1935). ADVISOR: PROF. VIRAPHONG, BOONYOBHAS, 129 pp.

In the present day, the problems of gambling are drastically increased, which are continually brought to people awareness. Moreover, the gamble is the origin that could lead to other breaking a law conducts. Hence, The gambling harassment becomes massive. A past few years, it was discovered that the children ages of firstly engage in gambling are younger. Besides, the great amount of child population, thus, they are the best target for the banker who needs the benefits from them.

The study has found that children are inexperienced and immature. Additionally, scientific studies have indicated that adolescence is the period of time when an individual is being imprudent, because his or her Prefrontal Cortex, to which logical thinking and decision making processes are attributed, is not as developed as that of an adult. As a result, a teenager tends to make an emotional decision rather than a logical one. Furthermore, gambling is a game, which stimulates lots of emotions and feelings, no matter the player is in a winning or losing situation. Thus, adolescence is the age, which is risky of being easy to addicted to gambling but difficult to quit. Consequently, the children are individuals, who deserve more special protection against gambling than adults.

From the study of Thailand's law directly concerning gambling, which is the Gambling Act of B.E. 2478 (A.D. 1935), it was found that legal measures for the protection of children against gambling are present, but in manners not covering other relevant offences, and other offences in the said Act do not directly mention children, as well as punishments, for which are prescribed by the said Act, are too lenient to chasten offenders or to prevent commission of the offences. Therefore, addition of measures for the protection of children against gambling to the Gambling Act of B.E. 2478 (A.D. 1935) is suitable and highly necessary, in order to increase efficiency in the protection of children against gambling and to decrease the number of children addicted to gambling, which is annually rising.

Field of Study: Laws

Student's Signature

Academic Year: 2013

Advisor's Signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สามารถสำเร็จไปด้วยดีด้วยความกรุณาของศาสตราจารย์วีระพงษ์ บุญ โณภาสที่สละเวลาอันมีค่าคอยให้คำแนะนำและคำปรึกษาแก่ผู้เขียนในเรื่องราวอันเกี่ยวกับมาตรการ คุ่มครองเด็กจากการพนัน รวมถึงการชี้แนะสิ่งที่ขาดตกบกพร่องเพื่อให้วิทยานิพนธ์ออกมาสมบูรณ์ ยิ่งขึ้น ผู้เขียนจึงขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

กราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร. ดล บุนนาค อาจารย์สรรพประสิทธิ์ คุ่มพ์ประพันธ์และ อาจารย์ ดร.คณพล จันทน์หอมเกี่ยวกับในการเสนอแนะ วิจัยและชี้ให้เห็นถึงประเด็นที่ขาดไปใน วิทยานิพนธ์ ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ไม่อาจสำเร็จได้เลยหากขาดคำแนะนำจากท่านอาจารย์

กราบขอบพระคุณอาจารย์นวนน้อย ตริรัตน์ อาจารย์ศิริพร ยอดกมลศาสตร์และ คณะทำงานในศูนย์ศึกษาการพนัน ที่คอยให้คำปรึกษาและข้อมูลเกี่ยวกับการพนันในประเทศไทยซึ่งเป็นประโยชน์อย่างมากกับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ นอกจากนี้ยังเสนอให้ผู้เขียนได้รับการสนับสนุนการทำ วิทยานิพนธ์จากศูนย์ศึกษาปัญหาการพนัน และให้เกียรติเชิญมาทำงานร่วมกัน

กราบขอบพระคุณคุณพ่อไพฑูรย์ เรื่องเดชขจรและคุณแม่ไพลิน เรื่องเดชขจร ที่ให้ความรัก และเป็นกำลังใจให้ผู้เขียนเรื่อยมาตลอดชีวิตและในขณะที่ทำวิทยานิพนธ์ จนทำให้สำเร็จลุล่วงไปได้ ด้วยดี

ขอขอบคุณคุณลลิตา รั้งสรรค์วิวัฒน์ ที่คอยส่งข้อมูลและข่าวสาร เนื้อหาสาระแก่ผู้เขียน เกี่ยวกับการพนันตลอดมา และเพื่อนๆที่ศึกษามาด้วยกันในระดับปริญญาโท สาขากฎหมายอาญา และกระบวนยุติธรรมทางอาญาทุกคน ที่เป็นกำลังให้กันและให้ความช่วยเหลือในขณะที่มีผู้เขียน ประสบปัญหาต่างๆ

ท้ายนี้หากวิทยานิพนธ์เล่มนี้มีคุณค่าหรือประโยชน์ต่อสังคมประการใดแล้ว ผู้เขียนขอยก คุณงามความดีต่างๆให้กับบุคคลที่กล่าวข้างต้น และหากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีข้อผิดพลาดหรือขาดตก บกพร่องประการใดก็แล้วแต่ ผู้เขียนกราบขออภัยมา ณ ที่นี้ด้วยครับ

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญภาพ	1
บทที่ 1 บทนำ	2
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	2
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย	3
1.3 สมมติฐานของการศึกษาวิจัย	4
1.4 ขอบเขตของการศึกษาวิจัย	4
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
1.6 วิธีดำเนินการวิจัย	5
บทที่ 2 มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองเด็กในประเทศไทย	6
2.1 แนวความคิดและหลักการในการคุ้มครองเด็ก.....	6
2.1.1 แนวความคิดในการคุ้มครองและปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชน	6
2.1.2 แนวความคิดทางกฎหมายในการคุ้มครองเด็กและเยาวชน.....	9
2.1.3 หลักสากลในการคุ้มครองและรับรองสิทธิเด็ก	11
2.2 ความเป็นมาและคำจำกัดความของการพนัน	17
2.2.1 ความเป็นมาของการพนัน.....	17
2.2.1.1 ช่วงเวลาก่อนมีพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2473 ใช้บังคับ	17
2.2.1.2 ช่วงเวลาที่พระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2473 ใช้บังคับ	21
2.2.2 คำจำกัดความของการพนัน	23
2.2.2.1 คำจำกัดความของการพนันตามตัวบทกฎหมาย	23
2.2.2.2 คำจำกัดความของการพนันตามความเห็นของนักวิชาการ.....	24
2.2.2.3 คำจำกัดความของการพนันตามคำพิพากษาศาลฎีกา	24
2.3 ลักษณะและรูปแบบของการพนันตามกฎหมาย	25
2.3.1 ประเภทของการพนัน	25

2.3.1.1	การเล่นที่ห้ามเด็ดขาด	25
2.3.1.1.1	การเล่นตามบัญชี ก.....	25
2.3.1.1.2	การเล่นซึ่งมีลักษณะคล้ายบัญชี ก.	25
2.3.1.1.3	การเล่นร้ายแรงอื่นใดที่กำหนดห้ามไว้ในกฎกระทรวง.....	26
2.3.1.1.4	ข้อยกเว้น.....	26
2.3.1.2	การเล่นที่สามารถอนุญาตให้เล่นได้.....	26
2.3.1.2.1	การเล่นตามที่ระบุไว้ในบัญชี ข.....	27
2.3.1.2.2	การเล่นซึ่งมีลักษณะคล้ายกับบัญชี ข.	27
2.3.1.3	การเล่นที่ให้รางวัล.....	27
2.3.1.4	การเล่นอื่นใดตามมาตรา 4 ทวิ.....	27
2.3.2	การกำหนดโทษในความผิดที่เกี่ยวกับการพนัน	28
2.3.2.1	โทษเรียกใบอนุญาตคืนตามมาตรา 11.....	28
2.3.2.2	โทษทางอาญา	28
2.4	มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองเด็ก	28
2.4.1	เหตุผลและความจำเป็นในการคุ้มครองเด็กจากการพนัน	29
2.4.1.1	ผลกระทบต่อทางด้านร่างกาย	30
2.4.1.2	ผลกระทบต่อจิตใจ	35
2.4.1.2.1	โรคทางจิตเวช	35
2.4.1.2.2	ปัญหาเกี่ยวกับความสัมพันธ์และการแสดงอารมณ์.....	35
2.4.1.2.3	ขาดการพัฒนาตนเอง.....	36
2.4.1.2.4	การทะเลาะเบาะแว้ง.....	36
2.4.1.3	ผลกระทบต่อด้านสังคม.....	36
2.4.1.3.1	ปัญหาการเงิน / ล้มละลาย	36
2.4.1.3.2	ปัญหาด้านกฎหมาย	37
2.4.1.3.3	ปัญหาด้านหน้าที่การงาน การเรียนหรืออาชีพ.....	37
2.4.1.3.4	ขาดคนมีคุณภาพ.....	37
2.4.2	มาตรการที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองเด็กในพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478	39

2.4.3 รูปแบบการพนันที่ได้รับความนิยมในปัจจุบัน.....	40
2.4.3.1 การพนันทายผลฟุตบอล.....	40
2.4.3.2 การพนันประเภทเสี่ยงโชคทางข้อความสั้นหรือ SMS	41
บทที่ 3 มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองเด็กและเยาวชนจากการพนันในต่างประเทศ ...	43
3.1 ประเทศอังกฤษ	43
3.1.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพนันในประเทศอังกฤษ	43
3.1.2 มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองเด็กและเยาวชนจากการพนัน.....	44
3.2 ประเทศสิงคโปร์	47
3.2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพนันในประเทศสิงคโปร์	47
3.2.2 มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองเด็กและเยาวชนจากการพนัน.....	50
3.3 มลรัฐวิกตอเรีย ประเทศออสเตรเลีย.....	51
3.3.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพนันในมลรัฐวิกตอเรีย ประเทศออสเตรเลีย	51
3.1.2 มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองเด็กและเยาวชนจากการพนัน.....	52
3.4 แนวทางการบำบัดเด็กที่ติดการพนันในต่างประเทศ.....	54
3.1.1 การบำบัดรักษาเกี่ยวกับจิตใจ	55
3.1.1.1 Cognitive Behaviour Therapy.....	55
3.1.1.2 Motivational Interviewing.....	55
3.1.1.3 Psychodynamic	56
3.1.1.4 Psycho-educational.....	56
3.1.1.5 Mindfulness therapy	56
3.1.1.6 Family therapy	56
3.1.2 แนวทางปฏิบัติ	57
3.1.2.1 จำกัดในการเข้าถึงเงิน	57
3.1.2.2 ห้ามเข้าสถานที่เล่นพนัน.....	57
3.1.2.3 ผู้ให้คำปรึกษาทางการเงิน	57
3.1.3 การรักษาบำบัดด้วยยา	57
บทที่ 4 วิเคราะห์ความเหมาะสมของมาตรการคุ้มครองเด็กตามพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478	58

4.1 วิเคราะห์ถึงปัญหาและอุปสรรคทางกฎหมายของการคุ้มครองเด็กตามพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478	58
4.2 วิเคราะห์และเปรียบเทียบมาตรการคุ้มครองเด็กจากการพนันระหว่างประเทศไทยและต่างประเทศ	62
4.3 แนวทางที่เหมาะสมในการคุ้มครองเด็กตามพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478	69
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ	81
รายการอ้างอิง	94
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	129

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
2.1	แผนภูมิแสดงการเติบโตทางเศรษฐกิจของธุรกิจการพนันทั่วโลกในระหว่างปี 2008 – 2012.....	29
2.2	ปริมาตรสมองของเด็กและวัยรุ่น.....	31
2.3	ตัวอย่างผลของพฤติกรรมที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างกึ่งก้านของนิวรอนในสมอง.....	32
2.4	การตอบสนองของสมองส่วนหนึ่งใน reward circuit ต่อรางวัลมูลค่าต่างๆเปรียบเทียบระหว่างสมองของเด็ก วัยรุ่น และผู้ใหญ่.....	33
2.5	ความเสียหายของ white matter ในบริเวณต่างๆ ของสมองที่พบในผู้ติดพนัน.....	34
2.6	ภาพสามมิติของสมองจากการวิเคราะห์ข้อมูลสแกนคลื่นแม่เหล็ก.....	35
4.1	ภาพเว็บไซต์ข่าวกีฬาที่มีการติดโฆษณาพนัน.....	60

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เด็กถือเป็นทรัพยากรที่สำคัญของประเทศในการพัฒนาชาติในอนาคต โดยพฤติกรรมแล้ว บุคคลที่อยู่ในช่วงวัยนี้มักมีพฤติกรรมที่จะอยากรู้และอยากลองสิ่งแปลกใหม่และมีความกล้าเสี่ยง แม้ว่าผลลัพธ์จะอันตรายก็ตาม ซึ่งพฤติกรรมทั้งหลายเหล่านี้เองอาจทำให้เด็กตัดสินใจผิดพลาดและส่งผลกระทบต่อเนืองไปในอนาคต ด้วยเหตุนี้ เด็กจึงควรได้รับการปกป้องคุ้มครองจากภัยอันตรายต่างๆที่อาจเกิดขึ้นได้กับเด็ก ไม่ว่าจะเป็นการ สิ่งเสพติดหรือจะเป็นสิ่งชั่วร้ายอื่นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การพนันที่กำลังเป็นปัญหาคุกคามอยู่ในกลุ่มของเด็กอีกทั้งได้สร้างผลกระทบในด้านต่างๆต่อเด็ก ไม่ว่าจะเป็นทางด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันหลายสิ่งหลายอย่างมีการพัฒนาอย่างรวดเร็วและการพนันก็เป็นสิ่งหนึ่งที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด จากที่กล่าวไปในอดีตการพนันมักเล่นอยู่ในบ่อนต่อมาก็สามารถเล่นโดยการติดต่อผ่านทางโทรศัพท์ได้และขณะนี้ที่กำลังเป็นที่นิยมคือการเล่นการพนันผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ซึ่งนี่ถือเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เด็กนิยมเล่นการพนันกันมากขึ้น เนื่องจากเป็นการพนันที่ไม่ได้มีความซับซ้อนมากนัก สามารถเข้าถึงได้ง่ายมากเพียงแค่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ที่สามารถเชื่อมต่อกับระบบอินเทอร์เน็ตก็สามารถเข้าถึงการพนันได้แล้ว นอกจากนี้ยังมีการพนันประเภทเสี่ยงโชคที่มาในรูปแบบต่างๆ ทำให้เด็กเกิดความอยากรู้และอยากลองเข้าไปเล่น จากสิ่งเหล่านี้เองอาจส่งผลให้เด็กเล่นพนันอย่างต่อเนื่องและทำให้เกิดติดการพนันขึ้นมา โดยอาจนำไปสู่ปัญหาต่างๆตามมาไม่ว่าจะเป็นปัญหา อาชญากรรม หรือในทางเศรษฐกิจ เป็นต้น ทั้งมีการโฆษณาที่เชิญชวนให้มีการเล่นการพนันซึ่งมีพบเห็นได้อยู่ทั่วไปไม่ว่าการสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ โทรทัศน์ วิทยุและบนอินเทอร์เน็ต ทำให้เด็กยิ่งเกิดความอยากรู้อยากเห็นมากยิ่งขึ้นและมีส่วนทำให้เด็กเกิดความโลภหลงไหลในทรัพย์สินเงินทองที่นำมาล่อตาล่อใจได้

สำหรับประเทศไทยได้มีกฎหมายที่บัญญัติเกี่ยวกับการพนันโดยเฉพาะคือ พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 ซึ่งเป็นกฎหมายที่กำหนดกฎเกณฑ์และวางเงื่อนไขในการเล่นการพนันเอาไว้ อีกทั้งยังบัญญัติถึงความรับผิดชอบสำหรับผู้ฝ่าฝืนเอาไว้ด้วย โดยพระราชบัญญัตินี้ได้มีการแบ่งประเภทของการพนันหลักๆ อันได้แก่ การพนันตามบัญชี ก.หรือการพนันที่ห้ามมิให้เล่นเด็ดขาด และการพนันบัญชี ข.หรือการพนันที่สามารถขออนุญาตเล่นได้และการพนันประเภทอื่นที่มีได้บัญญัติไว้ในส่วนของการคุ้มครองเด็กเกี่ยวกับการพนันพระราชบัญญัตินี้ก็ได้มีการบัญญัติถึงอยู่ในมาตรา 7 (3) บัญญัติว่า “ ใใบอนุญาตทุกฉบับต้องกำหนด (3)...ไม่ให้บุคคลอายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์หรือไม่บรรลุนิติภาวะเข้าเล่นด้วย เว้นแต่การเล่นตามบัญชี ข. หมายเลข 16 ” มาตรานี้เป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับใบอนุญาตการพนันหรืออีกนัยหนึ่งก็คือการกำหนดรายละเอียดใบอนุญาตในการเล่นการพนันประเภทบัญชี ข. โดยต้องมีการกำหนดอายุของผู้เล่นไว้ไม่ต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์และไม่ให้ผู้ไม่บรรลุนิติ

ภาวะเข้าเล่น หากมีการละเมิดใบอนุญาตมาตรา 11 ของพระราชบัญญัตินี้ก็จะลงโทษโดยให้เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตมีสิทธิจะเรียกใบอนุญาตคืน ส่วนการพนันประเภทบัญชี ก. นั้นต้องห้ามเล่นโดยเด็ดขาดไม่ว่าจะเป็นผู้ใหญ่หรือเด็ก

แม้ว่าพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 จะมีการบัญญัติเกี่ยวกับการคุ้มครองเด็กจากการพนัน แต่ก็ยังไม่เพียงพอต่อการแก้ไขปัญหาการพนันในเด็กที่มีปริมาณเพิ่มสูงขึ้นทุกปี อีกทั้งยังไม่มี การบัญญัติความผิดเกี่ยวกับการคุ้มครองเด็กอย่างชัดเจนและครอบคลุมเท่าที่ควร ทำให้การแก้ไข ปัญหาเด็กเกี่ยวกับการพนันยังไม่สามารถแก้ไขได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยปัญหาหนึ่งที่พบคือ แม้จะมี ฐานความผิดที่มีการจัดให้เล่น หรือทำอุบายล่อ ช่วยประกาศโฆษณาหรือชักชวนโดยทางตรงหรือ ทางอ้อมให้ผู้อื่นเข้าเล่นหรือเข้าพนันในการเล่นซึ่งไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานหรืออนุญาต แล้วแต่เล่นพลิกแพลงตามมาตรา 12 ซึ่งเป็นฐานความผิดหนึ่งในพระราชบัญญัติที่มีลักษณะค่อนข้าง ความครอบคลุมหลายความผิดเอาไว้ด้วยกัน แต่ทั้งนี้ไม่ได้มีการกำหนดแยกระดับการคุ้มครองเด็ก ออกจากการคุ้มครองบุคคลผู้ที่บรรลุนิติภาวะส่งผลให้ระดับการคุ้มครองเด็กเท่ากันกับบุคคลผู้ที่ บรรลุนิติภาวะซึ่งตามหลักการคุ้มครองเด็กย่อมต้องได้รับการคุ้มครองในระดับพิเศษกว่าบุคคลอื่น และ อีกปัญหาหนึ่งของพระราชบัญญัติฉบับนี้คือมีการอนุญาตให้บุคคลใดซึ่งรวมถึงเด็กที่ยังไม่บรรลุนิติ ภาวะสามารถเข้าเล่นการพนันบางประเภทได้โดยพระราชบัญญัติฉบับนี้มีการบัญญัติอนุญาตไว้อยู่ใน มาตรา 7 ซึ่งเป็นการพนันประเภทบัญชี ข. หมายเลข 16 อันได้แก่ สลากกินแบ่ง สลากกินรวบหรือ การเล่นเสี่ยงโชคให้เงินหรือประโยชน์อย่างอื่นแก่ผู้คนใดบุคคลหนึ่ง ดังนี้ เห็นได้ว่าพระราชบัญญัติ ฉบับนี้มีได้ห้ามไม่ให้เด็กเล่นการพนันแบบเด็ดขาด โดยอนุญาตให้เล่นได้เฉพาะที่กฎหมายกำหนด เท่านั้น ซึ่งต่างจากในต่างประเทศ อาทิเช่น มลรัฐวิกตอเรีย ประเทศออสเตรเลียเป็นมลรัฐหนึ่งใน ประเทศออสเตรเลียที่เปิดให้เล่นการพนันได้อย่างถูกกฎหมาย แต่ก็ได้ห้ามเด็กที่อายุต่ำกว่า 18 ปีเล่น การพนันแบบเด็ดขาด เนื่องจากเห็นว่าการพนันเป็นสิ่งเลวร้ายกับเด็ก จึงเห็นควรที่จะกันเด็กออกจาก สิ่งเหล่านี้ เพื่อไม่ให้เป็นการปลูกฝังในเรื่องการพนันตั้งแต่วัยเด็ก และเด็กอาจได้รับผลกระทบจากการ พนันในด้านต่างๆอีกด้วย นอกจากนี้ในจากศึกษาเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวพบว่ายังมีอีกหลายปัญหาที่ ปรากฏอยู่ในพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478

ดังนั้น จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นเห็นว่ามีควมจำเป็นต้องศึกษาถึงมาตรการทางการคุ้มครอง การเด็กจากการพนันตามพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 และศึกษามาตรการทางกฎหมายที่มี การบังคับใช้อยู่ในต่างประเทศที่บังคับใช้แล้วคุ้มครองเด็กจากการพนันได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อ นำเอามาตรการที่เหมาะสมมาใช้บังคับ โดยมุ่งหวังให้เกิดการคุ้มครองเด็กจากการพนันได้อย่างแท้จริง

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการคุ้มครองเด็ก

2.2 เพื่อศึกษาแนวทางหรือมาตรการทางกฎหมายในการบังคับใช้เกี่ยวกับการคุ้มครองเด็กตามพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478

2.3 เพื่อศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคของกฎหมายที่บังคับใช้เกี่ยวกับการคุ้มครองเด็กตามพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478

2.4 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบกับมาตรการทางกฎหมายของประเทศอังกฤษ ประเทศสิงคโปร์ และมลรัฐวิกตอเรีย ประเทศออสเตรเลียที่มีการบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องการคุ้มครองเด็กจากการพนัน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการกำหนดมาตรการตามพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 ต่อไป

1.3 สมมติฐานของการศึกษาวิจัย

จากปัญหาที่เด็กในปัจจุบันมีการเล่นการพนันอย่างแพร่หลาย แม้ประเทศไทยมีกฎหมายเพื่อคุ้มครองเด็กจากการพนันอยู่ก็ตาม แต่ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างตรงจุดและยังไม่ครอบคลุมในหลายๆความผิดที่มีความเกี่ยวข้องกันอย่างทั่วถึงตามพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 ทำให้รัฐไม่อาจคุ้มครองเด็กจากการพนันได้อย่างเต็มที่ หากมีการแก้ไขและเพิ่มเติมมาตรการคุ้มครองเด็กจากการพนันที่มีอยู่ตามพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 ย่อมทำให้ประสิทธิภาพในการคุ้มครองเด็กจากการพนันจะดียิ่งขึ้นและมีโอกาสเป็นไปได้สูงในการลดจำนวนเด็กเข้าสู่การเล่นพนันได้ในอนาคต

1.4 ขอบเขตของการศึกษาวิจัย

การศึกษาในเรื่องนี้จะศึกษาถึงแนวคิด ทฤษฎีการคุ้มครองเด็ก และศึกษาถึงมาตรการเกี่ยวกับการคุ้มครองเด็กตามพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของกฎหมายที่บังคับกับเรื่องนี้ ปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมาย เป็นต้น นอกจากนี้ยังศึกษาเปรียบเทียบกับมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองเด็กของประเทศอังกฤษ สิงคโปร์และมลรัฐวิกตอเรีย ประเทศออสเตรเลียเพื่อหาแนวทางกำหนดมาตรการคุ้มครองเด็กตามพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 มาใช้ได้อย่างเหมาะสมกับประเทศไทย

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

5.1 ทำให้ทราบแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการคุ้มครองเด็ก

5.2 ทำให้ทราบแนวทางหรือมาตรการทางกฎหมายในการบังคับใช้เกี่ยวกับการคุ้มครองเด็กตามพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478

5.3 ทำให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคของกฎหมายที่บังคับใช้เกี่ยวกับการคุ้มครองเด็กตามพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478

5.4 ทำให้ทราบถึงมาตรการทางกฎหมายของประเทศอังกฤษ ประเทศสิงคโปร์ และมลรัฐวิคตอเรีย ประเทศออสเตรเลียที่มีการบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องการคุ้มครองเด็กจากการพนันเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการกำหนดมาตรการตามพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 ต่อไป

1.6 วิธีดำเนินการวิจัย

เป็นการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) โดยค้นคว้าจากเอกสารข้อมูลตำราและเอกสารต่างๆที่เกี่ยวข้องอาทิเช่นตำราหนังสือวารสารตัวบทกฎหมายบทความวิจัยและผลงานทางวิชาการที่เกี่ยวข้องรวมทั้งข้อมูลจากเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เป็นต้น

1.7 นิยามศัพท์

เด็ก หมายถึง บุคคลที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี

บทที่ 2

มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองเด็กในประเทศไทย

2.1 แนวความคิดและหลักการในการคุ้มครองเด็ก

2.1.1 แนวความคิดในการคุ้มครองและปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชน

การพิจารณาว่าเหตุใดเด็กและเยาวชนจึงมีความสำคัญที่จะต้องได้รับการปกป้องคุ้มครองจากภัยอันตรายต่างๆ มากกว่าคนในกลุ่มอื่น และในการปกป้องคุ้มครองนั้นทำไปเพื่ออะไร เหตุใดจึงต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ จากปัญหาเหล่านี้สามารถหาคำตอบได้จากการพิจารณาถึงแนวความคิดและทฤษฎีในการคุ้มครองเด็กและเยาวชน โดยการวิเคราะห์ถึงแนวความคิดในการปฏิบัติต่อเด็กสามารถแยกองค์ประกอบออกเป็น 3 ส่วนด้วยกัน¹ คือ

- **แนวความคิดที่ถือว่าเด็กและเยาวชนเป็นสมบัติของพ่อแม่** เป็นแนวความคิดที่เกิดจากแนวความคิดที่ว่าสถาบันครอบครัวเป็นสถาบันพื้นฐานที่มีความสำคัญที่สุดในการดำรงสังคมส่วนรวมเอาไว้ เนื่องจากสังคมส่วนรวมในยุคแรกๆไม่มีความเข้มแข็งเหมือนกันรัฐในปัจจุบัน ต่างจากในอดีตที่เป็นการอยู่อาศัยในรูปแบบของชนเผ่าต่างๆ ตามแนวความคิดนี้จึงเป็นแนวความคิดหลักในสังคมที่พบเห็นมากที่สุด และยังมีการฝังตัวอยู่ในสังคมอย่างลึกซึ้ง ตั้งแต่สังคมในอดีตจวบจนปัจจุบัน แนวความคิดนี้ถือว่าเด็กและเยาวชนเป็นสมบัติส่วนตัวของพ่อแม่ สังคม หรือรัฐ หรือบุคคลทั่วไปไม่เข้าแทรกแซง พ่อแม่มีสิทธิและอำนาจเหนือลูกอย่างเด็ดขาด จะปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนเพียงใดก็ได้²

แนวความคิดนี้เริ่มก่อตัวมาตั้งแต่สมัยสุเมเรียนและบาบิโลน³ รวมถึงอีกหลายวัฒนธรรมในอดีต ในสมัยโรมันโบราณ บุคคลมีเสรีภาพในการขาย ละทิ้งหรือแม้กระทั่งฆ่าลูกของตนได้ซึ่งผู้เป็นพ่อได้รับอำนาจเป็นเจ้าของชีวิตและความตายเหนือลูก⁴

ส่วนสังคมไทยในสมัยโบราณ ผู้เป็นบิดาหรือสามีมีอำนาจเหนือบุตรและภริยาของตนมีลักษณะคล้ายกับกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน ดังเช่น สิทธิในการลงโทษหรือการนำบุตรของตนไปจำหน่ายได้ ซึ่งแนวความคิดนี้ยังความมีอิทธิพลต่อสังคมปัจจุบัน อาจจะมีมากหรือน้อยก็แล้วแต่วัฒนธรรมของ

¹ กิติพัฒน์ นนทปัทมดูล, "ปัญหาการทารุณกรรมและการปล่อยปละละเลยเด็ก : แนวความคิดและความตระหนักต่อปัญหาของนักวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง" (วิทยานิพนธ์นิติศาสตร์มหาบัณฑิต, นิติศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2528), หน้า 53.

² เรื่องเดียวกัน, หน้า 53-54.

³ ประธาน วัฒนวานิชย์, กระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน และกฎหมายเกี่ยวกับความผิดของเด็ก (กรุงเทพฯ: ประกายพริก, 2530), หน้า 13-14.

⁴ เรื่องเดียวกัน, หน้า 54.

สังคมนั้น ซึ่งเห็นได้จากค่านิยมในการเลี้ยงดูเด็กของบิดา มารดาที่มีสิทธิในการอบรมเลี้ยงดูสั่งสอน รวมถึงการลงโทษ ไม่ว่าจะเป็นการดูว่ากล่าวหรือการเข็ดขยี้ เป็นต้น

- แนวความคิดที่ว่าเด็กและเยาวชนเป็นสมบัติของสังคม แนวความคิดนี้ถือว่าเด็กและเยาวชนเป็นสมบัติของสังคมหรือรัฐ โดยบิดามารดามีสิทธิหรืออำนาจน้อยกว่ารัฐ หรือไม่มีสิทธิหรืออำนาจเหนือเด็กและเยาวชนเลย ซึ่งเป็นหน้าที่ของสังคมที่ต้องดูแลอบรมสั่งสอนเด็กและเยาวชนให้เป็นพลเมืองอันพึงประสงค์ของสังคมนั้น ในบางวัฒนธรรมเด็กจะไม่ถือว่าเป็นบุคคลจนกว่าสังคมจะขนานนามเด็กคนนั้นอย่างเป็นทางการ (Baptize) ในสังคมคริสเตียนหลายแห่งแม้ในปัจจุบันเด็กจะไม่เป็นที่ยอมรับจนกว่าจะได้รับประกาศว่าเป็นคริสเตียน (Christened) แล้ว⁵

- แนวความคิดที่ถือว่าเด็กและเยาวชนมีสิทธิในฐานะปัจเจกชน โดยรากฐานของแนวความคิดนี้มาจากแนวคิดปัจเจกชนนิยม (Individualism) ซึ่งให้ความสำคัญแก่บุคคลแต่ละคนว่าเป็นบุคคลหรือเป็นสิ่งที่สามารถอยู่ได้ด้วยตนเอง ซึ่งแนวคิดปัจเจกชนมาจากแนวคิดมนุษยนิยม (Humanism) ซึ่งเป็นทัศนะที่ถือว่ามนุษย์มีศักดิ์ศรี มีคุณค่าและความสามารถพัฒนาตนเองโดยอาศัยเหตุผลและวิธีการทางวิทยาศาสตร์และไม่ต้องอาศัยอำนาจเหนือธรรมชาติแต่อย่างใด ทั้งแนวคิดปัจเจกชนนิยมและมนุษยนิยมเกิดขึ้นในสมัยฟื้นฟูศิลปวิทยาการ (Renaissance) มีลักษณะที่ความคิดได้แยกตัวออกจากกรอบจำกัดของคริสตจักรซึ่งเป็นช่วงยุคกลางของยุโรป⁶

แนวความคิดนี้ถือว่าเด็กและเยาวชนมีสิทธิในฐานะปัจเจกชน คือเป็นมุมมองที่เห็นว่าเด็กและเยาวชนมีสิทธิและอำนาจ อีกทั้งศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เท่าเทียมกันกับบุคคลทั่วไป ดังนั้นแม้เด็กจะอยู่ในครอบครัวภายใต้ความดูแลของบิดามารดา แต่เด็กก็ยังมีเสรีภาพและสิทธิส่วนบุคคลในตัวเอง ทั้งนี้เด็กและบิดามารดาก็ถือเป็นส่วนหนึ่งของสังคมทั้งสิ้น บิดามารดามีสิทธิในความเป็นเจ้าของเด็ก ในฐานะผู้ให้กำเนิดหรือผู้ปกครองตราบเท่าที่เด็กได้รับการดูแลอย่างถูกวิธี ไม่เป็นที่เสื่อมเสียสวัสดิภาพทุกประการและไม่ขัดขวางต่อการพัฒนาการของเด็ก แต่เมื่อใดที่บิดามารดาบกพร่องหรือมีเหตุผลประการใดที่ไม่สามารถกระทำหน้าที่นั้นได้ รัฐหรือชุมชนหรือองค์กรเอกชนต้องเข้ามาเป็นธุระช่วยเหลือ แก้ไขด้วยวิธีการที่เหมาะสมเพื่อคุ้มครองสวัสดิภาพและสิทธิความเป็นปัจเจกชนของเด็กเอาไว้⁷

โดยแนวคิดที่ว่า "เด็กและเยาวชนมีสิทธิในฐานะปัจเจกชน" มีการยอมรับและเติบโตขึ้นในปัจจุบัน เพราะแนวคิดมนุษยนิยมได้รับการยอมรับกันมากในปัจจุบันจนกระทั่งสหประชาชาติได้ประกาศ "ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน" ซึ่งแนวความคิดมนุษยนิยมนี้เป็นรากฐานของแนวคิดเด็กและเยาวชนมีสิทธิในฐานะปัจเจกชน ต่อมาในปีพ.ศ. 2502 สหประชาชาติได้ประกาศ "ปฏิญญา

⁵ เรื่องเดียวกัน , หน้า 55.

⁶ นาถวดี ฟ้าคง, "มาตรการคุ้มครองเด็กที่ถูกทำร้ายโดยบุคคลในครอบครัว" (วิทยานิพนธ์นิติศาสตร์มหาบัณฑิต, คณะนิติศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536), หน้า 23.

⁷ เรื่องเดียวกัน, หน้า 54.

สากลว่าด้วยสิทธิเด็กและเยาวชน” และในปี พ.ศ. 2532 องค์การกองทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ ได้ประกาศใช้ “อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก” ดังนี้ ทั้งปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิเด็กและเยาวชนและอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กได้แสดงออกถึงความคิดที่ว่าเด็กและเยาวชนมีสิทธิในฐานะปัจเจกชนซึ่งเป็นความคิดที่มีการยอมรับและรับรองมากที่สุดในปัจจุบัน⁸

เมื่อพิจารณาถึงสังคมไทยจะต้องย้อนกลับไปในสมัยสุโขทัยที่มีการปกครองเรียกว่า พ่อปกครองลูก กล่าวคือพระมหากษัตริย์ทรงเสมือนเป็นพ่อสำหรับราษฎรทั้งหลายที่เป็นลูก และขณะเดียวกับที่ทรงมีอำนาจเด็ดขาดเหนือชีวิตลูก การที่กษัตริย์ทรงมีสิทธิเด็ดขาดเหนือชีวิตประชาชนเสมือนหนึ่งชีวิตลูกเช่นนี้อาจกล่าวได้ว่าแบบแผนความสัมพันธ์ภายในครอบครัว พ่ออาจมีสิทธิเหนือชีวิตลูกด้วยเช่นเดียวกัน ซึ่งมีการยืนยันได้จากศิลาจารึกในสมัยสุโขทัย ถือว่าบุคคลที่เป็นภรรยาและบุตรมีสภาพเป็นทรัพย์สินสมบัติของบิดาหรือสามี โดยบิดามารดาจะยกบุตรของตนให้เป็นมรดกตกทอดแก่ผู้อื่นก็ได้ ดังนั้นเมื่อพิจารณาจากการปฏิบัติต่อกันในสมัยสุโขทัยแล้วจะเห็นได้ว่าเป็นลักษณะแนวคิดที่ถือว่าเด็กและเยาวชนเป็นสมบัติของพ่อแม่⁹

ต่อมาในสมัยอยุธยาที่มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองมาเป็นแบบทวารวดีคือ พระมหากษัตริย์เป็นเทพเจ้ามาจุติ แต่ภายในครอบครัวยังคงถือว่าพ่อมีสิทธิเหนือชีวิตลูกและกฎหมายอยุธยาอ้างกำหนดให้สามีและบิดามารดาสามารถนำบุตรหรือภรรยาไปขายเพื่อเป็นทาสได้ แต่มิให้ภรรยาหรือบุตรนำสามีหรือบิดามารดาไปขาย เนื่องจากถือว่าภรรยาและบุตรอยู่ภายใต้การปกครองของสามีและบิดามารดา¹⁰

ในสมัยรัตนโกสินทร์ การที่พระมหากษัตริย์ทรงลาจากฐานะสมมติเทพมาเป็นธรรมราชาซึ่งต้องมีทศพิธราชธรรม¹¹ นั้นทำให้เริ่มมีการผ่อนคลายเป็นเรื่องอำนาจของชายในสังคมที่มีต่อหญิงและเด็ก นอกจากนั้นการเปิดรับวัฒนธรรมตะวันตกทำให้ค่านิยมและแนวคิดในการปฏิบัติต่อกันเปลี่ยนแปลงไป ในสมัยรัชกาลที่ 4 ได้มีการประกาศพระราชบัญญัติผู้ขายเมีย จ.ศ. 1229 (พ.ศ. 2410) มีสาระสำคัญตอนหนึ่งกำหนดไว้ว่า “...ก็ถ้าลูกชายก็ตี ลูกหญิงก็ตี อายุ 15 ปีขึ้นไปแล้วถ้าพ่อแม่มันจะเอามาขายต่อมันลงแกงไฉนยอม มีผู้รู้เห็นด้วยจึงเป็นอันขาย” จะเห็นได้ว่ากฎหมายได้ให้การรับรองคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชน บิดามารดาจะนำบุตรที่มีอายุกว่า 15 ปีไปขายโดยที่ไม่ได้รับความยินยอมจากตัวบุตรไม่ได้ นับได้ว่าเป็นจุดเริ่มต้นของแนวคิดที่ให้การรับรองและคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชนในสังคมไทยโดยรัฐเริ่มมีแนวคิดว่ารัฐควรที่จะเข้ามาปกป้องและแทรกแซงอำนาจของสถาบันครอบครัวที่มีเหนือเด็ก นอกจากนี้ก็มีประกาศคำปรึกษาตัดสินเรื่องจำนำเด็ก จ.ศ.1244(พ.ศ. 2425) ที่ประกาศห้ามไม่ให้บุคคลกระทำความผิดฐานพรากเด็กไปจำนำ และต่อมาเมื่อมีการประกาศใช้กฎหมายลักษณะอาญาได้มีการกำหนดบทลงโทษต่อผู้กระทำการละเมิดสิทธิเด็กและเยาวชนไว้

⁸ เรื่องเดียวกัน , หน้า 24.

⁹ เรื่องเดียวกัน , หน้า 47.

¹⁰ วิไลเคษา ถาวรธนสารและคณะ, พื้นฐานวัฒนธรรมไทย (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไชนันต์โปรดักชั่น จำกัด 2524), หน้า 260.

¹¹ เรื่องเดียวกัน , หน้า 387.

เช่นกัน แต่อย่างไรก็ตามแนวคิดที่ว่าเด็กและเยาวชนเป็นสมบัติของพ่อแม่ก็ยังคงเป็นแนวคิดหลักอยู่ในสมัยนั้น

ต่อมาเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการปกครองมาเป็นระบอบประชาธิปไตยเมื่อ พ.ศ. 2475 แนวคิดที่ถือว่าเด็กและเยาวชนเป็นสมบัติของรัฐหรือสังคมได้เริ่มมีบทบาทขึ้นโดยรัฐเข้ามามีบทบาทและขยายความรับผิดชอบในงานสวัสดิการสังคมแก่ประชาชน¹² มีการบัญญัติพระราชบัญญัติประถมศึกษากำหนดการศึกษาภาคบังคับให้แก่เด็กและเยาวชน เพื่อที่รัฐจะได้สามารถวางรูปแบบการศึกษาปลูกฝังแนวคิดและอุดมการณ์ของรัฐให้เด็กรับทราบในรูปแบบเดียวกันได้

ส่วนแนวคิดที่ว่าเด็กและเยาวชนมีฐานะปัจเจกชนนั้นเพิ่งเกิดขึ้นในสังคมพร้อมกับการยอมรับแนวคิดนี้ในโลกตะวันตก โดยสหประชาชาติได้ประกาศปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิเด็กและเยาวชนและอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กซึ่งประเทศไทยในฐานะที่อยู่ร่วมประชาคมโลกและได้เป็นสมาชิกองค์การสหประชาชาติ การเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาสิทธิเด็กของประเทศไทย รวมทั้งการเรียกร้องจากองค์การและหน่วยงานต่างๆในระดับระหว่างประเทศและภายในประเทศให้รัฐมีนโยบายในการรับรองและคุ้มครองสิทธิเด็กในฐานะปัจเจกชนตามมาตรฐานสากล ทำให้ประเทศไทยมีการยอมรับแนวคิดที่ว่าเด็กและเยาวชนมีสิทธิในฐานะปัจเจกชนมากขึ้น

อย่างไรก็ตามสำหรับในสังคมไทยแนวคิดที่ว่าเด็กและเยาวชนมีสิทธิในฐานะปัจเจกชนก็ยังถือว่าเป็นเรื่องใหม่ เนื่องจากได้รับการปลูกฝังมาอย่างยาวนานในลักษณะของจารีตประเพณีของสังคมกับแนวคิดที่ว่าเด็กและเยาวชนเป็นสมบัติของพ่อแม่ที่พ่อแม่มีอำนาจเด็ดขาดเหนือลูก ดังนั้นอาจจำเป็นต้องใช้ระยะเวลาในการเปลี่ยนแปลงในการปรับแนวคิดและวิถีชีวิตต่อไป

2.1.2 แนวความคิดทางกฎหมายในการคุ้มครองเด็กและเยาวชน

แม้ในปัจจุบันเด็กและเยาวชนจะอยู่ภายใต้การดูแลและปกป้องคุ้มครองของบิดามารดา แต่สิ่งที่ขาดไปไม่ได้เลยคือรัฐก็มีส่วนร่วมเป็นผู้รับผิดชอบในตัวเด็กเช่นเดียวกันกับบิดามารดาและบิดามารดาก็เป็นส่วนหนึ่งของรัฐด้วย ซึ่งโดยปกติแล้วบิดามารดามีสิทธิเป็นเจ้าของเด็กในฐานะเป็นผู้ให้กำเนิดหรือผู้ปกครองตราบเท่าที่เด็กได้รับการเลี้ยงดูอย่างถูกวิธีไม่เป็นการเสื่อมเสียสวัสดิภาพทุกประการและไม่ขัดขวางพัฒนาการของเด็ก แต่เมื่อใดที่บิดามารดาบกพร่องหรือมีเหตุที่จะกระทำหน้าที่นี้ไม่ได้ รัฐก็ต้องมีหน้าที่เข้าเป็นธุระช่วยเหลือแก้ไขด้วยวิธีการที่เหมาะสม¹³ ซึ่งการที่รัฐใช้อำนาจเพื่อเข้าไปคุ้มครองเด็กและเยาวชนได้นั้นจะต้องอยู่ภายใต้แนวคิดดังต่อไปนี้

¹² อภิญา เวชยชัย, "การศึกษาแนวคิดและแนวปฏิบัติงานในการให้บริการครอบครัวอุปการะ" (วิทยานิพนธ์สังคมศาสตรมหาบัณฑิต, สังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2527), หน้า 50.

¹³ กิตติพัฒน์ นนทปัทมเดชะ, "ปัญหาการทารุณกรรมและการปล่อยปละละเลยเด็ก : แนวความคิดและความตระหนักต่อปัญหาของนักวิชาการที่เกี่ยวข้อง", หน้า 57.

- แนวคิด Police power

เป็นแนวคิดในกฎหมายมหาชนที่ถือว่ารัฐมีอำนาจชนิดหนึ่งที่เรียกว่า Police power หรืออำนาจในการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในรัฐ ซึ่งเดิมที่อำนาจดังกล่าวนี้เป็นส่วนหนึ่งของอำนาจพระมหากษัตริย์ ศาลสูงของสหรัฐอเมริกาเคยให้คำจำกัดความอำนาจรัฐเช่นนี้หมายถึงอำนาจในทางสาธารณสุขจัดให้ราษฎรมีสวัสดิภาพมีศีลธรรม มีสวัสดิการ หรือมีความเป็นอยู่ที่ดี ซึ่งสรุปคืออำนาจที่ปกครองราษฎรให้มีความสุขนั่นเอง¹⁴

การใช้อำนาจรัฐเช่นนี้ ในทางนิติบัญญัติแสดงออกโดยผ่านทางตรากฎหมาย เช่น กฎหมายอาญา กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ตลอดจนจนพระราชบัญญัติอื่นๆ ในส่วนของการใช้อำนาจรัฐฝ่ายบริหาร รัฐต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่คอยควบคุมสอดส่องดูแลให้มีการปฏิบัติตามกฎหมาย นอกจากนี้ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจรัฐฝ่ายตุลาการก็จัดให้มีองค์กรหนึ่ง คือ ศาล เพื่อทำหน้าที่พิจารณาพิพากษาคดีและกำหนดบทลงโทษในกรณีที่มีการนำตัวผู้ฝ่าฝืนกฎหมายมาเข้าสู่กระบวนการพิจารณาเพื่อรับโทษ

แนวความคิด Police power ถือว่ารัฐมีอำนาจเต็มบริบูรณ์ที่จะปกป้องพลเมืองของตนให้พ้นภัยอันตรายจากบุคคลซึ่งกระทำความผิดหรือเป็นภัยของสังคม ฉะนั้นรัฐจึงถือความชอบธรรมที่จะเข้าไปแทรกแซงสถาบันครอบครัว เพื่อให้ความคุ้มครองแก่เด็กและเยาวชนซึ่งเป็นพลเมืองของตนและเพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยขึ้นแก่สังคม ถ้าหากในกรณีที่สถาบันครอบครัวไม่สามารถทำหน้าที่ได้อีกต่อไป

- แนวความคิด Parens Patriae

เริ่มต้นจากกฎหมายประเทศอังกฤษ(Common law)ซึ่งถือว่ากษัตริย์เป็นบิดาของประเทศ โดยกษัตริย์จะให้อำนาจแก่ Chancellor ในการคุ้มครองเด็กและเยาวชนทั้งหมดในราชอาณาจักรของพระองค์ซึ่งอำนาจดังกล่าวถูกจำกัดเฉพาะในสภาพความเป็นอยู่ที่ดีของเด็กในปัจจุบันหรืออนาคตที่ถูกคุ้มครองต่อความปลอดภัย โดยเหตุผลของการใช้อำนาจดังกล่าวนี้ เนื่องจากผู้ปกครองรัฐต้องการช่วยเหลือพลเมืองที่ไม่สามารถดูแลรักษาตนเองได้อาจเป็นเพราะอายุหรือความสามารถทางด้านร่างกายและจิตใจ ในปัจจุบันความมุ่งหมายของแนวคิด Parens Patriae ยังเป็นเช่นเดียวกับในอดีตคือถือว่ารัฐมีอำนาจพิเศษในฐานะที่เป็นบิดามารดาของประเทศชาติที่จะปกป้องคุ้มครองเด็กและเยาวชนให้พ้นจากภัยอันตรายหรือความเสียหายใดๆ และจะช่วยเหลือให้เติบโตเป็นพลเมืองที่ดีมีความรับผิดชอบ¹⁵

¹⁴ Donald Brieland and John Allen Lemmon, *Social Work and the Law* (Minnesota: West Publishing 1987), pp. 137-138.

¹⁵ Ibid, p.138.

ดังนั้น หน้าที่ของรัฐในฐานะที่เป็นบิดามารดาของประเทศชาติเป็นการแสดงออกถึงแนวคิดที่ว่ารัฐสามารถเข้าแทรกแซงสถาบันครอบครัวเมื่อบิดามารดาปฏิบัติหน้าที่ตามความรับผิดชอบที่มีต่อเด็กและสังคมได้บกพร่องหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ซึ่งการที่รัฐจะเข้าไปแทรกแซงเพื่อคุ้มครองสวัสดิภาพของเด็กตามแนวคิด *Parens Patriae* นี้จะต้องมีสมมติฐานอยู่ 2 ประการ คือ¹⁶

ก. สมมติฐานที่ว่าเด็กขาดความสามารถทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจและไม่สามารถควบคุมสติตรึกตรองโดยรอบคอบเช่นผู้ใหญ่

ข. รัฐจะดำเนินการเพื่อประโยชน์ที่ดีที่สุดของเด็ก และก่อนที่รัฐจะเข้ามาใช้อำนาจแทรกแซงรัฐต้องแสดงให้เห็นปรากฏว่าบิดามารดาหรือผู้ปกครองนั้น ไม่มีความสามารถ หรือบกพร่องในหน้าที่ให้การดูแลเอาใจใส่แก่เด็ก

2.1.3 หลักสากลในการคุ้มครองและรับรองสิทธิเด็ก

เริ่มแรกได้มีการให้ความคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของเด็กในฐานะที่เด็กเป็นประชากรของโลก โดยจะเห็นได้จากปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (Universal Declaration and Human Right) ที่ได้รับการยอมรับเป็นมติที่ประชุมสมัชชาแห่งสหประชาชาติ เมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 1948 และจุดประสงค์ที่สำคัญของปฏิญญานี้คือการขยายเจตนารมณ์ของสหประชาชาติให้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยการจำแนกประเภทของสิทธิมนุษยชนออกเป็น 2 ประเภท คือ 1. สิทธิทางการเมืองและสิทธิพลเมือง เช่น สิทธิในความเป็นอิสระและความเท่าเทียมในเกียรติภูมิ ความเสมอภาคโดยปราศจากการเลือกปฏิบัติใดๆ สิทธิในการดำรงชีวิต เสรีภาพและความมั่นคง สิทธิที่ไม่อาจลงโทษทรมาณอย่างโหดร้ายปราศจากมนุษยธรรม เป็นต้น 2. สิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม สิทธิที่ได้มาจากมาตรฐานการครองชีพเพียงพอสำหรับสุขภาพและความอยู่ดีของตนและครอบครัว เป็นต้น

สิทธิทั้งหลายมีส่วนเกี่ยวข้องกับเด็ก เพราะสมมติฐานของมนุษย์ คือ มนุษย์ทุกคนย่อมมีสิทธิเสรีภาพตั้งแต่เกิด ดังนั้นเด็กที่เกิดมาทุกคนย่อมต้องมีสิทธิได้รับความคุ้มครองเพื่อสิทธิต่างๆเช่นกัน นอกจากนี้ยังมีข้อสังเกตอีกว่าปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนบัญญัติถึงสิทธิเฉพาะเด็กในข้อ 25 ว่า ” ...มารดาและเด็กชอบที่จะได้รับการดูแลและช่วยเหลือเป็นพิเศษ เด็กทั้งหลายไม่ว่าจะเป็นบุตรในสมรสหรือนอกสมรส ย่อมได้รับความคุ้มครองทางสังคมเช่นเดียวกัน ” ความในข้อ 25 นี้ ชี้ให้เห็นว่าเด็กพึงได้รับความคุ้มครองสิทธิและได้รับการดูแลช่วยเหลือเป็นพิเศษทุกคน¹⁷

เนื่องจากเด็กเป็นผู้ที่มีสภาวะทางร่างกายและจิตใจด้อยกว่าผู้ใหญ่ ต้องการได้รับการพิทักษ์ดูแลเอาใจใส่มากกว่าบุคคลทั่วไป ดังนั้นการคุ้มครองสิทธิเด็กในฐานะบุคคลทั่วไปจึงไม่สามารถแก้ไข

¹⁶ Shippen L., *Page the Law : the lawyer and medical aspects of child abuse in Child abuse* (United State of America Little , brown and Company 1982), p. 108.

¹⁷ ชุมน บัญญัติพันธุ์, "อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิเด็ก : ผลกระทบต่อประเทศไทย" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, นิติศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2536), p. 7.

เปลี่ยนแปลง การละเมิดสิทธิเด็กที่มีอยู่ในสังคมระหว่างประเทศได้อย่างจริงจัง ด้วยเหตุนี้ สหประชาชาติจึงสร้างปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิเด็กขึ้นเมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 1959 เพื่อเป็นข้อเสนอแนะและเรียกร้องให้รัฐต่างๆ สร้างระเบียบกฎหมายเกณฑ์ในการคุ้มครองเด็กโดยเฉพาะ สถานะทางกฎหมายระหว่างประเทศของปฏิญญาว่าด้วยสิทธิเด็กแห่งสหประชาชาติ เป็นคำแนะนำที่ได้รับการรับรองจากที่ประชุมสมัชชาสหประชาชาติในฐานะมติของสมัชชาสหประชาชาติโดยบัญญัติไว้ทั้งสิ้น 10 ข้อ เน้นถึงสิทธิทางแพ่งและสิทธิทางการเมือง สิทธิทางสังคม เศรษฐกิจและวัฒนธรรม เพื่อเป็นมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับเด็กทุกคน และเป็นหลักประกันสวัสดิภาพของเด็กมิให้ตกเป็นเหยื่อหรือเสียเปรียบต่อการกระทำของบุคคลที่มุ่งจะเอาเปรียบ โดยเฉพาะข้อที่ 2 ที่ว่า “เด็กพึงได้รับการพิทักษ์และคุ้มครองเป็นพิเศษ อันจะช่วยให้เด็กพัฒนาทั้งด้านร่างกาย สมองและจิตใจ เพื่อให้อยู่ในสังคมได้อย่างปกติชน” และข้อ 9 ที่ว่า “เด็กพึงได้รับการปกป้องจากการถูกทอดทิ้ง พ้นจากความโหดร้ายทารุณ และการถูกข่มเหงรังแกทุกชนิด เด็กจะต้องไม่กลายเป็นสินค้าในรูปแบบใด จะไม่มีการรับเด็กเข้าทำงานก่อนถึงวัยสมควร ไม่มีการกระทำใดๆ อันจะเป็นการชักจูงหรืออนุญาตเด็กให้จำต้องรับจ้างทำงาน ซึ่งอาจจะเป็นผลร้ายต่อสุขภาพของเด็กหรือเป็นเหตุให้การพัฒนาทางร่างกาย ทางสมอง และทางจิตใจของเด็ก ต้องเสื่อมถอยลง”¹⁸

สหประชาชาติได้เชิญชวนให้ประเทศสมาชิกยอมรับนับถือสิทธิเด็กตามปฏิญญาว่าด้วยสิทธิเด็กตลอดมา ทั้งนี้เพื่อให้การคุ้มครองสิทธิเด็กเป็นไปอย่างกว้างขวางทั่วถึงทุกประเทศในโลก แต่อย่างไรก็ตามโดยหลักกฎหมายระหว่างประเทศ ปฏิญญาว่าด้วยสิทธิเด็กฉบับดังกล่าว ไม่ก่อให้เกิดพันธะทางกฎหมาย แก่บรรดารัฐทั้งหลายที่ร่วมกันลงมติรับรองให้มีการบังคับใช้ คงเป็นเพียงความผูกพันทางด้านจริยธรรมในทางการเมืองระหว่างประเทศ คือไม่มีผลบังคับในแง่ของกฎหมายแต่เป็นเพียงข้อแนะนำให้ประเทศในสมาชิกสหประชาชาติปฏิบัติตาม และที่สำคัญปฏิญญาดังกล่าวมิได้สร้างกลไกในทางปฏิบัติให้แก่รัฐที่ร่วมลงมติรับรอง ดังนั้นในการให้สิทธิเสรีภาพและความคุ้มครองแก่เด็กจึงเป็นไปได้โดยไม่มีประสิทธิภาพอย่างเต็มที่ ทั้งในกรณีที่มีการละเมิดสิทธิเด็กในประเทศใดประเทศหนึ่ง ก็หาได้มีวิธีการแก้ไขหรือบังคับการให้เป็นไปตามปฏิญญานั้นแต่อย่างใด เพราะประเทศสมาชิกสหประชาชาติมีสิทธิที่จะไม่ปฏิบัติตามปฏิญญาหรือแม้แต่จะปฏิบัติตาม ก็สามารถเลือกที่จะปฏิบัติตามแต่เพียงบางส่วนตามที่ตนเห็นสมควรก็ได้

ด้วยเหตุดังกล่าวข้างต้น สหประชาชาติโดยเฉพาะองค์การกองทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติได้เพียรพยายามร่างอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กขึ้นเพื่อให้มีผลบังคับใช้แก่รัฐที่ให้การรับรองอย่างจริงจัง อนุสัญญาดังกล่าวร่างเสร็จในปี 1989 และมีผลบังคับใช้ในวันที่ 2 กันยายน 1990 เพื่อเป็นการขจัดปัญหาเกี่ยวกับการขาดสภาพบังคับทางกฎหมายของสิทธิ เสรีภาพและการคุ้มครองเด็กดังกล่าวมาแล้ว ทั้งนี้ เนื่องจากอนุสัญญาสิทธิเด็กมีสถานะเป็นสนธิสัญญา ซึ่งมีผลทางกฎหมายผูกพันประเทศที่เป็นภาคีทุกประเทศ แต่หากถือปฏิบัติตามอนุสัญญานี้โดยออกกฎหมายภายในประเทศของตนให้

¹⁸ ไชยยศ เหมะรัชตะ, *คู่มือกฎหมายเด็ก* (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สมาคมสวัสดิการในประเทศไทย 2530), หน้า 3-4.

สอดคล้องหรือโดยประการอื่น อนุสัญญานี้ก็อาจมีความสำคัญเพิ่มขึ้นในฐานะที่เป็นแม่บทของสิทธิเด็ก และต้นกำเนิดของกฎหมายระหว่างประเทศจารีตประเพณีเกี่ยวกับสิทธิ เสรีภาพและความคุ้มครองแก่เด็กต่อไป¹⁹

บทบัญญัติของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กประกอบไปด้วยมาตราต่างๆ 54 มาตรา ซึ่งอาจแบ่งเป็น 2 ส่วนที่สำคัญ คือ ส่วนแรกเป็นลักษณะของกฎหมายสาระบัญญัติ คือ หลักการต่างๆ ในการคุ้มครองเด็ก เริ่มจาก ข้อ 1 – ข้อ 41 และส่วนที่สองเป็นลักษณะของกฎหมายวิธีสบัญญัติ คือ เป็นหลักเกณฑ์และแบบพิธีในการบังคับใช้ ซึ่งเริ่มจากข้อ 42 – ข้อ 54 ซึ่งจากทั้งหมด 54 ข้อของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กเป็นเรื่องที่มุ่งเน้นไปถึงการคุ้มครองสิทธิเด็กโดยตรง ประกอบไปด้วยหลักพื้นฐาน 4 ประการ คือ²⁰

1. สิทธิในการมีชีวิตและการอยู่รอด เป็นสิทธิของเด็กที่คลอดออกมาแล้วจะต้องมีชีวิตอยู่รอดอย่างปลอดภัย อนุสัญญากำหนดว่ารัฐภาคีรับรองว่าเด็กทุกคนมีสิทธิที่ติดตัวมาตั้งแต่เกิดที่จะมีชีวิตอยู่ และรัฐภาคีต้องประกันอย่างเต็มที่เท่าที่จะทำได้ให้มีการอยู่รอดและการพัฒนาของเด็ก (ข้อ 6) เด็กมีสิทธิที่จะได้รับการเลี้ยงดูไม่ว่าโดยบิดามารดา ญาติพี่น้องหรือรัฐ เพื่อให้อยู่รอดและเจริญเติบโต และมีมาตรฐานความเป็นอยู่ที่ดีเพียงพอตามฐานะ ซึ่งหากครอบครัวไม่สามารถจะดำเนินการได้ตามมาตรฐานขั้นต่ำ รัฐต้องเข้าไปให้การช่วยเหลือ เด็กมีสิทธิที่จะได้รับการบริการด้านอนามัยให้พ้นจากโรคร้ายต่างๆ ที่จะทำให้เด็กเสียชีวิตหรือพิการ เช่น การมีสิทธิได้รับวัคซีนป้องกันโรคต่างๆ การตรวจรักษาอาการบริการด้านสาธารณสุขอื่นๆ มีที่อยู่อาศัย ไม่ถูกทอดทิ้งให้เป็นเด็กเร่ร่อน สิทธิที่จะได้รับอาหารในปริมาณที่พอเพียงและสะอาด สิทธิที่จะมีชื่อและสิทธิที่จะได้รับสัญชาติ

เรื่องการได้สัญชาติมีการเข้าใจว่าเด็กจะต้องได้รับสัญชาติของประเทศที่เด็กนั้นเกิด ซึ่งไม่ได้หมายความว่าความเชื่อนั้นเสมอไป แต่หมายความว่าเด็กทุกคนต้องไม่เกิดมาเป็นผู้ไร้สัญชาติ รัฐภาคีต้องดำเนินการให้เด็กมีสัญชาติใดสัญชาติหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็สัญชาติของบิดาหรือมารดา หรือของประเทศที่เด็กนั้นเกิดก็ตาม เพราะการเป็นเด็กไร้สัญชาติจะมีผลกระทบต่อเด็กอย่างร้ายแรงและเป็นเวลานาน บางประเทศไม่ให้สัญชาติของตนแก่เด็กที่เกิดจากบิดามารดาเป็นชาวต่างชาติ แม้ว่าเกิดในประเทศก็ตาม แต่รัฐนั้นก็จัดระบบการทำหลักฐานการเกิดเพื่อให้เด็กมีสิทธิที่จะไปยืนยันสัญชาติของตนได้กับประเทศที่เด็กนั้นมีสิทธิ ประเทศไทยก็จัดอยู่ในประเทศที่ไม่ให้สัญชาติไทยแก่เด็กที่เกิดจากบิดามารดาเป็นชาวต่างชาติทั้งคู่ แม้ว่าเกิดในประเทศไทยแต่เด็กนั้นมีสิทธิได้รับสัญชาติอื่นตามบิดาหรือมารดาซึ่งเป็นไปตามกฎหมายของประเทศที่บิดาและมารดาเด็กมีสัญชาติจะกำหนดไว้และรัฐต้องจัดทำหลักฐานเพื่อให้เด็กได้รับสัญชาตินั้นๆตามบิดาหรือมารดาตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติไทย เด็กที่เกิดจากบิดาหรือมารดาที่มีสัญชาติไทยไม่ว่าจะเกิดที่ใดในโลก มีสิทธิที่จะได้รับสัญชาติไทยตาม

¹⁹ วัฒนศิริ ชำนาญเวช, การเปรียบเทียบอนุสัญญาสิทธิเด็กกับกฎหมายไทย เอกสารประกอบสัมมนาเรื่องร่างอนุสัญญาประกอบสิทธิเด็ก พ.ศ.2530 (กรุงเทพมหานคร: คณะทำงานเพื่อเด็ก), หน้า 21-26.

²⁰ ศรทูล สันติวาสะ, กฎหมายสิทธิมนุษยชน เอกสารประกอบการสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช), หน้า 200-204.

กฎหมาย ซึ่งในกรณีดังกล่าวอนุสัญญาฯ ข้อ 7 ได้กำหนดไว้ว่า “เด็กจะได้รับการจดทะเบียนทันทีหลังเกิดและมีสิทธิที่จะได้รับชื่อนับแต่เกิดและสิทธิที่จะได้สัญชาติ และเท่าที่จะเป็นไปได้ สิทธิที่จะรู้จักและได้รับการเลี้ยงดูจากบิดามารดาของตน” รัฐภาคีต้องให้หลักประกันในการส่งเสริมสิทธิเช่นว่านั้นภายใต้กฎหมายสัญชาติของรัฐและภายใต้ความผูกพันตามตราสารระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากเด็กนั้นจะตกเป็นผู้ไร้สัญชาติ

ในเรื่องการเลี้ยงดูนั้นอนุสัญญาฯ เน้นการเลี้ยงดูและความสัมพันธ์ระหว่างเด็กและบิดามารดาอย่างมาก โดยกำหนดให้รัฐภาคีให้หลักประกันว่าเด็กจะต้องไม่ถูกแยกจากบิดามารดาโดยขัดกับความประสงค์ของบิดามารดา เว้นแต่การแยกเด็กนั้นจะเป็นไปตามกฎหมายซึ่งสามารถตรวจสอบได้โดยศาลและเป็นกรณีจำเป็นจะต้องแยกเด็กออกมาเพื่อประโยชน์สูงสุดของเด็กเอง เมื่อมีการทำร้ายหรือใช้เด็กในทางที่ผิดหรือเด็กถูกบิดามารดาทอดทิ้ง ทั้งนี้เพราะโดยหลักการแล้วบุคคลที่จะเลี้ยงดูเด็กได้ดีที่สุดคือบิดามารดาด้วยกัน ซึ่งเป็นไปตามข้อเท็จจริงของธรรมชาติที่ว่าไม่มีใครรักหรือว่าหวังดีต่อเด็กเกินไปกว่าบิดามารดาของเด็กเอง ยกเว้นกรณีที่บิดามารดาของเด็กมีปัญหาอย่างอื่นที่ทำให้ไม่สามารถเลี้ยงดูเด็กหรือบางครั้งกลับทำร้ายเด็กเอง เช่น บิดามารดาติดยาเสพติดหรือสุราแล้วมาทำร้ายลูกหรือไม่เลี้ยงดูเด็ก การขายลูกให้ค้าประเวณี การให้ลูกจำหน่ายยาเสพติด เป็นต้น ดังนั้นโดยหลักการแล้วเด็กมีสิทธิจะได้รับการดูแลจากบิดามารดาทั้งสองคน หากรัฐจะต้องเข้าไปแยกเด็กออกมาดูแลเองต้องเป็นในกรณีที่เด็กตกอยู่ในอันตรายหรือถูกทอดทิ้ง และที่สำคัญต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์ของเด็กเอง

หากเด็กไม่สามารถอยู่กับทั้งบิดาหรือมารดาได้ เพราะบิดามารดาแยกกันอยู่ เช่น การหย่า ในกรณีเช่นนี้จะต้องกำหนดที่อยู่ของเด็กว่าจะให้เด็กอยู่กับใครและทุกฝ่ายจะต้องได้รับโอกาสที่จะแสดงความคิดเห็นรวมทั้งตัวเด็กเองด้วย การแยกกันอยู่ของบิดาและมารดา ซึ่งทำให้เด็กต้องแยกไปอยู่กับฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือจากทั้งสองโดยรัฐนำมาดูแล เด็กยังมีสิทธิที่จะรักษาความสัมพันธ์ส่วนตัวและการติดต่อโดยตรงกับบิดาและมารดาที่เด็กไม่ได้อยู่ด้วยสม่ำเสมอ เว้นแต่การติดต่อสัมพันธ์นั้นจะขัดกับประโยชน์สูงสุดของเด็กนั่นเอง (ข้อ 9) นอกจากนี้รัฐยังต้องใช้ความพยายามเพื่อให้หลักประกันว่าหลักการที่ว่าทั้งบิดาและมารดาที่มีความรับผิดชอบร่วมกันในการเลี้ยงดูและพัฒนาการของเด็ก (ข้อ 18) ในการที่รัฐอนุญาตให้มีการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม รัฐจะต้องให้หลักประกันว่าประโยชน์สูงสุดของเด็กจะเป็นข้อพิจารณาที่สำคัญที่สุดในเรื่องการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม (ข้อ 21) และต้องใช้ความระมัดระวังอย่างเต็มที่ไม่ให้เด็กถูกทำร้ายหรือถูกนำไปใช้ประโยชน์โดยมิชอบในด้านต่างๆ โดยใช้การรับบุตรบุญธรรมบังหน้า

2. สิทธิในการได้รับการปกป้องคุ้มครอง เด็กมีสิทธิที่จะได้รับการปกป้องคุ้มครองในทุกรูปแบบที่จะเป็นอันตรายต่อเด็ก ไม่ว่าจะเป็นการคุ้มครองจากการถูกทำร้ายทั้งทางร่างกาย จิตใจ และทางเพศ ซึ่งรวมทั้งการล่วงละเมิดทางเพศหรือการแสวงหาประโยชน์ในรูปแบบต่างๆ จากเด็ก เช่น การค้าประเวณีเด็ก การขายเด็ก การนำเด็กไปใช้ขอทาน ไม่ว่าจะโดยบิดา มารดา ผู้ปกครองเด็ก หรือ

โดยบุคคลอื่น เด็กที่ลี้ภัยจากอันตรายเข้ามาในประเทศของรัฐภาคีจะต้องได้รับการคุ้มครองและช่วยเหลือ เด็กพิการทั้งร่างกายและจิตใจมีสิทธิได้ใช้ชีวิตที่ต่ออย่างมีศักดิ์ศรีและได้รับการส่งเสริมให้พึ่งพาตนเองกับมีส่วนร่วมในชุมชน เด็กมีสิทธิได้รับการคุ้มครองจากโรคร้ายต่างๆ ตามมาตรฐานสาธารณสุขที่ดีที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ จะต้องไม่มีเด็กคนใดถูกตัดออกจากการได้รับบริการสาธารณสุข เด็กมีสิทธิที่จะได้รับการปกป้องคุ้มครองจากการใช้แรงงาน โดยห้ามการใช้แรงงานเด็กที่อายุต่ำกว่าอายุขั้นต่ำที่ให้ทำงานได้ ซึ่งปัจจุบันกฎหมายแรงงานของไทยกำหนดตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานห้ามเด็กที่อายุยังไม่เกิน 15 ปี บริบูรณ์ทำงาน ส่วนเด็กที่อายุเกิน 15 ปี และทำงานได้ การทำงานของเด็กต้องไม่ใช่งานที่อันตราย ต้องไม่ขัดขวางการศึกษาของเด็กหรือเป็นอันตรายต่อสุขภาพ ร่างกาย จิตใจ ศีลธรรม หรือพัฒนาการทางสังคมของเด็ก ในส่วนของยาเสพติดเด็กมีสิทธิได้รับการคุ้มครองจากการใช้ยาเสพติดในทุกรูปแบบและมีสิทธิได้รับการปกป้องคุ้มครองจากการถูกใช้ในการผลิตหรือการค้ายาเสพติด เด็กมีสิทธิได้รับการคุ้มครองจากรัฐและสังคมจากการถูกนำไปใช้ประโยชน์ทางเพศหรือการล่วงละเมิดทางเพศในทุกรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นการชักชวนหรือข่มขู่ให้ร่วมกิจกรรมทางเพศ การค้าประเวณีหรือการเข้าไปมีส่วนในสื่อลามกเด็ก การลักพาตัว การค้าเด็กในทุกรูปแบบ เด็กมีสิทธิได้รับการปกป้อง คุ้มครองจากการถูกนำไปใช้ในการสูบบุหรี่หรือการสูดดมยาสูบ ซึ่งแต่เดิมอนุสัญญาได้กำหนดอายุขั้นต่ำไว้ที่ 15 ปี แต่ต่อมาได้กำหนดในพิธีสารของอนุสัญญานี้ได้ขยายอายุขั้นต่ำเป็น 18 ปี

เด็กที่ตกเป็นผู้ต้องหาหรือมีสิทธิหลายประการคือ เด็กจะต้องไม่ถูกลงโทษด้วยความทารุณโหดร้ายหรือไร้มนุษยธรรม และเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี จะต้องไม่ถูกลงโทษด้วยการประหารชีวิตหรือด้วยการจำคุกตลอดชีวิตโดยไม่มีโอกาสได้รับการปล่อยตัว เด็กที่ถูกจับกุม คမ်းขัง จะต้องถูกควบคุมตัวหรือขังแยกจากผู้ใหญ่ เพื่อป้องกันการเรียนรู้ถ่ายทอดพฤติกรรมจากผู้ต้องขังหรือนักโทษที่เป็นผู้ใหญ่ และเป็นการป้องกันมิให้เด็กถูกข่มเหงรังแก บังคับจิตใจ หรือตกอยู่ในอิทธิพลของผู้ต้องขังที่เป็นผู้ใหญ่ นอกจากนี้สถานคุมขังผู้ใหญ่อาจไม่เหมาะสมกับเด็ก และเด็กที่ถูกจับกุมคุมขังมีสิทธิได้รับความช่วยเหลือทางด้านกฎหมายและด้านอื่นโดยเร็ว นอกจากนี้เด็กที่เป็นผู้ถูกกระทำจากการถูกทอดทิ้ง การหาประโยชน์โดยมิชอบหรือการทำร้ายและการล่วงละเมิด การทรมาน หรือการลงโทษโดยโหดร้ายทารุณหรือโดยไร้มนุษยธรรม มีสิทธิที่จะได้รับการช่วยเหลือฟื้นฟูสภาพร่างกายจิตใจและให้กลับคืนสู่สังคมที่ดีได้อีกด้วย

3. สิทธิในการพัฒนา มุ่งเน้นทั้งทางด้านสติปัญญาและทางร่างกาย การพัฒนาด้านร่างกาย อนุสัญญานี้เน้นที่การเลี้ยงดูเด็กโดยพ่อแม่หรือในบางกรณีโดยรัฐ และระบุว่าเด็กมีสิทธิที่จะมีมาตรฐานความเป็นอยู่ที่เพียงพอต่อการพัฒนาการของเด็กทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ศีลธรรม และสังคม เด็กมีสิทธิได้รับการบริการสาธารณสุขและการตรวจรักษาเพื่อให้เด็กพ้นจากโรคร้ายที่ป้องกันได้และไม่ให้โรคร้ายดังกล่าวเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการของเด็ก อนุสัญญานี้เน้นว่าเด็กมีสิทธิได้รับการศึกษาเพื่อให้เด็กพัฒนาบุคลิกภาพ และความสามารถพิเศษ และความสามารถทางร่างกายและจิตใจของเด็ก ให้เต็มศักยภาพของเด็กแต่ละคน ให้เด็กได้พัฒนาความเคารพต่อสิทธิ

มนุษย์ชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐาน เป็นการเตรียมให้เด็กมีชีวิตและความรับผิดชอบต่อสังคมที่เสรีด้วยจิตสำนึกและความเข้าใจ เสรีภาพ ความอดกลั้น ความเสมอภาคทางเพศและมิตรภาพในหมู่พลมนุษย์ไม่แยกว่าเป็นกลุ่มใด ทั้งให้มีความเคารพต่อสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและเคารพต่อบิดามารดา เอกลักษณะทางวัฒนธรรม ภาษาและค่านิยมต่างๆทั้งที่เป็นของตนเองและที่ต่างไป (ข้อ 29)

สิทธิในการศึกษานั้นอยู่บนพื้นฐานที่จะต้องให้เด็กมีโอกาสเท่าเทียมกัน โดยรัฐจะต้องจัดการศึกษาภาคบังคับในระดับชั้นประถมศึกษาให้ทั่วถึง โดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายจากเด็กทุกคน และต้องส่งเสริมการพัฒนาการศึกษาในระดับชั้นมัธยมในรูปแบบที่หลากหลายและการศึกษาวิชาชีพ เพื่อให้เด็กทุกคนมีโอกาสเข้าศึกษาได้ โดยรัฐอาจจัดมาตรการที่เหมาะสม เช่น จัดการศึกษาให้โดยผู้เรียนไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายหรือจัดให้มีความช่วยเหลือด้านการศึกษาที่สูงกว่าชั้นมัธยมนั้น รัฐต้องจัดให้เด็กทุกคนมีโอกาสเท่าเทียมกันตามความสามารถทางสติปัญญาของเด็ก และรัฐต้องจัดมาตรการส่งเสริมให้เด็กมาเรียนโดยสมัครและลดจำนวนเด็กที่ออกจากโรงเรียนกลางคัน อนุสัญญาครอบคลุมถึงเด็กทุกคนที่อยู่ในเขตอำนาจของรัฐนั้น ไม่ว่าจะมิใช่สัญชาติใดก็ตามหลักการไม่เลือกปฏิบัติ ดังนั้นไม่ว่าเด็กจะมีสัญชาติใดและไม่ว่าการอยู่ในเขตอำนาจของรัฐนั้นจะมีสถานะที่ถูกกฎหมายหรือไม่ก็ตาม ก็มีสิทธิที่จะได้รับการศึกษาภาคบังคับและมีสิทธิได้รับโอกาสเท่าเทียมกันสำหรับการศึกษาที่สูงกว่าภาคบังคับ (ข้อ 28) ในส่วนของเด็กที่พิการในรูปแบบต่างๆรัฐต้องจัดให้เด็กเหล่านี้มีโอกาสที่จะได้รับการศึกษาอย่างเต็มที่เช่นเดียวกับเด็กปกติด้วย

4. สิทธิในการมีส่วนร่วม ซึ่งเป็นปัญหามากสำหรับประเทศทางตะวันออกที่มีแนวปฏิบัติในการไม่เปิดโอกาสให้เด็กแสดงความคิดเห็นมากนัก อนุสัญญาฯ เน้นถึงการแสดงความคิดเห็นของเด็กโดยเสรีทุกเรื่องที่มีผลกระทบต่อเด็ก และรัฐภาคีต้องดำเนินการให้เด็กได้แสดงความคิดเห็นทั้งต้องให้นำหนักต่อความคิดเห็นนั้นตามควรแก่อายุและวุฒิภาวะของเด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกระบวนการทางศาลและทางการบริหารที่มีผลกระทบต่อเด็ก เด็กต้องได้รับโอกาสที่จะแสดงความคิดเห็นต่อการดำเนินการนั้นตามกระบวนการที่กฎหมายกำหนดและสิทธิในการแสดงออกของเด็กหรืออิสระในการแสวงหาได้รับหรือส่งต่อข้อมูลและความคิดเห็นในทุกรูปแบบและในสื่อทุกประเภท เด็กมีสิทธิที่จะมีอิสรภาพทางความคิด มโนธรรมและศาสนา สิทธิในการมีส่วนร่วมนี้รวมทั้งสิทธิที่จะสมาคมกันโดยสงบ เด็กมีสิทธิที่จะเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร โดยเฉพาะที่มีความมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมเด็กในด้านต่างๆ

จะเห็นว่ามาตรการต่างๆและการคุ้มครองเด็กในด้านต่างๆ ที่แยกออกเป็นกลุ่มใหญ่ๆ 4 กลุ่มนั้น ไม่ได้แยกจากกันโดยเด็ดขาดแต่มาตรการส่วนมากมีจุดมุ่งหมายในการคุ้มครองเด็กมากกว่า 1 ด้านและส่งเสริมซึ่งกันและกัน เช่น การให้อาหารและที่อยู่อาศัย การเลี้ยงดูบิดามารดา ก็เพื่อสิทธิในชีวิตและการอยู่รอดของเด็ก แต่ในขณะเดียวกันก็เป็นไปเพื่อพัฒนาการตามวัยของเด็กด้วย การคุ้มครองเด็กในด้านต่างๆ นอกจากเพื่อปกป้องเด็กจากอันตรายแล้ว ยังส่งเสริมการพัฒนาการของเด็ก โดยเฉพาะด้านการศึกษาด้วย เพื่อไม่ให้อันตรายต่างๆมาเป็นอุปสรรคต่อการศึกษาและพัฒนาของเด็กและเพื่อไม่ทำให้การพัฒนาการของเด็กหยุดชะงักลง

2.2 ความเป็นมาและคำจำกัดความของการพนัน

2.2.1 ความเป็นมาของการพนัน²¹

ความเป็นมาของการพนันในประเทศไทยสามารถแบ่งแยกออกได้ออกได้เป็น 2 ช่วงคือ ช่วงแรกที่ยังไม่มีกฎหมายมาควบคุมเกี่ยวกับการพนัน ช่วงต่อมาเป็นช่วงที่เริ่มมีกฎหมายการพนันมาควบคุมอันได้แก่ พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2473 และต่อมาได้มีการแก้ไขเป็นพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478

2.2.1.1 ช่วงเวลาก่อนมีพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2473 ใช้บังคับ

การเล่นพนันในประเทศไทยนั้นได้รับอิทธิพลมาจาก 2 ประเทศ ได้แก่ ประเทศอินเดียและประเทศจีน โดยทางอินเดียอาจติดมากับคัมภีร์ทางศาสนาหรือชาดก เช่น มีบางตอนกล่าวถึงการเล่นสกาเดิมพันเอาเมืองกันของเจ้าเมืองในชมพูทวีป ส่วนทางจีนน่าจะมีอิทธิพลมากกว่าทางอินเดียโดยเฉพาะอย่างยิ่งการพนันของชาวจีน อาทิเช่น ถั่ว โป หวย หรือที่ชาวจีนเรียกกันว่า “ฮวยหวย”²² เมื่อจีนติดต่อกับค้าขายกับไทย การพนันเหล่านี้ได้ติดมาด้วย โดยหลักฐานทางประวัติศาสตร์การพนัน 3 ชนิดนี้น่าจะเข้ามาในสมัยสุโขทัย เนื่องจากในขณะนั้นมีการติดต่อการค้าและแลกเปลี่ยนเทคโนโลยีต่าง ๆ ด้านเครื่องปั้นดินเผา “สังคโลก” โดยมีหลักฐานทางประวัติศาสตร์ว่าประมาณ พ.ศ. 1450 มีการเล่นพนันที่เรียกว่า “กำถั่ว” และ ประมาณ พ.ศ. 2100 ในแผ่นดินสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ สมัยอยุธยา ก็มีการเล่นการพนันที่เรียกว่า “โป” อีกด้วย²³

การเล่นพนันแบบไทยไม่พบหลักฐานที่แน่นอนว่าเป็นอะไร จึงสันนิษฐานว่าอาจเป็นการพนันโดยใช้สัตว์เป็นเครื่องมือ เช่น การตีไก่ การกัดปลากัดและการชนวัว ซึ่งมีหลักฐานปรากฏในจดหมายเหตุของ ซิมอง เดอ ลาลูแบร์ เอกอัครราชทูตฝรั่งเศส สมัยพระเจ้าหลุยส์ที่ 14 ที่เข้ามาเจริญสัมพันธไมตรีในสมัยสมเด็จพระนารายณ์ในปี พ.ศ. 2230 โดยลาลูแบร์ ได้บันทึกไว้ว่า คนไทยนิยมเล่นการพนันกันมากถึงกับเสียหมดเนื้อหมดตัวทีเดียว ปรากฏความตอนหนึ่งว่า “ชาวสยามรักการเล่นพนันกันเหลือเกิน จนกระทั่งฉิบหายขายตนหรือไม่กี่ขายบุตรธิดาของตน (ให้ตกเป็นทาส) ด้วยในประเทศนี้ ถ้าลูกหนี้คนใดไม่มีเงินทองหรือข้าวของตราค่าให้เจ้าหนี้แล้ว ก็ขายลูกเต้าของตนเพื่อชำระหนี้สินไปได้ และยังไม่พอกับหนี้สินที่ตนทำไว้ ตัวเองก็ตกเป็นทาสไปด้วยอีกคน คนไทยนิยมการชนไก่มาก แม้พระเจ้าแผ่นดินจะทรงห้ามและปรับโทษเอากับผู้ฝ่าฝืนเมื่อมีการชนไก่ ณ ที่ใด ผู้ชนจะรีบไปดูกันแน่นขนัด พนันขึ้นต่อ ทุกคนมีส่วนร่วมในการชนไก่ด้วย และก็มีมักจะลงท้ายด้วยการทะเลาะวิวาท

²¹ นันทวัฒน์ บรมานันท์, โครงการวิจัย “กฎหมายเกี่ยวกับการพนันในประเทศไทย”, สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ, ผู้เรียบเรียง (กรุงเทพมหานคร: 2554), หน้า 1-7.

²² กนกศักดิ์ เวชยานนท์, คำอธิบายวิธีเล่นการพนัน (กรุงเทพมหานคร: เนติบัณฑิตยสภา), หน้า 1-3.

²³ กิติกร มีทรัพย์, “ความสุขจากการเล่นการพนัน,” ส่วนป้องกันปัญหาสุขภาพจิต สำนักพัฒนาวิชาการ กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข: 9-20.

กัน กระทั่งว่าเมื่อเสร็จการชนไก่แล้ว ยังมีการชกกันเป็นขวัญตาอีกด้วย การชนควายและชนช้างยิ่งสนุกใหญ่ แต่หาดูได้ยาก”

ในสมัยพระมหาจักรพรรดิ เมื่อครั้งที่ไทยตกเป็นเมืองขึ้นของพม่า ในเวลานั้นสมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงทำดีไต่กับพระมหาอุปราชา ไก่ของสมเด็จพระนเรศวรชนะและมีการเยาะเย้ยกันว่า “ไก่เชลย” ถึงกับมีการทำพนันเอาเมืองกันเลยทีเดียว การพนันแบบไทยแท้จึงน่าเป็นการใช้สัตว์สู้กัน ตั้งแต่สัตว์เล็ก ๆ จำพวกจิ้งหรีดและปลากัด จนถึงสัตว์ใหญ่ เช่น วัวควาย หรือช้าง แต่ที่นิยมกันมากน่าจะเป็นการชนไก่ โดยเจ้าของบ่อนจะหักเงินค่าบำรุงบ่อนอย่างน้อยร้อยละ 10 จากจำนวนเงินเดิมพัน²⁴

ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 3 พ.ศ. 2390 มีการพนันจากเงินเข้ามาเป็นที่แพร่หลาย 3 ชนิด คือ ถั่วโป และหอย โดยชาวไทยได้เรียกการเล่นถั่วโปว่าการ “เล่นเบี้ย” คือ เรียกตามเงินที่ใช้เล่นมีลักษณะเป็นหอยเล็กๆ ใช้แทนเหรียญ และเรียกสถานที่เล่นถั่วโปว่า “บ่อนเบี้ย”

การเล่นถั่วโปสันนิษฐานว่าอาจนำเข้ามาในสมัยพระเจ้าปราสาททองหรือพระนารายณ์มหาราช องค์ใดองค์หนึ่งในช่วงปี พ.ศ. 2231 – 2275 และเริ่มมีอากรหอยในสมัยรัชกาลที่ 3 แต่การพนันดั้งเดิมของไทยยังคงมีอยู่ แต่ความนิยมไม่กว้างขวางเหมือนการเล่นพนันที่ได้รับมาจากประเทศจีนซึ่งอาจเป็นเพราะว่าเป็นการพนันชนิดใหม่ที่แตกต่างไปจากของไทยที่เคยเล่นกันมาแต่เดิม รัฐจึงได้แสวงหาผลประโยชน์จากการพนันโดยการเก็บภาษีจากการเล่นนี้เรียกว่า “อากร” รวมเรียกว่า “อากรบ่อนเบี้ย และ “อากรหอย” เพื่อเป็นการนำเงินเข้าสู่รัฐและขณะเดียวกันก็มีให้ตกอยู่แก่ราษฎรผู้ดำเนินการแต่เพียงผู้เดียว อากรบ่อนเบี้ยคือเงินที่เก็บจากผู้ประมูลขอตั้งบ่อนการพนันเล่นถั่วและโป ในราชอาณาจักร และบุคคลที่ประมูลผูกขาด ในการตั้งบ่อนการพนันดังกล่าวเรียกว่า “นายอากรบ่อนเบี้ย” ซึ่งส่วนมากมักเป็นชาวจีน

สาเหตุที่มีการตั้งบ่อนเบี้ยก็เนื่องมาจากชาวจีนที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทยสมัยนั้น นิยมการเล่นเบี้ยกันเป็นอย่างมาก โดยที่รัฐมิได้เข้ามาควบคุมการเล่นแต่อย่างใด จนเป็นผลให้คนไทยต้องการที่จะเล่นบ้าง รัฐจึงเห็นว่าควรจะมีการควบคุมบ่อนเบี้ย เนื่องจากไม่สามารถห้ามปรามไม่ให้เล่นโดยเด็ดขาดได้ เพราะมีการเล่นมาช้านานแล้ว รัฐจึงตั้งบ่อนเบี้ยขึ้นโดยกำหนดให้มีการเล่นเบี้ยได้เพียงบางพื้นที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริเวณที่มีชาวจีนอาศัยอยู่เป็นจำนวนมากเท่านั้น และรัฐกำหนดให้มีเจ้าหน้าที่ควบคุมดูแลให้ชาวจีนเล่นเบี้ยได้ตามประเพณีเท่านั้น โดยห้ามคนไทยเข้าไปเล่น ผลจากการที่รัฐห้ามคนไทยเช่นนี้ จึงเกิดมีคนไทยลักลอบเล่นการพนันรัฐจึงต้องอนุญาตให้ตั้งบ่อนสำหรับคนไทยขึ้น ดังนั้นจึงเกิดบ่อนเบี้ย 2 ประเภท คือ บ่อนเบี้ยจีนและบ่อนเบี้ยไทย

ในการจัดเก็บอากรบ่อนเบี้ยนั้น เดิมทีเดียวเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการรักษาบ่อนหรือให้เป็นค่าป่วยการหรือเงินเดือนให้แก่ผู้รักษาบ่อน มิได้มุ่งหมายในการจัดเก็บเพื่อเป็นผลประโยชน์

²⁴ ชูชัย สิ้นไชย, "การบริหารทรัพยากรแบบไทยๆ," วารสารยุทธโศภ ฉบับที่ 93: 103.

ให้แก่รัฐ วิธีการเก็บอากรบ่อนเบี้ยสมัยนั้น นายบ่อนจะไม่เกี่ยวข้องกับการเล่น จะมีเฉพาะพวกนักเลง บ่อนผลัดกันเป็นเจ้าของ นายบ่อนจะคอยเก็บส่วนลดจากผู้ที่ได้เงินจากการพนัน ซึ่งเรียกว่า “การเก็บหัวเบี้ย” โดยธรรมเนียมการเก็บหัวเบี้ยนี้ได้มีการใช้กันจนกระทั่งสมัยรัตนโกสินทร์ ต่อมาเมื่อมีการ เล่นโปเกิดขึ้น จึงเปลี่ยนให้นายบ่อนเป็นเจ้าของแต่เพียงผู้เดียว

แม้ว่ารัฐจะได้ภาษีจากโรงบ่อนเบี้ยคือ สถานที่เล่นการพนันมากเพียงใดก็ตาม แต่รัฐ ก็ไม่มีนโยบายในการสนับสนุนให้คนไทยเล่นการพนันแต่อย่างใด ในสมัยสมเด็จพระนารายณ์ได้มีการ บัญญัติกฎหมายห้ามเล่นการพนันขึ้น และในสมัยสมเด็จพระบรมโกศได้มีการห้ามข้าราชการเล่นการ พนันมากจนเกินไป หากข้าราชการผู้ใดฝ่าฝืนต้องระวางโทษเชี่ยน 90 ที และถอดยศลงเป็นไพร่

ในสมัยกรุงธนบุรีไม่มีข้อห้ามคนไทยเล่นเบี้ย ในปี พ.ศ. 2313 เมื่อสมเด็จพระเจ้า กรุงธนบุรียกทัพไปตีก๊กเจ้าพระยามหานครศรีธรรมราชได้แล้ว ทรงโปรดให้มีการรื่นเริงในกองทัพต่าง ๆ และให้มีการเล่นพนันด้วยคือ ให้ฝิพายเล่นถั่วหน้าพระที่นั่ง กระจาด 50 -100 ซั่ง สำหรับราษฎรทรง ประทานอนุญาตให้เล่นเบี้ยโดยไม่เก็บอากร ตลอดสมัยสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีเต็มไปด้วยสงคราม ปราบปรามก๊กต่าง ๆ บรรดาผู้ที่ถูกเกณฑ์ไปออกรบล้วนเหน็ดเหนื่อยกับชีวิตสงครามที่ค่อนข้าง ยาวนาน จึงทรงหาทางบำรุงขวัญทหารและแม่ทัพนายกองทั้งหลาย โดยให้เล่นการพนันกันแต่ พอสสมควร กล่าวคือ ในวันนักขัตฤกษ์ต่าง ๆ วันตรุษไทย วันตรุษจีน หรือวันสงกรานต์ทรงอนุญาตให้ เป็นพิเศษ รวมทั้งทรงอนุญาตให้ราษฎรโดยทั่วไปเล่นการพนันได้ด้วย

จนกระทั่งในสมัยรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ 1 ไม่ทรงเห็นด้วยที่จะให้เล่นการพนันหรือ เล่นเบี้ยกันแบบสมัยกรุงธนบุรี แต่ยังคงยอมให้มีเบี้ยอยู่บ้าง โดยเก็บอากรบำรุงแผ่นดิน ถึงอย่างไรก็ ตามทรงเคร่งครัดเรื่องการพนันและการดื่มสุรามากขึ้น โดยเฉพาะกับพวกข้าราชการ โดยทรงออก พระราชกำหนด ในปี พ.ศ. 2325 โดยกำหนดไว้ว่าห้ามข้าราชการเล่นบ่อนเบี้ยและเสพสุรา หากผู้ใด ฝ่าฝืนต้องระวางโทษเชี่ยน 90 ที และสักรูปถั่วประจานไว้ที่หน้าผากด้วย ส่วนเจ้าของบ่อนผู้อนุญาต ให้ข้าราชการเข้าไปเล่นเบี้ย ต้องระวางโทษเชี่ยน 30 ทีด้วย²⁵ นอกจากนี้ ในสมัยรัชกาลที่ 1 ได้มีการ ออกพระราชบัญญัติใน พ.ศ. 2333 ห้ามมิให้ผู้ใดเล่นการพนันชนไก่ และพระราชบัญญัติใน พ.ศ. 2337 ห้ามมิให้ผู้ใดเล่นการพนันเต็ดปลี แหว่ง และกอบข้าวสาร ซึ่งจะเห็นได้ว่าในสมัยรัชกาลที่ 1 พระองค์ทรงไม่พอพระราชหฤทัยในการที่จะทรงอุดหนุนให้มีการเล่นเบี้ยเหมือนในสมัยกรุงธนบุรี แต่ ที่ยังคงให้มีบ่อนเบี้ยเนื่องจากทรงเห็นว่าเงินอากรบ่อนเบี้ยเป็นผลประโยชน์แก่ประเทศเป็นอันมาก หากให้มีการเลิกบ่อนเบี้ยเสียทีเดียว ก็จะทำให้ขาดเงินบำรุงประเทศเป็นจำนวนมาก

ในสมัยรัชกาลที่ 2 รัฐเก็บอากรบ่อนเบี้ยได้ปีละ 260,000 บาท ซึ่งเป็นจำนวนที่น้อย กว่าครั้งที่เก็บได้ในสมัยกรุงศรีอยุธยา เนื่องจากตั้งแต่สมัยที่เสียกรุงศรีอยุธยาจนถึงสมัยรัชกาลที่ 2 มี ระยะเวลาเพียง 50 ปี บ้านเมืองยังไม่บริบูรณ์เหมือนดังเช่นสมัยอยุธยา

²⁵ สมเด็จพระบรมวงศ์เธอกรมพระยาดำรงราชานุภาพ, "ประชุมพงศาวดาร ภาคที่ 17," หน้า 13-18.

ครั้งต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 3 ทรงโปรดให้ตั้งโรงหวยขึ้นเพื่อให้ประชาชนเอาเงินออกมาหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจแทนที่จะฝังดินเอาไว้ เพราะการเอาฝังดินทำให้เกิดการขาดแคลนเงินตราที่ใช้หมุนเวียนในท้องตลาดขึ้น จึงเกิดโรงหวยและอากรหวยขึ้นในปี พ.ศ. 2378 จนกระทั่งสมัยรัชกาลที่ 4 ไทยได้ทำสัญญาผูกพันกับต่างประเทศ ต้องยกเลิกภาษีผูกขาดหลายประเภทเป็นเหตุให้รายได้ของแผ่นดินลดลง ทางราชการสมัยนั้นจึงได้คิดปรับปรุงภาษีอากรหลายประเภท และได้กำหนด “ภาษีการพนัน” เพิ่มขึ้นจากอากรบ่อนเบี้ยอีกประเภทหนึ่ง ผลจากการปรับปรุงครั้งนั้นรัฐเก็บภาษีอากรจากบ่อนเบี้ยจากเดิมได้เพิ่มมากขึ้นปีละ 500,000 บาท ซึ่งแสดงให้เห็นว่าประชาชนในสมัยนั้นนิยมเล่นการพนันในบ่อนเบี้ยกันมา

แต่ผลเสียของการอนุญาตให้มีการเล่นการพนันในรูปแบบของการแสวงหาผลประโยชน์มีผลกระทบต่อสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนในสมัยนั้นเป็นอย่างมาก เนื่องจากประชาชนมัวเมาอยู่แต่การเล่นพนันแต่เพียงอย่างเดียวไม่สนใจที่จะเอาเวลาไปประกอบอาชีพต่าง ๆ มาเลี้ยงตนเองและครอบครัว ทำให้คนที่ติดการพนันส่วนใหญ่มีฐานะความเป็นอยู่ที่ยากจนลง ขณะเดียวกันก็เป็นการเพราะนิสัยเกียจคร้านในการทำงานอีกด้วย เพราะคนที่เล่นพนันส่วนใหญ่จะเห็นว่าไม่มีอาชีพใดที่สามารถทำกำไรและสะดวกสบายกว่าการพนันอีกแล้วในกรณีที่ได้เล่นได้ แต่ถึงจะเล่นเสียก็ถือว่ามีโอกาสแก้ตัวใหม่ โดยไม่ต้องเหนื่อยยากในการลำบากตรากตรำต่อการทำงานอื่น ๆ สาเหตุเหล่านี้ทำให้คนเล่นการพนันหันมาทำอาชีพกรรมต่าง ๆ เพราะเมื่อคนเล่นจนหมดตัวและไม่อาจที่จะเลิกเล่นได้อีกทั้งไม่ประกอบอาชีพอย่างอื่นในการเลี้ยงตนเองและครอบครัว ก็จะต้องหาทางออกด้วยการปล้น ใจ ลักทรัพย์ ฯลฯ เพื่อหาเงินมาเล่นการพนันต่อไปดังเช่นที่กรมพระยาดำรงราชานุภาพ เสนาบดีกระทรวงมหาดไทยในสมัยนั้นได้มีหนังสือที่ 168/5188 ลงวันที่ 4 สิงหาคม ร.ศ. 122 ถึงพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 เพื่อขอให้เลิกและปิดบ่อนการพนันในบางท้องที่ลง เพราะจากสอบสวนรายละเอียดหาข้อมูลและวิจัยถึงสาเหตุของการประกอบอาชีพกรรมต่าง ๆ ที่เพิ่มขึ้นจากที่เป็นอยู่มากกว่าปกติ ผลปรากฏว่าสาเหตุส่วนใหญ่เกิดจากการพนัน ต่อมารัชกาลที่ 5 จึงได้มีพระราชดำริที่จะโปรดให้เลิกบ่อนการพนัน ดังที่พระองค์ได้ทรงมีพระราชปรารภต่อที่ประชุมเกี่ยวกับการเลิกทาสในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเล่นการพนันว่า

“...อีกประการหนึ่งเห็นว่า ลูกพลเรือน บิดามารดาเกียจคร้านไม่ทำมาหากิน ก็หันหน้าเข้าเป็นนักเลง ครั้นเล่นเบี้ยเสียโปลงแล้ว ก็เอาบุตรไปขายรับใช้การงานของนายเงิน ครั้นบุตรเติบโตใหญ่ บิดามารดาก็ขึ้นค่าตัวทุกทีๆ มีอยู่อย่างนี้โดยมาก ถึงบุตรนั้นจะโตใหญ่ขึ้น จะคิดหาเงินทองมาใช้ให้พ้นจากความเป็นทาสก็ไม่ใคร่จะได้ เพราะบิดามารดาขายไว้แพงๆ เหลือกำลังของลูกที่จะไถ่ถอนตัวได้...”

พระราชปรารภดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า บ่อนเบี้ยนำมาซึ่งความหายนะ ประชาชนจำนวนมากได้รับความเดือดร้อน ลำบากยากแค้น เพราะการพนันต่างๆ ดังนั้น พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชดำริต่อไปว่า

“...ข้าพเจ้าเห็นว่ายังมีความขัดข้องอยู่ ด้วยกรุงสยามยังมีภาษีห่วย ถั่วโป การพนัน ต่างๆฝืน เหล้า เหล่านี้ที่จริงได้ทำคนเป็นทาส ให้โทษแก่มนุษย์ทั้งหลาย...จะต้องคิดดับของเหล่านี้เสียก่อนจึงจะเลิกทาสได้...”

ต่อมา พระองค์จึงทรงประกาศเลิกบ่อนเบี้ย เมื่อเดือนอ้าย แรมสิบสามค่ำ ปีกุน จ.ศ. 1249(พ.ศ. 2430) โดยให้ค่อยๆ เลิกไปเป็นขั้นๆ²⁶ ดังปรากฏตามพระราชหัตถเลขาที่ 108/931 ถึงกรมหลวงดำรงราชานุภาพ ลงวันที่ 8 สิงหาคม ร.ศ. 122 และพระราชปรารภเกี่ยวกับการเลิกห่วยความดังต่อไปนี้²⁷ “ได้รับหนังสือที่ 168/5188 ลงวันที่ 4 เดือนนี้ ว่าได้สังเกตดูการเก็บเงินอากรการพนันในสองปีที่ล่วงมาแล้ว เก็บเงินขึ้นได้มากกว่าที่คาดหมาย เป็นที่สงสัยว่าจะมีคนเล่นการพนันมากขึ้น ถ้าเจ้าพนักงานจัดการเก็บดีขึ้น เธอได้สอบสวนโดยถ้วนถี่ บัดนี้ได้ความว่าตามวิธีที่กรมสรรพากรจัดนั้น ราษฎรเล่นการพนันได้สะดวก เช่น อย่างมณฑลนครศรีธรรมราช มณฑลชุมพร เดิมก็มีโจรผู้ร้ายชุกชุม ราษฎรก็พากันยากจน ขัดสนไม่เป็นอันทำมาหากิน เมื่อให้เลิกการพนันโจรผู้ร้ายก็สงบเบาบางลง การค้าขายก็เจริญตั้งแต่ออนุญาตให้เล่นการพนันได้อีก เกิดมีโจรผู้ร้ายชุกชุมขึ้น ราษฎรไม่เป็นอันตั้งหน้าค้าขายทำมาหากิน ทำให้ความเจริญที่มีอยู่แล้วกลับถอยหลังไปอีก เธอขออนุญาตให้เลิกการพนันในมณฑลนครศรีธรรมราช มณฑลชุมพรเสีย แลควรจำกัดการเล่นการพนันในมณฑลอื่นๆ ให้น้อยลงนั้นเป็นการชอบแล้วอนุญาตให้เลิก” ซึ่งจะเห็นได้ว่าประเทศไทยได้เปลี่ยนนโยบายเกี่ยวกับการพนัน จากเดิมที่เป็นการหาประโยชน์เปลี่ยนมาเป็นการควบคุมและปราบปรามแทน ต่อมาในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 ได้ทรงประกาศปิดบ่อนการพนันทั่วราชอาณาจักร เมื่อวันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2460 ส่วนโรงห่วยถูกประกาศให้ปิดเมื่อวันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2495

2.2.1.2 ช่วงเวลาที่พระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2473 ใช้บังคับ

ในปีพุทธศักราช 2473 รัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้มีการตราพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2473 ขึ้นใช้บังคับเป็นกฎหมายเกี่ยวกับการพนันฉบับแรกของประเทศไทย เนื้อหาของกฎหมายดังกล่าวคือการรวบรวมกฎหมายการพนันต่าง ๆ มาไว้ในที่เดียวกัน เนื่องจากก่อนหน้านี้ กฎหมายเกี่ยวกับการพนันจะเป็นลักษณะเฉพาะเรื่อง ๆ ไป อาทิเช่น

- กฎหมายห้ามมิให้เล่นการพนัน คือ เต็ดปลี แหว่ง หายอึ่ง หายปลาไหล รูดไม้คมพัด เสือนอนกิน²⁸

- ประกาศเรื่องผลนำจับผู้ลักลอบเล่นห่วยจับยี่กี²⁹

²⁶ พาโนรามา...เมืองไทย, "โรงบ่อนเบี้ย" [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.rosenini.com/thaihumanimagery/032.htm>

²⁷ สุชาติ นพวรรณ, "ข้อพิจารณาและแนวทางเกี่ยวกับการพนันในประเทศไทย" [ออนไลน์]. แหล่งที่มา:

www.dopa.go.th/dopanew/doc/lawtopic.doc

²⁸ ประชุมกฎหมายประจำศก, เล่ม 4 วันอังคาร เดือนหก ขึ้น 2 ค่ำ ร.ศ. 33 (พ.ศ. 2357), หน้า 45.

²⁹ ประชุมกฎหมายประจำศก, เล่ม 11 วันหนึ่ง เดือนสิบเอ็ด แรม 1 ค่ำ ร.ศ. 103 (พ.ศ. 2431), หน้า 180.

- พระราชบัญญัติอากรการพนัน³⁰
- กฎเสนาบดีการพนันไฟปอก³¹

ต่อมากฎหมายดังกล่าวใช้บังคับไปได้ระยะหนึ่งแล้วก็ได้มีการประกาศใช้เป็นพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 ที่มีเนื้อหาเป็นการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการพนันให้มีความทันสมัยยิ่งขึ้น รวมทั้งได้เพิ่มเติมประเภทของการพนันชนิดใหม่ๆ เข้าไปเพื่อให้ครอบคลุมการเล่นพนันประเภทต่าง ๆ กฎหมายนี้ใช้บังคับมาจนถึงปัจจุบัน ต่อมาในสมัยนายควง อภัยวงศ์ เป็นนายกรัฐมนตรี บ้านเมืองเกิดการขาดแคลนเครื่องอุปโภคบริโภคเป็นอย่างมากเนื่องจากพ่อค้าจำนวนหนึ่งแสวงหากำไรจากการกักตุนสินค้าโดยนำสินค้าทยอยออกมาจำหน่ายที่ละน้อยโดยตั้งราคาสูงทำให้พ่อค้าร่ำรวยกันมาก และพากันหมกมุ่นเล่นการพนันอย่างแพร่หลายโดยลักลอบเล่นกันในหมู่พ่อค้ารวมทั้งบุคคลที่มีฐานะร่ำรวยต่างก็นิยมเล่นด้วย รัฐบาลในขณะนั้นจึงคิดแสวงหาผลประโยชน์จากการพนันโดยเปิดให้มีการเล่นพนันในลักษณะของสโมสรให้คนรวยเข้าเล่น จึงได้มีการประกาศพระราชกฤษฎีกาจัดให้มีสถานเล่นการพนันเรียกว่า กาสีโน อนุญาตให้บุคคลเข้าเล่นได้³² กระทรวงการคลังซึ่งได้รับมอบหมายจากรัฐให้ดำเนินการจัดให้มีการเล่นพนันโดยเปิดบ่อนการพนันขึ้นตามความต้องการของรัฐที่อำเภอ ปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ แต่ปรากฏว่าผู้รับนโยบายกลับไปดำเนินการจัดให้บุคคลทั่วไปสามารถเข้าเล่นได้โดยไม่คำนึงถึงฐานะของผู้เข้าเล่นแต่อย่างใด จึงเป็นการขัดต่อนโยบายของรัฐที่ทำเป็นรูปสโมสรให้คนร่ำรวยเข้าเล่น ผลเสียที่ตามมาคือนอกจากประชาชนจะประสบกับปัญหาขาดแคลนอาหารการกินรวมทั้งเครื่องใช้ต่าง ๆ แล้ว รัฐยังกลายเป็นผู้คอยส่งเสริมให้ประชาชนเล่นการพนันอีกทางหนึ่งสถานกาสิโนกลายเป็นแหล่งมั่วสุมของการพนันไป ประกอบกับการรัฐถูกวิพากษ์วิจารณ์จากสื่อมวลชนเป็นอย่างมาก รวมทั้งกลัวว่าจะเกิดปัญหาเช่นเดียวกับที่เกิดขึ้นในอดีต รัฐบาลจึงได้ประกาศปิดสถานกาสิโนของรัฐลง ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมามาตรการทางกฎหมายที่จะแสวงหาผลประโยชน์จากการพนันจึงได้ยุติลง และกลายมาเป็นการควบคุมและปราบปรามอีกครั้งหนึ่ง

ในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องการพนันสิ่งที่ควรต้องทราบก่อนคือ คำนิยามหรือความหมายของการพนัน เพื่อนำไปวิเคราะห์ต่อในส่วนถัดๆไป สำหรับประเทศไทยนั้นไม่มีการให้ความหมายของการพนันไว้อย่างชัดเจน จึงต้องมีการแบ่งประเภทการให้คำจำกัดความของ "การพนัน" ดังนี้

³⁰ ประชุมกฎหมายประจำศก, เล่ม 13 วันที่ 1 เมษายน ร.ศ.110, หน้า 250.

³¹ ประชุมกฎหมายประจำศก, เล่ม 18 วันที่ 28 พฤษภาคม ร.ศ. 121, หน้า 373.

³² ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 56 วันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2482, หน้า 130.

2.2.2 คำจำกัดความของการพนัน

2.2.2.1 คำจำกัดความของการพนันตามตัวบทกฎหมาย

พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478

แม้ว่าจะจะเป็นพระราชบัญญัตินี้ถูกสร้างขึ้นมาเพื่อควบคุมและกำหนดกฎเกณฑ์ต่างๆเกี่ยวกับการพนัน แต่ก็มีได้ให้ความหมายของการพนันเอาโดยเฉพาะ เพียงแต่ได้อธิบายโดยอ้อมอยู่ในมาตรา 4 ทวิวรรคสอง บัญญัติว่า”ในการเล่นอื่นใดนอกจากที่กล่าวในมาตรา 4 จะพนันกันหรือจะจัดให้มีเพื่อให้พนันกันได้เฉพาะการเล่นที่ระบุชื่อและเงื่อนไขไว้ในกฎกระทรวง

คำว่า “การเล่น” ในวรรคก่อนให้หมายความรวมถึงการทายและการทำนายด้วย”

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 กำหนดให้นำบทบัญญัติของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 853 – 855 มีผลบังคับใช้ในเรื่องการพนัน แต่บทบัญญัติทั้ง 3 มาตราดังกล่าวก็มีได้กล่าวถึงความหมายของการพนันเอาไว้แต่อย่างใด เพียงแต่กล่าวถึงหนี้อันเกิดจากการพนันเป็นหนี้ที่ไม่สมบูรณ์ตามกฎหมายกล่าวคือเมื่อชำระไปแล้วเรียกคืนไม่ได้หรือไม่ชำระก็ไม่อาจฟ้องร้องบังคับกันได้

การที่บทกฎหมายต่างๆที่เกี่ยวกับการพนันมิได้ให้คำจำกัดความเอาไว้มีเหตุผลเท่าที่สามารถวิเคราะห์ได้ 2 ประการคือ

1. ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ได้นำคำว่าการเล่นและขั้นต่อมาจากกฎหมายลักษณะเบ็ดเสร็จบทที่ 118, 119, 120, 121 และบทที่ 123³³

2. ผู้ร่างพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2473 หรือพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 ถือว่าการพนันขั้นต่อนั้นประชาชนย่อมเข้าใจได้เองว่ามีลักษณะอย่างไรเพราะชาวต่างชาติก็ได้นำเข้ามาเป็นเวลาช้านานอีกทั้งก่อนหน้านี้ไทยเราก็ยังมีการพนันชนิดต่างๆเล่นอยู่แล้วเช่นตีไก่กัดปลา เป็นต้น

การปล่อยให้บุคคลทั่วไปเข้าใจความหมายของการพนันเองเช่นนี้ในทางปฏิบัติเกิดปัญหาก็เป็นเรื่องที่มีความยุ่งยากในการทำความเข้าใจและการตีความคำว่าการพนันที่แตกต่างกัน

2.2.2.2 คำจำกัดความของการพนันตามความเห็นของนักวิชาการ

ศาสตราจารย์ดร.จิต เศรษฐบุตร ได้ให้คำนิยามความหมายของคำว่าการเล่นพนันไว้ว่า³⁴ “การเล่นพนันเป็นเอกเทศสัญญาที่คู่สัญญาได้ให้คำมั่นซึ่งกันและกัน ฝ่ายหนึ่งจะจ่ายเงินหรือทรัพย์สินแก่อีกฝ่ายหนึ่งแล้ว แต่เหตุการณ์ที่คู่สัญญาไม่รู้ไม่แน่นอนอันหนึ่งจะได้ปรากฏแก่คู่สัญญาว่าแน่นอนในทางใด เมื่อปรากฏเหตุการณ์ออกมาแน่นอนในทางใดแล้ว คู่สัญญาที่จ่ายเงินหรือทรัพย์สินตามคำมั่นนั้น ได้ชื่อว่าเป็นผู้แพ้ ส่วนคู่สัญญาที่รับเงินหรือทรัพย์สินตามคำมั่นได้ชื่อว่าเป็นผู้ชนะ”

หลวงวิเทศจรยารักษ์ ได้ให้คำนิยามความหมายของคำว่าการเล่นพนันไว้ว่า³⁵ “คู่พนันและชั้นต่อต่างมีความเห็นตรงข้ามในสิ่งภายนอกอันไม่แน่นอน และจะแน่นอนได้ต่อเมื่อเหตุการณ์นั้นได้ผ่านพ้นไปแล้ว ซึ่งตรงกับความเห็นของผู้พนันฝ่ายใดฝ่ายนั้นก็นับว่าเป็นฝ่ายชนะ”

ประภาส วณิกเกียรติ ได้ให้คำนิยามความหมายของคำว่าการเล่นพนันไว้ว่า³⁶ “การเล่นพนันต้องเป็นไปด้วยการเสี่ยงโชคด้วยไหวพริบ และมีมือพนันเอาเงินหรือทรัพย์สินกันโดยชอบด้วยกฎหมาย หรือมิชอบด้วยกฎหมาย และผู้เล่นทุกคนได้ร่วมในการเสี่ยงโชคนี้ด้วย”

2.2.2.3 คำจำกัดความของการพนันตามคำพิพากษาศาลฎีกา

ประเทศไทยเป็นประเทศที่ใช้ระบบกฎหมายแบบประมวลกฎหมายในตัดสินคดีความ แต่ก็ยังมีบ้างที่ใช้แนวทางคำพิพากษาในเรื่องเดียวกันมาเป็นแนวทางในการพิจารณาคดี ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าคำพิพากษาศาลฎีกาก็เป็นแหล่งที่มาของกฎหมายอย่างหนึ่งเหมือนกัน³⁷ โดยศาลฎีกาได้วางแนวทางการพิจารณาสาระสำคัญของการพนันไว้คือ ต้องมีการได้หรือเสียทรัพย์สินหรือเงินทองต่อกัน³⁸ แม้ว่าปกติมักจะเป็นการเล่นพนันก็ตาม เช่น การเล่นไพ่ ถ้าวัตถุประสงค์ของผู้เล่นมิได้มุ่งไปในทางแสวงหาผลประโยชน์ในทรัพย์สินเงินทอง แต่เล่นเพื่อความสนุกสนานเพื่อความสนุกสนานระหว่างเพื่อนฝูงก็ไม่ถือว่าเป็นความผิดแต่อย่างใด³⁹

จากการให้คำนิยามของทั้งสามกลุ่มไม่ว่าจะเป็นจากตัวบทกฎหมาย ความเห็นของนักวิชาการหรือคำพิพากษาศาลฎีกา สามารถสรุปคำนิยามความหมายของการพนันได้คือ “การเล่นที่ผู้เล่นทั้งสองฝ่ายต่างสมัครใจจะเข้าเล่น ซึ่งการเล่นต้องประกอบไปด้วยการเสี่ยงโชค การทำนายถึง

³⁴ จิต เศรษฐบุตร, กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยยืมฝากทรัพย์สินฯ (มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมือง, 2492), หน้า 171-172.

³⁵ หลวงวิเทศจรยารักษ์, กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยยืมฝากทรัพย์สินฯ (มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมือง, 2495), หน้า 87 – 88.

³⁶ ประภาส วณิกเกียรติ, กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยยืมฝากทรัพย์สินฯ (มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมือง, 2495), หน้า 74 – 75.

³⁷ ปรีดี เกษมทรัพย์, กฎหมายแพ่งหลักทั่วไป (กรุงเทพฯ: คณะนิติศาสตร์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2526), หน้า 25.

³⁸ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1020/2473, ธรรมสาร, หน้า 706-708

³⁹ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1133/2500, เนติบัณฑิตยสภา, หน้า 1101-1104.

เหตุการณ์ในอนาคตที่กำลังจะเกิดขึ้นโดยมุ่งหวังถึงประโยชน์ในทรัพย์สินเงินทองที่จะได้รับมาจากอีกฝ่ายหากตนเป็นฝ่ายชนะ ในทางกลับกันฝ่ายที่แพ้ก็ต้องมอบทรัพย์สินเงินทองที่ตนวางเดิมพันให้แก่ผู้ชนะ”

2.3 ลักษณะและรูปแบบของการพนันตามกฎหมาย

2.3.1 ประเภทของการพนัน

พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 เป็นกฎหมายที่ควบคุมกฎเกณฑ์เงื่อนไขเกี่ยวกับการพนัน โดยเฉพาะ ซึ่งได้ทำการแบ่งประเภทของการพนันออกเป็น 4 ประเภท โดยพิจารณาไปตามความหนักเบาของประเภทการพนัน

2.3.1.1 การเล่นที่ห้ามเด็ดขาด

การเล่นที่ห้ามเด็ดขาดมีบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 มาตรา 4 วรรคหนึ่งว่า “ห้ามมิให้อนุญาตจัดให้มีหรือเข้าเล่นหรือเข้าพนันในการเล่นอันระบุไว้ในบัญชี ก. ท้ายพระราชบัญญัตินี้หรือการเล่นซึ่งมีลักษณะคล้ายกันหรือการเล่นอันร้ายแรงอื่นใดซึ่งรัฐมนตรีเจ้าหน้าที่ได้ออกกฎกระทรวงระบุเพิ่มเติมห้ามไว้แต่เมื่อรัฐบาลพิจารณาเห็นว่า ณ สถานที่ใดสมควรจะอนุญาตภายใต้บังคับเงื่อนไขใดๆให้มีการเล่นชนิดใดก่อนอนุญาตได้โดยออกพระราชกฤษฎีกา”การเล่นที่ห้ามเด็ดขาดจึงแยกพิจารณาได้เป็น 4 ประการดังต่อไปนี้

2.3.1.1.1 การเล่นตามบัญชี ก. หมายถึง การเล่นตามที่ระบุไว้รวม 28 ชนิด ในบัญชี ก. ท้ายพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 กฎหมายถือว่าเป็นการเล่นที่ห้ามเด็ดขาดคือ ห้ามมิให้จัดให้มีหรือเข้าเล่นหรือเข้าพนันแม้จะอนุญาตให้เล่นก็เล่นไม่ได้เพราะเป็นการเล่นที่กฎหมายไม่ให้ออกใบอนุญาตให้เล่นกันได้การเล่นตามบัญชี ก. กฎหมายเพียงระบุชื่อไว้สั้นๆจึงต้องรู้ว่าการพนันชื่อต่างๆเหล่านี้เล่นกันอย่างไรซึ่งแตกต่างกับการพนันตามบัญชี ข. ที่บางอย่างอาจทราบวิธีการเล่นได้จาก “ลักษณะข้อจำกัดและเงื่อนไข” ท้ายใบอนุญาตให้เล่นแต่ละชนิดการเล่นพนันตามบัญชี ก. ⁴⁰

2.3.1.1.2 การเล่นซึ่งมีลักษณะคล้ายบัญชี ก. เป็นการพนันที่มีชื่อไม่ตรงตามที่ได้ระบุอยู่ในพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 การพนันตามบัญชีประเภท ก. แต่ทั้งนี้เมื่อพิจารณาถึงลักษณะการเล่นพนันแล้วเห็นว่ามีส่วนที่คล้ายคลึงหรือเป็นเช่นเดียวกับกับการพนันตามบัญชีประเภท ก. ⁴¹

⁴⁰ สมพร พรหมพิตร, คู่มือกฎหมายการพนัน (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2538), หน้า 5-17.

⁴¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 22-24.

2.3.1.1.3 การเล่นร้ายแรงอื่นใดที่กำหนดห้ามไว้ในกฎกระทรวง การเล่นร้ายแรงอื่นใดนี้ต้องร้ายแรงเท่ากับที่ระบุไว้ในบัญชี ก. และการเล่นร้ายแรงอื่นใดนี้มีใช้ในการเล่นอื่นใดในมาตรา 4 ทวิด้วยซึ่งในปัจจุบันได้มีกฎกระทรวง 2 ฉบับคือกฎกระทรวงมหาดไทยฉบับที่ 17 พ.ศ. 2503 ข้อ 2 เพิ่ม “บากรา” เป็นการพนันในบัญชีก. หมายเลข 27 และกฎกระทรวงมหาดไทยฉบับที่ 18 พ.ศ. 2504 ข้อ 1 เพิ่ม “สล๊อตแมชชีน” เป็นการพนันตามบัญชี ก.หมายเลข 28⁴²

2.3.1.1.4 ซ้อยกเว้น ปราบกฏตามการเล่นที่ห้ามเด็ดขาดตามมาตรา 4 วรรค 1 อาจอนุญาตให้เล่นกันได้แต่ต้องออกเป็นพระราชกฤษฎีกาคือไม่ว่าจะเป็นการพนันตามบัญชี ก. การพนันคล้ายบัญชี ก. หรือที่ออกกฎกระทรวงห้ามเพิ่มเติมถ้ารัฐบาลพิจารณาเห็นว่า ณ สถานที่ใดสมควรจะอนุญาตภายใต้เงื่อนไขใดๆ ให้มีการเล่นชนิดใดก็อนุญาตได้โดยออกพระราชกฤษฎีกาอันมีผลเป็นการออกกฎหมายให้เล่นกันได้นั้นเอง ปัจจุบันนี้มีพระราชกฤษฎีกาอยู่ฉบับหนึ่งคือพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยเงื่อนไขการพนัน ตามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติการพนันพุทธศักราช 2478 (ฉบับที่ 2) ประกาศใช้ตั้งแต่วันที่ 10 กรกฎาคม พ.ศ. 2482 ในมาตรา 4 แห่งพระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ได้บัญญัติว่า “การพนันอันระบุไว้ในบัญชีก. ท้ายพระราชบัญญัติการพนันพุทธศักราช 2478 หรือการเล่นซึ่งมีลักษณะคล้ายกันนั้นจะจัดให้มีการเล่นหรือเข้าพนันได้ ณ สถานคาสิโนของรัฐบาลซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังจัดตั้งขึ้น” และในมาตรา 5 ได้บัญญัติว่า “การเข้าหรือออกจากสถานคาสิโนของรัฐบาลก็ดี การเข้าเล่นหรือเข้าพนันหรือการอื่นๆ ตลอดทั้งอัตราค่าธรรมเนียมในสถานคาสิโนนั้นก็ ต้องปฏิบัติตามระเบียบการที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังกำหนด”

2.3.1.2 การเล่นที่สามารถอนุญาตให้เล่นได้

การเล่นที่สามารถอนุญาตให้เล่นได้มีบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 มาตรา 4 วรรคสองว่า “การเล่นอันระบุไว้ในบัญชี ข. ท้ายพระราชบัญญัตินี้หรือการเล่นซึ่งมีลักษณะคล้ายกันหรือการเล่นอื่นใดซึ่งรัฐมนตรีเจ้าหน้าที่ได้ออกกฎกระทรวงระบุเพิ่มเติมไว้จะจัดให้มีขึ้นเพื่อเป็นทางนำมาซึ่งผลประโยชน์แก่ผู้จัดโดยทางตรงหรือทางอ้อมได้ต่อเมื่อรัฐมนตรีเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตเห็นสมควรและออกใบอนุญาตให้หรือมีกฎกระทรวงอนุญาตให้จัดขึ้นโดยไม่ต้องมีใบอนุญาต”

การเล่นตามบัญชี ข. บางอย่างสามารถเล่นได้โดยไม่ต้องพนัน เช่น การจับสลากตามบัญชี ข.หมายเลข 9 เพียงได้รับอนุญาตให้เล่นก็เล่นได้ แต่การเล่นบางอย่างเชื่อว่าต้องเดิมพันกันจึงจะเป็นการเล่นที่สมบูรณ์ เช่น การชกมวยมวยปล้ำการแข่งขันเรือฟองแข่งเรือล่อหรือบิลเลียด เป็นต้นและการเล่นประเภทนี้นอกจากจะต้องได้รับใบอนุญาตให้เล่นแล้วจะต้องได้รับใบอนุญาตให้พนันกันด้วย ทั้งนี้ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 4 วรรคสามว่า “การเล่นอันระบุไว้ในวรรคสองข้างต้นนั้นจะพนันกันได้เฉพาะเมื่อมีใบอนุญาตให้จัดมีขึ้นหรือมีกฎกระทรวงอนุญาตให้จัดขึ้นได้โดยไม่ต้องมีใบอนุญาต ”

⁴² เรื่องเดียวกัน, หน้า 25

การเล่นที่อนุญาตได้นี้สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่

2.3.1.2.1 การเล่นตามที่ระบุไว้ในบัญชี ข.

การเล่นตามบัญชี ข. หมายถึงการเล่นที่ระบุไว้ทั้งสิ้น 28 ชนิดตามบัญชี ข. ท้ายพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 ซึ่งรัฐมนตรีหรือเจ้าหน้าที่เป็นผู้วางระเบียบการเล่นโดยที่ผู้เล่นต้องได้รับอนุญาตและเสียค่าธรรมเนียมตามระเบียบ⁴³

2.3.1.2.2 การเล่นซึ่งมีลักษณะคล้ายกับบัญชี ข.

เป็นการเล่นที่มีชื่อไม่ตรงตามที่ได้ระบุอยู่ในพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 การพนันตามบัญชีประเภท ข. แต่ทั้งนี้เมื่อพิจารณาถึงลักษณะการเล่นพนันแล้วเห็นว่ามีส่วนที่คล้ายคลึงหรือเป็นเช่นเดียวกับกับการพนันตามบัญชีประเภท ข.⁴⁴

2.3.1.3 การเล่นที่ให้รางวัล

การเล่นที่ให้รางวัลมีบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 มาตรา 4 วรรคสี่ว่า “ การเล่นเกมเลข 5 ถึงหมายเลข 15 ในบัญชี ข. หรือการเล่นซึ่งมีลักษณะคล้ายกันหรือการเล่นอื่นใดซึ่งรัฐมนตรีเจ้าหน้าที่ได้ออกกฎกระทรวงระบุเพิ่มเติมไว้แล้วนั้น จะให้รางวัลตราความเป็นเงินไม่ได้และห้ามมิให้ผู้ใดรับรางวัลที่ให้ไปแล้วกลับคืนหรือรับซื้อหรือแลกเปลี่ยนรางวัลนั้น ในสถานงานหรือการเล่นหรือบริเวณต่อเนื่องในระหว่างมีงานหรือการเล่น ” นอกจากนี้การเล่นที่ให้รางวัลยังได้มีการบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 มาตรา 8 ว่า “ การจัดให้มีการเล่นเกมหรือรางวัลด้วยการเสี่ยงโชคโดยวิธีใดๆ ในการประกอบกิจการค้าหรืออาชีพจะต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตก่อนจึงจะทำได้ ” การเล่นที่ให้รางวัลจึงสามารถแยกพิจารณาได้ 2 ประการคือ 1. การเล่นเกมเลข 5 ถึง 15 แห่งบัญชี ข. และ 2. การจัดให้มีการเล่นเกมหรือรางวัลด้วยการเสี่ยงโชค

2.3.1.4 การเล่นอื่นใดตามมาตรา 4 ทวิ

พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 มาตรา 4 ทวิ ได้บัญญัติไว้ว่า “ ในการเล่นอื่นใดนอกจากที่กล่าวในมาตรา 4 จะพนันกันหรือจะจัดให้มีเพื่อให้พนันกันโดยเฉพาะการเล่นที่ระบุชื่อและเงื่อนไขไว้ในกฎกระทรวง ” เป็นประเภทการเล่นพนันที่ไม่ได้ถูกบัญญัติไว้ในมาตรา 4 ของพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 และไม่ปรากฏในบัญชีประเภทพนันและในกฎกระทรวง เช่น การพนันชนิดใหม่ เป็นต้น

⁴³ เรื่องเดียวกัน, หน้า 26-37.

⁴⁴ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 137/2486 .

2.3.2 การกำหนดโทษในความผิดที่เกี่ยวกับการพนัน

พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 เป็นพระราชบัญญัติที่มีโทษทางอาญาฉบับหนึ่งโดยมีการกำหนดโทษไว้เพื่อเป็นมาตรการลงโทษผู้กระทำความผิดแต่การลงโทษตามพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 นั้นมีความแตกต่างจากการลงโทษทางอาญาทั่วไปอันเนื่องมาจากกฎหมายบัญญัติประเภทของการพนันไว้เป็นประเภทที่ห้ามเด็ดขาดตามบัญชี ก. และประเภทที่อนุญาตให้เล่นได้ซึ่งระบุเอาไว้ในบัญชี ข. หรือที่มีลักษณะคล้ายกันกับบัญชี ก. และบัญชี ข. หรือที่กฎกระทรวงระบุเพิ่มเติมไว้จึงมีวิธีการลงโทษที่แตกต่างกันออกไปโทษที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 นั้นแบ่งได้ 2 ประเภทคือ

2.3.2.1 โทษเรียกใบอนุญาตคืนตามมาตรา 11 บัญญัติว่า “เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตมีสิทธิจะเรียกใบอนุญาตคืนเมื่อมีเหตุสมควรเชื่อว่า ผู้รับใบอนุญาตกระทำการละเมิดพระราชบัญญัตินี้หรือกฎกระทรวง หรือใบอนุญาตซึ่งออกตามพระราชบัญญัตินี้”

2.3.2.2 โทษทางอาญา ที่ปรากฏอยู่ในฐานความผิดตามมาตรา 9 ตรีมาตรา 12 มาตรา 13 และมาตรา 14 ได้แก่ โทษจำคุก ปรับและริบทรัพย์สิน

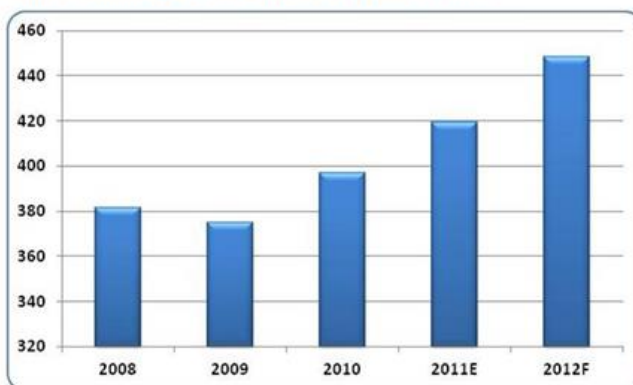
2.4 มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองเด็ก

เริ่มแรกในการศึกษาเกี่ยวกับมาตรการคุ้มครองเด็กจากการพนันมีความสมควรยิ่งที่ต้องทราบถึงเหตุผลและความจำเป็นว่าเหตุใดในปัญหาการพนันเด็กควรได้รับการคุ้มครองเป็นพิเศษมากกว่าบุคคลที่บรรลุนิติภาวะ และหากไม่ได้รับการคุ้มครองผลกระทบที่ได้รับเด็กจะเป็นอย่างไร นอกจากนั้นมาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองเด็กจากการพนันตามพระราชบัญญัติการพนัน เป็นอย่างไร ขอบเขตการคุ้มครองมีมากน้อยแค่ไหนและมาตรการที่มีอยู่เพียงพอต่อการคุ้มครองเด็กจากปัญหาการพนันในปัจจุบันได้หรือไม่ ซึ่งรายละเอียดของการศึกษามีดังต่อไปนี้

2.4.1 เหตุผลและความจำเป็นในการคุ้มครองเด็กจากการพนัน

Global Gambling Revenues

Global Gambling Revenues (US\$ bn) 2008 – 2012f

Source: GBGC Global Gambling Report

gbgc 71
global betting & gaming consultants

ภาพที่ 2.1 แผนภูมิแสดงการเติบโตทางเศรษฐกิจของธุรกิจการพนันทั่วโลกในระหว่างปี 2008 - 2012

เมื่อพิจารณาจากสถิติข้างต้นเห็นว่าทั่วโลกมีการทำกำไรมหาศาลจากธุรกิจการพนันเพิ่มขึ้นทุกปี เริ่มตั้งแต่ปี 2008 ที่ธุรกิจการพนันทั่วโลกทำรายได้เป็นเงินมหาศาลถึงประมาณ 380 พันล้านดอลลาร์ ยอดรายได้ตกลงเล็กน้อยในปี 2009 คือเกือบถึง 380 พันล้านดอลลาร์ในปีถัดมา 2010 ทำยอดรายได้สูงเกือบถึง 400 พันล้านดอลลาร์และในสองปีถัดมารายได้ก็ขึ้นตามลำดับ คือ ในปี 2011 ประมาณ 420 พันล้านดอลลาร์และปี 2012 ประมาณ 450 พันล้านดอลลาร์ ซึ่งเป็นจำนวนมหาศาลเมื่อเปรียบเทียบกับธุรกิจประเภทอื่นๆ ในทางกลับกันเป็นการแสดงให้เห็นถึงปริมาณของจำนวนผู้เล่นย่อมมีการเติบโตขึ้นในทุกๆปี และในแต่ละเจ้าของธุรกิจการพนันก็จะมีการนำเทคนิคกลยุทธ์ รวมถึงรูปแบบใหม่ๆมาใช้เพื่อเพิ่มจำนวนผู้เล่นให้มีปริมาณสูงขึ้นกว่าปีก่อนๆ ไม่ว่าจะเป็นการปรับรูปแบบของการพนันให้มีระดับความง่ายในการเล่นเพื่อจูงใจให้นักพนันเกิดความโลภมองเห็นผลประโยชน์ในอนาคตที่ตนจะได้ หรือวิธีการในการเล่นที่แต่เดิมนิยมเล่นในบ่อนก็มีการปรับเปลี่ยนไปตามยุคสมัยโดยนำเทคโนโลยีมาใช้ ได้แก่ บ่อนการพนันออนไลน์ เป็นต้น นอกจากธุรกิจการพนันต้องการรักษานักพนันหน้าเดิมเอาไว้ อีกทางหนึ่งก็พยายามจูงใจหรือเชื้อเชิญนักพนันหน้าใหม่เข้ามาสู่วงวนนี้ ซึ่งในบางครั้งเองเด็กที่อยากรู้อยากลองเหล่านี้ก็อาจตกเป็นเหยื่อของการพนันได้

สำหรับในประเทศไทยจากสถิติการพนันของเด็กและเยาวชนในปี 2554 คือ จากจำนวนเด็กประถมทั้งประเทศ 5 ล้านคน มีเด็กประถม 3 แสนกว่าคนที่ติดการพนัน ส่วนเด็กมัธยมศึกษา อาชีวศึกษา อุดมศึกษาที่ปัจจุบันมีอยู่ 7 ล้านคน ติดการพนันประมาณ 1.1 ล้านคน ซึ่ง

ส่วนใหญ่เป็นการเล่นการพนันฟุตบอล⁴⁵ ถือเป็นเรื่องอันตรายและมีความสำคัญมากเนื่องจากปริมาณเด็กและเยาวชนที่ติดการพนันมีจำนวนมากตั้งแต่อายุน้อย และที่น่าเป็นห่วงคือการพนันในปัจจุบันไม่ได้มุ่งเป้าผู้ใหญ่อย่างเดียวยังเด็กต่อไปแล้ว

จากสภาพปัญหาที่พบว่าเด็กมีตัวเลขการเล่นการพนันเพิ่มสูงขึ้นทุกปีๆ และรูปแบบของการพนันก็มีการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย อีกทั้งยังทำให้การเข้าถึงและวิธีการเล่นการพนันเป็นเรื่องที่ง่ายมากยิ่งขึ้น จึงมีความจำเป็นต้องพิจารณาถึงผลกระทบในแง่มุมต่างๆที่ได้รับแก่เด็กดังต่อไปนี้⁴⁶

2.4.1.1 ผลกระทบทางด้านร่างกาย

เนื่องจากการติดพนัน ไม่มีสารเคมีจากภายนอกเข้ามาเกี่ยวข้องเหมือนเช่นการติดสารเสพติด บุหรี่ หรือแอลกอฮอล์ จึงไม่มีอาการขาดสาร หรือเป็นพิษจากสารเสพติด การที่เยาวชนหมกมุ่นกับการเล่นการพนันมากจนไม่มีเวลาพักผ่อน รับประทานอาหารไม่เป็นเวลา หรือดื่มสุราหรือสารเสพติดร่วมด้วย ทำให้สุขภาพทางกายทรุดโทรม และเด็กที่ติดการพนันบางคนยอมอดอาหารเพื่อนำเงินมาเล่นการพนัน ทำให้มีน้ำหนักน้อยกว่าเกณฑ์ และขาดสารอาหารที่จำเป็นต่อร่างกายได้ และส่งผลกระทบต่อสมองที่เป็นศูนย์รวมประสาทในร่างกายที่มีความสำคัญมากที่สุด ด้วยเหตุนี้จึงมีความจำเป็นต้องทราบถึงข้อมูลทั่วไปของสมองในวัยเด็ก

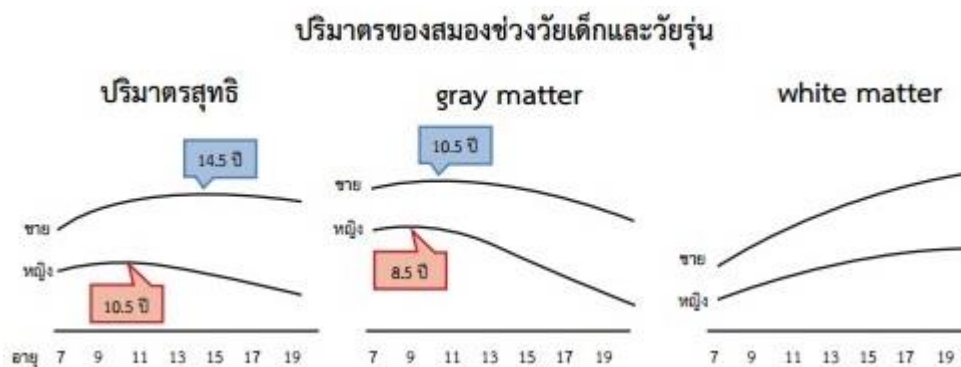
สมอง โดยทั่วไปมีน้ำหนักประมาณ 3% ของร่างกายทั้งหมดและทำงานตลอดเวลาตั้งแต่ยังอยู่ในครรภ์จนตาย จึงเป็นอวัยวะที่ใช้พลังงานของร่างกายประมาณ 20% ของพลังงานที่ใช้ในแต่ละวันสมองประกอบด้วยเซลล์มากกว่าพันล้านเซลล์ ได้แก่ เซลล์ประสาท หรือที่เรียกว่า “นิวรอน” (neuron) และเซลล์ระบบประสาทอื่นๆ เรียกว่า “เซลล์เกลียล” (glial cells) ทำหน้าที่ส่งเสริมการทำงานของนิวรอน และมีบทบาทสำคัญมากต่อการทำงานของสมองโดยรวม สิ่งที่สำคัญมากต่อการทำงานของสมองคือ การเชื่อมโยงของวงจรประสาท และความหนาแน่นของตัวรับสัญญาณ โดยมี white matter ซึ่งเป็นกลุ่มของเส้นประสาทสีขาวทำหน้าที่เชื่อมโยงระหว่างนิวรอน ทั้งนี้นิวรอนมีระบบและขบวนการพิเศษหลายชนิด ซึ่งสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา ตลอดช่วงชีวิตที่คนเราเติบโตขึ้นเรื่อยๆ

แม้สมองจะประกอบด้วยโครงสร้างเซลล์แต่ละส่วนที่ต้องทำงานประสานกันตลอดเวลา แต่กลับมีพัฒนาการของแต่ละส่วนไม่เท่ากัน สถาบันวิจัยด้านสุขภาพจิตแห่งชาติของสหรัฐอเมริกา (NIMH) ศึกษาพัฒนาการของโครงสร้างของสมองและวงจรประสาทในอาสาสมัคร 387 คน อายุ 3–27 ปีด้วยคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า (MRI) พบว่า การเจริญเติบโตของสมองที่สัมพันธ์กับช่วงอายุแต่ละขั้นนั้น เกี่ยวข้องกับความสามารถของการทำงานของสมอง มากกว่าขนาด

⁴⁵ ทอฝัน ปันรัก, วารสารเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและครอบครัว ปีที่ 10 ฉบับที่ 68: 23.

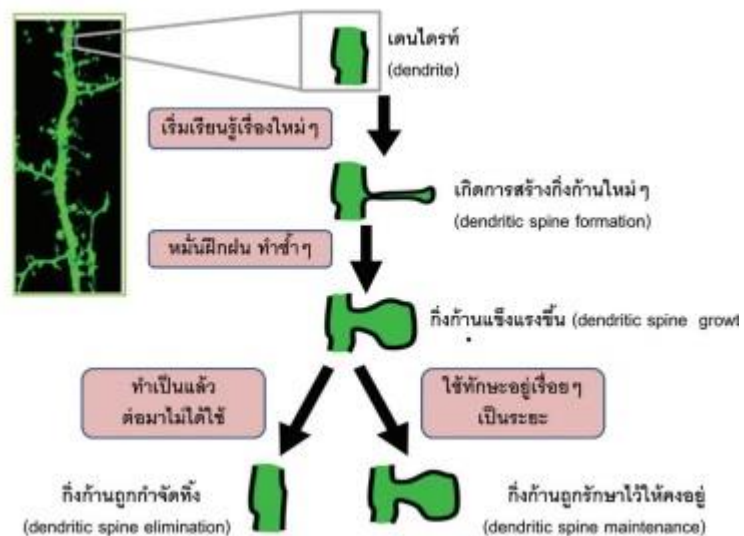
⁴⁶ สุพร อภินันท์เวช, เยาวชนกับการพนันในมุมมองจิตแพทย์เด็กและวัยรุ่น (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์บริษัทเอมี เอ็นเตอร์ไพรส์ จำกัด, 2554), หน้า 50-59.

สมองจริงๆ และพบว่า เด็กผู้หญิงจะมีปริมาตรสมองมากที่สุดช่วงอายุ 10.5 ปี เด็กผู้ชายช่วงอายุ 14.5 ปี แต่ช่วงเวลาที่สำคัญที่สุดคือช่วง 6 ขวบที่สมองของเด็กทั้งสองเพศจะมีขนาดถึง 95% ของขนาดใหญ่สุด

ภาพที่ 2.2 ปริมาตรสมองของเด็กและวัยรุ่น

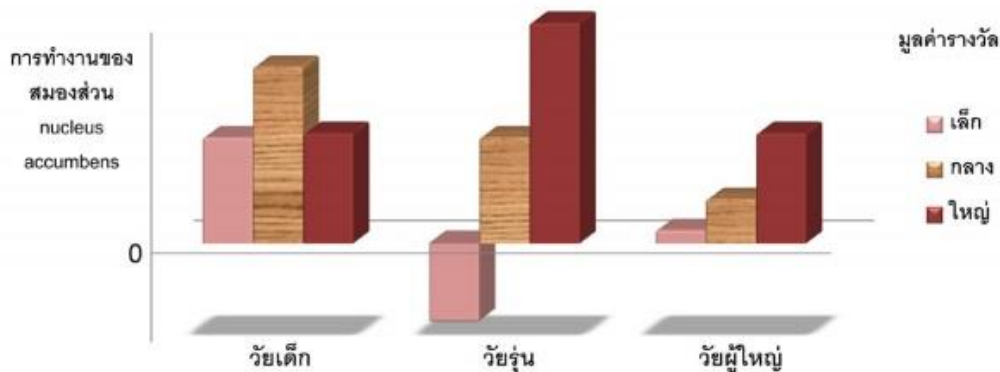
สำหรับพัฒนาการของสมองพบว่า สมองส่วนที่ควบคุมการเคลื่อนไหว กล้ามเนื้อ และการรับรู้ประสาทสัมผัสพัฒนาสมบูรณ์ก่อนสมองส่วนที่เกี่ยวข้องกับความฉลาดทางสังคม โดยสมองส่วนหน้า (Prefrontal Cortex) จะพัฒนาสมบูรณ์ตอนอายุประมาณ 20 ปี ในช่วงวัยรุ่นสมองสามารถเพิ่มเนื้อสมองผ่านการเรียนรู้และการสั่งสมประสบการณ์ในชีวิต และสมองจะมีการปรับโครงสร้าง โดยตัดเซลล์ประสาทและเครือข่ายการเชื่อมโยงบางส่วนที่ไม่ได้ใช้งานทิ้งไป เพื่อให้ประสิทธิภาพการทำงานของสมองดีขึ้น กระบวนการนี้เรียกว่า Pruning ถ้าช่วงแห่งการเรียนรู้นี้วัยรุ่นหมกมุ่นหรือติดการพนัน จะส่งผลให้สมองส่วนหน้าไม่เพิ่มเนื้อสมอง สมองส่วนหน้าจะไม่พัฒนาอย่างถาวร และยังอาจถูกตัดทิ้งเพราะไม่ได้ใช้งาน ส่งผลต่อระบบคิดและพฤติกรรมที่จะติดตัวไปตลอดชีวิต โดยจะกลายเป็นผู้ใหญ่ที่ไม่อดทนรอความสำเร็จจากการทำงาน แต่หวังได้เงินมาอย่างง่ายๆ และรวดเร็ว

ภาพที่ 2.3 ตัวอย่างผลของพฤติกรรมที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างกิ่งก้านของนิวรอนในสมอง

สำหรับในช่วงวัยรุ่นนั้น แม้ไม่ได้อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่เสี่ยง แต่สมองของวัยรุ่นมีธรรมชาติที่ “ชอบเข้าไปหาความเสี่ยง” เป็นทุนเดิมแล้วโดยเฉพาะเมื่อเห็นว่าความเสี่ยงนั้นอาจทำให้ได้ “รางวัล” ความโน้มเอียงนี้ไม่ได้หมายความว่าวัยรุ่นนิสัยไม่ดี แต่เป็นธรรมชาติของช่วงพัฒนาการ เมื่อเข้าช่วงวัยรุ่น สมองมีการเปลี่ยนแปลงทั้งในทางเพิ่มและลดขึ้นอยู่กับบริเวณของสมอง ทั้งนี้เพื่อให้เครือข่ายในสมองทำงานได้ละเอียดมากขึ้น ในช่วงเวลานี้ระบบสมองที่เกี่ยวข้องกับการยับยั้งจะยังไม่สมบูรณ์เต็มที่ ทำให้พบว่าบางครั้งสมองส่วนที่เกี่ยวกับรางวัล (reward systems) ทำงานมากเกินไป ในขณะที่ความไวต่อสิ่งเร้าที่เป็นภัย กลับน้อยเกินไป พุดง่ายๆ คือ วัยรุ่นจะมีความสุขเมื่อชมว่าทำได้ดี แต่ถ้าทำไม่ดีแล้วได้รับคำเตือน มักไม่ชอบ และมีแนวโน้มว่าจะไม่นำคำเตือนเกี่ยวกับข้อผิดพลาดที่ผ่านมาใช้ประกอบการตัดสินใจครั้งถัดไปด้วย จุดอ่อนตามพัฒนาการของสมองช่วงวัยรุ่นนี้ ทำให้วัยรุ่นมีแนวโน้มจะขาดโอกาสเรียนรู้จากข้อผิดพลาด ทั้งจากข้อผิดพลาดของตนเองและของผู้อื่น คือเตือนแล้วไม่ค่อยจะเชื่อตนเอง แต่ถ้าชมแล้วมักจะเชื่อง่าย จุดนี้ก็เช่นกันที่เป็นความโน้มเอียงให้วัยรุ่นอาจถูกหลอกให้หลงเชื่อง่าย เวลามีคนมาแกล้งชมหรือทำดีด้วย

การเปลี่ยนแปลงจากภาวะปกติของสัญญาณคลื่นแม่เหล็กที่สะท้อนการทำงานของสมองส่วน nucleus accumbens ซึ่งตอบสนองหลังจากได้รางวัลประมาณ 5-6 วินาที

คัดแปลงจาก GALVAN, A., et al. 2006. Earlier development of the accumbens relative to orbitofrontal cortex might underlie risk-taking behavior in adolescents. *J Neurosci*, 26, 6885-92.

ภาพที่ 2.4 การตอบสนองของสมองส่วนหนึ่งใน reward circuit ต่อรางวัลมูลค่าต่างๆ เปรียบเทียบระหว่างสมองของเด็ก วัยรุ่น และผู้ใหญ่

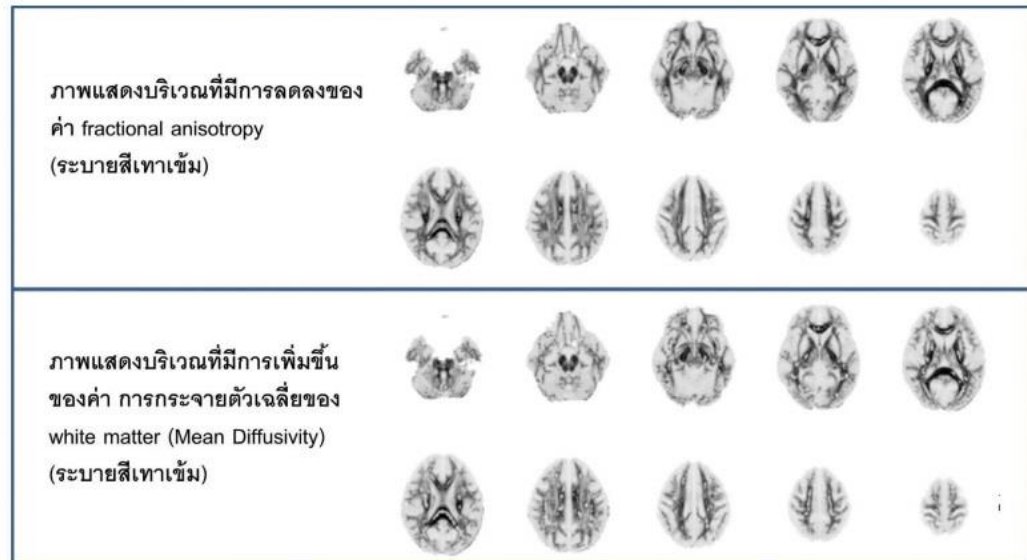
อีกทั้งการพนันยังส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมและพัฒนาการของเด็กและเยาวชนโดยเฉพาะด้านสมองงานวิจัยด้านการแพทย์ระบุชัดเจนว่าการพนันเป็นเกมที่สามารถทำลายสมองของเด็กและเยาวชนได้อย่างถาวรการศึกษาเรื่อง Neurobiology of the development of motivated behaviors in adolescence : A window into a neural systems model ของ ดร. โมนิก เอิร์นส และคณะ⁴⁷ ชี้ให้เห็นว่า ช่วงวัยรุ่นตอนต้นเป็นวัยที่ยังขาดความยับยั้งชั่งใจเนื่องจากสมองส่วนหน้า (prefrontal Cortex) ซึ่งเกี่ยวข้องกับกระบวนการคิดและการตัดสินใจที่ใช้เหตุผล ยังไม่พัฒนาเท่าผู้ใหญ่ทำให้วัยรุ่นมักตัดสินใจโดยใช้อารมณ์มากกว่าเหตุผลการพนันเป็นเกมที่ยั่วยุให้เกิดอารมณ์ความรู้สึกได้มากไม่ว่าผู้เล่นจะอยู่ในสถานการณ์ที่ได้หรือเสีย ดังนั้นเด็กและเยาวชนจึงเป็นช่วงวัยที่มีความเสี่ยงสูงที่จะติดการพนันได้ง่ายและถอนตัวได้ยาก

จากการศึกษาสมองของผู้ติดพนัน โดยใช้เทคโนโลยีการวิเคราะห์ภาพ MRI แบบวิเคราะห์โครงสร้างละเอียดแยกส่วนและเทคโนโลยีใหม่ล่าสุดที่เรียกว่า Diffusion Tensor Imaging ซึ่งเป็นการนำหลักการทางฟิสิกส์มาคำนวณหาทิศทางเคลื่อนที่ของโมเลกุลน้ำซึ่งเคลื่อนไหวอยู่ในกิ่งแอกซอนของนิวรอนเพื่อสร้างภาพจากข้อมูล MRI และทิศทางของโมเลกุลน้ำออกมาเป็นตัวแทนภาพของ white matter ซึ่งเปรียบเหมือนสายเคเบิลเชื่อมต่อการสื่อสารระหว่าง

⁴⁷ Ernst M, Romeo RD, and Andersen SL., "Neurobiology of the development of motivated behaviors in adolescence: a window into a neural systems model," [Online] Accessed: 12 July 2013. Available from: <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/19136024>

สมองบริเวณต่างๆ ผลการศึกษาพบว่า ผู้ที่ติดพนันมีค่าการวัดของที่สะท้อนว่า white matter ขาดความต่อเนื่องเป็นบริเวณกว้าง และพบในสมองหลายบริเวณ ผลการวิเคราะห์ภาพที่ได้นี้เป็นลักษณะเดียวกับที่พบได้ในผู้ติดสารเสพติดชนิดอื่นๆ

ความเสียหายของ white matter ในบริเวณต่างๆ ของสมอง ที่พบในผู้ติดพนัน

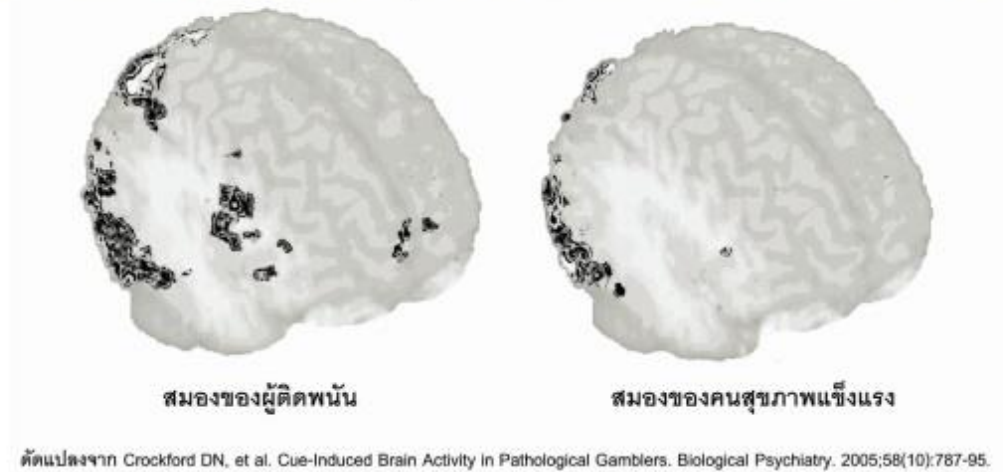
ดัดแปลงจาก Joutsa J, et al. Extensive abnormality of brain white matter integrity in pathological gambling. *Psychiatry research*. 2011;194(3):340-6.

ภาพที่ 2.5 ความเสียหายของ white matter ในบริเวณต่างๆ ของสมองที่พบในผู้ติดพนัน

การมีความผิดปกติของ white matter นอกจากทำให้การประสานงานของความคิดและการส่งสัญญาณประสาทผิดปกติ ซึ่งจะนำไปสู่โรคทางจิตเวชแล้ว ยังมีความเสี่ยงด้วยว่า หากต่อไปคนคนนั้นได้รับการผ่าตัดใหญ่ เช่น ผ่าหัวใจ อาจจะมีการฟื้นตัวหลังผ่าตัดช้า เพราะเกิดอาการเพื่อสับสนได้ง่ายด้วย

อีกทั้งยังพบอีกว่าหากยิ่งถูกกระตุ้นด้วยกิจกรรมการพนัน นักพนันยิ่งอยากเล่น เนื่องจากผลของการหลั่งสารโดปามีนที่เปลี่ยนแปลงไปจากธรรมชาติเดิม ทำให้เห็นอะไรเกี่ยวกับการพนันแล้วเกิดความอยากไปหมด พิสูจน์จากการศึกษาโดยใช้เทคนิคสแกนสมองด้วยคลื่นแม่เหล็กและนำมาวิเคราะห์แบบสามมิติ เมื่อดูวิดีโอที่มีฉากเกี่ยวกับการพนัน สมองของผู้ที่ติดพนันจะถูกกระตุ้นอย่างมากในบริเวณสมองต่างๆ เมื่อเทียบกับอาสาสมัครสุขภาพดี โดยผู้ติดพนันยอมรับว่าตัวเองอยากเล่นพนันมากขึ้น

ภาพสามมิติของสมองจากการวิเคราะห์ข้อมูลสแกนคลื่นแม่เหล็ก (3D-rendered volumes of MR data) แสดงบริเวณสมองที่มีการทำงานเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติ ในกรณีเห็นวิถีโอการพจน์ เทียบกับวิถีโอการพจน์ธรรมชาติ

ภาพที่ 2.6 ภาพสามมิติของสมองจากการวิเคราะห์ข้อมูลสแกนคลื่นแม่เหล็ก

2.4.1.2 ผลกระทบต่อจิตใจ

2.4.1.2.1 โรคทางจิตเวช การวิจัยพบว่า ผู้ติดพนันมีการเกิดโรคทางจิตเวชตามมามากมาย เช่น โรคซึมเศร้า หรือฆ่าตัวตาย ในประเทศสหรัฐอเมริกา มีงานวิจัยในผู้ใหญ่ที่ติดการพนัน พบอัตราการพยายามฆ่าตัวตายสูงถึง 17 – 24% การศึกษาอื่นเพื่อเปรียบเทียบการฆ่าตัวตายสำเร็จของประชาชนในเมืองที่มีบ่อนการพนันกับไม่มี พบว่ามีอัตราการฆ่าตัวตายของประชาชนในเมืองที่มีบ่อน (ลาสเวกัส) สูงถึง 4 เท่า แต่ก็มีการศึกษาอื่นมาตอบโต้ว่าอาจต้องศึกษาในรายละเอียดเกี่ยวกับปัจจัยร่วมอื่นๆ ต่อการฆ่าตัวตายของประชาชนเนื่องจากอีกการศึกษาหนึ่งในเมืองเซนต์หลุยส์ไม่พบความสัมพันธ์ดังกล่าว นอกจากนี้พบว่าผู้ติดการพนันมีแนวโน้มเป็นโรคกลัวโรควิตกกังวลเกี่ยวกับความเจ็บป่วยทางกาย โรคบุคลิกภาพผิดปกติชนิดต่อต้านสังคมมากกว่าผู้ไม่ติดการพนัน ส่วนการติดสารเสพติดที่พบคู่กัน ยังไม่สามารถสรุปได้ว่าอะไรเป็นสาเหตุของอีกโรคหนึ่ง

2.4.1.2.2 ปัญหาเกี่ยวกับความสัมพันธ์และการแสดงอารมณ์ ผู้ติดการพนันมักก่อให้เกิดความขัดแย้งในครอบครัวเนื่องจากภาวะการเงินหรือภาวะอารมณ์ไม่ดีเมื่อเวลาเสียพนัน ญาติพี่น้องมักไม่เห็นด้วยกับพฤติกรรมการเล่นพนันของผู้ติดการพนัน และไม่ยอมคบหาสมาคมเพราะอาจกลัวว่าจะถูกขโมยเงินแล้วไม่ได้คืนในภายหลังเพราะแนวโน้มผู้ติดการพนันมักจะเสียเงินมากกว่าได้เงิน หากผู้ติดการพนันใช้สารเสพติดร่วมด้วย อาจแสดงอาการหงุดหงิดง่าย ก้าวร้าวหรือทำทารุณกรรมกับสมาชิกในครอบครัว เช่น ตบ ตี เพื่อนำเงินหรือทรัพย์สินภายในบ้านไปใช้ในการพนัน

2.4.1.2.3 ขาดการพัฒนาตนเอง เกิดความรู้สึกไม่มีคุณค่าในตนเอง คนที่ติดพนันจะไม่มีจิตใจอยากทำอย่างอื่นนอกจากการเล่นพนัน ความรู้สึกที่ดีต่อตนเองจะค่อยๆหมดไป เพราะตัวผู้ติดพนันเองก็จะรับรู้ได้ถึงความไม่เป็นที่น่าไว้วางใจหรือน่าเชื่อถือจากคนรอบข้าง อาจถูกต่อว่า ตำหนิ ไม่ได้รับกำลังใจ

2.4.1.2.4 การทะเลาะเบาะแว้ง เกิดปัญหาอารมณ์ในครอบครัว ในทางการแพทย์ โรคนี้ไม่ได้ส่งผลกระทบต่อร่างกายอย่างมากเหมือนการติดสารเสพติด แต่ทางจิตวิทยา พฤติกรรมศาสตร์หรือสังคมศาสตร์ โรคนี้ส่งผลกระทบต่อตัวผู้ติดและคนรอบข้างอย่างมาก เพราะการกระทำของผู้ติดการพนันทำให้คนรอบข้างเดือดร้อน โดยเฉพาะคนใกล้ชิดที่ใกล้ชิด คือ ผู้เป็นสามีหรือภรรยาของผู้ติด และลูก หากยังไม่ได้แต่งงานมีครอบครัว คนที่ใกล้ชิดคือบิดามารดาของผู้ติดการพนัน ส่วนพี่น้องน้องของผู้ติดการพนันจะมีผลกระทบด้านจิตใจมากหรือน้อยขึ้นกับความสนิทสนม ความใกล้ชิด หากครอบครัวยังทนอยู่ได้กับการรับมือและยอมตามผู้ติดการพนัน ก็มักจะเกิดความเบื่อกวนใจ มีความขัดแย้ง ทารุณกรรมอยู่เรื่อยๆ แต่หากครอบครัวทนไม่ได้ ก็จะเกิดการแยกทาง หย่าร้างกันไป ซึ่งผู้ติดการพนันก็จะไปเริ่มต้นกับคนใหม่ต่อไป ส่วนพี่น้องก็มักตัดขาดจากกัน แต่ส่วนใหญ่คนที่เป็บบิดามารดามักไม่ตัดขาดลูกที่ติดการพนัน ด้วยความรักความผูกพันที่ยังมีต่อลูกอยู่เสมอ ทำให้พ่อแม่ต้องทนทุกข์ใจเป็นอย่างมาก หากทนไม่ได้ ลูกก็มักเป็นฝ่ายจากไปเอง เนื่องจากบิดามารดาไม่สามารถหาเงินมาให้เล่นการพนันได้อีกแล้ว

2.4.1.3 ผลกระทบด้านสังคม

การทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนดังกล่าวข้างต้น ไม่เพียงแต่กระทบต่อคนในครอบครัวหรือคนสนิทของผู้ติดการพนันเท่านั้น แต่หากลามไปสู่คนอื่นได้แก่ เพื่อน เพื่อนร่วมงาน หัวหน้าหรือลูกน้อง ชุมชนที่อยู่อาศัย ไปจนถึงประเทศชาติ ดังนี้

2.4.1.3.1 ปัญหาการเงิน / ล้มละลาย เด็กที่ติดการพนันอาจจะยังไม่ประสบปัญหาการเงินในแง่การล้มละลาย เนื่องจากส่วนใหญ่ยังไม่มืธุรกิจเป็นของตนเอง แต่ปัญหาการเงินของเด็กที่ติดการพนัน จะเป็นปัญหาการไม่มีเงินใช้ หรือใช้เงินเกินกว่าที่ตนเองมีอยู่ หรือนำเงินที่ต้องใช้ในเรื่องจำเป็นมาใช้ก่อน เช่น ค่าเทอม ค่าใช้จ่ายรายเดือนที่พ่อแม่ให้ไว้ล่วงหน้า ทำให้ต้องไปหยิบยืมจากผู้อื่น หรือเป็นหนี้เป็นสิน บางคนอาจคิดไปกู้เงินจากแหล่งที่ได้มาง่ายๆ โดยแลกกับอัตราดอกเบี้ยที่สูงและถูกตามล่าตัวหากไม่นำเงินที่กู้มาไปคืน ผู้ติดการพนันจะเริ่มโกหก หรือหลอกลวงเงินผู้อื่นเพื่อให้ได้เงินมาใช้เล่นการพนัน ทำให้คนทั่วไปไม่เชื่อใจไม่ไว้วางใจและไม่อยากคบ นอกจากนี้ อาจเกิดปัญหาใหญ่ขึ้นเกี่ยวกับการเงิน เช่น ลักขโมย ปล้น หรือจี้ชิงทรัพย์ เพื่อแค่ให้ได้เงินมาเล่นการพนันเท่านั้น โดยมีความหวังอยู่ทุกครั้งในการเล่นว่าจะต้องได้คืนและนำเงินไปใช้คืนให้แก่ผู้ที่ตนไปขอหยิบยืมมา ซึ่งมักจะไม่เป็นเช่นนั้น ส่วนผู้ติดการพนันที่มีอาชีพหรือกิจการส่วนตัวอาจนำทรัพย์สินกิจการของตนไปวางมัดจำเพื่อนำเงินมาเล่นการพนันที่มีความเสี่ยงต่อการสูญเสียทรัพย์สิน

ไปจนถึงชั้นล้มละลาย หมดตัวได้ในที่สุดซึ่งทำให้คนรอบข้างและคนในสังคมเดือดร้อน จากความต้องการเงินของเขาโดยไม่ยั้งคิดถึงความสะดวก

2.4.1.3.2 ปัญหาด้านกฎหมาย จากการที่ผู้ติดการพนันมักทำทุกวิถีทางเพื่อให้ได้เงินมา จนทำให้อาจก่อคดีต่างๆที่มีผลทางกฎหมาย การฉ้อโกง หลอกลวงให้ผู้อื่นเสียหาย การลักขโมย การปล้นจี้โจรกรรม เป็นต้น หากทำให้คนอื่นเดือดร้อนมาก ย่อมทำให้เกิดปัญหาทางกฎหมายตามมาและถูกดำเนินคดีมีความผิดตามกฎหมาย นอกจากนี้อาจคิดทำอาชีพไม่สุจริตเพื่อให้ได้เงินมาง่ายๆและรวดเร็ว เช่น การค้ายาเสพติด การค้าประเวณี เป็นต้น ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสังคม คนที่ต้องตกเป็นเหยื่อของผู้ติดพนันที่ทำการเช่นนี้จะเป็นอย่างไรร่ก่ให้เกิดความไม่สงบขึ้นในสังคม ในชุมชนหากมีคนเหล่านี้อยู่เป็นจำนวนมากบ้านเมืองที่เคยอยู่อาศัยกันแบบญาติพี่น้อง ต้องอยู่กันด้วยความหวาดกลัวหรือระแวงว่าจะถูกขโมยขึ้นบ้าน และหากเดินทางกลับบ้านในเวลากลางคืนก็ต้องคอยระวังเพื่อไม่ให้ถูกปล้นทรัพย์ได้ตลอดเส้นทาง ในขณะที่เดียวกันตำรวจต้องมีหน้าที่ปราบปรามผู้กระทำความผิดเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้เพิ่มจำนวนผู้ต้องโทษที่ต้องไปอยู่ในเรือนจำซึ่งเป็นสถานที่รวมของเหล่ามิจฉาชีพ ทำให้เกิดภาระทางสังคมตามมามากมาย หากคิดถึงภาพรวมที่กระทบไปถึงทุกคนในทุกๆระดับจะเห็นว่าปัญหาติดการพนันไม่ใช่เรื่องเล็กน้อยอีกต่อไป แต่เป็นเรื่องที่สามารถส่งผลกระทบต่อสังคมได้อย่างกว้างขวาง

2.4.1.3.3 ปัญหาด้านหน้าที่การงาน การเรียนหรืออาชีพ ในเด็กนักเรียนที่ติดการพนันย่อมขาดความรับผิดชอบต่อการเรียน เด็กไม่มีจิตใจที่มุ่งไปสู่การเรียน แต่จะหมกมุ่นอยู่แต่กับการพนัน ทำให้ส่งผลกระทบต่อการศึกษาตกต่ำ หรือต้องออกจากระบบการศึกษาเร็วกว่าที่ควร เพราะไม่สามารถดำเนินชีวิตนักเรียนได้ตามกฎระเบียบของโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา โดยในขณะที่เรียนหนังสือก็อาจชักชวนเพื่อให้ไปเล่นการพนันกับตน หรือทำตนให้เป็นพี่ใหญ่ของโรงเรียน ไม่สนใจกฎระเบียบ ตั้งโต๊ะพนันในห้องเรียนหรือตั้งเครื่องขายการพนันเข้าไปในโรงเรียน หากเป็นเด็กที่ทำงานแล้ว การติดการพนันย่อมส่งผลเสียต่อหน้าที่การงาน เพราะไม่สนใจทำงาน ขาดความรับผิดชอบตามที่ได้รับมอบหมาย จิตใจหมกมุ่นอยู่กับการพนัน ทำให้ผลงานออกมาไม่ดีหรือมีความเสียหาย รวมถึงอาจหลอกลวงลูกค้ำหรือหาโอกาสกระทำความผิดเกี่ยวกับเรื่องเงินทองในสถานที่ทำงานได้ อาจส่งผลให้เกิดปัญหาการถูกไล่ออกจากงานบ่อยๆเนื่องจากพฤติกรรมไม่ซื่อสัตย์หรือกระทำทุจริตเกี่ยวกับการเงิน ทำให้เด็กอาจไม่มีงานทำหรือเป็นผู้ว่างงานบ่อยๆจนต้องหาเงินด้วยวิธีการที่ผิดกฎหมายต่อไป

2.4.1.3.4 ขาดคนมีคุณภาพ ในการพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้า ทัดเทียมประเทศอื่น หรือไม่สามารถแข่งขันกับประเทศอื่นได้ ในแง่ภาพรวมของประเทศหากพลเมืองไม่มีคุณภาพ อ่อนแอด้วยเรื่องปัญหาสุขภาพหรือขาดความสามารถในการทำงาน คนว่างงานมาก เป็นมิจฉาชีพมาก กำลังความคิดความสามารถของวัยหนุ่มสาวที่เป็นวัยสร้างงานสร้าง

เศรษฐกิจให้กับประเทศชาติมีจำนวนน้อยลง ส่งผลให้รายได้มวลรวมของประเทศชาติน้อยลง สะท้อนให้เห็นถึงความอ่อนแอของคนวัยทำงาน ซึ่งมักเป็นวัยที่ต่อมาจากเยาวชนที่พ้นจากวัยเด็ก เพื่อจะมาช่วยกันพัฒนาประเทศให้เจริญมั่นคงในหลายทิศทาง ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม อุตสาหกรรม เกษตรกรรม ศิลปกรรม จริยธรรมหรือคุณธรรมการปกครอง การทหาร การแพทย์หรือสาธารณสุข การพัฒนาสิ่งแวดล้อมหรือการศึกษา ทั้งหมดต้องเป็นองค์รวม ปัญหาจุดใดจุดหนึ่งอาจกระทบจุดอื่น การพยายามแก้หรือจัดการจุดหนึ่งอาจทำให้อีกจุดหนึ่งได้รับความเสียหาย จึงต้องวางแผนให้รัดกุม และพยายามแก้ไขที่ต้นเหตุ

2.4.1.4 เป็นต้นตอนำไปสู่อบายมุขประเภทอื่น

จากการวิจัยเกี่ยวกับ Epigenetic and gambling addiction ที่ศึกษาถึงพัฒนาการทางสมองของกลุ่มเยาวชน Under Age พบว่าการพนันเป็นต้นตอให้เยาวชนมีโอกาสเข้าสู่อบายมุขอื่น ดังนี้

- การพนันมีส่วนทำให้เด็กมีโอกาสติดเหล้า 5 เท่า
- การพนันมีส่วนนำไปสู่การติดยาเสพติด 6 เท่า
- การพนันมีส่วนนำไปสู่ความรุนแรงและการใช้อาวุธ 6 เท่า
- การพนันมีส่วนนำไปสู่การสูบบุหรี่ 3-10 เท่า
- การพนันมีส่วนทำให้มีภาวะซึมเศร้า 4 เท่า และทำให้มีโอกาสฆ่าตัวตายสูงขึ้น
- การพนันทำให้ทักษะในการใช้ชีวิตลดลง
- การพนันนำไปสู่การเป็นหนี้และการก่ออาชญากรรม

ข้อมูลทางสถิติของศูนย์วิจัยความสุขชุมชนมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ ปี 2553 ชี้ให้เห็นลักษณะการทำสิ่งไม่เหมาะสมของเยาวชนที่ติดพนันโดย 61% ปล้นชิงทรัพย์หรือล่อลวงเงินจากคนใกล้ชิด 12% ทำร้ายร่างกายคนใกล้ชิด 9% ขายทรัพย์สินใช้หนี้พนัน 7% ขายบริการทางเพศ 6% พยายามฆ่าตัวตาย และ 5% ค้ายาเสพติดและสิ่งผิดกฎหมาย

นอกจากนี้จากการศึกษาสถานการณ์และการป้องกันการลักลอบเล่นการพนันฟุตบอลของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการโดยกองวิจัยและพัฒนาสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในปี 2553 พบว่า นักเรียน ม.1-ม.6 เล่นพนันฟุตบอลถึงร้อยละ 26.8 โดยใช้จ่ายเงินสำหรับใช้จ่ายในชีวิตประจำวันไปกับพนันบอลแต่หากไม่มีเงิน นักเรียนร้อยละ 7.5 จะกู้เงินนอกระบบเพื่อใช้เล่นพนันฟุตบอลและแม้รู้ว่าการพนันฟุตบอลเป็นสิ่งผิดกฎหมายผู้เล่นพนันร้อยละ 24.2 ไม่กังวลที่จะถูกจับดำเนินคดี

จากสถิติและผลกระทบจากการพนันที่อาจเกิดขึ้นกับเด็กเป็นเรื่องที่มีความร้ายแรงและอันตรายเป็นอย่างมากต่อตัวเด็กเองและสังคม ซึ่งโดยปกติแล้วการพนันก็ไม่ใช่เรื่องดีไม่ว่าจะกับบุคคลในระดับใด ดังนี้ จากข้อมูลข้างต้นทำให้เกิดความตระหนักและการให้ความสำคัญในการคุ้มครองเด็กจากการพนันมากกว่าบุคคลที่บรรลุนิติภาวะ เนื่องจากผลกระทบที่เด็กอาจได้รับนั้นร้ายแรงและติดตัวเด็กในระยะยาวกว่ามาก

2.4.2 มาตรการที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองเด็กในพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ.

2478

ในพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 มีการบัญญัติกล่าวถึงการคุ้มครองสิทธิเด็กจากการพนันเอาไว้ตามมาตรา 7 (3) บัญญัติว่า “ให้บุคคลอายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์หรือไม่บรรลุนิติภาวะเข้าเล่นด้วยเว้นแต่การเล่นตามบัญชี ข. หมายเลข 16 ” ซึ่งถือว่าพระราชบัญญัตินี้ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของเด็ก เพื่อกันเด็กไม่ให้มายุ่งเกี่ยวกับการพนัน เพราะในวัยนี้เป็นวัยที่เรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วและสามารถจดจำได้ดี หากได้รับการเล่นการพนันตั้งแต่ยังเล็กก็อาจนำไปสู่การปลูกฝังเพื่อเป็นนักพนันต่อไปในอนาคตได้ อีกทั้งยังพบว่าการเล่นการพนันยังมีผลกระทบต่อเด็กในหลายๆ ด้าน

นอกจากบทบัญญัติข้างต้นแล้ว พระราชบัญญัติฉบับนี้ยังมีมาตรการคุ้มครองเด็กอย่างอื่นอีก แม้ไม่ได้กล่าวถึงเด็กโดยเฉพาะ แต่ก็หมายความรวมอยู่ด้วย คือ มาตรา 12 บัญญัติว่า “ผู้ใดจัดให้มีการเล่นหรือการทำอุบายล่อช่วยประกาศโฆษณา หรือชักชวนโดยทางตรงหรือทางอ้อมให้ผู้อื่นเข้าเล่น หรือเข้าพนันในการเล่น ซึ่งมีได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงาน หรือรับอนุญาตแล้ว แต่เล่นพลิกแพลง หรือผู้ใดเข้าเล่นหรือเข้าพนันในการเล่นอันขัดต่อบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎ กระทรวงหรือข้อความในใบอนุญาต...” ตามบทบัญญัติจากมาตรา 12 ของพระราชบัญญัตินี้ เป็นการบัญญัติถึงความผิดที่เกี่ยวข้องกับการพนันไม่ว่าจะเป็นความผิดที่มีการจัดให้เล่น การทำอุบายล่อลวงให้มาเล่น ประกาศโฆษณา ชักชวนไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมให้มาเล่น รวมถึงการเล่นพนันที่ได้ขอรับอนุญาตจากเจ้าพนักงาน หรือได้รับอนุญาตแล้วแต่ใช้วิธีการพลิกแพลง และความผิดในการเล่นการพนันอันขัดต่อบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติ เห็นได้ว่าความผิดที่บัญญัติตามมาตรานี้มีลักษณะครอบคลุมความผิดที่เกี่ยวข้องกับการพนันเกือบทั้งหมด ซึ่งข้อดีที่เห็นได้ชัดคือทำให้ผู้บังคับใช้กฎหมายสามารถใช้ได้ไม่ยากนัก เมื่อเปรียบเทียบกับกฎหมายเรื่องอื่นที่ต้องนำความผิดหลายๆ มาตราหลายๆ พระราชบัญญัติมาใช้บังคับเพื่อเอาแก่ผู้กระทำความผิด แต่ข้อเสียคือฐานความผิดต่างๆ ตามมาตรา 12 ระดับการคุ้มครองเด็กไม่ได้มีการแยกออกจากบุคคลที่บรรลุนิติภาวะ ทำให้การคุ้มครองเด็กอาจทำได้ไม่เต็มที่เท่าไรนัก อีกทั้งขอบเขตการคุ้มครองเด็กตามที่พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 กำหนดไว้นั้นไม่ว่าทั้งโดยตรงหรือโดยอ้อมก็ยังไม่ครอบคลุมการกระทำอื่นที่มีส่วนทำให้เด็กอาจเข้ามาข้องเกี่ยวกับการพนันได้ ส่วนจะเป็นการกระทำใดที่มีส่วนเกี่ยวข้องนั้นจะกล่าวต่อไปในบทที่ 4 แต่ทั้งนี้มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองเด็กจากการพนันมิได้มีเพียงพระราชบัญญัติการพนันเพียงฉบับเดียว

แต่ยังมีปรากฏเรื่องพนันโดยเฉพาะอยู่ในฉบับอื่นอีก ได้แก่ พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ตามมาตรา 26 บัญญัติว่า “ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งกฎหมายอื่น ไม่ว่าเด็กจะยินยอมหรือไม่ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการ ดังต่อไปนี้

(8) ใช้หรือยินยอมให้เด็กเล่นการพนันไม่ว่าชนิดใดหรือเข้าไปในสถานที่เล่นการพนัน สถานค้าประเวณี หรือสถานที่ที่ห้ามมิให้เด็กเข้า”

ดังนั้น ผู้เขียนจึงเห็นว่ามาตรการที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองเด็กในพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 ที่ได้บังคับใช้อยู่ในปัจจุบันพบว่ายังมีน้อยเกินไปและฐานความผิดบางส่วนไม่ได้แยกระดับการคุ้มครองระหว่างเด็กกับบุคคลผู้ที่บรรลุนิติภาวะ อีกทั้งขอบเขตของมาตรการคุ้มครองเด็กจากการพนันนั้นยังไม่ครอบคลุมไปถึงการกระทำอื่นที่มีส่วนเกี่ยวข้องอีก ส่งผลให้การบังคับใช้พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 ในส่วนของการคุ้มครองเด็กจากการพนันนั้นไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

2.4.3 รูปแบบการพนันที่ได้รับความนิยมในปัจจุบัน

2.4.3.1 การพนันทายผลฟุตบอล

ฟุตบอลเป็นกีฬาชนิดหนึ่งที่ได้รับคามนิยมกันทั่วโลก ฟุตบอลมีการเล่นในทุกทวีปแต่นิยมแพร่หลายในทวีปยุโรป ในสมัยก่อนจะไม่มีกติกาชัดเจนไม่จำกัดเวลา ฟุตบอลเริ่มมีกติกาชัดเจนเพราะชนชั้นนำเห็นประโยชน์จากกีฬาว่าเป็นส่วนหนึ่งของระบบการศึกษาเพื่อกล่อมเกลายาวชนให้มีจิตใจที่ติงามเพื่อเป็นนักกีฬา นอกจากนั้นผู้ที่สนใจฟุตบอลและกีฬาต่างๆ มักจะมีจิตใจที่แจ่มใสไม่หันไปหาสิ่งที่เป็นอบายมุขต่างๆ โดยเฉพาะสิ่งเสพติดต่างๆ ที่เกี่ยวกับฟุตบอล แต่ ณ ปัจจุบันกลับพบว่าเมื่อกีฬาฟุตบอลมีความนิยมมากขึ้นและแพร่หลายไปทั่วโลกมีปัญหามากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือปัญหาการพนันทายผลฟุตบอล

จากสถิติที่ได้กล่าวไว้ตอนนั้นพบว่าการพนันที่เด็กมักเล่นมากที่สุดคือพนันฟุตบอล ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากฟุตบอลเป็นกีฬาที่ได้รับความนิยมอันดับหนึ่งของโลกและในประเทศไทยเองก็เช่นเดียวกัน จึงเป็นที่สนใจของเด็กๆ ด้วย ช่วงแรกเมื่อมีการแข่งขันกัน การพนันก็เข้ามาเพื่อสร้างอรรถรสและความตื่นเต้นให้แก่คนดู แต่ปัจจุบันได้กลายมาเป็นธุรกิจพนันฟุตบอลขึ้นมา ซึ่งการพนันถึงแม้ว่าจะมีการเล่นกันอย่างแพร่หลาย

และอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้พนันฟุตบอลสามารถเข้าถึงบุคคลหลายๆกลุ่มในสังคมได้คือ การโฆษณาพนันผ่านสื่อต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นโทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร เป็นต้น แม้จะมีเสียงท้วงติงมาจากหลายๆฝ่าย แต่ก็ยังมีพบเห็นได้อยู่บ่อยครั้งโดยเฉพาะอย่างยิ่งตามสื่อกีฬาต่างๆ

รูปแบบเกมพนันทายผลฟุตบอลในประเทศไทยแบ่งได้ 2 ประเภทด้วยกัน คือ⁴⁸ หนึ่ง ประเภทบอลเดี่ยว และสอง ประเภทบอลชุด

ประเภทบอลเดี่ยว หมายถึง ผู้เล่นพนันจะเล่นพนันทายผลฟุตบอลเป็นคู่ๆ โดยผลได้ – เสียพนันของแต่ละคู่แข่งจะไม่เชื่อมโยงต่อกัน ผู้เล่นพนันมีสิทธิที่จะเลือกเล่นพนันกี่คู่ก็ได้ เงินพนันที่จะได้หรือเสียพนันในแต่ละคู่แข่งนั้น ขึ้นกับอัตราต่อรองระหว่างทีมคู่แข่งที่เป็นต่อกับทีมที่เป็นรอง อัตราขั้นต่ำของเงินเดิมพันโดยทั่วไปมักไม่ต่ำกว่า 500 บาทต่อหนึ่งคู่แข่ง

ประเภทบอลชุด ซึ่งมีชื่อเรียกอีกหลายชื่อแตกต่างกันไปเช่น “บอลสเต็ป” “บอลพวง” หรือ “บอลโยง” (เรียกกันมากที่อำเภอหาดใหญ่) หมายถึง ผู้เล่นพนันจะต้องเล่นพนันแต่ละชุดไม่ต่ำกว่า 3 คู่แข่งขัน โดยที่ผู้เล่นพนันจะได้พนันก็ต่อเมื่อ เล่นพนันถูกทุกคู่ต่อหนึ่งชุด ถ้าผิดคู่ใดคู่หนึ่งถือว่าเสียพนัน

เมื่อพิจารณาตามพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 พบว่าไม่มีการบัญญัติไว้ชัดเจนว่าการพนันประเภททายผลฟุตบอลถูกจัดอยู่ในประเภทใด ซึ่งต่อมาได้มีคำพิพากษาฎีกาอธิบายออกมาว่า “การพนันทายผลฟุตบอลไม่มีลักษณะคล้ายกับการเล่นการพนันสลากกินแบ่งหรือสลากกินรวบดังนั้น การกระทำของจำเลยทั้งสอง จึงไม่เป็นความผิดตามมาตรา 4 ดังฟ้องอย่างไรก็ตามการพนันทายผลฟุตบอลเป็นการเล่นอื่นใดนอกจากที่กล่าวในมาตรา 4 จะพนันกันหรือจะจัดให้มีเพื่อให้พนันกันได้เฉพาะการเล่นที่ระบุชื่อและเงื่อนไขไว้ในกฎกระทรวง ซึ่งมาตรา 4 ทวิ วรรคสองคำว่า “การเล่น” หมายความว่ารวมตลอดถึงการทายและการทำนายด้วยการเล่นพนันดังกล่าวต้องขออนุญาตจากเจ้าพนักงาน เมื่อจำเลยทั้งสองเล่นการพนันทายผลฟุตบอลโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานการกระทำของจำเลยทั้งสองจึงเป็นความผิดตามมาตรา 4 ทวิ”⁴⁹ ดังนั้น หากมีการจัดให้เล่นโฆษณาหรือชักชวนและเข้าเล่นย่อมมีความผิดตามพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 มาตรา 12(2) ที่บัญญัติว่า “...ความผิดตามมาตรา ๔ ทวิ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ”

2.4.3.2 การพนันประเภทเสี่ยงโชคทางข้อความสั้นหรือ SMS

ในปัจจุบันการร่วมสนุกชิงโชคมีอยู่ด้วยกันหลากหลายวิธีซึ่งวิธีหนึ่งที่ได้รับคามนิยมเป็นอย่างมากในขณะนี้คือ “การเสี่ยงโชคทาง SMS” เนื่องจากเป็นวิธีการที่ง่ายและสะดวกรวดเร็วในการร่วมสนุก อนึ่งจากวิธีการดังกล่าวเป็นวิธีที่มีลักษณะสอดคล้องกับวิถีชีวิตของสังคมในปัจจุบันที่ทุกคนต้องพกโทรศัพท์มือถือติดตัว จึงทำให้การตัดสินใจง่ายขึ้นในการร่วมสนุกเพราะเพียงแค่ส่ง SMS ไปยังเบอร์โทรศัพท์ปลายทางก็เสร็จสิ้นการเสี่ยงโชคแล้ว หลังจากนั้นก็รอลุ้นรางวัลว่าจะสุ่มถึงหมายเลขโทรศัพท์ของผู้เล่นคนนั้นหรือไม่ จากการแจ้งผลทาง SMS หรือโทรศัพท์เข้ามาแจ้ง

⁴⁸ วิษณุ วงศ์สินศิริกุล, รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์เรื่อง พนันฟุตบอล : อมตะแห่งเกมพนัน (กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)), หน้า 7.

⁴⁹ คำพิพากษาศึกษาที่ 1762/2544.

หรือเข้าไปเช็คผลเองตามเว็บไซต์ นอกจากนี้ของรางวัลก็เป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่ทำให้ผู้เล่นเกิดความ ต้องการในการส่ง SMS มาเสี่ยงโชค จากกรณีการเสี่ยงโชคทาง SMS แม้การส่งในแต่ละครั้งจะเสีย ค่าใช้จ่ายจำนวนไม่มาก แต่เมื่อนำมาพิจารณาภาพรวมของทั้งประเทศถือว่าเป็นเงินมหาศาล จากสถิติ ในช่วงฟุตบอลโลก 2010 (ปี 2553) มีมูลค่าการชิงโชคทาง SMS ของผู้ใช้โทรศัพท์มือถือในเมืองกรุงเทพฯ ถึง 60 ล้านบาท โดยเฉลี่ยแต่ละคนกดส่ง SMS ประมาณ 20 ครั้ง และเสียค่าใช้จ่ายประมาณ 30-60 บาท/คน และในปี 2554 ตัวเลขประมาณการว่าธุรกิจ SMS เสี่ยงโชค มีเงินสะพัดกว่า 1,500 ล้านบาทต่อปี จากตัวเลขของจำนวนครั้งที่เล่นและรายได้ของธุรกิจประเภทนี้ ทำให้มีแนวโน้มว่าธุรกิจ ประเภทนี้จะขยายตัวและเติบโตอย่างต่อเนื่องในอนาคต⁵⁰

เมื่อพิจารณาจากการพนันเสี่ยงโชคประเภทนี้รวมถึงของรางวัลต่างๆที่ นำมาหลอกล่อให้ประชาชนเข้ามาร่วมเสี่ยงโชคก็สามารถพบเห็นได้ทั่วไปตามสื่อต่างๆไม่ว่าจะเป็น โทรทัศน์ วิทยุ อินเทอร์เน็ต แผ่นพับ ใบปลิว เป็นต้น ทั้งยังมีการแอบแฝงเข้ามาอีกหลายช่องทางไม่ว่า ทางรายการโทรทัศน์ การจำหน่ายสินค้า เป็นต้น

เมื่อพิจารณาจากปัญหาดังกล่าวแล้วเห็นว่ากลุ่มเป้าหมายของธุรกิจ ประเภทนี้มีอยู่หลายกลุ่มด้วยกัน แต่กลุ่มที่เสี่ยงที่สุดคือ เด็ก เนื่องจากเป็นช่วงวัยที่ยังไม่มี ประสบการณ์เพียงพอในการคิด วิเคราะห์และการตัดสินใจ ประกอบกับการเสี่ยงโชคประเภทนี้ใช้เงิน เพียงเล็กน้อยก็สามารถเล่นได้แล้ว จึงส่งผลให้เด็กตกอยู่ในความเสี่ยงที่จะเป็นเหยื่อของธุรกิจประเภท นี้ และในยุคปัจจุบันเด็กพกโทรศัพท์มือถือตั้งแต่ระดับชั้นประถมซึ่งถือว่าเป็นระดับเริ่มต้นการศึกษา อีกทั้งผู้ปกครองก็ไม่สามารถดูแลเด็กได้ตลอดเวลา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

⁵⁰ โครงการขับเคลื่อนนโยบายเพื่อลดผลกระทบจากการพนัน มูลนิธิสตรี-สุขภาพ, "ส่ง (SMS) เสี่ยงโชคบนมือถือ:สะดวก เข้าถึงง่าย...ไร้ การควบคุม (2) SMS เสี่ยงโชคเพิ่มสูงขึ้น
" [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 14 กันยายน 2556. แหล่งที่มา: <http://www.gotoknow.org/posts/507481>

บทที่ 3

มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองเด็กและเยาวชนจากการพนันในต่างประเทศ

3.1 ประเทศอังกฤษ

3.1.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพนันในประเทศอังกฤษ

การพนันในประเทศอังกฤษถูกควบคุมโดยสำนักงานกำกับการพนันในนามของหน่วยงานรัฐบาลที่ชื่อ Department for Culture, Media and Sport (DCMS) ที่อยู่ภายใต้พระราชบัญญัติการพนัน 2005 (Gambling Act 2005) ซึ่งพระราชบัญญัตินี้เป็นพระราชบัญญัติที่เกิดขึ้นจากรัฐสภาที่มีความสำคัญมากเพื่อทำการปรับปรุงกฎหมายการพนันที่มีอยู่เดิมรวมถึงได้มีการอธิบายไปถึงโครงสร้างใหม่ที่ประกอบไปด้วยการคุ้มครองเด็กและผู้ที่มีความเสี่ยง⁵¹

ประเทศอังกฤษเป็นประเทศหนึ่งที่มีการพนันเป็นสิ่งที่ถูกต้องตามกฎหมาย แต่เมื่อย้อนไปก่อนหน้าทศวรรษที่ 1960 คาสีโนในประเทศอังกฤษถือว่าเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมาย แต่หลังจากมีพระราชบัญญัติการแทงและการพนัน 1960 (Betting and Gaming Act 1960) แล้ว การพนันก็ได้รับอนุญาตให้มีขึ้นได้เฉพาะในกรณีที่เป็นกิจกรรมในสโมสรเท่านั้น เพราะเหตุที่ว่าไม่ได้มีการแยกแยะระหว่างสโมสรเฉพาะสมาชิกกับสโมสรที่จดทะเบียนทั่วไป การพนันเชิงพาณิชย์จึงเกิดขึ้นอย่างดาษดื่นด้วยการมีเพียงใบอนุญาตจำหน่ายเครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์เท่านั้น ประมาณกันว่าในขณะนั้นมีการดำเนินกิจการคาสีโนถึง 1,200 แห่ง จึงทำให้นักพนันถูกเอารัดเอาเปรียบและอาชญากรต่างๆ แทรกตัวกันเข้ามาอยู่ในคาสีโนกันอย่างกว้างขวาง รัฐบาลในประเทศอังกฤษขณะนั้นมองว่าคาสีโนตกไปอยู่ในอิทธิพลของบรรดาแม่เพียงทั้งในและนอกประเทศ ซึ่งเป็นปัญหาสังคมที่ร้ายแรงมาก นอกจากนี้คาสีโนยังเป็นแหล่งในการคอร์รัปชันที่สำคัญของบรรดาตำรวจชั้นผู้ใหญ่อีกด้วย トラบจนกระทั่งปี 1968 (The 1968 Gaming Act) จำนวนคาสีโนที่ถูกกฎหมายก็ค่อยๆ ลดลงเหลือราว 200 – 300 แห่ง ส่วนพวกมาเฟียและตำรวจที่เคยได้รับผลประโยชน์จากคาสีโน ก็ถูกขจัดออกไปจากคาสีโนจนหมดสิ้น⁵²

⁵¹ Mark Griffiths, "Gambling Addiction and its Treatment Within the NHS " [Online] Accessed: 25 October 2013.

Available from:

http://www.academia.edu/431313/Griffiths_M.D._2007_.Gambling_Addiction_and_its_Treatment_Within_the_NHS_London_British_Medical_Association_ISBN_1-905545-11-8_

⁵² ผาสุก พงษ์ไพจิตรและคณะ ผาสุก พงษ์ไพจิตร, *อุตสาหกรรมการพนันไทย สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลียและมาเลเซีย* (เชียงใหม่: โรงพิมพ์หอ.ดรัสวิน, 2542), หน้า 18-19.

กล่าวได้ว่าแรงจูงใจที่รัฐบาลอังกฤษออกกฎหมายการพนันในปี 1968 นั้นเป็นแรงจูงใจทางด้านสังคมเสียมากกว่าแรงจูงใจทางด้านเศรษฐกิจ กล่าวคือรัฐบาลมุ่งทำคาสีโนให้ถูกกฎหมายเพื่อที่จะสามารถควบคุมให้ได้มากกว่าจะคำนึงไปถึงภาษีหรือรายได้ที่มาจากคาสีโน

นอกจากที่ประเทศอังกฤษมีการเปิดให้เล่นพนันและคาสีโนอย่างถูกกฎหมายแล้ว ยังเล็งเห็นถึงปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้จากการพนันจึงมีการตั้งองค์กรที่มีชื่อว่า “Responsible Gambling Trust” เป็นองค์กรการกุศลชั้นนำของสหราชอาณาจักร ซึ่งมีเป้าหมายคือ การลดความเสียหายที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการพนัน โดยการสนับสนุนเงินทุนเพื่อการการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ กลยุทธ์ในการป้องกันและเป็นการสร้างความมั่นใจว่าบุคคลที่มีปัญหาเหล่านั้นได้รับการรักษาและการช่วยเหลืออย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

โดยกำหนดวัตถุประสงค์ไว้ คือ

1. ระดมเงินอย่างต่ำ 5 ล้านปอนด์ต่อปี ภายใต้ระบบการรับบริจาคด้วยความสมัครใจ เพื่อ งานวิจัย การศึกษาและการรักษาอย่างสัมฤทธิ์ผล
2. คณะทำงานและค่าบริการสำหรับผู้รักษาและให้การศึกษา ผ่านมาจากการได้รับมอบหมายโดยมุ่งเน้นไปที่การทำงานร่วมกันและการประเมินผลอย่างเหมาะสมซึ่งได้สัดส่วนกับเงินทุนที่เกี่ยวข้องกันนี้
3. การส่งมอบงานวิจัยโดยอิสระที่ได้รับมอบหมายซึ่งมุ่งเน้นไปที่พฤติกรรมการเล่นพนัน การให้การรักษา ป้องกัน และให้การศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพในการลดความเสียหายจากการพนันให้น้อยที่สุด⁵³

3.1.2 มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองเด็กและเยาวชนจากการพนัน

Gambling Act 2005

พระราชบัญญัติฉบับนี้ถือเป็นพระราชบัญญัติที่บัญญัติไว้เกี่ยวกับการพนันโดยตรง ซึ่งออกมาโดยการผ่านรัฐสภา มีผลบังคับใช้กับทั่วทั้งสหราชอาณาจักร ไม่ว่าจะเป็นอังกฤษ เวลส์หรือสกอตแลนด์ โดยมีการจัดทำมาเพื่อควบคุมรูปแบบของการพนันทั้งหมดเอาไว้ ซึ่งวัตถุประสงค์หลักของพระราชบัญญัตินี้คือ

1. เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการพนันเป็นช่องทางที่ทำให้เกิดอาชญากรรม, องค์กรอาชญากรรมหรือเพื่อสนับสนุนอาชญากรรม
2. เพื่อรับรองว่าการพนันเป็นการกระทำที่ถูกต้องและเปิดกว้าง

⁵³ Responsible Gambling Trust, "Aim and objectives," [Online] Accessed: 15 March 2014. Available from: <http://www.responsiblegamblingtrust.org.uk/Aim-and-objectives>

3. เพื่อปกป้องคุ้มครองเด็กและบุคคลที่มีความเสี่ยงที่จะได้รับอันตรายและถูกใช้ประโยชน์จากการพนัน

นอกจากนี้ในพระราชบัญญัติยังได้มีการให้คำจำกัดความของคำว่า "การพนัน" คือเป็น เกมแห่งโอกาส (Game of Change) กล่าวคือ เป็นเกมที่มีการเดิมพัน (Betting) ที่ไม่เกี่ยวข้องกับฝีมือ หรือทักษะใดๆ ของผู้เล่น อาศัยแต่โชคชะตาเกี่ยวกับการเสี่ยงว่าเหตุการณ์ในอนาคตจะมีจริงหรือไม่ ปัจจุบันกฎหมายกำหนดลักษณะการพนันเป็น 3 รูปแบบ คือ การเล่นเกม การเดิมพัน และลอตเตอรี่⁵⁴

พระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวได้มีการบัญญัติมาตรการเกี่ยวกับเรื่องการคุ้มครองเด็กจากการพนันไว้โดยเฉพาะอยู่ในส่วนที่ 4 ซึ่งประกอบไปด้วยบทบัญญัติดังต่อไปนี้

Gambling Act 2005 ได้กำหนดนิยามศัพท์ที่มีความสำคัญอยู่ในหมวดเด็ก ได้แก่

“เด็ก (Child)” หมายถึง บุคคลที่มีอายุต่ำกว่า 16 ปี

“เยาวชน (Young person)” หมายถึง บุคคลที่ไม่ใช่เด็ก แต่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี

และส่วนที่สำคัญของ Gambling Act 2005 ในหมวดเด็ก คือการกำหนดความผิดซึ่งประกอบไปด้วยหลายๆความผิดที่สำคัญ ดังนี้

1. ชักชวนให้เด็กเล่นการพนัน (มาตรา 46)

กำหนดให้บุคคลที่ชักชวน เป็นต้นเหตุหรืออนุญาตให้เด็กหรือเยาวชนเล่นการพนัน เป็นความผิดต้องได้รับโทษ และในการชักชวนให้เด็กหรือเยาวชนเล่นพนันให้หมายความรวมถึงการส่งเอกสารโฆษณาเกี่ยวกับพนันหรือนำเอาข้อมูลต่างๆให้แก่เด็กดูเพื่อให้เกิดแรงจูงใจในการเล่นพนัน หากในกรณีที่เอกสารที่ส่งไปถึงเด็กหรือเยาวชนมีรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อและที่อยู่ติดต่อ ได้แก่ ที่อยู่ สถานที่ เบอร์โทรศัพท์ เว็บไซต์และอีเมล คนที่ชำระเงินหรือคนที่เป็นเจ้าของข้อมูลในส่วนนี้ ถือว่ามีความผิดต้องได้รับโทษ เว้นแต่บุคคลนั้นพิสูจน์ได้ว่าเอกสารที่ถูกส่งไปไม่ได้รับความยินยอมจากตนหรือจากผู้ที่มิอำนาจ

แต่มีข้อยกเว้นให้กับการพนันบางอย่างที่สามารถชักชวนให้เด็กและเยาวชนสามารถเข้าเล่นได้ เช่น การเข้าร่วมเล่นแบบส่วนตัวหรือเป็นเกมที่ไม่ได้เพื่อทางพาณิชย์ , การเข้าร่วมกันเล่นแบบส่วนตัวหรือเป็นการพนันที่ไม่ได้เพื่อทางพาณิชย์, การเข้าร่วมกันซื้อลอตเตอรี่, การเข้าร่วมกันเล่นฟุตบอลโต๊ะ, การใช้เครื่องเล่นในประเภท D, การเข้าร่วมเล่นในเกมที่มีโอกาสเท่าเทียมกันเพื่อหวังได้รับรางวัลที่ได้รับอนุญาต, การเข้าร่วมเล่นในเกมที่มีโอกาสเท่าเทียมกันซึ่งได้รับการอนุญาตให้เล่น

⁵⁴ Gambling Act 2005 ของประเทศอังกฤษ บัญญัติว่า In this Act “gambling” means (a) gaming (within the meaning of section 6), (b) betting (within the meaning of section 9), and (c) participating in a lottery (within the meaning of section 14 and subject to section 15).

ใน Family entertainment centre , การเข้าร่วมกันเล่นในเกมที่มีรางวัลซึ่งไม่ได้รับการอนุญาตให้เล่นใน Family entertainment centre , การเข้าร่วมเล่นเกมที่มีรางวัล travelling fair ตามที่มีการกำหนดอยู่ในมาตรา 292 (มาตรา 46)

2. ชักชวนให้เด็กเข้าไปในสถานที่พนัน (มาตรา 47)

ในกฎหมายฉบับนี้ได้กำหนดให้บุคคลมีความผิดจากการชักชวนหรือได้อนุญาตให้เด็กเข้ามาในบ่อนคาสีโน เว้นแต่เข้าไปในบริเวณบางส่วนของบ่อนคาสีโนที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับการเล่นพนัน รวมถึงสถานที่การพนันอื่น บุคคลที่ชักชวนหรือได้อนุญาตให้เด็กเข้าไปก็ต้องรับผิดชอบเช่นกัน

3. ความผิดเยาวชน

ตามกฎหมาย Gambling Act 2005 มิได้กำหนดความผิดของเด็กเอาไว้ จะมีก็แต่ความผิดของเยาวชนเท่านั้น อันได้แก่

3.1 **การเข้าเล่นพนัน(มาตรา 48)** เยาวชนมีความผิดและต้องได้รับโทษจากการเข้าเล่นพนัน เว้นแต่การพนันประเภทการเข้าร่วมเล่นแบบส่วนตัวหรือเป็นเกมที่ไม่ได้เพื่อทางพาณิชย์ , การเข้าร่วมกันเล่นแบบส่วนตัวหรือเป็นการพนันที่ไม่ได้เพื่อทางพาณิชย์, การเข้าร่วมกันซื้อลอตเตอรี่, การเข้าร่วมกันเล่นฟุตบอลโต๊ะ, การใช้เครื่องเล่นในประเภท D, การเข้าร่วมเล่นในเกมที่มีโอกาสเท่าเทียมกัน(participation in equal chance gaming)เพื่อหวังได้รับรางวัลที่ได้รับอนุญาต, การเข้าร่วมเล่นในเกมที่มีโอกาสเท่าเทียมกัน(participation in equal chance gaming)ซึ่งได้รับการอนุญาตให้เล่นใน Family entertainment centre , การเข้าร่วมกันเล่นในเกมที่มีรางวัลซึ่งไม่ได้รับการอนุญาตให้เล่นใน Family entertainment centre , การเข้าร่วมเล่นเกมที่มีรางวัล travelling fair ตามที่มีการกำหนดอยู่ในมาตรา 292

3.2 **การเข้าไปในสถานที่เล่นพนัน (มาตรา 49)** หากเยาวชนเข้าไปในสถานที่ที่มีการเล่นพนันไม่ว่าในบ่อนคาสีโนหรือสถานที่พนันอื่นๆ ถือว่าเยาวชนผู้นั้นมีความผิดและต้องรับโทษ

3.3 **อำนาจความสะดวกช่วยเหลือเกี่ยวกับการพนัน (มาตรา 50)** เยาวชนที่เข้าไปให้ความช่วยเหลืออำนาจความสะดวกเกี่ยวกับการเล่นพนัน ถือว่ามีความผิดต้องรับโทษ แต่บทบัญญัติเรื่องนี้ไม่นำมาใช้กับการพนันประเภทเกมที่มีการเล่นแบบส่วนตัวหรือไม่ได้เป็นเชิงพาณิชย์, การพนันที่มีการเล่นแบบส่วนตัวหรือไม่ได้เป็นเชิงพาณิชย์, การเล่นลอตเตอรี่, การเล่นฟุตบอลโต๊ะ, รางวัลอันเกิดจากเกมใน travelling fair ตามมาตรา 292

4. ความผิดเกี่ยวกับการว่าจ้าง

ตามกฎหมายฉบับนี้กำหนดให้บุคคลที่ว่าจ้างเด็กหรือเยาวชนให้มาทำงานเกี่ยวกับการพนันทั่วไปมีความผิด เว้นการพนันบางประเภทอันได้แก่ เกมที่มีการเล่นแบบส่วนตัวหรือไม่ได้เป็น

เชิงพาณิชย์ การพนันที่มีการเล่นแบบส่วนตัวหรือไม่ได้เป็นเชิงพาณิชย์ การเล่นเกมและการเล่นฟุตบอลโต๊ะ(มาตรา 51) ในส่วนการพนันบางประเภทนั้น กฎหมายได้กำหนดแยกประเภทการจ้างงานพนันออกมาต่างหากจากการพนันทั่วไปเนื่องจากเห็นว่าระดับการคุ้มครองการจ้างงานเด็กควรมีลักษณะที่ต่างกับการพนันทั่วไป เช่น ลอตเตอรี่กับฟุตบอลโต๊ะตามมาตรา 52 บิงโกตามมาตรา 53 ตู้เกมตามมาตรา 54 และบ่อนคาสีโนตามมาตรา 55 เป็นต้น

5. บทลงโทษ

เป็นส่วนที่เป็นความผิดไม่รุนแรงนัก เมื่อเทียบกับความผิดในส่วนหน้านี้ สำหรับความผิดที่กำหนดอยู่ในบทลงโทษ ได้แก่ ความผิดชักชวนให้เด็กซื้อลอตเตอรี่ (มาตรา 56) ความผิดชักชวนให้เด็กเล่นฟุตบอลโต๊ะ (มาตรา 57)

สำหรับในส่วนของบทลงโทษภายในหมวดเด็กตาม Gambling Act 2005 นี้จะประกอบไปด้วยมาตรการการลงโทษดังนี้

- กรณีบุคคลทั่วไป ระวังโทษจำคุกไม่เกินกว่า 51 สัปดาห์ ลงโทษปรับไม่เกินกว่าระดับ 5 หรือลงโทษทั้งสองอย่าง
- กรณีเยาวชนกระทำความผิดได้รับโทษ จะได้รับการยกเว้นโทษจำคุกกับโทษปรับและปรับ จึงเหลือเพียงโทษปรับ ให้ลดระดับการลงโทษปรับเหลือไม่เกินระดับ 3

3.2 ประเทศสิงคโปร์

3.2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพนันในประเทศสิงคโปร์

ประเทศสิงคโปร์เป็นประเทศที่เพิ่งอนุญาตให้มีการเปิดบ่อนคาสีโนอย่างถูกต้องตามกฎหมายได้ไม่นานในปี 2005 แต่ได้สร้างความนิยมและความน่าสนใจดึงดูดนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศได้เป็นอย่างมาก ซึ่งโดยทั่วไปการเปิดบ่อนคาสีโนจำเป็นต้องมีการวางกฎระเบียบต่างๆ เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยทั้งในบ่อนคาสีโนเองหรือในประเทศ ด้วยเหตุนี้เองประเทศสิงคโปร์จึงได้บัญญัติกฎหมายฉบับหนึ่งขึ้นมาชื่อว่า Casino Control Act 2006 ซึ่งเป็นกฎหมายที่ประกาศใช้เมื่อปี 2006 เป็นกฎหมายสำคัญที่ใช้ในการควบคุม กำกับดูแลการประกอบกิจการคาสีโนในสิงคโปร์ และเป็นกฎหมายจัดตั้งหน่วยงานกำกับดูแลการประกอบธุรกิจคาสีโนในสิงคโปร์ชื่อ “คณะกรรมการกำกับกิจการคาสีโน” (Casino Regulatory Authority - CAS) และที่น่าสังเกตคือ เป็นกฎหมายที่จัดตั้งหน่วยงานชื่อ “สภาแห่งชาติว่าด้วยปัญหาที่เกิดจากการพนัน”(National Council on Problem Gambling - NCPG) ซึ่งมีอำนาจหน้าที่กำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการพนัน

ของประเทศและนอกจากจะมีพระราชบัญญัติฉบับนี้แล้วยังพระราชบัญญัติพนันมีฉบับอื่นอีก อาทิ เช่น⁵⁵

(1) Betting Act 1960

กฎหมายฉบับนี้เป็นกฎหมายสำคัญที่ควบคุมการเล่นพนันทายผลกีฬาที่ขออนุญาตถูกต้องตามกฎหมาย และการเปิดบ่อนพนันผิดกฎหมาย เช่น ผู้ที่ดำเนินการหรือช่วยเหลือในการตั้งบ่อนพนันโดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมาย จะมีความผิดคือ ปรับตั้งแต่ 10,000 แต่ไม่เกิน 100,000 เหรียญสิงคโปร์และอาจต้องได้รับโทษจำคุกไม่เกิน 10 ปี หรืออีกกรณีคือ ผู้ที่ดำเนินการจัดให้มีการพนันทายผลแข่งม้าหรือแข่งขันฟุตบอลที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติกฎหมายนี้ ด้วยการโฆษณา ออกประกาศ เผยแพร่ข้อมูลการพนันแข่งม้าหรือพนันบอลแก่ประชาชน จะมีความผิดและต้องได้รับโทษคือปรับตั้งแต่ 5,000 แต่ไม่เกิน 50,000 เหรียญสิงคโปร์ และอาจต้องได้รับโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี

(2) Singapore Totalisator Board Act 1987

กฎหมายฉบับนี้บัญญัติให้แต่งตั้งคณะกรรมการชื่อ Singapore Totalisator หรือเรียกว่า Tote Board ซึ่งเป็นองค์กรที่มีอำนาจตามกฎหมายในการอนุญาตให้มีการแต่งตั้งตัวแทนหรือองค์กรที่ประกอบกิจการแข่งม้า เครื่องเล่นทายผลกีฬา รวมถึงดำเนินธุรกิจลอตเตอรี่ การทายผลกีฬา

(3) Casino Control Act 2006

กฎหมายว่าด้วยการควบคุมคาสิโน ค.ศ. 2006 เป็นกฎหมายสำคัญที่ใช้ในการควบคุม กำกับดูแลการประกอบกิจการคาสิโนในสิงคโปร์ และเป็นกฎหมายจัดตั้งหน่วยงานกำกับดูแลการประกอบธุรกิจคาสิโนในสิงคโปร์ชื่อ “คณะกรรมการกำกับกิจการคาสิโน” (Casino Regulatory Authority - CAS) และที่น่าสังเกตคือ เป็นกฎหมายที่จัดตั้งหน่วยงานชื่อ “สภาแห่งชาติว่าด้วยปัญหาที่เกิดจากการพนัน”(National Council on Problem Gambling - NCPG) ซึ่งมีอำนาจหน้าที่กำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการพนันของประเทศ

(4) Private Lotteries Act 2011

กฎหมายฉบับนี้เป็นกฎหมายที่ยกเลิกกฎหมายเดิมคือ the Private Lotteries Act ที่บัญญัติเมื่อปี 1985 โดยแก้ไขปรับปรุงเนื้อหาในเรื่องภาษีการจัดเก็บรายได้จากการจำหน่ายลอตเตอรี่และกิจการที่เกี่ยวข้อง โดยเป็นลอตเตอรี่ที่จำหน่ายให้เฉพาะกลุ่มสมาชิกของชมรม สมาคมหรือองค์กรเท่านั้น มิได้จัดจำหน่ายให้แก่บุคคลทั่วไป โดยองค์กรที่จะขอให้มีการออกลอตเตอรี่ประเภทนี้ได้จะต้องมีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งไม่เกี่ยวข้องกับธุรกิจเกม การพนัน หรือลอตเตอรี่ โดยจะต้องขออนุญาตจาก the Minister for Home Affairs หรือผู้ที่รัฐมนตรีมอบอำนาจให้ปฏิบัติหน้าที่แทน

⁵⁵ ไพศาล ลัมสตีตย์, ศึกษาทบทวนการจัดการปัญหาการพนันและผลกระทบทางสังคมในต่างประเทศ (กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.), 2555), หน้า 181-188.

(5) Common Gaming Houses Act 1961

กฎหมายฉบับนี้ว่าด้วยการประกอบธุรกิจพนันที่เก่าแก่ฉบับหนึ่งของสิงคโปร์ มีการแก้ไขปรับปรุงล่าสุดในปี 1987 เนื้อหาสาระของกฎหมายนี้คือ การควบคุมการประกอบกิจการจัดให้มีการเล่นเกมพนัน (gaming) และร้านค้าที่จำหน่าย public lottery ให้ประชาชนทั่วไป โดยกำหนดความผิดอาญาแก่ผู้ที่ประกอบกิจการ หรือมีส่วนเกี่ยวข้อง หรือลงทุนเปิดบ่อนเล่นเกมพนันหรือจำหน่าย public lottery ที่มีได้รับอนุญาตตามกฎหมาย และยังกำหนดความผิดของผู้เล่นพนันผิดกฎหมายด้วย ในกฎหมายฉบับนี้ถือว่า “การพนัน” (gambling) และ “การเล่นเกม” (gaming) ไม่มีข้อแตกต่างกัน เพราะนิยามคำว่า การเล่นเกมนั้นครอบคลุมถึงการพนันเสี่ยงโชค (game of chance) ทุกประเภท หรือการเล่นที่มีโอกาสได้เสียและต้องใช้ทักษะ (skill) ร่วมด้วยเพื่อที่จะได้เงินมาจากการเล่นหรือการพนันดังกล่าวเมื่อไม่นานมานี้ มีคดีความหนึ่ง¹⁸ ที่ศาลสิงคโปร์ตัดสินให้เจ้าของร้านอินเทอร์เน็ตคาเฟ่ (internet café) ซึ่งให้บริการลูกค้าเล่นเกมคาสิโนออนไลน์ มีความผิดตามกฎหมายนี้ เพราะถือว่าการเปิดร้านเน็ตให้ประชาชนทั่วไปเล่นพนันแบบคาสิโนออนไลน์ ถือเป็น common gaming house อย่างหนึ่ง จึงถือเป็นความผิดตามกฎหมายนี้

(6) Entertainments Duty Act 1950

เป็นกฎหมายว่าด้วยการจัดเก็บค่าธรรมเนียมหรืออากรในการเข้าไปในสถานบันเทิงต่าง ๆ เช่นสถานที่จัดการแสดง งานรื่นเริง การจัดนิทรรศการ การเล่นเกมหรือกีฬา ซึ่งผู้เข้าไปสถานเหล่านั้นจะต้องเสียตัวหรือค่าเข้าชมที่ผู้จัดงานดำเนินการจัดเก็บ โดยกฎหมายบัญญัติให้ the Director-General of Customs ปฏิบัติหน้าที่เป็น the Comptroller of Entertainments Duty

(7) Betting and Sweepstake Duties Act 1950

เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีอากรการพนันทายผลกีฬา รวมถึงเครื่องมือทายผลกีฬารชนิดต่าง ๆ ที่ใช้เงินหรือเครดิตในการพนันทายผล รวมถึงการชิงรางวัล ชิงโชค โดยหากเป็นการชิงโชคที่เปิดให้บุคคลทั่วไปเข้าร่วม ก็จะจัดเก็บค่าเข้าร่วมงานเพื่อชิงรางวัลด้วย

ตามที่ได้กล่าวไปข้างต้นประเทศสิงคโปร์ก็มีหน่วยงานหนึ่งที่มีชื่อว่า “The National Council on Problem Gambling” หรือ NCPG เป็นสภาแห่งชาติว่าด้วยปัญหาที่เกิดจากการพนัน ซึ่งประกอบไปด้วยคณะกรรมการ 16 คนมีความเชี่ยวชาญทางด้านต่างๆ เช่น จิตเวช จิตวิทยา บริการสังคม ให้คำปรึกษา กฎหมาย บำบัดฟื้นฟูรวมถึงทางศาสนา

สำหรับเป้าหมายหลักของ NCPG คือ

1. เพื่อให้คำแนะนำและข้อมูลแก่กระทรวงพัฒนาสังคมและครอบครัวจากความกังวลของสังคมเกี่ยวกับการพนัน ปัญหาการเล่นพนันและปัญหาจากการพนัน
2. เพื่อสนับสนุนและดำเนินโครงการที่มีประสิทธิภาพ

2.1 การศึกษาของประชาชนเกี่ยวกับการพนัน

2.2 การสื่อสารของประชาชนและการให้คำปรึกษาของผู้มีส่วนได้เสียเกี่ยวกับการพนัน ปัญหาการเล่นพนันและปัญหาการพนัน

2.3 แนวทางความรับผิดชอบเกี่ยวกับการพนันของผู้ประกอบการพนันที่ถูกกฎหมาย

2.4 วิจัยปัญหาการพนัน

2.5 บริการป้องกันและรักษานักพนันและครอบครัวของคนเหล่านั้น

3. พิจารณาให้ความเห็นชอบในกรณีที่มีการยื่นคำขอให้มีคำสั่งห้ามเข้าไปในคาสิโน หรือที่เรียกว่า exclusion order⁵⁶

ซึ่งกฎหมายพนันที่เล็งเห็นถึงความสำคัญในการคุ้มครองเด็กนั้นมีอยู่ฉบับเดียวคือ Casino Control Act 2006 พระราชบัญญัติฉบับนี้ได้มีการแบ่งหมวดซึ่งหมวดเด็ก (Minor) ก็เป็นหมวดหนึ่งในนั้น โดยหมวดเด็กก็ประกอบไปด้วยรายละเอียดและข้อบังคับที่บ่อนคาสิโนจะต้องปฏิบัติแก่เด็กและการกำหนดข้อยกเว้นต่างๆ รวมถึงบทลงโทษหากมีการฝ่าฝืนกฎหมาย

3.2.2 มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองเด็กและเยาวชนจากการพนัน

ตามกฎหมาย Casino Control Act ประกอบไปด้วยรายละเอียดที่สำคัญดังนี้ คือ

1. อายุ กำหนดให้บุคคลที่เข้าไปในบ่อนคาสิโนต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 21 ปี และกำหนดให้ "เด็ก"คือบุคคลที่อายุไม่ต่ำกว่า 21 ปี (มาตรา 130)

2. ห้ามเด็กเข้ามาในบ่อนคาสิโน โดยในส่วนี้แบ่งได้เป็น 2 กรณีคือ

2.1 เด็กไม่ได้รับอนุญาตให้เข้าหรือร่วมเล่นเกมใดๆในบ่อนคาสิโน หากฝ่าฝืนถือว่ามีความผิด (มาตรา 132)

2.2 ผู้ประกอบการคาสิโนต้องไม่อนุญาตให้เด็กเข้ามาในบ่อนคาสิโน หากฝ่าฝืนถือว่ามีความผิด (มาตรา 133)

3. การพิสูจน์อายุ บุคคลที่ทำงานเกี่ยวข้องกับบ่อนคาสิโนไม่ว่าเป็นตัวแทนของผู้ประกอบการบ่อนคาสิโนหรือพนักงานหรือสายตรวจของบ่อนคาสิโน ถ้าสงสัยว่าบุคคลที่อยู่ในบ่อนเป็นเด็ก ต้องทำการตรวจสอบรายละเอียด เช่น อายุ ชื่อและที่อยู่ของบุคคลนั้น หากยังเป็นที่ยังสงสัย

⁵⁶ National Council on Problem Gambling, "About Us," [Online] Accessed: 7 May 2014. Available from:

อาจให้บุคคลนั้นแสดงหลักฐานเพื่อพิสูจน์ได้ (มาตรา 135) ถ้าเด็กใช้หลักฐานเท็จเพื่อเข้ามาหรืออยู่ในบ่อนคาสีโน เด็กย่อมมีความผิด (มาตรา 136)

3.3 มลรัฐวิกตอเรีย ประเทศออสเตรเลีย

3.3.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพนันในมลรัฐวิกตอเรีย ประเทศออสเตรเลีย

ออสเตรเลียเป็นประเทศหนึ่งที่มีนิยามเล่นการพนันอันดับต้นๆของโลก โดยจากประวัติศาสตร์พบว่าการเล่นการพนันเริ่มเข้ามาในประเทศออสเตรเลียในช่วงที่ทหารจากยุโรปนำนักโทษมาปล่อยไว้ และการเล่นการพนันเป็นกิจกรรมยามว่าง โดยประเทศออสเตรเลียได้มีการแบ่งประเภทของการพนันออกเป็นหลายประเภทด้วยกัน ได้แก่ เครื่องเล่นเกมอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic gaming machines - EGMs) ลอตเตอรี่ คีโน (keno) เกมที่เล่นบนโต๊ะ (table games) และการพนันทายผลการแข่งขัน (wagering/ betting)

ส่วนมลรัฐวิกตอเรียนั้นก็ถือเป็นมลรัฐที่สำคัญเกี่ยวกับการพนันแห่งหนึ่งของประเทศออสเตรเลีย เพราะมลรัฐวิกตอเรียเป็นมลรัฐที่เก็บภาษีการพนันได้สูงที่สุดเมื่อเทียบกับภาษีประเภทอื่นๆภายในมลรัฐ ดังที่ปรากฏในช่วงปี 2008- 2009 มลรัฐวิกตอเรียได้จัดเก็บภาษีได้สูงถึงร้อยละ 13 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเป็นมลรัฐที่พึ่งพารายได้จากอุตสาหกรรมพนันมากกว่ามลรัฐอื่น ๆ โดยค่าเฉลี่ยของมลรัฐอื่นๆที่อยู่ในระดับราวร้อยละ 10 อีกทั้งคนในมลรัฐนี้ยังมีพฤติกรรมใช้จ่ายเงินในการเล่นพนันมากในลำดับต้น ๆ ของออสเตรเลียคือราวคนละ 1,750 เหรียญต่อปี⁵⁷

ในเดือนตุลาคม 2011 นโยบายเกี่ยวกับการจัดการปัญหาการพนันที่ถูกชูเป็นจุดขายในการหาเสียงของพรรคเสรีนิยม (Liberal Party) ในการเลือกตั้งปี 2010 ที่ผ่านมา ได้กลายเป็นนโยบายของรัฐบาลมลรัฐวิกตอเรียคือ การผลักดันให้มีการจัดตั้งมูลนิธิชื่อ “ The Victorian Responsible Gambling Foundation ” ที่จะทำหน้าที่ศึกษาวิจัยปัญหาที่เกิดจากการพนัน, พัฒนา สื่อสาร เผยแพร่ความรู้ด้านยุทธศาสตร์การจัดการในเรื่องนี้ และให้คำปรึกษาและรักษานักพนันที่มีปัญหา มีเป้าหมายที่จะลดปัญหาที่เกิดจากการพนัน ลดจำนวนนักพนันที่มีปัญหา โดยรัฐบาลมลรัฐจะให้งบประมาณสนับสนุนจำนวน 150 ล้านเหรียญเป็นเวลา 4 ปี โดยมูลนิธินี้จะมีสถานะเป็นองค์กรที่จัดตั้งตามกฎหมาย 25 ที่มีหน้าที่รายงานผลการดำเนินงานต่อรัฐสภา ปัจจุบัน รัฐสภามลรัฐได้ผ่านความเห็นชอบเป็นกฎหมายจัดตั้งมูลนิธินี้แล้วชื่อว่า Victorian Responsible Gambling Foundation Act 2011⁵⁸ ซึ่งในปัจจุบันมูลนิธินี้มีเป้าหมายหลักในการดำเนินการเพื่อ

1. ให้บริการช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการพนัน รวมถึงครอบครัวและเพื่อนของคนเหล่านั้น

⁵⁷ เรื่องเดียวกัน , หน้า 12

⁵⁸ เรื่องเดียวกัน , หน้า 134

2. ให้การศึกษาชุมชนและสร้างความตระหนักถึงกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้มีการเล่นพนันอย่างมีความรับผิดชอบและส่งเสริมเกี่ยวกับการแก้ปัญหาการพนัน
3. การวิจัย เพื่อรายงานวิธีการที่ดีที่สุดในการรักษาการพนันและป้องกันและการสื่อสารการเกี่ยวกับพนันกันอย่างมีความรับผิดชอบ
4. บริการข้อมูลเกี่ยวกับการควบคุมการพนันและกระบวนการอนุมัติใบอนุญาตการพนันผ่านทาง Gambling Information Resource Office (GIRO)⁵⁹

3.1.2 มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองเด็กและเยาวชนจากการพนัน

Gambling Regulation Act 2003

เนื่องจากการที่ประเทศออสเตรเลียไม่มีกฎหมายของรัฐบาลกลางที่ควบคุมจัดการการประกอบธุรกิจพนันในลักษณะทั่วไป เว้นแต่กรณีที่รัฐบาลกลางเห็นว่ามีความจำเป็นอย่างมาก เช่น การออกกฎหมายควบคุมการพนันออนไลน์หรือพนันทางอินเทอร์เน็ตที่มีการออกกฎหมายรัฐบาลกลางชื่อ Interactive Gambling Act 2001 เจตนารมณ์เพื่อควบคุมธุรกิจการพนันออนไลน์ในประเทศ และคุ้มครองคนออสเตรเลียที่เล่นพนันทั้งในประเทศและต่างประเทศ

จึงมีความจำเป็นต้องนำกฎหมายของมลรัฐมาศึกษาซึ่งมลรัฐวิคตอเรียถือเป็นมลรัฐหนึ่งที่บัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองเด็กจากการพนันอย่างครอบคลุมและมีความชัดเจน โดย Gambling Regulation Act 2003 ถือเป็นกฎหมายการพนันที่สำคัญของมลรัฐวิคตอเรียเนื่องจากเป็นกฎหมายหลักในการบังคับใช้ภายในมลรัฐ มีวัตถุประสงค์เพื่อควบคุมดูแลความสงบเรียบร้อยอันเกี่ยวกับการพนันโดยเฉพาะ ซึ่งในส่วนเด็กก็บัญญัติขึ้นมาเป็นหมวดหนึ่งเพื่อมุ่งคุ้มครองโดยตรงอยู่ในหมวดที่ 7 ของหัวข้อการบริหารและการบังคับใช้อยู่ในบรรพที่ 10 ซึ่งประกอบไปด้วยบทบัญญัติดังต่อไปนี้

ตามกฎหมาย Gambling Regulation Act 2003 ประกอบไปด้วยรายละเอียดที่สำคัญดังนี้คือ

1. การเล่นพนันได้ต้องได้รับการยืนยันแล้วว่าบุคคลนั้นอายุเกินกว่า 18 ปี แต่ก็อนุญาตให้เด็กสามารถเล่นพนันได้บางอย่าง ได้แก่
 - 1.1 ยอมรับให้เล่นการพนันประเภทเดิมพัน
 - 1.2 อนุญาตให้เด็กเล่นตุ้มเกมในสถานที่ที่ได้รับการอนุญาตให้เล่นได้
 - 1.3 ขายสลาก Public lottery ให้แก่เด็ก

⁵⁹ The Victorian Responsible Gambling Foundation, "About Us," [Online] Accessed: 13 November 2014. Available from: <http://www.responsiblegambling.vic.gov.au/about-us>

- 1.4 ยอมรับให้เด็กเข้าไปในสถานที่ที่จัด Public lottery
- 1.5 ขายตั๋วเข้าไปในสถานที่เล่นเกมคิโน ให้แก่เด็ก
- 1.6 ยอมรับให้เด็กเข้าไปในสถานที่ที่จัดเล่นคิโน
- 1.7 ขายตั๋วเล่นเกมคิโนให้แก่เด็ก
- 1.8 ยอมรับให้เด็กเล่นเกมคิโน
- 1.9 การลงทะเบียนให้เด็กเป็นผู้เล่นคนหนึ่งในเกมที่มีลักษณะโต้ตอบกัน
- 1.10 อนุญาตให้เด็กเล่นตุ้เกม หรือเกมอื่นๆ หรือมีส่วนร่วมในการพนันที่ได้รับอนุญาตภายในคาสีโน

มีการให้ความหมายของ“การพนัน”หมายถึง

- 1.1 การเดิมพันที่ได้รับการควบคุมหรืออนุญาตให้มีการแข่งขันพนันกัน
- 1.2 การซื้อสลากที่อยู่ในการควบคุมหรืออนุญาตให้มีการแข่งขันพนันกัน
- 1.3 เล่นตุ้เกมในบริเวณสถานที่ที่ได้รับอนุญาต
- 1.4 การซื้อตั๋วเข้าสถานที่เล่นเกมคิโน
- 1.5 การซื้อตั๋วเล่นเกมคิโน
- 1.6 การเข้าร่วมในเกมที่มีลักษณะตอบโต้กัน
- 1.7 การเล่นพนันกับเจ้ามือพนันที่ลงทะเบียนไว้หรือเจ้าหน้าที่ที่เป็นเจ้ามือพนันที่ลงทะเบียนไว้
- 1.8 การเล่นตุ้เกม หรือเกมอื่นๆ หรือการเข้าร่วมการพนันที่ได้รับอนุญาตในคาสีโน
- 1.9 การขายสลากในสถานที่ที่ขาย Public lottery

นอกจากนี้ยังมีการให้ความหมายของบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับการพนัน คือ พนักงาน และผู้จัดการพนัน

พนักงานที่เกี่ยวกับการพนัน หมายถึง บุคคลที่ถูกว่าจ้างให้เป็นผู้บริการเกี่ยวกับการพนัน ผู้ซึ่งเป็นดูแลควบคุมหน้าที่ต่างๆที่มีความเกี่ยวข้องกับการพนัน

ผู้จัดการพนัน หมายถึง

1.1 ผู้ที่ถือใบอนุญาตการพนันและใบอนุญาตการเล่นเกม หรือ ผู้ประกอบการพนัน

1.2 ใบอนุญาตการพนันและการเดิมพัน

1.3 สถานประกอบกิจการ

1.4 ใบอนุญาต Public lottery

1.5 การประกอบกิจการคาสีโน

1.6 การเข้าร่วมตามความหมายของหมวดที่ 6

1.7 ใบอนุญาตคิโน

1.8 ใบอนุญาตผู้จัดการพนัน

2. ความผิดที่อนุญาตให้เด็กเข้าเล่นพนัน โดยมีการแบ่งฐานะความรับผิดชอบให้แก่ ผู้จัดการพนัน ลูกจ้างหรือตัวแทนผู้จัดการพนัน เจ้ามือพนันที่ลงทะเบียน (A registered bookmaker) และพนักงานที่เป็นเจ้ามือลงทะเบียน (A registered bookmaker's key employee) ตามมาตรา 10.7.3

3. ความผิดที่ให้ความช่วยเหลือแก่เด็กในการเล่นการพนัน โดยมีการแบ่งระดับ ความรับผิดชอบประเภทการพนัน เช่น การพนันทั่วไป การพาเข้าไปอยู่ในบริเวณที่มีตู้เกมและคาสีโน เป็นต้น ตามมาตรา 10.7.4

4. ความผิดเด็กที่ฝ่าฝืนเล่นการพนัน ตามมาตรา 10.7.5 และที่เข้าไปอยู่ในบริเวณ ตู้เกมหรือคาสีโน ตามมาตรา 10.7.7

5. หากเด็กเข้าไปในสถานที่พนันไม่ว่าจะเป็นคาสีโนหรือตู้เกม บุคคลที่ต้องรับผิดชอบ คือผู้ประกอบการสถานที่พนันนั้น หรือพนักงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับความผิด ตามมาตรา 10.7.6

6. ในกรณีการเข้าเล่นพนันในสถานที่ที่มีการเล่นพนันต่างๆอาจมีการตรวจสอบ หลักฐานเพื่อยืนยันว่าบุคคลนั้นอายุมากกว่า 18 ปีจึงสามารถเข้าไปได้ หากเด็กนำหลักฐานเกี่ยวกับ อายุอันเป็นที่จมาใช้ย่อมต้องมีความผิด โดยแบ่งย่อยตามประเภทการพนัน ได้แก่ การพนันทั่วไป บริเวณที่มีการจัดตู้เกมและคาสีโน เป็นต้น

3.4 แนวทางการบำบัดเด็กที่ติดการพนันในต่างประเทศ

ความเข้าใจการพนันแต่เดิมมักมองว่าส่งผลกระทบต่อทรัพย์สินของผู้เล่นเท่านั้น แต่ในปัจจุบันได้พบว่าการพนันยังสามารถทำให้เกิดโรคติดการพนัน (Pathological Gambling) ซึ่งเกิดมาจากการที่จิตใจจดจ่ออยู่กับการพนันตลอดเวลา ไม่สามารถคิดหรือทำอย่างอื่น ส่งผลให้มีความอยาก

เล่นที่อยากจะควบคุม ในที่สุดก็จะเล่นการพนันโดยไม่มีอาการยั้งคิด เวลาเล่นได้ก็เกิดความโลภอยากได้มากขึ้น เวลาเสียก็จะรู้สึกเสียดายมากอยากได้คืน ก็จะเล่นเพื่อแก้ตัว ในที่สุดก็ลงเอยด้วยการสูญเสียจำนวนมาก ทำให้ท้ายที่สุดผู้เล่นจะเกิดอาการลักษณะเสพติดการพนันไม่สามารถควบคุมตนเองให้เลิกได้ และมักหาโอกาสต่างๆเพื่อให้ได้เล่นพนัน

อาการนี้ไม่ได้เป็นเฉพาะแต่ผู้ใหญ่อย่างเดียว แต่เด็กก็ยังสามารถเป็นได้เช่นกัน ในขณะเดียวกันประเทศไทยยังไม่มีแนวทางการบำบัดเด็กที่ติดการพนันอย่างชัดเจน เพื่อนำมารักษาเด็กที่ติดการพนันและนำไปสู่การเป็นโรคติดการพนันในที่สุด จึงต้องขอยกแนวทางการบำบัดรักษาในต่างประเทศ อันได้แก่ ประเทศอังกฤษ ประเทศสิงคโปร์ และมลรัฐวิกตอเรีย ประเทศออสเตรเลีย ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบทั้งสามประเทศและรวมถึงประเทศอื่นๆแล้วสามารถสรุปแนวทางการบำบัดรักษาได้ดังต่อไปนี้⁶⁰

3.1.1 การบำบัดรักษาเกี่ยวกับจิตใจ (Psychological Therapy) มุ่งเน้นบำบัดที่จิตใจของผู้ป่วยเป็นหลัก เพื่อแก้ปัญหาความทุกข์และความไม่สบายใจต่างๆที่สะสมจนส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมต่างๆ ซึ่งการบำบัดรักษาเกี่ยวกับจิตใจมีหลากหลายวิธี อาทิ

3.1.1.1 Cognitive Behaviour Therapy หรือ CBT เป็นการรักษาโดยการปรับเปลี่ยนความคิดจากการเปลี่ยนแปลงความเชื่อเฉพาะตัว และกรอบความคิด ในการรับรู้โลก ประสบการณ์ชีวิต และการคาดการณ์ในอนาคต เพื่อให้ผู้ป่วยสามารถเข้าใจปัญหา แก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้อง ทักษะทางสังคมและการไม่กลับมาข้องเกี่ยวกับอีก

CBT ยังเป็นการรักษาที่ใช้การผสมผสานระหว่างเทคนิคการปรับความคิดและการปรับพฤติกรรม ซึ่งในการรักษาโดยวิธีนี้ผู้รักษาทำหน้าที่ชี้แนะให้ผู้ป่วยได้เข้าใจรูปแบบต่างๆของความคิดที่เบี่ยงเบนและพฤติกรรมที่ผิดปกติ โดยการอภิปรายโต้แย้งความคิดที่ผิดปกติอย่างเป็นระบบ ประกอบกับการให้ผู้ป่วยฝึกทำกิจกรรมต่าง ๆ เป็นการบ้าน เพื่อช่วยให้เขาประเมินปรับเปลี่ยนความคิดที่เบี่ยงเบนและพฤติกรรมที่ผิดปกติด้วยตนเอง ซึ่งวิธีนี้จากงานวิจัยพบว่าเป็นการบำบัดที่ดีที่สุดอีกด้วย⁶¹

3.1.1.2 Motivational Interviewing หรือ MI เป็นการให้คำปรึกษาแบบตรงไปตรงมาที่ใช้ผู้ป่วยเป็นศูนย์กลางโดยมีเป้าหมายที่จะช่วยให้ผู้ป่วยสามารถค้นหาและแก้ไขความรู้สึกสองจิตสองใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรม หลักสำคัญของการใช้เทคนิค คือ การเพิ่มขึ้นของแรงจูงใจซึ่งจะนำไปสู่ความเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น นอกจากการใช้หลักสำคัญ 4 ประการของ MI และคุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษาแบบ MI แล้ว ผู้ให้คำปรึกษายังควรมีลักษณะอบอุ่น, มองโลก

⁶⁰ Thomas Lee Kae Meng, "Treating Problem Gambling " [Online] Accessed: 7 July 2013. Available from: http://www.mentalhealth.org.my/wp-content/uploads/2013/02/Treating_Problem_Gambling_-_S_pore_Experience_4.pdf

⁶¹ ณัฏฐร พิทยรัตน์เสถียรและคณะ, "การบำบัดผู้ป่วยโรคซึมเศร้า โดยเทคนิคการปรับเปลี่ยนความคิดและพฤติกรรม" [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 26 กุมภาพันธ์ 2557. แหล่งที่มา: <http://www.thaidepression.com/www/56/CBTdepression.pdf>

ในแง่ดี และไม่ใช้อำนาจต่อผู้ป่วย ซึ่งเป็นการเน้นให้เห็นถึงความเป็นตัวของตัวเองและสิทธิที่จะเลือกของผู้ป่วยเอง⁶²

3.1.1.3 Psychodynamic เป็นการรักษาที่มีพื้นฐานของทฤษฎีที่ว่า ปัญหาความผิดหวังและความเศร้าเป็นสิ่งที่ถูกเก็บซ่อนไว้ในใจเราตั้งแต่ยังเป็นเด็ก โดยเก็บไว้ในรูปแบบของจิตใต้สำนึกจนนำไปสู่สาเหตุของโรค ซึ่งการรักษาใช้ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ป่วยกับผู้รักษา เพื่อให้ผู้ป่วยเล่าข้อขัดแย้งในจิตใจ ออกมา เรียกกระบวนการนี้ว่าการโอนถ่ายข้อมูล (Transference) ซึ่งผู้รักษาจะสะท้อนพฤติกรรมของผู้ป่วยออกมาให้ผู้ป่วยเห็นปัญหาในตัวเองและเข้าใจพฤติกรรมของตนเองอย่างลึกซึ้ง เรียกว่า เป็นการแก้ปัญหาที่ต้นเหตุจริงๆ⁶³

3.1.1.4 Psycho-educational เป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับโรคทางจิตเวช หรือการเจ็บป่วยทางจิต โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือผู้ป่วยจิตเวช ญาติ หรือผู้ที่ต้องการการช่วยเหลือทางจิตใจ ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเจ็บป่วยทางจิตอย่างชัดเจนด้วยวิธีการที่สั้น กระชับ เข้าใจง่าย ซึ่งการให้สุขภาพจิตศึกษาไม่ใช่การรักษาโดยตรง แต่เป็นส่วนหนึ่งที่เป็นของแผนการรักษาโรคทางจิตเวช ยกตัวอย่างเช่น การให้ความรู้ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับโรคทางจิตเวชที่ผู้ป่วยกำลังเป็นอยู่ ทั้งในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผู้ป่วยและผู้ดูแลเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่จะนำไปสู่การที่จะทำให้ผู้ป่วยและผู้ดูแลสามารถวางแผนกลวิธีในการดูแลผู้ป่วยเพื่อป้องกันการกลับเป็นซ้ำได้

3.1.1.5 Mindfulness therapy เป็นการบำบัดโดยใช้แนวคิดเรื่องสติที่ได้รับอิทธิพลมาจากพุทธศาสนา คือการใช้ชีวิตอย่างมีสติ วิธีการบำบัดคือ กำหนดให้รู้ตัว(เจริญสติ)ในทุกๆอิริยาบถไม่ว่าจะเป็นนั่ง นอน ยืนหรือเดิน โดยกำหนดสติไว้ที่หน้าท้อง ดูอาการพองและยุบของหน้าท้อง รักษาจิตให้อยู่กับปัจจุบันขณะ และทำด้วยความวางเฉย (Bare Attention) ไม่เข้าไปจัดการกับสิ่งต่างๆที่เกิดขึ้นทางกายและใจให้เป็นไปตามความต้องการของตน สอนให้ผู้ป่วยกำหนดรู้ อาการปวดหรือความเครียดที่เกิดขึ้น แล้ววางเฉย (Non-judgemental moment-to-moment awareness) โปรแกรมนี้ใช้ชื่อเรียกในงานวิจัยทางการแพทย์ว่า Mindfulness based stress reduction Program (MBSR)⁶⁴

3.1.1.6 Family therapy ครอบครัวบำบัด คือการบำบัดสิ่งที่อยู่ภายในจิตใจของบุคคลในครอบครัว เพื่อให้ค้นพบคุณค่าของตนเอง ปรับปรุงการสื่อสารกันระหว่างบุคคลใน

⁶² ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา, "" [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 16 พฤษภาคม 2556. แหล่งที่มา:

<http://cas.or.th/index.php/alcoholdb/read/250>

⁶³ อภิชัย มงคล, "ไม่คิดสั้นฆ่าตัวตาย ทำร้ายตัวเอง" [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 2 มกราคม 2557. แหล่งที่มา:

http://icare.kapook.com/suicide.php?ac=detail&s_id=65&id=120

⁶⁴ Shapiro S., Schwartz G., and Bonner G., "Effects of mindfulness-based stress reduction on medical and premedical students," *Journal of Behavioral Medicine* Vol. 21 No. 6(1998): 581-599.

ครอบครัวและลดปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในครอบครัว ซึ่งเชื่อว่าปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นอาจมีรากฐานมาจากปัญหาภายในครอบครัว⁶⁵

3.1.2 แนวทางปฏิบัติ (Practical) เป็นแนวทางที่เน้นไปในลักษณะการปฏิบัติในชีวิตประจำวันมากกว่าวิธีบำบัดทางการแพทย์ ซึ่งเป็นแนวทางที่มีความจำเป็นมากเนื่องจากทำให้ผู้ป่วยซึ่งเป็นนักพนันสามารถกลับมาใช้ชีวิตตามปกติได้อย่างบุคคลทั่วไป โดยมีแนวทางหลักๆดังต่อไปนี้

3.1.2.1 จำกัดในการเข้าถึงเงิน เงินเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งในการเล่นพนัน เพราะไม่ว่าจะเป็นการเล่นพนันประเภทไหนก็ตามต้องนำเงินของตนมาวางเดิมพัน จึงสามารถเข้าเล่นพนันได้ ดังนั้น หากสามารถจำกัดในการเข้าถึงเงินได้ย่อมทำให้เกิดความรู้สึกว่าควรใช้จ่ายเงินที่มีอยู่แต่สิ่งที่จำเป็นและเป็นประโยชน์เท่านั้น ส่วนสิ่งที่ไม่จำเป็น เช่น การพนันอาจส่งผลให้เล่นในจำนวนที่น้อยหรือไม่เล่นเลย

3.1.2.2 ห้ามเข้าสถานที่เล่นพนัน การพนันส่วนใหญ่ในการเล่นจำเป็นต้องเข้าไปในสถานที่เล่นเพื่อเข้าไปร่วมเดิมพันหรือเข้าไปเล่นด้วยตนเอง เช่น สนามม้า บ่อนไก่ บ่อนคาสีโนและในปัจจุบันที่กำลังได้รับความนิยมคือพนันออนไลน์ที่อาจตีความได้ว่าเว็บไซต์เป็นสถานที่เล่นพนันในรูปแบบหนึ่ง เป็นต้น ซึ่งหากเลี่ยงการเข้าสถานที่เล่นพนันได้ก็เป็นการตัดโอกาสหนึ่งในการเข้าไปสู่สิ่งแวดล้อมที่เอื้อแก่การเล่นพนัน ที่อาจนำไปสู่ปัญหาการเล่นพนันแบบเดิมได้

3.1.2.3 ผู้ให้คำปรึกษาทางการเงิน ผู้ที่ติดการพนันส่วนใหญ่มักมีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องเงิน ทั้งฐานะยากจนและเป็นหนี้เป็นสินผู้อื่น หากร้ายแรงมากก็อาจนำไปสู่ปัญหาสังคมต่างๆได้ จึงจำเป็นต้องมีผู้ให้คำปรึกษาทางการเงินชี้แนะและให้คำแนะนำในการวางแผนทางการเงิน งบประมาณและทำการชำระหนี้ ทั้งนี้เพื่อมิให้เกิดปัญหาว่ากลับไปเล่นการพนันอีกด้วยเหตุผลนำเงินมาชำระหนี้และกลับไปสู่ปัญหาแบบเดิมอีก

3.1.3 การรักษาบำบัดด้วยยา (Pharmacotherapy) เป็นการบำบัดทางหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการรักษาทางกายภาพ ซึ่งยาดังกล่าวเป็นยาที่มีส่วนสำคัญในการรักษาสุขภาพจิต ช่วยลดและบรรเทาอาการอยากและแรงกระตุ้นในการเล่นพนัน นอกจากนี้ยังสามารถรักษาอาการสุขภาพจิตอื่นๆได้อีก เช่น โรควิตกกังวล วิตกกังวลและนอนไม่หลับ

ดังนั้น การบำบัดรักษาการพนันที่ติดจะต้องประกอบไปด้วยแนวทางทั้ง 3 ประเภทเข้าด้วยกันจะขาดอย่างใดอย่างหนึ่งก็ไม่ได้ เนื่องจากโรคติดการพนันเป็นโรคที่เกี่ยวกับสุขภาพจิตไม่ใช่โรคทั่วไปที่สามารถใช้ยารักษาเพียงอย่างเดียวให้หายได้ แต่ต้องใช้แนวทางอื่นๆเข้าไปช่วยเพื่อเพิ่มโอกาสให้แก่ผู้ป่วยโรคติดพนันให้หายขาดและไม่กลับมาเล่นจนเป็นปัญหาอีกต่อไป

⁶⁵ สดใส คุ่มทรัพย์อนันต์, คู่มือครอบครัวบำบัดสำหรับผู้ปฏิบัติงานด้านพัฒนาการเด็กและสติปัญญา [ออนไลน์] แหล่งที่มา :

บทที่ 4

วิเคราะห์ความเหมาะสมของมาตรการคุ้มครองเด็กตามพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478

4.1 วิเคราะห์ถึงปัญหาและอุปสรรคทางกฎหมายของการคุ้มครองเด็กตามพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478

จากสภาพปัญหาการพนันในปัจจุบันที่เกิดขึ้นกับเด็กหรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับเด็กมากขึ้นนั้น ไม่ว่าจะพนันบอล การเล่นเกมหรือการให้ทำหน้าที่เป็นคนเดินโพยพนัน ซึ่งสาเหตุส่วนหนึ่งที่สำคัญทำให้เกิดปัญหาดังกล่าวขึ้นมาคือ พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 ที่เป็นกฎหมายพนันโดยตรงบังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน ด้วยเหตุนี้จึงมีความจำเป็นต้องศึกษาพิจารณาถึงพระราชบัญญัติฉบับนี้ เนื่องจากเป็นกฎหมายที่กำหนดรายละเอียดต่างๆเกี่ยวกับเรื่องของการพนันไว้โดยเฉพาะ และสิ่งสำคัญที่จะต้องมาวิเคราะห์ขั้นแรกคือปัญหาของพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 ว่ามีอะไรที่ทำให้ความสามารถในการคุ้มครองเด็กจากการพนันที่มีอยู่นั้น ไม่สามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยผู้เขียนกำหนดปัญหาต่างๆออกมาได้ดังต่อไปนี้

4.1.1 การยกเว้นการพนันบางประเภท แม้ว่าตามพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 จะบัญญัติมาตรการคุ้มครองเด็ก ได้กำหนดอายุบุคคลที่จะเข้าเล่นได้นั้นต้องมีอายุอย่างต่ำ 20 ปีบริบูรณ์ ในมาตรา 7(3) ก็ตาม แต่ท้ายมาตรานี้ได้มีการบัญญัติยกเว้นการพนันอยู่บางประเภท ได้แก่ การพนันตามบัญชี ข. หมายเลข 16 คือ การพนันประเภทสลากกินแบ่ง สลากกินรวบหรือการเล่นอื่นใดที่เสี่ยงโชคให้เงิน หรือประโยชน์อย่างอื่นแก่คนใดคนหนึ่ง ทำให้เดิมทีมาตรานี้มีเจตนารมณ์เพื่อมุ่งคุ้มครองเด็กหรือบุคคลที่อายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์เพื่อไม่ให้เข้ามายุ่งเกี่ยวกับการพนันในช่วงอายุที่ยังไม่สมควรที่จะเล่นซึ่งเป็นเรื่องที่เหมาะสมเพื่อป้องกันมิให้เด็กตกเข้าไปอยู่ในวังวนของการพนันที่ขึ้นชื่อว่าเป็นอบายมุขชนิดหนึ่ง แต่รัฐกลับอนุญาตให้เด็กสามารถเล่นการพนันได้เป็นบางประเภทอันได้แก่การพนันตามบัญชี ข. หมายเลข 16 และผู้เขียนวิเคราะห์ถึงสาเหตุการยกเว้นการพนันประเภทดังกล่าวอาจมาจากเหตุผล 3 ประการ คือ 1. เพื่อส่งเสริมรายได้เข้ารัฐมากขึ้น 2. ประเภทการพนันดังกล่าวมีความร้ายแรงต่ำ 3. ลดความเคร่งครัดของบทบัญญัติที่ห้ามให้เล่นการพนันทุกประเภท แต่ทั้งนี้เมื่อพิจารณาถึงปัญหาที่เกิดขึ้นกับเด็กจากการเริ่มลองเล่นการพนันที่กฎหมายยกเว้นไว้ให้ ซึ่งอาจทำให้เด็กเกิดทักษะต่างๆในการเล่นพนันและเกิดความอยากในการเล่นพนันมากยิ่งขึ้นอีก และลุกลามไปถึงการพนันประเภทอื่นอีกด้วยหรือกล่าวได้ว่ารัฐเป็นผู้ที่สร้างบันไดการพนันขั้นแรกให้แก่เด็กๆ เพื่อที่จะย่างก้าวไปสู่การพนันประเภทอื่นในขั้นถัดๆไป ด้วยเหตุนี้การอนุญาตให้เด็กสามารถเล่นการพนันได้บางประเภทจึงเป็นบทบัญญัติเรื่องหนึ่งที่สร้างความขัดแย้งกันเองระหว่างการคุ้มครองเด็กและการส่งเสริมเด็กเล่นพนันทางอ้อม

4.1.2 คุ้มครองเด็กจากการพนันเฉพาะการพนันที่กฎหมายอนุญาตเท่านั้น การที่บัญญัติ มาตรา 7(3) อันเกี่ยวกับการคุ้มครองเด็กจากการพนันไว้ว่าไม่ให้บุคคลอายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์หรือไม่ บรรลุนิติภาวะเข้าเล่นนั้น เมื่อย้อนกลับไปพิจารณาถึงมาตรา 7 ตอนต้นพบว่ามาตรานี้เป็นบทบัญญัติ ที่กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับใบอนุญาตพนันที่ต้องมีและปฏิบัติตาม ทำให้ประเภทการพนันที่ กฎหมายฉบับนี้คุ้มครองอยู่มิได้เป็นไปตามที่คนส่วนใหญ่เข้าใจคือ คุ้มครองเด็กจากการพนันได้ทุก ประเภท แต่แท้จริงกฎหมายฉบับนี้มุ่งคุ้มครองเด็กเพียงประเภทการพนันที่กฎหมายอนุญาตเท่านั้น สิ่งที่ได้จากมาตรา 7 เป็นมาตราที่กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับใบอนุญาตพนัน โดยประเภทการ พนันที่กำหนดให้มีใบอนุญาตนั้นเป็นประเภทการพนันที่กฎหมายอนุญาต ได้แก่ ประเภทการพนัน ตามบัญชี ข. ไม่รวมถึงประเภทการพนันอื่นๆ เช่น การพนันบัญชี ก.และการพนันประเภทอื่นๆที่ไม่ได้ บัญญัติให้อยู่ในพระราชบัญญัติฉบับนี้ เป็นต้น การที่พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 ไม่สามารถ คุ้มครองเด็กจากการพนันได้ถึงการพนันประเภทอื่นนอกจากบัญชี ข. ได้นั้น ทำให้เด็กอาจตกอยู่ใน ความเสี่ยงที่จะเข้าไปเล่นหรือเกี่ยวข้องกับการพนันประเภทอื่นๆที่นอกเหนือจากการพนันประเภทที่ กฎหมายอนุญาตได้ ซึ่งพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 ไม่สามารถเข้าไปจัดการกับผู้กระทำความ ผิดโดยตรงเกี่ยวกับความผิดดังกล่าวใดๆได้เลย

4.1.3 ขาดความผิดอื่นที่กระทำกับเด็ก ในพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 ได้มีการ บัญญัติความผิดที่กระทำต่อเด็กไว้คือ การอนุญาตหรือยินยอมให้เข้าเล่น เพียงอย่างเดียว ซึ่งหาก อธิบายความหมายคือ การอนุญาตหรือยินยอมให้เด็กเข้าเล่นพนันเท่านั้น แต่เมื่อพิจารณาถึงสภาพ ปัญหาข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นทางสังคมแล้วเห็นว่าการบัญญัติความผิดแค่นี้ไม่อนุญาตให้เด็กเข้าเล่นเพียง อย่างเดียว เห็นว่าไม่เพียงพอต่อการคุ้มครองเด็กจากการพนัน เนื่องจากในปัจจุบันเด็กได้ตกเป็นเหยื่อ การพนันเป็นจำนวนมากตามสถิติมีเยาวชนอายุน้อยกว่า 24 ปี เล่นพนันกว่าร้อยละ 4 หรือเกือบ 2 ล้านคน⁶⁶ ของประชากรทั่วประเทศ ถือว่าเป็นจำนวนที่ไม่น้อย และยังเป็น การแสดงให้เห็นได้ว่า บทบัญญัติที่เกี่ยวกับการคุ้มครองเด็กจากการพนันที่มีอยู่อาจไม่พอเพียงอีกต่อไป เนื่องจากในโลก ปัจจุบันการกระทำที่สร้างความเสียหายล้วนมีส่วนจากการพัฒนาขึ้นมาตามสภาพสังคมที่มีอยู่ จึงมี ความจำเป็นต้องบัญญัติมาตรการทางกฎหมายขึ้นมาให้เท่าทันกับการกระทำเหล่านั้นเพื่อป้องกัน ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นและสร้างความเสียหายแก่คนส่วนใหญ่ทั้งทางตรงและทางอ้อม สำหรับการกระทำ ที่อาจทำให้เด็กเข้ามาข้องเกี่ยวกับการพนันได้ เช่น การชักชวนหรือโฆษณาเกี่ยวกับการพนัน และการ ว่าจ้างเด็กให้ทำงานเกี่ยวกับพนัน เป็นต้น จะเห็นได้ว่าการกระทำเช่นนี้เป็นส่วนหนึ่งที่สามารถทำ ให้เด็กมีโอกาสเข้ามาข้องเกี่ยวกับการพนัน แต่พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวกลับมิได้กำหนดความผิดเหล่านี้ ไว้ไว้เกี่ยวกับเด็กโดยเฉพาะ ส่งผลให้มาตรการคุ้มครองเด็กจากการพนันที่ปรากฏอยู่ในพระราชบัญญัติ การพนัน พ.ศ. 2478 ยังไม่สามารถคุ้มครองเด็กจากการพนันได้อย่างมีประสิทธิภาพและครอบคลุม ความผิดอื่นๆที่เกี่ยวกับเด็ก

⁶⁶ ฐานเศรษฐกิจ, "นักวิชาการพบสถิติเยาวชนเล่นการพนันมากกว่า 2 ล้านคน " ฐานเศรษฐกิจ, (28 สิงหาคม 2556).

4.1.4 การบังคับใช้กฎหมาย อีกปัญหาหนึ่งที่สำคัญเช่นกันซึ่งทำให้เด็กไม่ได้รับความคุ้มครองมากเท่าไรนัก คือ การบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่รัฐ เนื่องจากคดีการพนันเป็นคดีประเภทอาญาแผ่นดินซึ่งไม่จำเป็นต้องมีผู้เสียหายเข้าแจ้งความ เจ้าหน้าที่รัฐสามารถดำเนินการได้เลย แต่สิ่งที่พบเห็นอยู่บ้างในขณะเข้ารับขบวนการสืบสวนคดีตามสื่อประเภทต่างๆ ซึ่งเป็นเรื่องหนึ่งที่มีความเสี่ยงว่าจะผิดกฎหมายตามพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 คือ โฆษณาพนัน อยู่ในมาตรา 12 ได้กำหนดความผิดการชักชวนหรือโฆษณาการพนันไว้โดยมีการยกเว้นก็แต่เพียงการพนันประเภทสลากกินแบ่ง สลากกินรวบ และสล็อต หรือการเล่นอย่างใดที่เสี่ยงโชคให้เงินหรือประโยชน์อย่างอื่นแก่ผู้เล่นคนหนึ่งคนใดตามมาตรา 9 เท่านั้น หากเจ้าหน้าที่ได้อนุญาตเรียบร้อยแล้ว บุคคลที่ทำการร้องขอก็สามารถโฆษณาการพนันประเภทนั้นได้ แต่ที่น่าสังเกตคือ สื่อกีฬาชื่อดังต่างๆ ที่ลงอัตราต่อรอง และยิ่งกว่านั้นยังมีบริษัทที่ประกอบธุรกิจพนันเป็นสปอนเซอร์ในประเภทการพนันที่มีได้รับการอนุญาตให้สามารถโฆษณาได้ โดยปรากฏตามหนังสือพิมพ์ ทางโทรทัศน์และเว็บไซต์มากมาย ล้วนแล้วแต่มีความเสี่ยงในการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 ตามมาตรา 12 ในเรื่องเกี่ยวกับการชักชวนหรือโฆษณาพนันในประเภทพนันที่มีได้ระบุอยู่ในบัญชีตามกฎหมายฉบับนี้

The image shows a screenshot of a Thai sports website. At the top, there is a navigation bar with links for 'หน้าแรก', 'Columnist', 'Blog', 'Auction', 'Gallery', and 'ข่าวสนามกีฬา'. Below this is a large red banner for 'Sports.Ladbrokes.com' with a green arrow pointing to it. The main content area features a 'วิเคราะห์ฟุตบอลวันนี้' (Today's Football Analysis) section with 'CLIP TV' and 'คุยก่อนเกม' (Pre-game Chat) sections. A green arrow points to a 'SBO PRETTY' advertisement on the right side of the page. The bottom of the page shows a date 'วันที่ 11 มีนาคม 2557' and a navigation bar with icons for 'ผลการแข่งขัน', 'วิเคราะห์บอลวันนี้', 'ทรรศนะย้อนหลัง', 'โปรแกรมฟุตบอลวันนี้', 'ผลการสด Live Score', and 'ผลกีฬาอื่นๆ'.

ภาพที่ 4.1 ภาพเว็บไซต์ข่าวกีฬาที่ติดโฆษณาพนัน

จากตัวอย่างเป็นเว็บไซต์กีฬาชื่อดังที่มีการโฆษณาธุรกิจพนันอยู่บนเว็บไซต์อย่างเปิดเผยตามที่ได้มีการชี้ลูกศรอยู่ในภาพ

แต่กระนั้นเองก็ไม่มีเจ้าหน้าที่รัฐดำเนินการอย่างจริงจังเกี่ยวกับเรื่องนี้ ดังที่เห็นได้จากเมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2555 เครือข่ายรณรงค์หยุดพนัน เครือข่ายผู้ปกครองในสถานศึกษา มูลนิธิเครือข่ายครอบครัว มูลนิธิสื่อเพื่อเยาวชนและนักเรียนนักศึกษา กว่า 40 คน เข้าพบนายธาริต เพ็งดิษฐ์ อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ เพื่อเรียกร้องให้ดำเนินคดีกับเว็บไซต์พนันออนไลน์ และหนังสือพิมพ์กีฬาที่ลงโฆษณาเว็บไซต์พนันออนไลน์ ณ ห้องแถลงข่าว ชั้น G อาคารกรมสอบสวนคดีพิเศษ ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร⁶⁷ แต่จนบัดนี้เว็บกีฬาชื่อดังก็ยังลงโฆษณาพนันอยู่เช่นเดิม และไม่มีข่าวการดำเนินคดีจากเจ้าหน้าที่รัฐเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเลย

4.1.5 โฆษณาการพนัน การที่พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 มีการบัญญัติความผิดเกี่ยวกับการชักชวนหรือโฆษณาการพนันในมาตรา 12 แต่ได้ยกเว้นให้การพนันบางประเภทสามารถโฆษณาได้ ซึ่งในขณะเดียวกันการวิจัยเกี่ยวกับผลกระทบของโฆษณาการพนันที่มีต่อเด็ก โดยชี้ว่าโฆษณาพนันมีผลทำให้เด็กเล่นการพนันจนเป็นนิสัย และเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ที่ติดการพนัน สาเหตุมาจากการติดการพนันในช่วงวัยรุ่น⁶⁸ และงานวิจัยอีกชิ้นได้บอกว่าโฆษณาพนันส่งผลให้เด็กเกิดความ

⁶⁷ DSI, "เครือข่ายรณรงค์หยุดพนันจับมือภาคี มอบหลักฐานให้ DSI เอาผิดหนังสือพิมพ์กีฬาหลงโฆษณาเว็บพนัน " [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 13 มกราคม 2556 แหล่งที่มา: https://www.dsi.go.th/index.php?option=com_content&view=article&id=5203&lang=th

⁶⁸ Walker M. Blaszczynski A. , Sagris A. , Dickerson M. , "Psychological aspects of gambling. Position paper prepared for the Directorate of Social Issues," [Online]. Available from: <http://www.psychology.org.au/Assets/Files/APS-Gambling-Paper-2010.pdf>

อยากลองและมองว่าไม่ใช่เรื่องน่าเสียหาย⁶⁹ ด้วยเหตุนี้การอนุญาตให้สามารถโฆษณาการพนันได้แม้ไม่ก็ประเภทตามที่ได้บัญญัติไว้ในมาตรา 9 อันได้แก่ สลากกินแบ่ง สลากกินรวบ และสล็อต หรือการเล่นอย่างใดที่เสี่ยงโชคให้เงินหรือประโยชน์อย่างอื่นแก่ผู้เล่นคนหนึ่งคนใดแต่การปรากฏของโฆษณาก็สามารถพบเห็นได้อย่างแพร่หลายตามสื่อต่างๆ เช่น โฆษณาการเสี่ยงโชคลุ้นได้ฝาชาเขียวที่แต่ละยี่ห้อต่างจัดเอารางวัลต่างๆมาเป็นรางวัล โดยหวังเพิ่มยอดขายปริมาณชาเขียวเพิ่มสูงขึ้นและครองตลาดเครื่องดื่ม ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าวิตกกังวลเนื่องจากเครื่องดื่มประเภทนี้ราคาไม่สูงมาก ประกอบกับมีโฆษณามาขายซ้ำอยู่ตลอดเวลา ซึ่งมีความเป็นไปได้สูงที่เด็กมีโอกาสดองซื้อสินค้าเพื่อหวังเสี่ยงโชคมากกว่าซื้อมาดื่มเพื่อดับกระหายน้ำ เป็นต้น นอกจากนี้ในอนาคตยังมีแนวโน้มว่าวิธีการตลาดเช่นว่านี้จะมีสูงขึ้น เนื่องจากการแข่งขันทางธุรกิจเพื่อแย่งกลุ่มลูกค้า

4.2 วิเคราะห์และเปรียบเทียบมาตรการคุ้มครองเด็กจากการพนันระหว่างประเทศไทยและต่างประเทศ

จากการศึกษาพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 ของประเทศไทยกับกฎหมายการพนันของตัวอย่างประเทศต่างๆที่ยกมาศึกษา ล้วนแล้วแต่มีลักษณะที่แตกต่างจากพระราชบัญญัติดังกล่าว และมีการกำหนดมาตรการคุ้มครองเด็กจากการพนันครอบคลุมมากกว่า ส่วนประเด็นที่ยกมาเปรียบเทียบได้แก่

1. อายุของเด็กที่คุ้มครอง
2. ความผิดฐานเป็นผู้จัดให้มีการเล่นพนัน
3. ความผิดฐานเป็นผู้โฆษณาหรือชักชวน
4. ความผิดฐานอื่นที่กระทำต่อเด็ก
5. ความผิดเด็กเกี่ยวกับการพนัน
6. ลักษณะของโทษ

1. อายุของบุคคลที่ได้รับการคุ้มครอง

ในพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 ได้มีการกำหนดเกี่ยวกับเรื่องของอายุในการคุ้มครองเด็กอยู่ในมาตรา 7(3) บัญญัติว่า “...ไม่ให้บุคคลอายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์หรือไม่บรรลุนิติภาวะเข้าเล่น

⁶⁹ Jeffrey Derevensky Sally Monaghan , Alyssa Sklar, "Impact of gambling advertisements and marketing on children and adolescents: Policy recommendations to minimise harm " [Online] Accessed: 25 December 2013. Available from: <http://youthgambling.mcgill.ca/en/PDF/Publications/2008/Monaghan%20Derevensky%20Sklar.pdf>

... ” ซึ่งเมื่อศึกษาการคุ้มครองอายุของบุคคลที่ได้รับความคุ้มครองของไทยและประเทศตัวอย่างที่ยกมาเห็นว่ามีแนวโน้มใกล้เคียงกัน ตามที่ได้ปรากฏดังนี้

- ประเทศอังกฤษ

ในกฎหมายพนันของประเทศอังกฤษมีชื่อว่า Gambling Act 2005 ได้มีการกำหนดคำนิยามคำว่า “เด็ก” ว่าเป็นบุคคลที่มีอายุไม่เกิน 16 ปี และ “เยาวชน” คือบุคคลที่มีอายุตั้งแต่ 16 ปี แต่ไม่เกิน 18 ปี และกฎหมายฉบับนี้ก็ได้ให้ความคุ้มครองทั้งเด็กและเยาวชนจากการพนัน

- ประเทศสิงคโปร์

ประเทศสิงคโปร์มีกฎหมายแยกประเภทการพนันไว้หลากหลายฉบับ แต่มีกฎหมายฉบับหนึ่งที่บัญญัติรายละเอียดเกี่ยวกับการคุ้มครองเด็กจากการพนันคือ Casino Control Act 2006 ซึ่งกฎหมายฉบับนี้ได้กำหนดอายุของบุคคลที่ต้องได้รับการคุ้มครองจากการพนันคือ บุคคลที่มีอายุต่ำกว่า 21 ปีปรากฏอยู่ในมาตรา 130 แต่ทั้งนี้ Casino Control Act 2006 เป็นกฎหมายที่ตราขึ้นเพื่อควบคุมความสงบเรียบร้อยเฉพาะในบ่อนคาสิโนเท่านั้น จึงไม่อาจคุ้มครองเด็กจากการพนันที่เล่นภายนอกบ่อนคาสิโนได้ และกฎหมายฉบับอื่นของสิงคโปร์ก็ได้กำหนดอายุของเด็กลงไป จะมีการกำหนดอายุของเด็กเกี่ยวกับการเล่นพนันอีกทีก็เป็นกฎหมายเด็กโดยเฉพาะ

- มลรัฐวิกตอเรีย ประเทศออสเตรเลีย

ในมลรัฐนี้มีกฎหมายการพนันชื่อว่า Gambling Regulation Act 2003 ซึ่งได้กำหนดอายุของบุคคลที่ได้รับการคุ้มครองจากการพนัน คือ เด็ก หมายถึง บุคคลที่มีอายุไม่เกิน 18 ปี

2. ความผิดเกี่ยวกับการเป็นผู้จัดให้มีการเล่นพนัน

ในประเทศไทยตามพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 ในมาตรา 5 ได้ระบุถึงความหมายของ “ผู้จัดให้มีการเล่น ” หมายถึง “ บุคคล...ซึ่งตามปกติยอมพนันเงินหรือทรัพย์สินอย่างอื่นแก่กันให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้นั้นจัดให้มีขึ้นเพื่อนำมาซึ่งผลประโยชน์แห่งตน... ” ซึ่งความผิดการเป็นผู้จัดให้มีการเล่นพนันเกี่ยวกับเด็กมีเพียง ความผิดที่กระทำการขัดต่อใบอนุญาตการพนันตามมาตรา 7(3) ในกรณีผู้จัดให้มีการเล่นพนันฝ่าฝืนให้บุคคลที่มีอายุน้อยกว่า 20 ปีบริบูรณ์หรือไม่บรรลุนิติภาวะเข้าเล่น ก็ต้องรับผิดตามบทบัญญัติมาตรานี้ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่นจะมีความใกล้เคียงกันอยู่ในเรื่องนี้ ได้แก่

- ประเทศอังกฤษ

ในประเทศอังกฤษตาม Gambling Act 2005 ได้กำหนดให้ผู้จัดให้มีการเล่นในที่นี่หมายถึงบุคคลผู้มีใบอนุญาตประกอบกิจการพนันจึงจะสามารถจัดการพนันได้ หากเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบใบอนุญาตมีเหตุให้คิดว่าสถานที่ประกอบกิจการพนันดำเนินกิจกรรมโดยใช้เด็กหรือเยาวชนหรือทั้ง

สองเป็นหลัก สามารถยกเลิกใบอนุญาตประกอบการพนันได้ ตามมาตรา 21 ในส่วนของ Schedule 12 — หมวดการอนุญาตคลับและตู้เกม ซึ่งความรับผิดชอบของผู้จัดให้เล่นพนันนั้นขึ้นอยู่กับประเภทการพนันซึ่งบัญญัติขึ้นภายในหมวดนี้ ส่วนการพนันประเภทอื่นมิได้กำหนดความรับผิดชอบของผู้ที่มีใบอนุญาตพนัน ทำให้เห็นว่าในประเทศอังกฤษสำหรับความผิดการพนันเกี่ยวกับมักพิจารณาถึงความผิดของตัวบุคคลมากกว่ามุ่งเป้าไปที่เจ้าของเป็นหลัก

- ประเทศสิงคโปร์

ตาม Casino Control Act 2006 ได้บัญญัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบของผู้จัดให้มีการเล่นหรือผู้ประกอบการพนันว่าห้ามให้เด็กเข้าไปในบ่อนคาสิโน และหากพบว่าเด็กได้เข้าไปในบ่อนต้องแจ้งเจ้าพนักงานโดยทันที ตามมาตรา 133 รวมถึงมีบทสันนิษฐานหากพบว่าบุคคลที่เข้ามาในบ่อนคาสิโนเป็นเด็กก็สามารถปฏิเสธให้เข้าได้ ตามมาตรา 134 หลังจากที่ได้ตรวจสอบรายละเอียดของบุคคลนั้นได้แก่ ชื่อ อายุและที่อยู่อันถูกต้อง ตามมาตรา 135 เสียก่อน

- มลรัฐวิกตอเรีย ประเทศออสเตรเลีย

จากการศึกษากฎหมายพนันของมลรัฐวิกตอเรีย ประเทศออสเตรเลีย Gambling Regulation Act 2003 พบว่า มีการกำหนดความผิดของผู้จัดให้มีการเล่นหรือผู้ประกอบการพนันว่า การให้เด็กเข้าเล่นพนันมีความผิดตามมาตรา 10.7.3(1)

3. ความผิดฐานเป็นผู้โฆษณาหรือชักชวน

ในพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 แม้ว่ามิบบัญญัติเกี่ยวกับความผิดฐานชักชวนหรือโฆษณาเอาไว้เป็นความผิดอยู่ในมาตรา 12 ก็ตาม แต่ก็ไม่ได้บัญญัติความผิดข้างต้นเป็นกระทำต่อเด็กโดยตรง อีกทั้งยังมีการอนุญาตให้การพนันบางประเภทสามารถโฆษณาได้ เช่น การพนันประเภทสลากกินแบ่ง สลากกินรวบ และสล็อต หรือการเล่นอย่างใดที่เสี่ยงโชคให้เงินหรือประโยชน์อย่างอื่นแก่ผู้เล่นคนหนึ่งคนใดตามมาตรา 9 ซึ่งเมื่อพิจารณาถึงผลกระทบต่อเด็กจากโฆษณาการพนันแล้ว ย่อมได้รับผลกระทบอยู่บ้างไม่มากนักน้อย จึงจำเป็นต้องพิจารณาเรื่องเกี่ยวกับการโฆษณาหรือชักชวนในประเทศตัวอย่างที่นำมาศึกษามีการกำหนดเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้มีการบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้เป็นอย่างไร

- ประเทศอังกฤษ

ในกฎหมาย Gambling Act 2005 มีบทบัญญัติว่าบุคคลที่ชักชวน, เป็นสาเหตุหรืออนุญาตให้เด็กหรือเยาวชนเล่นการพนันมีความผิด เว้นแต่การพนันบางประเภทที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องนำบทบัญญัตินี้มาใช้บังคับ และการชักชวนหรือโฆษณาดังกล่าวให้รวมไปถึง การส่งเอกสารไปให้เด็กหรือเยาวชนที่เกี่ยวกับโฆษณาพนันด้วย กกับการนำเอาข้อมูลต่างๆ ให้เด็กหรือเยาวชนได้ดูเพื่อให้เกิดแรงจูงใจในการเล่นการพนัน และถ้าเอกสารที่ส่งไปถึงเด็กหรือเยาวชนและที่เป็นโฆษณาการพนันซึ่งมี

การให้รายละเอียดชื่อที่อยู่ติดต่อของคนที่ชำระเงินหรือจากคนที่อาจจะได้รับข้อมูลส่วนนี้มา ให้ถือว่ามีคามผิดว่าเป็นบุคคลที่ชักชวนหรือโฆษณาเกี่ยวกับการพนัน ตามมาตรา 46

- ประเทศสิงคโปร์

ประเทศสิงคโปร์เป็นประเทศที่ออกกฎหมายห้ามโฆษณาหรือชักชวนเกี่ยวกับการพนันทุกประเภทตามกฎหมาย Common Gaming Houses Act ใน Chapter 49 มาตรา 4(d) ที่บัญญัติว่า “ บุคคลใดซึ่งประกาศหรือเผยแพร่หรือทำให้ประกาศหรือเผยแพร่ทั้งวิธีปากต่อปากหรือวิธีอื่นใดโดยการพิมพ์,เขียน,ออกแบบ,เครื่องหมายหรืออื่นๆว่าสถานที่นั้นได้เปิดทำการหรือมีอยู่หรือไว้ใช้เพื่อเล่นพนัน หรือในลักษณะที่เป็นการชักชวนให้กระทำความผิดตามส่วนที่ 7,8 และ 9 ถือว่ามีความผิดต้องรับโทษ.... ” แต่ข้อสังเกตคือประเทศสิงคโปร์ไม่มีการกำหนดความผิดเกี่ยวกับการโฆษณาหรือชักชวนเด็กอันเกี่ยวกับการพนันโดยตรงเลย มีผลให้บุคคลที่โฆษณาพนันกับเด็กได้รับโทษในระดับเดียวกันกับการโฆษณาพนันกับผู้ใหญ่

- มลรัฐวิกตอเรีย ประเทศออสเตรเลีย

ภายในมลรัฐนี้ได้มีบทบัญญัติห้ามการโฆษณาอย่างเด็ดขาดโดยแบ่งไปตามหมวดหมู่ประเภทการพนัน เช่น ลอตเตอรี่ ปรากฏตามมาตรา 2.2.3 บัญญัติว่า “ เรื่องการโฆษณาลอตเตอรี่

(1) บุคคลใดต่อไปนี้-

(a) เผยแพร่หรือแสดง หรือ

(b) เป็นสาเหตุหรืออนุญาตให้มีการเผยแพร่หรือแสดงผ่านทางหนังสือพิมพ์หรือการถ่ายทอดอากาศหรือการประกาศโดยอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรือหมายถึงข้อมูลอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับลอตเตอรี่....”

และมีการพนันประเภทอื่นๆอีก เช่น การพนันขันต่อและเครื่องเกม เป็นต้น

4. ความผิดฐานอื่นที่กระทำต่อเด็ก

นอกจากการกระทำความผิดที่ได้กล่าวมาแล้ว ไม่ว่าจะเป็นการห้ามให้เด็กเล่น หรือความผิดฐานโฆษณาพนัน ยังมีการกระทำความผิดฐานอื่นๆอีกซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้เด็กโอกาสเสี่ยงกับการพนันไม่ได้อยากจากความผิดที่ได้กล่าวมาแล้ว จึงมีความจำเป็นต้องศึกษาว่าในกฎหมายพนันต่างประเทศมีฐานความผิดอื่นใดบ้างที่เกี่ยวข้องกับเด็ก

สำหรับประเทศไทยแล้วตามพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 ในมาตรา 7(3) ที่ได้กำหนดเกี่ยวกับการห้ามไม่ให้บุคคลอายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์หรือไม่บรรลุนิติภาวะเข้าเล่นก็ไม่มี ความผิดอื่นอีกเลยที่เป็นการบัญญัติโดยตรงเกี่ยวกับเด็ก ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับความผิดฐานอื่นที่กระทำต่อเด็กกับประเทศอื่นๆจะเห็นได้ดังนี้

- ประเทศอังกฤษ

ตาม Gambling Act 2005 ได้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับความผิดฐานอื่นที่กระทำต่อเด็ก นอกเหนือจากความผิดเกี่ยวกับการเป็นผู้จัดให้มีการเล่นและโฆษณาหรือชักชวนไปแล้วยังมีความผิดอื่น ๆ อีก ได้แก่

ความผิดเกี่ยวกับการว่าจ้างซึ่งแบ่งออกได้อีกตามประเภทการพนัน เช่น การพนันทั่วไปตาม มาตรา 51 การพนันประเภทลอตเตอรี่หรือฟุตบอลโต๊ะตามมาตรา 52 การพนันประเภทสถานที่เล่น บิงโกหรือคลับตามมาตรา 53 การพนันประเภทตู้เกมตามมาตรา 54 และการพนันในบ่อนคาสีโนตาม มาตรา 55 รวมถึงความผิดอื่น ๆ อีก เช่น ความผิดที่เยาวชนเข้าเล่นพนันตามมาตรา 47 เป็นต้น

เป็นที่น่าสังเกตว่าฐานความผิดตาม Gambling Act 2005 มักกำหนดฐานความผิดอย่างหนึ่ง แล้วแยกประเภทของการพนันออกมา นอกเหนือจากประเภทการพนันทั่วไป เช่น บิงโกหรือคลับ ตู้ เกม บ่อนคาสีโน เป็นต้น ดังที่เห็นได้จากความผิดเกี่ยวกับการว่าจ้างเด็ก รวมถึงความผิดฐานอื่น เช่นเดียวกัน ผู้เขียนเห็นว่าแม้เป็นการกระทำความผิดในลักษณะเดียวกันแต่เมื่อกระทำในคนละ ประเภทของการพนัน อาจส่งผลให้ผลลัพธ์ที่ได้รับนั้นแตกต่างกัน ได้แก่ โอกาสเสี่ยงที่จะติดการพนัน หรือโอกาสที่จะได้หรือเสียเงินหรือทรัพย์สินจากการพนันมากกว่าการพนันทั่วไป เป็นต้น

- ประเทศสิงคโปร์

กฎหมายเกี่ยวกับการพนันโดยตรงในประเทศสิงคโปร์มีหลายฉบับ แต่ที่บัญญัติคุ้มครองเด็กมี อยู่ฉบับเดียว คือ Casino Control Act 2006 ซึ่งมีการกำหนดความผิดฐานอื่น ๆ เกี่ยวกับการกระทำ ต่อเด็กอีก ได้แก่ ความผิดของลูกจ้างในบ่อนคาสีโนที่อนุญาตหรือให้เด็กเข้ามาในบ่อนคาสีโนตาม มาตรา 134 โดยกำหนดให้เป็นความรับผิดของลูกจ้างโดยตรงที่ปล่อยให้เด็กเข้ามาภายใน บ่อนคาสีโนได้ เป็นการสะท้อนให้เห็นว่ามีได้มุ่งลงโทษที่ผู้จัดให้เล่นพนันเพียงอย่างเดียวเหมือนกับ พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 แต่ได้พิจารณาถึงคนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับความผิดว่าหากเป็น ความผิดของลูกจ้าง ลูกจ้างก็ต้องรับผิด อีกทั้งกฎหมายฉบับนี้ยังมีบทบัญญัติเด็ดขาดในการห้ามให้ เด็กเข้ามาในบ่อนคาสีโน เนื่องจากเล็งเห็นว่าการห้ามให้เด็กเข้ามาภายในบ่อนคาสีโนถือเป็นการตัด โอกาสในขั้นแรกที่เด็กจะมาเล่นพนันได้

- มลรัฐวิกตอเรีย ประเทศออสเตรเลีย

ในกฎหมาย Gambling Regulation Act 2003 มีบทบัญญัติความผิดบุคคลฐานให้ความ ช่วยเหลือเด็กเล่นพนันโดยแบ่งตามประเภทการพนันปรากฏตามมาตรา 10.7.4 เป็นบทบัญญัติที่ดี เนื่องจากเป็นการกำหนดบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องสำคัญที่ทำให้เด็กสามารถเข้าเล่นพนันได้ แต่มาตรา นี้ไม่นำมาใช้กับผู้จัดให้มีการเล่นพนัน ลูกจ้างพนันหรือตัวแทนผู้จัดให้เล่นพนัน เจ้ามือที่ลงทะเบียน และเจ้ามือที่เป็นลูกจ้างพนัน เนื่องจากภายในกฎหมายดังกล่าวมีการกำหนดความผิดบุคคลที่ทำงาน ภายในสถานที่พนันไว้โดยเฉพาะอยู่แล้ว

5. ความผิดเด็กเกี่ยวกับการพนัน

เมื่อพิจารณาการกำหนดความผิดของเด็กในพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 แล้วพบว่า ในพระราชบัญญัติดังกล่าวไม่มีปรากฏฐานความผิดเด็กโดยตรงไว้เลย ซึ่งประเทศไทยอาจเห็นว่าการลงโทษเด็กจากความผิดการพนันอาจเป็นเรื่องที่ไม่เหมาะสมและรุนแรง แต่สำหรับในประเทศไทยอย่างที่ได้นำมาศึกษามีการกำหนดความผิดความผิดของเด็กอยู่บ้าง ได้แก่

- ประเทศอังกฤษ

มีการบัญญัติฐานความผิดของเยาวชน(บุคคลที่มีอายุระหว่าง 16 ถึง 17 ปี)อันเกี่ยวกับการพนัน เช่น ความผิดที่เยาวชนเข้าเล่นพนันที่กฎหมายไม่อนุญาตตามมาตรา 48 และความผิดที่เยาวชนเข้าไปในสถานที่เล่นการพนัน ตามมาตรา 49 ใน Gambling Act 2005 แต่ทั้งนี้กฎหมายดังกล่าวมิได้บัญญัติเกี่ยวกับความผิดเด็ก (อายุต่ำกว่า 16 ปี) เอาไว้

- ประเทศสิงคโปร์

ไม่มีกฎหมายพนันฉบับใดในประเทศสิงคโปร์ที่บัญญัติความผิดเด็กอันเกี่ยวข้องกับการพนันเอาไว้เลย

- มลรัฐวิกตอเรีย ประเทศออสเตรเลีย

ใน Gambling Regulation Act 2003 มีการบัญญัติความผิดเด็กเอาไว้ ได้แก่ ความผิดจากการเล่นการพนันตามมาตรา 10.7.5 ความผิดที่เข้าไปในบริเวณที่จัดให้เล่นตุ้มเกมหรือคาสีโน 10.7.7 และความผิดที่เด็กที่นำพยานหลักฐานเกี่ยวกับอายุที่เป็นเท็จมาใช้ เพื่อให้ตัวเองได้เข้าไปในสถานที่เล่นพนันหรือเพื่อเล่นพนันประเภทชนิดใดก็ตามตามมาตรา 10.7.8

6. ลักษณะของโทษ

โทษเป็นกลไกหนึ่งที่สำคัญในกระบวนการยุติธรรมเนื่องจากการที่จะบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพและให้ประชาชนปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัดได้นั้น มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการกำหนดโทษมาเพื่อบังคับใช้กับผู้ที่กระทำการฝ่าฝืนกฎหมายหรือถูกระเบียบที่วางเอาไว้ โดยพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 ประกอบไปด้วยโทษที่กระทำต่อใบอนุญาตพนัน คือ การเรียกคืนใบอนุญาตพนัน และโทษทางอาญา ได้แก่ ปรับ ริบทรัพย์สินและจำคุก เป็นต้น สำหรับประเทศอื่นมีลักษณะของโทษที่บัญญัติขึ้นเกี่ยวข้องกับการพนันได้ดังนี้

- ประเทศอังกฤษ

ในประเทศอังกฤษตาม Gambling Act 2005 ได้มีการกำหนดโทษที่บังคับใช้อยู่ในกฎหมายนี้ประกอบไปด้วย โทษกระทำกับใบอนุญาตพนัน เช่น ยกเลิกใบอนุญาต เป็นต้น รวมถึงจำคุกและโทษปรับโดยประเภทหลังนี้มีการแบ่งเป็นระดับ(Scale)การลงโทษเอาไว้ ทั้งหมดมีทั้งสิ้น 5 ระดับ

ระดับที่ 1 เท่ากับ 200 ปอนด์ ระดับที่ 2 เท่ากับ 500 ปอนด์ ระดับที่ 3 เท่ากับ 1,000 ปอนด์ ระดับที่ 4 เท่ากับ 2,500 ปอนด์ และระดับที่ 5 เท่ากับ 5,000 ปอนด์

- ประเทศสิงคโปร์

โทษที่มีการบัญญัติไว้ในกฎหมายพนันของประเทศสิงคโปร์มีคล้ายคลึงกันกับโทษโดยปกติ ได้แก่ ปรับและจำคุก แต่โทษที่แตกต่างจากประเทศอื่นคือ Disciplinary action ผู้ประกอบกิจการคาสีโนที่ฝ่าฝืนเงื่อนไขที่ระบุในใบอนุญาตกล่าวมาข้างต้น จะถูกมาตรการลงโทษตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมคาสีโน มาตรา 54 ซึ่งมีมาตรการลงโทษแบ่งออกเป็น 4 ระดับคือ

(1) การเพิกถอนใบอนุญาต หรือระงับใบอนุญาตประกอบกิจการคาสีโนชั่วคราว

(2) การออกจดหมายชื่อว่า a letter of censure (คือ มาตรการสั่งให้ผู้ประกอบกิจการคาสีโนที่ฝ่าฝืนเงื่อนไขบางอย่าง จะต้องยุติการดำเนินการหรือสั่งให้ดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดแทนภายในระยะเวลาที่กำหนดในจดหมายที่ออกโดยคณะกรรมการกำกับคาสีโน)

(3) การแก้ไขเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขในใบอนุญาตประกอบกิจการคาสีโน กล่าวคือ คณะกรรมการกำกับคาสีโนมีอำนาจแก้ไขเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขในใบอนุญาต ๆ เพื่อให้มีเนื้อหาเข้มงวดมากขึ้น และแก้ไขปัญหาในกรณีที่ได้รับอนุญาตฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ หรืออาจมีความไม่ชัดเจนในการตีความเนื้อหาในใบอนุญาต

(4) โทษปรับทางการเงิน (a financial penalty) โดยมีอัตราค่าปรับไม่เกิน 1 ล้านเหรียญต่อการกระทำความผิดในแต่ละเรื่อง⁷⁰

- มลรัฐวิกตอเรีย ประเทศออสเตรเลีย

สำหรับมลรัฐวิกตอเรีย ประเทศออสเตรเลียมีการกำหนดโทษที่คล้ายคลึงกันกับประเทศสิงคโปร์คือมีโทษ Disciplinary action ซึ่งเป็นโทษที่กระทำต่อเจ้าของประกอบธุรกิจคาสีโนซึ่งเป็นโทษที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันกับประเทศสิงคโปร์แต่ต่างกันว่าโทษ Disciplinary action ของประเทศสิงคโปร์มีลักษณะครอบคลุมการพนันทุกประเภท แต่ของมลรัฐวิกตอเรียโทษดังกล่าวจะปรับเปลี่ยนไปตามประเภทการพนัน

ส่วนโทษอื่นๆ เช่น โทษจำคุกและโทษปรับ ซึ่งในประเทศออสเตรเลียมีการใช้หน่วย Penalty Unit คือ จำนวนเงินที่ใช้คำนวณโทษปรับฐานละเมิดกฎหมาย โดยเป็นค่าปรับที่ได้คำนวณได้จากการคูณมูลค่าของ Penalty Unit เข้ากับจำนวน Penalty Unit ที่กำหนดไว้สำหรับความผิดฐานนั้น เช่น ถ้าต้องโทษปรับ 20 Penalty Unit ซึ่ง 1 Penalty Unit เท่ากับ 100 ดอลลาร์ออสเตรเลีย สามารถ

⁷⁰ ไพศาล ลัมสตีร์, "รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์โครงการศึกษาทบทวนการจัดการปัญหาการพนันและผลกระทบทางสังคมในต่างประเทศ" [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 16 มกราคม 2557. แหล่งที่มา: http://icgp.thaissf.org/autopagev4/show_page.php?topic_id=82&auto_id=9&TopicPk=3

คำนวณค่าปรับโดยการนำ 100 คูณกับ 20 เท่ากับว่าค่าปรับที่ต้องจ่ายคือ 2,000 ดอลลาร์ออสเตรเลีย

4.3 แนวทางที่เหมาะสมในการคุ้มครองเด็กตามพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478

จากการศึกษาพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 ได้พบปัญหาข้อบกพร่องและมีลักษณะความผิดไม่ครอบคลุมเพื่อนำมาใช้บังคับในเรื่องการคุ้มครองเด็กจากการพนันได้อย่างมีประสิทธิภาพอยู่ในหลายปัญหาตามที่ได้กล่าวไปในข้างต้น และหลังจากที่ได้เปรียบเทียบประเด็นต่างๆที่เกี่ยวกับการคุ้มครองเด็กจากการพนันกับกลุ่มประเทศตัวอย่างที่นำมาศึกษากับพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 ได้แก่ ประเทศอังกฤษ ประเทศสิงคโปร์และมลรัฐวิกตอเรีย ประเทศออสเตรเลีย ทำให้เห็นถึงมาตรการใหม่ๆที่น่าสนใจในประเด็นของการคุ้มครองเด็กจากการพนัน ซึ่งในส่วนี้ผู้เขียนขอเสนอแนวทางในการคุ้มครองเด็กจากการพนัน เพื่อเป็นมาตรการในการบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนี้

1. บัญญัติการกระทำความผิดอันเกี่ยวข้องกับเด็กขึ้นโดยตรง

จากการศึกษาพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 พบว่าบทบัญญัติอันเกี่ยวกับการคุ้มครองเด็กจากการพนันมีเพียงเรื่องเดียวคือ การห้ามไม่ให้เล่นพนัน ตามมาตรา 7(3) แต่เมื่อพิจารณาถึงสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นอันเกี่ยวกับพนันกับผลกระทบที่มีต่อเด็กมากขึ้น อาจเป็นการสะท้อนขึ้นมาจากมาตรการทางกฎหมายตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวมีน้อยเกินไป เนื่องจากเด็กจะมีปัญหาเกี่ยวกับการพนันได้นั้น เกิดมาจากหลายๆองค์ประกอบเข้าด้วยกัน ไม่ใช่ป้องกันเพียงแค่ห้ามมิให้เล่นแล้วจะเพียงพอต่อการคุ้มครองเด็กจากการพนันทั้งหมด เพราะในทางปฏิบัติการกระทำที่เกี่ยวข้องยังมีอย่างอื่นอีกมากที่ทำให้เด็กมีปัญหาการพนัน เช่น การว่าจ้างและการให้เข้าในสถานที่พนัน เป็นต้น ดังนี้ การมีบทบัญญัติป้องกันเพียงเรื่องเดียวเมื่อเทียบกับปัญหาการพนันที่มีต่อเด็กที่เป็นอยู่ในปัจจุบันแล้วเสมือนหนึ่งว่าเป็นการแก้ปัญหาเพียงจุดเดียวจากปัญหาที่มากมาย

ทั้งนี้ตามพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 ได้มีการบัญญัติความผิดอื่นๆที่มีความสำคัญอยู่ในมาตราหนึ่ง คือ มาตรา 12 บัญญัติว่า “ ผู้ใดจัดให้มีการเล่น หรือทำอุบายล่อ ช่วยประกาศ โฆษณาหรือชักชวนโดยทางตรงหรือทางอ้อมให้ผู้อื่นเข้าเล่นหรือเข้าพนันในการเล่นซึ่งมิได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานหรือรับอนุญาตแล้วแต่เล่นพลิกแพลง หรือผู้ใดเข้าเล่นหรือเข้าพนันในการเล่นอันขัดต่อบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎกระทรวง หรือข้อความในใบอนุญาต... ” เห็นได้ว่ามาตรานี้ประกอบไปด้วยหลายความผิดอยู่ โดยสามารถแยกความผิดได้ ดังนี้

1. ความผิดในการจัดให้มีการเล่นพนัน สามารถแบ่งความผิดนี้ได้ออกเป็น 2 กรณีด้วยกัน คือ หนึ่ง กรณีที่ผู้จัดให้เล่นพนันได้มีการจัดให้เล่นประเภทการพนันที่กฎหมายห้ามหรือประเภทที่ไม่ได้อยู่ในบัญชีพนันตามพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 กับ สอง กรณีผู้จัดให้เล่นพนันได้จัดให้เล่นพนันที่กฎหมายอนุญาต แต่มิได้ขออนุญาตจากเจ้าพนักงานในการเล่นพนัน

2. ความผิดในการทำอุบายล่อ เป็นความผิดที่มีลักษณะกว้างเนื่องจาก หากมีการกระทำใดที่มีการทำอุบายล่อ เกิดขึ้น ก็ย่อมเกิดเป็นความผิดขึ้นมาได้ เช่น ทำอุบายล่อให้เล่นพนัน ทำอุบายล่อให้โฆษณาพนัน เป็นต้น

3. ความผิดในการประกาศโฆษณาหรือชักชวนพนัน ซึ่งหมายความรวมทั้งทางตรงและทางอ้อม หากมีการโฆษณาหรือชักชวนให้เล่นพนันเกิดขึ้น ย่อมเป็นความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ทันที แต่มีบทยกเว้นอยู่ตามมาตรา 9 บัญญัติว่า “ สลากกินแบ่ง สลากกินรวบ และสรีป หรือการเล่นอย่างใดที่เสี่ยงโชคให้เงินหรือประโยชน์อย่างอื่นแก่ผู้เล่นคนหนึ่งคนใด ” ต้องส่งสลากให้เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตประทับตราเสียก่อน จึงนำออกจำหน่ายได้

ในวรรคต่อมา “ ถ้ายังมีได้รับอนุญาตให้มีการเล่นที่กล่าวไว้ในวรรคก่อน ห้ามมิให้ประกาศโฆษณาหรือชักชวนโดยทางตรงหรือทางอ้อมให้บุคคลใด ๆ เข้าร่วมในการเล่นนั้น ” จึงทำให้การพนันประเภทสลากกินแบ่ง สลากกินรวบ และสรีป หรือการเล่นอย่างใดที่เสี่ยงโชคให้เงินหรือประโยชน์ได้รับอนุญาตให้สามารถทำการโฆษณาได้ หากต้องทำการขออนุญาตเสียก่อน ถึงจะโฆษณาการพนันประเภทนั้นได้

4. ความผิดในการเล่นพนัน เป็นความผิดสำหรับผู้เล่นในกรณีที่เล่นการพนันที่กฎหมายห้ามหรือการพนันที่ไม่มีบัญญัติไว้ในบัญชีพนัน

เห็นได้ว่ามาตรา 12 เป็นบทบัญญัติที่รวบรวมความผิดที่สำคัญเอาไว้ แต่ที่น่าสังเกตคือมาตรานี้มิได้บัญญัติการกระทำความผิดเหล่านี้เกี่ยวข้องกับเด็กโดยตรง ทำให้ผลลัพธ์จากการบัญญัติเช่นนี้ ผู้กระทำความผิดจะไม่สนใจว่าเหยื่อที่ตนเองได้กระทำความผิดไปนั้นเป็นการกระทำต่อเด็กหรือผู้ใหญ่ ซึ่งตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กขององค์การสหประชาชาติได้กำหนดว่าเด็กเป็นกลุ่มคนที่ต้องการการปกป้องคุ้มครองมากกว่าคนทั่วไปเนื่องจากความสามารถของสภาวะทางร่างกายและสติปัญญาของเด็กเองที่ไม่เท่าเทียมกับผู้ใหญ่จึงต้องได้รับการคุ้มครองเป็นกรณีพิเศษเพื่อให้พัฒนาการและเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าต่อสังคม แต่ตามพระราชบัญญัตินี้ฉบับนี้กลับไม่แยกความผิดที่กระทำต่อเด็กออกมาโดยเฉพาะ ทำให้การคุ้มครองเด็กจากการพนันนั้นไม่อาจทำได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ และเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มประเทศที่นำมาศึกษาแล้ว พบว่ากลุ่มประเทศเหล่านั้นล้วนมีมาตรการทางกฎหมายกำหนดขึ้นมาเพื่อคุ้มครองเด็กจากการพนันโดยตรงแยกจากความผิดที่กระทำต่อบุคคลทั่วไป

จึงเสนอให้มีการแยกบทบัญญัติหมวดเด็กขึ้นมาต่างหากหรืออาจจะเพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องเด็กต่อจากบทบัญญัติในเรื่องเดิมด้วยการเพิ่มมาตรา 12/1 ขึ้นมา โดยมีหลักการดังนี้

“ มาตรา 12/1 ความผิดดังกล่าวในมาตรา 12 ในกรณีที่ผู้กระทำได้กระทำต่อเด็ก ต้องระวางโทษ...”

เป็นการเพิ่มเติมจากมาตรา 12 ขึ้นมาสำหรับบุคคลที่กระทำความผิดตามมาตรา 12 ต่อเด็ก โดยเพิ่มโทษจากเดิมในมาตรา 12 เพื่อแสดงให้เห็นว่าการกระทำความผิดต่อเด็กย่อมได้รับผลร้ายมากกว่ากระทำต่อผู้ใหญ่

ดังนั้น การเพิ่มบทบัญญัติการกระทำความผิดอันเกี่ยวข้องกับเด็กขึ้นโดยตรงในพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 น่าจะเป็นการช่วยทางหนึ่งเพื่อป้องกันมิให้เด็กประสบกับปัญหาการพนัน

2. การบัญญัติความผิดเพิ่มเติม

ตามที่ได้กล่าวไปว่าพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 มีบทบัญญัติที่กำหนดเป็นความผิดโดยตรงอันเกี่ยวกับเด็กคือการห้ามมิให้เด็กเล่นพนันตามมาตรา 7(3) และบทบัญญัติที่กำหนดเป็นความผิดอันมิได้เกี่ยวกับเด็กโดยตรง เช่น ฐานความผิดตามมาตรา 12 ได้แก่ ความผิดของผู้จัดให้มีการเล่นหรือทำอุบายล่อ ช่วยประกาศโฆษณาหรือชักชวนโดยทางตรงหรือทางอ้อมให้ผู้อื่นเข้าเล่นหรือเข้าพนันในการเล่น แต่ทั้งนี้ยังมีได้บัญญัติหลายประการกระทำที่มีความสำคัญและความจำเป็นในการคุ้มครองเด็กจากการพนัน อาทิ

2.1 ความผิดในการว่าจ้างเด็ก ในปัจจุบันมักพบเด็กที่ถูกจ้างให้มาข้องเกี่ยวกับการพนันมากขึ้น ซึ่งบางส่วนสามารถพบเห็นได้ทั่วไปและบางส่วนทำอย่างลับๆ เช่น ให้เด็กเดินขายลอตเตอรี่ เดินโพยพนันฟุตบอล หรือการประเภทอื่นๆ ซึ่งสาเหตุที่เด็กถูกจ้างมาทำเช่นนี้ อาจเกิดมาจากการถูกบังคับหรือข่มขู่ การล่อลวงให้หลงเชื่อ หรือการนำเอาผลประโยชน์มาล่อลวง เป็นต้น ในขณะที่ความผิดฐานนี้มีบัญญัติอยู่ใน Gambling Act 2005 ของประเทศอังกฤษตามมาตรา 51-55 โดยมีการบัญญัติขึ้นมาว่าด้วยเรื่องของความผิดเกี่ยวกับการว่าจ้างโดยเฉพาะ ซึ่งตามกฎหมายฉบับนี้ของประเทศอังกฤษได้แบ่งแยกประเภท เช่น การพนันทั่วไป(มาตรา 51) การพนันประเภทลอตเตอรี่หรือฟุตบอลโต๊ะ(มาตรา 52) การพนันประเภทที่ว่าจ้างในสถานที่เล่นบิงโกหรือคลับ(มาตรา 53) การพนันประเภทที่ว่าจ้างในสถานที่ที่มีตู้เกม (มาตรา 54) การพนันประเภทที่ว่าจ้างในบ่อนคาสีโน (มาตรา 55) เป็นต้น เป็นการแสดงให้เห็นว่าปัญหาการว่าจ้างเด็กอันเกี่ยวกับการพนันเป็นเรื่องที่มีความร้ายแรงถึงกับมีการบัญญัติไว้โดยเฉพาะ และยังแบ่งตามประเภทการพนันตามความร้ายแรงอีก

ผู้เขียนจึงเสนอเห็นควรเพิ่มบทบัญญัติอันเกี่ยวกับการว่าจ้างงานเด็กเกี่ยวกับการพนัน โดยการเพิ่มมาตราเกี่ยวกับเรื่องนี้มาโดยเฉพาะ ดังหลักการต่อไปนี้

“ มาตรา... ห้ามมิให้บุคคลใดว่าจ้างเด็กหรือให้เด็กกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดเกี่ยวกับการพนัน บุคคลใดฝ่าฝืนต้องระวางโทษ...”

เป็นการเสนอบทบัญญัติมาเพื่อคุ้มครองเด็กจากการพนันอันมีสาเหตุมาจากการว่าจ้างทำงานเกี่ยวกับการพนัน ซึ่งเป็นกิจการที่เต็มไปด้วยอบายมุขต่างๆที่ไม่ดีต่อเด็กทั้งตรงและ

ทางอ้อม โดยการห้ามดังกล่าวเป็นการห้ามมิให้ว่าจ้างเด็กหรือให้เด็กกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดอันเกี่ยวกับการพนันอย่างเด็ดขาด ทั้งการพนันที่กฎหมายอนุญาตและไม่อนุญาต ก็ไม่ได้รับการยกเว้นให้สามารถว่าจ้างเด็กทำงานได้ ทั้งนี้เพื่อให้ตรงกับวัตถุประสงค์ว่าในช่วงวัยเด็กควรเป็นวัยที่ควรได้รับการศึกษาและสิ่งที่เป็นประโยชน์อย่างเต็มที่

ดังนั้น เห็นว่าปัญหาเรื่องการว่าจ้างเด็กเกี่ยวกับการพนันเป็นเรื่องที่ร้ายแรง และควรได้รับการเพิ่มเติมอยู่ในพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 เพื่อมิให้เด็กต้องตกเป็นเครื่องมือในการแสวงหาผลประโยชน์และทำลายอนาคตของเด็กเหล่านั้น

2.2 ความผิดที่อนุญาตให้เด็กเข้าในสถานที่พนัน แม้ว่าพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 ได้มีการบัญญัติความผิดเกี่ยวกับการห้ามมิให้เด็กเล่นพนัน แต่การเข้าไปสู่กระบวนการเล่นพนันจะต้องผ่านการเข้าสถานที่พนันเสียก่อนจึงจะเล่นได้ ถึงแม้ว่าจะพาเด็กเข้าไปในสถานที่พนันโดยที่ไม่ได้เล่นอะไรเลยก็ตาม แต่แน่นอนว่าสิ่งที่เด็กได้อาจเป็นความอยากลองเล่น ซึ่งถือว่าเป็นการกระตุ้นหรือยั่วยุให้เด็กเกิดความอยากเล่นพนันทางอ้อม และความรู้สึกนี้เองอาจส่งผลให้เด็กแอบไปเล่นภายหลังได้ รวมถึงในศาสนาพุทธมีการกำหนดว่าสถานที่การพนันเป็นแหล่งอโคจรชนิดหนึ่ง เนื่องจากเป็นสถานที่ที่ทำให้เสื่อมเสีย โดยในต่างประเทศถือเป็นความผิดที่สำคัญและมีความจำเป็นมากต้องมีการบัญญัติไว้ เนื่องจากทั้งสามประเทศตัวอย่างที่นำมาศึกษาล้วนแล้วแต่บัญญัติความผิดในการอนุญาตให้เด็กเข้าสถานที่พนันเข้าไปอยู่ในกฎหมายพนันของประเทศตนเอง

ผู้เขียนจึงเห็นว่าควรมีบทบัญญัติที่กำหนดเรื่องการเข้าสถานที่เล่นพนันของเด็กขึ้นมาโดยเฉพาะมาตราหนึ่งขึ้นมา ดังหลักการต่อไปนี้

“ มาตรา... ห้ามมิให้บุคคลใดนำเด็กเข้ามาหรือให้เด็กอยู่ในสถานที่อันเกี่ยวกับการเล่นพนัน หากฝ่าฝืนบุคคลนั้นต้องระวางโทษ...”

เป็นการบัญญัติเพื่อไม่ให้เด็กเข้ามาในสถานที่เล่นพนัน เนื่องจากเล็งเห็นว่าเป็นการปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการพนันและกระตุ้นให้เด็กเกิดความอยากเล่นพนัน

ดังนั้น ผู้เขียนจึงเห็นว่าการบัญญัติห้ามมิให้อนุญาตให้เด็กเข้าสถานที่เล่นพนันเป็นการปิดช่องทางที่ทำให้เด็กเข้ามายุ่งเกี่ยวกับการพนันได้ทางหนึ่ง รวมถึงการใช้ประโยชน์อย่างอื่นเกี่ยวกับการพนันจากเด็กด้วย

2.3 ฐานความผิดเกี่ยวกับลูกจ้าง จากการศึกษาพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 มีการบัญญัติความผิดของผู้จัดให้มีการเล่นพนันจากการที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติให้เด็กเล่นพนันตาม มาตรา 7(3) แต่สภาพที่เกิดขึ้นจริงคือในสถานที่พนันมิได้มีเพียงผู้จัดให้มีการเล่นพนันเท่านั้น แต่ยังมีลูกจ้างที่ได้รับการว่าจ้างมาทำงานในสถานที่พนันด้วย และลูกจ้างเป็นบุคคลหนึ่งที่มีส่วนในการรู้เห็นเป็นใจหรือปล่อยปละละเลยให้เด็กเข้ามาในสถานที่พนันเพื่อเข้าเล่น แต่ตามกฎหมายฉบับนี้ความผิดมิได้บัญญัติถึงลูกจ้างเลย ทำให้นายจ้างหรือผู้จัดให้มีการเล่นพนันต้องรับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียว

โดยเฉพาะลูกจ้างในสถานที่พินัยยอมมีหน้าที่ในการตรวจตราดูแลและรับผิดชอบหน้าที่ภายในสถานที่พินัยอยู่แล้ว ย่อมสมควรต้องร่วมรับผิดชอบ อีกทั้งการกำหนดความผิดของลูกจ้างยังเป็นการสร้างความระมัดระวังและความรับผิดชอบต่อในฐานะลูกจ้างให้มากขึ้นอีกด้วย รวมถึงยังลดปัญหาการมีส่วนร่วมรู้เห็นและขาดความระมัดระวังลงไปด้วย อีกทั้งฐานความผิดอันเกี่ยวกับลูกจ้างยังมีการบัญญัติอยู่ทั้งสามประเทศตัวอย่างที่นำมาศึกษาอีกด้วย

ผู้เขียนจึงเห็นสมควรว่าการบัญญัติเพิ่มเติมเกี่ยวกับลูกจ้างเพื่อให้ลูกจ้างร่วมรับผิดชอบด้วยจึงเป็นเรื่องที่เหมาะสม โดยนำความผิดในเรื่องความผิดการนำเด็กเข้ามาในสถานที่เล่นพินัยมาใช้เป็นกรณีตัวอย่าง

“ มาตรา... ห้ามมิให้บุคคลใดนำเด็กเข้ามาหรือให้เด็กอยู่ในสถานที่อันเกี่ยวกับการเล่นพินัย หากฝ่าฝืนบุคคลนั้นต้องระวางโทษ...”

“ มาตรา.../1 ในกรณีผู้จัดให้เล่นพินัยหรือลูกจ้างภายในสถานที่เล่นพินัยมีส่วนในการนำเด็กเข้ามาหรือให้เด็กอยู่ในสถานที่เล่นพินัย บุคคลนั้นต้องระวางโทษ...”

ในมาตรา.../1 เป็นการบัญญัติความผิดบุคคลที่เกี่ยวกับการพินัยขึ้นมาโดยเฉพาะเนื่องจากเป็นบุคคลที่มีหน้าที่ในสถานที่พินัย เช่น ผู้จัดให้เล่นพินัยหรือลูกจ้างในสถานที่เล่นพินัยอาจสามารถใช้สิทธิพิเศษหรืออาจปล่อยปละละเลยให้เด็กเข้ามาในสถานที่เล่นพินัยได้ ส่งผลให้บุคคลเหล่านี้มีโอกาสพาเด็กเข้าสถานที่เล่นพินัยได้มากกว่าบุคคลทั่วไป จึงต้องมีบทหนักขึ้นกว่าบุคคลทั่วไปมาเพื่อป้องปรามมิให้กระทำความผิด และเป็นการให้ลูกจ้างได้ร่วมรับผิดชอบด้วยในฐานะผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีความสำคัญคนหนึ่งในการพินัย

3. ห้ามมิให้เด็กเล่นพินัยเด็ดขาด

จากผลการศึกษาวิจัยต่างๆว่าการพินัยมีผลกระทบต่อเด็ก ไม่ว่าจะทางร่างกายหรือจิตใจ ขึ้นอยู่กับปริมาณการเล่นของแต่ละคนตามที่ได้กล่าวไว้ในบทที่สอง ทั้งเด็กเป็นช่วงวัยที่กำลังพัฒนาจึงควรได้รับข้อมูลหรือสิ่งที่เป็นประโยชน์เพื่อเป็นการเสริมสร้างพัฒนาการไปในทางที่ดี และด้วยสาเหตุนี้เองจึงเล็งเห็นถึงความสำคัญในการคุ้มครองเด็กเพื่อมิให้เด็กเข้าเล่นพินัยในช่วงวัยที่ยังไม่เหมาะสม

แต่พระราชบัญญัติการพินัย พ.ศ. 2478 แม้มีบทบัญญัติตามมาตรา 7(3) ที่ห้ามเด็กเล่นพินัย แต่ตอนท้ายของมาตรานี้มีการบัญญัติว่า “ เว้นแต่การเล่นตามบัญญัติ ข. หมายเลข 16 ” ซึ่งการพินัยบัญญัติ ข. หมายเลข 16 ได้แก่ สลากกินแบ่ง สลากกินรวบหรือการเล่นอย่างใดที่เสี่ยงโชคให้เงินหรือประโยชน์อย่างอื่นแก่ผู้เล่นคนใดคนหนึ่ง ดังนั้นจึงถือได้ว่าพระราชบัญญัติดังกล่าวมิได้กำหนดห้ามให้เด็กเล่นการพินัยทุกประเภทอย่างแท้จริง เนื่องจากได้อนุญาตให้เด็กสามารถเล่นการพินัยได้บางประเภท

เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศสิงคโปร์และมลรัฐวิตคอนเนตติคัต ประเทศออสเตรเลียแล้วพบว่าทั้งสองประเทศห้ามให้เด็กเล่นการพนันเด็ดขาด ต่างจากประเทศอังกฤษที่มีได้ห้ามให้เด็กเล่นการพนันเด็ดขาด แต่ได้อนุญาตให้สามารถเล่นพนันได้บางประเภทที่กฎหมายอนุญาต ซึ่งการอนุญาตให้เด็กเล่นการพนันได้เนื่องจากมองว่าการพนันที่อนุญาตให้เล่นได้นั้นเป็นเกมประเภทหนึ่งที่ไม่มีความร้ายแรง จึงอนุญาตให้เด็กสามารถเล่นได้แต่ประเภทการพนันที่กฎหมายได้อนุญาตไว้เท่านั้น

ผู้เขียนเห็นว่าการห้ามให้เด็กเล่นการพนันเด็ดขาดเหมาะสมกับการนำมาบังคับใช้ในประเทศไทยมากกว่าการอนุญาตให้เด็กเล่นการพนันบางประเภท เนื่องจากเมื่อเทียบกับผลกระทบที่เกิดขึ้นแล้ว ทั้งทางด้านร่างกายอันเกี่ยวกับการพัฒนาการของสมองที่ในวัยเด็กที่เป็นช่วงที่สมองกำลังเติบโต จากงานวิจัยทางการแพทย์พบว่าหากในวัยเด็กสมองถูกกระตุ้นด้วยการพนันตลอดเวลา มีผลให้โครงสร้างสมองส่วนหน้าทำหน้าที่คิดวิเคราะห์และยับยั้งชั่งใจทำงานน้อยลง ทำให้ในอนาคตเด็กอาจเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ขาดวุฒิภาวะได้ตามข้อมูลที่ได้อ้างไว้ในบทที่สอง จากเหตุผลดังนี้ทำให้ผู้เขียนเห็นว่าการห้ามมิให้เด็กเล่นการพนันเด็ดขาดถือเป็นเรื่องสำคัญและจำเป็นในการคุ้มครองเด็กจากการพนันที่สามารถแก้ปัญหาในระยะยาวอันเกี่ยวกับการพัฒนาการในวัยเด็กได้

สำหรับในพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 ผู้เขียนเห็นว่ามาตรา 7(3) ควรมีการแก้ไขบทบัญญัติคือ ตัดบทที่มีการกำหนดประเภทการพนันที่ได้รับยกเว้นออกไป ได้แก่ เว้นแต่การเล่นตามบัญชี ข. หมายเลข 16 มาตรา 7(3) ให้เป็น “ ...ไม่ให้บุคคลอายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์หรือไม่บรรลุนิติภาวะเข้าเล่นการพนันทุกประเภท ” เพื่อป้องกันมิให้เด็กมีโอกาสเล่นการพนันทุกประเภทตามเจตนารมณ์เพื่อคุ้มครองเด็กจากการพนันอย่างแท้จริง

4. การบัญญัติความผิดของเด็ก

ในปัจจุบันมีจำนวนเด็กเล่นพนันสูงขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับการเล่นในอดีตจากหลายผลสำรวจ เนื่องจากการพนันในยุคนี้สามารถเข้าถึงได้ง่ายและสะดวกมาก ได้แก่ การพนันออนไลน์เพียงแค่เด็กมีคอมพิวเตอร์หรือมือถือ (Smart phone) ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตได้ก็สามารถเข้าไปลองเล่นการพนันประเภทนี้ได้แล้ว และยังมีการเล่นเสี่ยงโชคผ่านทาง SMS ที่เป็นการส่งข้อความทางมือถือ อีกทั้งผลการสำรวจยังพบว่าเด็กบางส่วนมองว่าการพนันคืออาชีพอย่างหนึ่ง เนื่องจากได้เงินมาง่าย อีกทั้งยังมีเด็กที่เป็นผู้เล่นรายใหม่เกิดขึ้นตลอดในช่วงเฉลี่ยอายุ 13 ปี⁷¹ นอกจากนี้เด็กที่เล่นพนันจนเป็นหนี้เป็นสินและไม่มีความสามารถนำเงินมาชำระหนี้ได้ ย่อมมีโอกาสสูงที่จะถูกให้เข้ามาทำงานเกี่ยวกับการพนันหรือไปทำงานผิดกฎหมายอื่นๆเพื่อหาเงินมาชำระหนี้และนำเงินมาเล่นพนันในครั้งต่อไป จากปัญหาที่เกิดขึ้นข้างต้นการบัญญัติความผิดของเด็กเกี่ยวกับการพนันจึงเป็นเรื่องที่ควรบัญญัติขึ้นเพื่อป้องปรามมิให้เด็กเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการพนัน และหากพบว่ามีอาการรุนแรง เช่น เป็นโรคติดการพนันก็ควรเข้ารับการรักษาบำบัดฟื้นฟูเพื่อกลับเข้าไปสู่สังคมอย่างคนปกติ

⁷¹ มติชนออนไลน์ , ระวัง!พนันบอลถึงตายได้ แอเด็กแค่ 7ขวบ เล่นด้วย [ออนไลน์],แหล่งที่มา :

เมื่อพิจารณาถึงพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 พบว่าไม่ได้บัญญัติความผิดของเด็กจากการกระทำผิดไว้โดยตรง ซึ่งแตกต่างจากในต่างประเทศ เช่น ประเทศอังกฤษและมลรัฐวิกตอเรีย ประเทศออสเตรเลียที่บัญญัติความผิดของเด็กขึ้นมาโดยเฉพาะ โดยประเทศอังกฤษนั้น มีการบัญญัติความผิดของเด็กคือความผิดที่เด็กเล่นพนันตามมาตรา 48 ความผิดที่เด็กเข้าไปในสถานที่พนันตามมาตรา 49 การอำนวยความสะดวกการพนันตามมาตรา 50 รับจ้างทำงานในสถานที่ที่มีตู้เกมตามมาตรา 54(2) และรับจ้างทำงานในบ่อนคาสีโนตามมาตรา 55(4) ส่วนของมลรัฐวิกตอเรีย ประเทศออสเตรเลีย บทบัญญัติที่กำหนดความผิดของเด็ก ได้แก่ ความผิดของเด็กที่เล่นการพนันตามมาตรา 10.7.5 ความผิดของเด็กที่เข้าไปในบริเวณที่จัดให้เล่นตู้เกมหรือคาสีโนตามมาตรา 10.7.7 และความผิดของเด็กที่นำพยานหลักฐานเกี่ยวกับอายุที่เป็นเท็จมาใช้ตามมาตรา 10.7.8 เป็นต้น

จากฐานความผิดต่างๆที่มีการบัญญัติเป็นความผิดต่อเด็กดังที่ได้นำมาแสดงข้างต้น ล้วนแล้วแต่เป็นความผิดที่เด็กมีส่วนเกี่ยวข้องกับการพนันทั้งสิ้น ซึ่งการบัญญัติเช่นนี้เป็นการแสดงให้เห็นว่าแม้จะเป็นเด็กแต่เมื่อได้กระทำอันมีส่วนเกี่ยวข้องกับการพนันที่กฎหมายบัญญัติห้ามไว้ย่อมมีความผิดต้องรับโทษ ทั้งยังแสดงให้เห็นถึงการพนันไม่เหมาะสมกับเด็กอีกด้วย

ผู้เขียนจึงมีความเห็นว่าการบัญญัติความผิดการพนันกับเด็กเป็นเรื่องที่จำเป็นเพื่อให้เด็กได้ทราบถึงการพนันเป็นสิ่งที่ไม่ดีกับเด็กหากเกี่ยวข้องกับการพนันแล้วมีความผิดต้องรับโทษ ซึ่งเป็นการปรามให้เด็กเกิดความยังคิดก่อนเข้ามายุ่งเกี่ยวกับพนันซึ่งเดิมทีทราบเพียงว่าการพนันอาจนำพาซึ่งการเสียทรัพย์สินของตนเพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่หากมีกฎหมายบัญญัติขึ้นมาแล้ว เด็กอาจคิดว่าสิ่งที่ตนทำเป็นเรื่องที่ผิดกฎหมายต้องรับโทษ ท้ายที่สุดอาจตัดสินใจล้มเลิกไปก็เป็นได้ แต่ทั้งนี้มิได้เห็นว่าการที่ข้องเกี่ยวกับการพนันสมควรเป็นผู้มีความผิดร้ายแรง เนื่องจากอีกมุมหนึ่งเด็กก็เป็นเหยื่อจากการพนันเช่นเดียวกัน จากการถูกใช้เป็นเครื่องมือแสวงหาผลประโยชน์จากตัวเด็ก และผลกระทบด้านต่างๆจากการพนัน ทำให้ความร้ายแรงของความผิดจึงไม่อาจเทียบเท่าได้กับความผิดของผู้ใหญ่ ส่งผลให้การลงโทษมีลักษณะที่เบากว่าเพื่อเป็นการป้องปรามโดยไม่เน้นที่การทดแทนความผิดที่ได้กระทำลงไป รวมถึงมีการบำบัดฟื้นฟูสำหรับเด็กผู้ที่มีปัญหาการพนันด้วย

ผู้เขียนจึงเห็นว่าควรมีบทบัญญัติที่กำหนดความผิดของเด็กขึ้นมาโดยเฉพาะมาตราหนึ่งดังหลักการต่อไปนี้

“มาตรา...ห้ามมิให้บุคคลอายุต่ำกว่า 20 ปี เข้าเล่นพนันโดยเด็ดขาด หากฝ่าฝืนต้องระวางโทษ...”

จากบทบัญญัติข้างต้นเป็นการกำหนดความผิดในการเล่นพนันของเด็ก หากเด็กฝ่าฝืนถือว่ามี ความผิดและต้องรับโทษ สำหรับความผิดจากการเล่นพนันของเด็กผู้เขียนเห็นว่าเป็นเรื่องที่ต้องมีการ ควบคุมไม่ให้เด็กเข้าเล่นพนัน ถ้าเล่นต้องมีความผิดรับโทษตามกฎหมาย เพราะเป็นการแสดงให้เห็นว่าการพนันเป็นเรื่องที่ไม่เหมาะสมสำหรับเด็กและเป็นความผิดที่สำคัญถึงขนาดต้องบัญญัติกฎหมาย

ขึ้นมาห้ามการกระทำดังกล่าว ส่วนความผิดอื่นๆเกี่ยวกับการพนันของเด็ก เช่น ความผิดเด็กจากการเข้าสถานที่พนันหรือให้ความช่วยเหลือในการเล่นพนัน เป็นต้น ผู้เขียนเห็นว่ายังไม่จำเป็นต้องกำหนดเป็นความผิดเนื่องจากความผิดอื่นๆยังไม่ร้ายแรงเท่ากับความผิดในการเล่นพนัน ทั้งความผิดอื่นๆผู้เขียนได้เสนอเป็นความผิดสำหรับผู้ใหญ่อยู่แล้ว หากมีความผิดเช่นนั้นเกิดขึ้นผู้ใหญ่ย่อมต้องมีความผิดอย่างแน่นอน

ดังนั้น การกำหนดความผิดของเด็กจึงเป็นการกำหนดกรอบทางกฎหมายเพื่อมิให้เด็กหลงผิดหรือมั่วเมาเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการพนันอันมีผลกระทบต่างๆต่อเด็กทั้งทางตรงและทางอ้อม

5. โฆษณาการพนัน

แม้พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 มีการบัญญัติความผิดเกี่ยวกับการชักชวนหรือโฆษณาการพนันในมาตรา 12 แต่ได้ยกเว้นให้การพนันบางประเภทสามารถโฆษณาได้ เช่น สลากกินแบ่ง สลากกินรวบ และสวิป หรือการเล่นอย่างใดที่เสี่ยงโชคให้เงินหรือประโยชน์อย่างอื่นแก่ผู้เล่นคนหนึ่งคนใดตามมาตรา 9 แต่ได้มีการวิจัยพบว่าโฆษณากการพนันมีผลกระทบต่อเด็กทำให้เด็กมีโอกาสทดลองเล่นพนัน และเมื่อศึกษาเกี่ยวกับการโฆษณากการพนันในต่างประเทศโดยเฉพาะประเทศที่นำมาศึกษาล้วนแล้วแต่ห้ามโฆษณาหรือชักชวนให้เด็กเล่นการพนันอย่างเด็ดขาด เนื่องจากเล็งเห็นถึงผลกระทบและเป็นการเพิ่มโอกาสให้เด็กอยากทดลองเล่นพนัน

ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้เขียนจึงเสนอว่าพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 ไม่ควรอนุญาตให้มีการโฆษณาหรือชักชวนอันเกี่ยวกับการพนันทุกประเภท ผู้เขียนจึงเห็นควร**ตัดบทบัญญัติเกี่ยวกับยกเว้นที่อนุญาตให้โฆษณากการพนันบางประเภทได้ตามมาตรา 9** ได้แก่ สลากกินแบ่ง สลากกินรวบ และสวิป หรือการเล่นอย่างใดที่เสี่ยงโชคให้เงินหรือประโยชน์อย่างอื่นแก่ผู้เล่นคนหนึ่งคนใด ออกเสียเพราะในปัจจุบันโฆษณาพนันเหล่านี้มีอิทธิพลต่อประชาชนเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งโฆษณาพนันประเภทเสี่ยงโชคที่พบเห็นตามสื่อต่างๆ อาทิ หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ และเว็บไซต์ต่างๆ เป็นต้น ซึ่งแต่เดิมมีขึ้นเพื่อสมนาคุณให้แก่ลูกค้าที่มาซื้อหรือใช้สินค้านั้นๆ แต่ขณะนี้สินค้าบางยี่ห้อได้ใช้ของรางวัลขึ้นมาเป็นตัวหลักในการโฆษณาเพื่อให้คนทั่วไปได้ซื้อสินค้าเพื่อมารวมลุ้นของรางวัล สังเกตได้จากสโลแกนจากโฆษณาต่าง เช่น ...ซื้อสินค้า...รหส์รวยเปรี้ยว ภาค 3 ลุ้นปอร์เซ่ทุกเดือน ลุ้นทอง 1 ล้านทุกวัน หรือ รหส์...ซื้อสินค้า...ลุ้นรวยทุกชั่วโมง เป็นต้น เมื่อพิจารณาจากการโฆษณากการพนันดังกล่าวแล้วเห็นว่าเป็นการโฆษณาในลักษณะที่เป็นอิสระไม่มีการจำกัดสิทธิการโฆษณาเพียงแต่ขออนุญาตกับรัฐเสียก่อน ผิดกับโฆษณาสุราที่มีการกำหนดกรอบและข้อจำกัดในการโฆษณาเพื่อป้องกันบุคคลที่เป็นกลุ่มเสี่ยงในการเข้าถึงโฆษณา เช่น เด็ก เป็นต้น จากการที่โฆษณากการพนันได้มีการเผยแพร่ออกไปในวงกว้าง ส่งผลให้อาจมีเด็กเป็นหนึ่งในกลุ่มเป้าหมายของโฆษณากการพนันก็ได้ ประกอบกับของรางวัลสำหรับการเสี่ยงโชคบางประเภทเป็นโทรศัพท์มือถือซึ่งเป็นที่ต้องการของเด็กด้วย นอกจากนี้เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับระหว่างผลกระทบและความเสียหายกับ

ผลประโยชน์ของเด็กแล้วเห็นว่ามันไม่เหมาะสมกัน อีกทั้งสิ่งที่รัฐได้มานั้นไม่คุ้มค่างบอนาคตของชาติที่มีความเสี่ยงในการติดการพนันและมีปัญหาในระยะยาวต่อไป

6. โทษ

โทษที่ปรากฏอยู่ในพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 ได้แก่ โทษจำคุก ปรับ ริบทรัพย์สิน และการเรียกคืนใบอนุญาตพนัน แต่ที่เป็นปัญหาสำคัญอยู่คือโทษปรับซึ่งเป็นจำนวนเงินที่ต่ำมาก เกิดจากตั้งแต่มีการบังคับใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่ค่อยได้รับการปรับปรุงอัตราโทษให้เข้ากับสภาพเศรษฐกิจให้ทันตามยุคสมัย จนปัจจุบันอัตราโทษปรับที่ปรากฏอยู่ในพระราชบัญญัติแทบไม่ได้แตกต่างจากครั้งที่มีการบังคับใช้กันใหม่ๆในช่วงแรกเลย ซึ่งอัตราโทษปรับสูงสุดคือ 5,000 บาท และจากการสำรวจในปี พ.ศ. 2553 พบว่าหวยใต้ดินมีเงินสะพัดต่อปีสูงถึง 3.5 แสนล้านบาท⁷² เมื่อเปรียบเทียบค่าปรับกับผลประโยชน์ที่ได้รับการจากพนันข้างต้น เห็นได้ชัดว่าค่าปรับไม่มีความสอดคล้องกันกับผลประโยชน์ที่ได้รับจากธุรกิจการพนันจำนวนมหาศาล ทั้งนี้ค่าปรับดังกล่าวไม่ได้รับการปรับปรุงให้ทันต่อสภาพเศรษฐกิจ มีผลให้ผู้กระทำความผิดไม่เกิดความเกรงกลัวที่จะกล้าฝ่าฝืนกฎหมาย

ส่วนโทษของเด็กเห็นว่ามันไม่ควรนำโทษทางอาญามาใช้บังคับเนื่องจากโทษทางอาญามีลักษณะที่รุนแรงเกินไปอาจไม่เหมาะสมกับสภาพร่างกายและจิตใจของเด็ก จึงควรใช้เป็นลักษณะของการคุมประพฤติหรือกักบริเวณเพื่อควบคุมพฤติกรรมของเด็กในกรณีที่เป็นปัญหา ให้อยู่ในความดูแลของผู้ใหญ่หรือผู้ที่มีอำนาจในระยะเวลาหนึ่ง เพื่อให้เด็กปรับปรุงพฤติกรรมตนเองไปสู่หนทางที่ถูกต้องและกลับเข้าสู่สังคมเด็กเหมือนเดิมได้อีกครั้งอย่างสมบูรณ์

ดังนั้น ผู้เขียนจึงเห็นสมควรปรับปรุงอัตราโทษปรับให้สูงขึ้นให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน รวมถึงผลประโยชน์ที่ได้จากธุรกิจพนัน พร้อมทั้งกำหนดให้การคุมประพฤติหรือการกักบริเวณมาเป็นโทษในการใช้บังคับใช้กับเด็กในกรณีที่กระทำความผิดอันเกี่ยวกับพนันตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้การลงโทษเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและตรงตามวัตถุประสงค์การลงโทษ

7. สถานที่สำหรับบำบัดฟื้นฟูผู้ติดการพนัน

ในจำนวนเด็กที่ข้องเกี่ยวกับการพนันย่อมต้องมีบางส่วนที่กำลังประสบปัญหาการพนันจนเสพติดไม่สามารถเลิกเล่นได้ เนื่องจากอาจเล่นมาเป็นเวลานานและต่อเนื่อง ด้วยสาเหตุนี้เองจึงนำมาซึ่ง โรคติดการพนัน เป็นอาการทางจิตอย่างหนึ่ง อาการมีลักษณะคล้ายกับการติดสารเสพติด คือจิตใจจดจ่ออยู่กับการพนันตลอดเวลา ไม่สามารถคิดหรือทำอย่างอื่น มีความอยากเล่นที่ยากจะควบคุม ในที่สุดก็จะเล่นการพนันโดยไม่มีที่ยั้งคิด เวลาเล่นได้ก็เกิดความโลภอยากได้มากขึ้น เวลา

⁷² กฤษฎา ศุภวรรธนกุล ศูนย์ข่าว TCU, แอรรกิจพนันอุ้-สะพัด3.5แสนล. สลตระบาดหนักถึงเด็ก6ขวบแล้ว หน่นหวยเครื่องขยับ-คนเล่นเพิ่ม[ออนไลน์],แหล่งที่มา : <http://tcjthai.com/tcijthainews/view.php?ids=1818>

เสียก็จะรู้สึกเสียดายมากอยากได้คืน ก็จะเล่นเพื่อแก้ตัว ในที่สุดก็ลงเอยด้วยการสูญเสียทรัพย์สินเป็นจำนวนมาก

จากการศึกษาพบว่าผู้ป่วยโรคติดการพนันในประเทศไทยหากเป็นโรคดังกล่าวมีวิธีการรักษา คือไปพบจิตแพทย์ ซึ่งคล้ายคลึงกับในต่างประเทศที่มีแพทย์เป็นผู้รักษา แต่ในต่างประเทศไม่มีแต่แพทย์เท่านั้นในกระบวนการรักษาโรคติดการพนัน ซึ่งในบทความนี้ได้กล่าวไปแล้วว่าในต่างประเทศโดยมากมักแบ่งวิธีการบำบัดออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ การบำบัดทางจิตใจเป็นการรักษาอาการทางจิตที่เป็นต้นตอทำให้เกิดเป็นโรคดังกล่าว ต่อมาเป็นการบำบัดด้วยวิธีปฏิบัติคือเป็นแนวทางปฏิบัติตัวในการกลับไปใช้ชีวิตอย่างปกติสุขก่อนที่จะติดการพนันว่าควรดำเนินชีวิตอย่างไร และสุดท้ายคือการบำบัดโดยใช้ยา ซึ่งแนวทางบำบัดนี้ต้องทำทั้ง 3 ส่วน จึงจะมีประสิทธิภาพสูงสุดเนื่องจากแนวทางการรักษาทั้ง 3 ล้วนมีความเกี่ยวเนื่องและสอดคล้องกัน หากขาดอันใดอันหนึ่งการรักษาอาจจะนานกว่าปกติ ไม่หายขาดและอาจกลับมาเป็นอีก โดยในต่างประเทศเปิดเป็นศูนย์ช่วยเหลือบุคคลผู้ที่ติดการพนันโดยเฉพาะ การติดต่อพูดคุยมีทั้งเป็นโทรศัพท์แบบ Hot-line หรือการลงทะเบียนผ่านเว็บไซต์เพื่อเข้าไปพูดคุยภายในเว็บไซต์นั้น บางแห่งเปิดให้บริการถึง 24 ชั่วโมง ซึ่งผู้เขียนเห็นด้วยกับเรื่องนี้ว่ารัฐควรให้การสนับสนุนการเปิดศูนย์บริการแก้ปัญหาคนติดการพนัน เนื่องจากการทำให้ผู้ป่วยเข้าพบแพทย์ที่โรงพยาบาลหรือคลินิกอาจเกิดความอายหรือไม่กล้าออกมาปรึกษา ซึ่งหากมีสถานที่สำหรับคนเหล่านี้แล้ว ย่อมเป็นการเปิดโอกาสให้คนเหล่านี้กล้าเปิดใจและอยากรักษาตัวเอง ประกอบกับสถานที่ดังกล่าวเป็นสถานที่ที่รวบรวมบุคลากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการรับมือและรักษาผู้ป่วยการพนันโดยเฉพาะ ทำให้ประสิทธิภาพในการรักษาให้หายขาดย่อมมีมากกว่าโรงพยาบาลทั่วไปอย่างแน่นอน

8. รัฐควรเสริมสร้างสถาบันครอบครัวและสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง

เดิมทีสถาบันครอบครัวเป็นพื้นฐานของสังคมที่มีความสำคัญมาก เนื่องจากเป็นรากฐานในการพัฒนาบุคคลและสังคม โดยการอบรมสั่งสอนทั้งค่านิยม ปณิธานความคิดและวัฒนธรรมต่างๆแก่สมาชิกในครอบครัว เพื่อให้ในอนาคตสามารถเติบโตไปเป็นบุคลากรที่มีคุณภาพ รู้จักหน้าที่และความรับผิดชอบของตนเองของทั้งครอบครัวและสังคม แต่ในระยะต่อมาเมื่อเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ สถาบันครอบครัวเริ่มอ่อนลงเนื่องจากการเข้ามาของค่านิยมใหม่ๆ และวัฒนธรรมต่างๆ ส่งผลให้ความมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่มีให้กันน้อยลง และเห็นแก่ตัวมากขึ้น เป็นผลให้สถาบันครอบครัวอ่อนแอไม่แข็งแรงดังเช่นอดีต และการที่ครอบครัวอ่อนแอลงเช่นนี้อาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่มีส่วนให้เด็กติดการพนัน เพราะจากครอบครัวที่เคยดูแลเอาใจใส่กันกลับกลายเป็นห้วงทำงานของตนมากกว่าการกลับมาสั่งสอนปลูกฝังแนวคิดดังเช่นในอดีตแล้ว และชุมชนก็ประสบปัญหาเช่นเดียวกับครอบครัวที่ต่างคนต่างอยู่ไม่สนใจเพื่อนบ้านหรือคนรอบข้าง ซึ่งต่างจากในอดีตที่มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กัน บ้านไหนมีปัญหาก็ต้องพากันมาช่วยเหลือกัน ดังนี้ ผู้เขียนเห็นว่าหากทำให้ความสัมพันธ์ครอบครัวและชุมชนเกิดความเข้มแข็งแล้ว ปัญหาเด็กที่ข้องเกี่ยวกับการพนันย่อมลดลงอย่างแน่นอน เนื่องจากทั้งครอบครัวและ

ชุมชนจะคอยทำหน้าที่ดูแลลูกหลานของตนเอง และไม่ต้องทำให้สิ่งไม่ดีเข้ามายุ่งเกี่ยวกับลูกหลานของตนเพื่อทำให้เกิดปัญหาในเวลาต่อไป

9. หน่วยงานศึกษาผลกระทบการพนัน

จากการศึกษาเกี่ยวกับการพนันในประเทศตั้งแต่มีอนุญาตให้มีการเล่นพนันจากอดีตจนถึงปัจจุบันนั้น ประเทศไทยไม่มีหน่วยงานใดที่ทำงานโดยตรงเพื่อมาศึกษาและวิจัยถึงผลกระทบ การให้ความรู้แก่ประชาชนและการรักษาคนที่ติดพนันเลย ซึ่งหน่วยงานดังกล่าวเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับประเทศที่กฎหมายอนุญาตให้เล่นพนันได้ เพราะการพนันมิใช่การเล่นที่นำมาซึ่งความสนุกและเพลิดเพลินเพียงอย่างเดียว แต่อาจนำมาซึ่งผลกระทบต่างๆตามที่กล่าวในบทที่ 2 ด้วย และด้วยผลกระทบต่อตัวผู้เล่นรวมถึงคนรอบข้างรัฐจึงควรเข้ามาควบคุมหรือจัดการการพนันเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้จากการพนัน เช่นเดียวกับบุหรี่ยี่ที่มีข้อดีคืออาจช่วยลดความเครียด ทำให้รู้สึกมีความสุข แต่ในขณะเดียวกันก็มีโทษไม่ว่าต่อตัวผู้สูบเองหรือคนรอบข้างที่ได้รับควันจากบุหรี่ยี่ ซึ่งจากปัญหาของบุหรี่ยี่ทำให้มีการจัดตั้งเป็นสำนักควบคุมการบริโภคยาสูบขึ้น อยู่ในความควบคุมดูแลของกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ที่เล็งเห็นถึงผลกระทบอันเป็นสาเหตุสำคัญในการจัดตั้งหน่วยงานดังกล่าวขึ้นมา แต่ในปัญหาการพนันกลับไม่มีหน่วยงานของรัฐใดๆที่เข้ามาดูแลควบคุมหรือจัดการศึกษาผลกระทบต่างๆที่เกิดขึ้นอย่างจริงจัง ส่งผลทำให้ปัญหาการพนันเติบโตอย่างไม่หยุดยั้ง ซึ่งต่างจากกลุ่มประเทศที่ทำการศึกษาซึ่งมีการจัดตั้งหน่วยงานเพื่อศึกษาวิจัยผลกระทบการพนัน รวมถึงการรักษาผู้ที่มีปัญหาการพนันด้วย เช่น ประเทศประเทศอังกฤษมีหน่วยงานที่มีชื่อว่า Responsible Gambling Trust เป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นเพื่อการลดความเสียหายที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการพนัน โดยการสนับสนุนเงินทุนเพื่อการการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ กลยุทธ์ในการป้องกันและเป็นการสร้างความมั่นใจว่าบุคคลที่มีปัญหาเหล่านั้นได้รับการรักษาและการช่วยเหลืออย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ เป็นต้น

จากแนวทางการคุ้มครองเด็กจากการพนันข้างต้นที่ผู้เขียนนำเสนอข้างต้น ในส่วนของ การบังคับใช้กฎหมายหากเพิ่มบทบัญญัติในพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 และการใช้มาตรการทางสังคมดำเนินไปด้วยกัน เป็นที่แน่นอนว่าระดับการคุ้มครองเด็กจากการพนันจะสูงขึ้นจากเดิม เนื่องจากแนวทางข้างต้นนี้เกิดจากการศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจริงและการพิจารณาเอา มาตรการที่มีประสิทธิภาพและมีส่วนสำคัญในการแก้ปัญหาจากต่างประเทศมาใช้บังคับ หากมีภาคส่วนอื่นเข้ามาช่วยกันอีก ทำให้แนวทางการคุ้มครองเด็กจากการพนันข้างต้น เป็นแนวทางการ คุ้มครองเด็กจากการพนันข้างต้นมีความเหมาะสมกับการนำมาบังคับใช้ในประเทศไทย อีกทั้งเป็นการ

ลดปัญหาการพนันที่เกิดขึ้นกับเด็ก และป้องกันมิให้เด็กเข้ามาเกี่ยวข้องกับการพนันอย่างครอบคลุม
และสัมฤทธิ์ผล

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

ในบทนี้จะเป็นการนำเสนอถึงสาระสำคัญของบทต่างๆ และภาพรวมของการศึกษาภายในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ โดยเริ่มต้นตั้งแต่ทฤษฎีการคุ้มครองเด็กและการคุ้มครองเด็กจากการพนันว่า เพราะเหตุใดที่เด็กถึงมีความจำเป็นต้องคุ้มครองมากกว่าผู้ใหญ่ ต่อมาเป็นการอธิบายวิวัฒนาการและภาพรวมลักษณะของพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 ว่าเป็นอย่างไร ทั้งวิเคราะห์ประเด็นปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับมาตรการคุ้มครองเด็กที่มีอยู่ในพระราชบัญญัตินี้เป็นรายประเด็น และเปรียบเทียบมาตรการคุ้มครองเด็กจากการพนันตามพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 กับกฎหมายพนันในต่างประเทศ อาทิ ประเทศอังกฤษที่มีกฎหมายพนันเป็นแม่แบบของโลก ประเทศสิงคโปร์ที่เพิ่งอนุญาตให้มีบ่อนคาสิโนภายในประเทศในเวลาไม่นาน และมลรัฐวิกิตออเรีย ประเทศออสเตรเลียที่เป็นมลรัฐหนึ่งในประเทศออสเตรเลียที่มีสถิติรายได้จากการพนันเป็นอันดับต้นๆ ของประเทศ เพื่อนำมาวิเคราะห์แสวงหาข้อเสนอที่เป็นแนวทางการคุ้มครองเด็กจากการพนัน ตลอดจนนำเสนอองค์ความรู้ใหม่ที่ผู้เขียนได้รับจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

บทสรุป

แนวความคิดในสังคมไทยต่อเด็กในอดีตมักมองว่าเป็นสมบัติของพ่อแม่ เด็กไม่มีสิทธิและเสรีภาพใดๆ พ่อแม่จะทำอะไรกับลูกของตนก็ยอมได้ เด็กจะทำอะไรย่อมขึ้นอยู่กับพ่อแม่เพราะถือว่าเป็นบุคคลผู้ให้กำเนิดมา ในขณะที่บางครอบครัวเลี้ยงลูกเป็นอย่างดี ดูแลเลี้ยงดู ให้การศึกษาต่างๆ แต่ก็มีอีกจำนวนหนึ่งที่ลูกบางคนได้รับการปล่อยปละละเลยไป ให้ใช้แรงงานหนักๆ และถูกขายให้กับคนรวย ด้วยเหตุนี้เองสหประชาชาติจึงเข้ามาเพื่อคุ้มครองเด็ก เพราะเห็นเด็กจำนวนมากถูกเอาเปรียบ ได้รับ ความทรมาณและความเจ็บปวดต่างๆ มากมาย จากครอบครัวเองและคนรอบข้าง รวมถึงบุคคลอื่นๆ ซึ่งสหประชาชาติมีแนวความคิดที่ว่าเด็กควรมีสิทธิในฐานะปัจเจกชน คือ เห็นว่าเด็กมีสิทธิและอำนาจ อีกทั้งศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เท่าเทียมกับบุคคลทั่วไป แม้เด็กจะอยู่ภายใต้ความดูแลของพ่อแม่ แต่เด็กก็ยังมีเสรีภาพและสิทธิส่วนบุคคลในตัวเอง และด้วยเหตุผลดังกล่าวสหประชาชาติจึงได้ประกาศ “ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิเด็กและเยาวชนขึ้น” ในปี พ.ศ. 2502 และต่อมาในปี พ.ศ. 2532 องค์การกองทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติได้มีการประกาศใช้

“อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก” ประกอบไปด้วย 1. สิทธิในการมีชีวิตและการอยู่รอด 2. สิทธิในการได้รับการปกป้องและคุ้มครอง 3. สิทธิในการพัฒนา 4. สิทธิในการมีส่วนร่วม ซึ่งทั้งสองประกาศได้แสดงออกถึงความคิดที่ว่าเด็กมีสิทธิในฐานะปัจเจกชน

แต่เมื่อพิจารณาถึงปัญหาการพนันที่ถูกพบเห็นมากขึ้นว่าเด็กในปัจจุบันมีส่วนเกี่ยวข้องกับการพนันประเภทต่างๆ ไม่ว่าจะอยู่ในผู้ชักชวนหรือผู้สนับสนุนให้มีการเล่นพนัน และที่สำคัญคือฐานะเป็นผู้เล่น ซึ่งมีการวิจัยพบว่าอายุของเด็กที่เล่นพนันครั้งแรกลดลงไปเรื่อยๆ และล่าสุดมีการพบว่าเด็กไทยเล่นพนันครั้งแรกเมื่ออายุ 10 ปี ประเภทที่เล่นบ่อยที่สุดคือ ไพ่⁷³ และยังมีรายงานทางวิทยาศาสตร์มาสนับสนุนว่าหากในช่วงที่ยังเป็นเด็กเข้าทำกิจกรรมประเภทที่ไม่เหมาะสมบ่อยๆ เข้าจะเป็นการทำลายพัฒนาการทางสมองและเป็นการสร้างนิสัยอย่างหนึ่งของเด็กอีกด้วย แล้วในยุคนี้เป็นยุคที่ระบบสื่อสารต่างๆ เชื่อมโยงเข้าหากันอย่างรวดเร็ว ด้วยเหตุนี้เองทำให้เกิดการพนันประเภทใหม่ๆ ขึ้น เช่น การพนันออนไลน์ที่ผู้เล่นสามารถเล่นได้เพียงมีคอมพิวเตอร์หนึ่งเครื่องหรือโทรศัพท์ (Smart phone) ที่สามารถเชื่อมต่อระบบอินเทอร์เน็ตได้ เท่านั้นก็สามารถเข้าเล่นได้แล้ว และการพนันประเภทส่ง SMS ซึ่งโชคทายผลที่ธุรกิจการค้าต่างๆ มักใช้กันอย่างแพร่หลายและผู้ใหญ่หลายคนรวมถึงเด็กก็เข้าไปร่วมสนุกกับการชิงโชคจนไม่ได้พิจารณาหรือไม่ทราบว่าการพนันข้างต้นนี้เป็นการพนันประเภทหนึ่ง ประเภทของการพนันที่กล่าวมาถือเป็นการพนันที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างสูงอยู่ในขณะนี้ และเมื่อเด็กเล่นพนันมากขึ้น บางส่วนจะเริ่มเป็นหนี้พนันซึ่งในวัยเด็กการที่จะหาเงินจำนวนมากในระยะเวลาอันสั้นเป็นไปได้ยาก ด้วยเหตุนี้จึงนำไปสู่ปัญหาอาชญากรรมต่างๆ และอาจจะไปขายบริการทางเพศเพื่อหวังนำเงินที่ได้ไปจ่ายหนี้พนันและนำไปเล่นต่ออีก

หากไม่มีการควบคุมเด็กอันเกี่ยวกับการพนันอาจส่งผลกระทบต่อเด็กในหลายๆ ด้านด้วย กัน เช่น ด้านร่างกายซึ่งส่วนสำคัญที่ร้ายแรงที่สุดคือสมองที่อาจไปยับยั้งการเติบโตของสมองส่วนหน้าซึ่งทำให้ที่เป็นส่วนคิดวิเคราะห์และเรียนรู้สิ่งต่างๆ ด้านจิตใจได้แก่ หงุดหงิดง่าย ก้าวร้าว และซึมเศร้า เป็นต้น และด้านสังคมไม่ว่าเป็นการกระทำความผิดกฎหมาย หนี้สินล้นพ้นตัว การและปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น รวมถึงปัญหาอื่นๆ ที่อาจเกิดขึ้น

จากสภาพปัญหาและผลกระทบจากการพนันข้างต้นจำเป็นต้องกลับมาพิจารณาถึงพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 ที่เป็นกฎหมายที่มุ่งควบคุมการพนันในประเทศไทย บัญญัติ

⁷³ ไทยรัฐออนไลน์, "อึ้งผลวิจัย 'ผีพนัน' สิ่งเด็กตั้งแต่อายุ 10 ขวบ ไพ่ ตู๋ม้า โต้ะบอล ยอดฮิต!!" [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 5 กุมภาพันธ์ 2557. แหล่งที่มา: <http://www.thairath.co.th/content/life/190031>

เกี่ยวกับเงื่อนไขและลักษณะของการพนัน ฐานความผิดรับผิดต่างๆของผู้เล่น ผู้ชักชวนหรือโฆษณา และผู้จัดให้มีการเล่น ในส่วนที่บัญญัติเกี่ยวกับการคุ้มครองเด็กจากการพนันนั้น พระราชบัญญัติฉบับนี้ได้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการคุ้มครองเด็กอยู่ในมาตรา 7(3) บัญญัติว่า “...ไม่ให้คุณอายุต่ำกว่า 20 ปี บริบูรณ์หรือไม่บรรลุนิติภาวะเข้าเล่นด้วย...” เป็นการกำหนดว่าบุคคลที่เข้าเล่นพนันได้จะต้องอายุไม่ต่ำกว่า 20 ปีเท่านั้น แต่ทั้งนี้ยังมีปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายฉบับนี้เพื่อคุ้มครองเด็กจากการพนัน ซึ่งผู้เขียนสรุปประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นได้ดังต่อไปนี้

1. ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับตัวเด็กโดยตรง ตามที่ได้นำเสนอไปข้างต้นว่าพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 มีมาตรการคุ้มครองเด็กจากการพนันตามมาตรา 7(3) ที่จำกัดอายุของบุคคลที่เข้าเล่นพนัน แต่ทั้งนี้ตอนท้ายของมาตราได้บัญญัติว่า “...เว้นแต่การเล่นตามบัญชี ข. หมายเลข 16” เป็นการยกเว้นการพนันประเภทบัญชี ข. หมายเลข 16 ที่กฎหมายอนุญาตให้บุคคลที่อายุต่ำกว่า 20 ปีเข้าเล่นได้โดยไม่ผิดกฎหมายแต่อย่างใด ซึ่งการพนันประเภทบัญชี ข. หมายเลข 16 ได้แก่ สลากกินแบ่ง สลากกินรวบหรือการเล่นอย่างใดที่เสี่ยงโชคให้เงินหรือประโยชน์อื่นแก่ผู้เล่นคนใดคนหนึ่ง ซึ่งการอนุญาตให้เด็กเล่นการพนันบางอย่างได้เช่นนี้แม้ว่าจะได้รับผลประโยชน์จากการเล่นอยู่บ้าง แต่ผลกระทบที่ตามมาจากการเล่นพนันของเด็กไม่ว่าเป็นผลกระทบทางร่างกาย จิตใจและทางสังคม เมื่อเปรียบเทียบกันแล้วเห็นว่าเป็นความเสี่ยงที่แลกมาไม่คุ้มค่า

การที่มีบทบัญญัติการคุ้มครองเด็กที่ปรากฏอยู่ในมาตรา 7(3) นั้น เมื่อพิจารณาถึงมาตรา 7 เป็นข้อกำหนดในใบอนุญาตการพนันที่ต้องกำหนดไว้และปฏิบัติตาม เป็นการแสดงให้เห็นว่าบทบัญญัติตามมาตรา 7 เป็นข้อกำหนดสำหรับการพนันประเภทที่กฎหมายอนุญาตเท่านั้น ไม่รวมถึงการพนันที่กฎหมายไม่อนุญาต ซึ่งประเภทการพนันที่กฎหมายอนุญาต คือ การพนันประเภท ข. ส่วนการพนันที่กฎหมายไม่อนุญาต คือ การพนันประเภท ก. และการพนันประเภทอื่นที่กฎหมายไม่ได้บัญญัติถึง ด้วยเหตุนี้ทำให้การคุ้มครองเด็กจากการพนันทำได้ไม่ครอบคลุมไปถึงประเภทการพนันบางส่วน ส่งผลให้เด็กไม่ได้รับการคุ้มครองที่เต็มครอบคลุมและประสิทธิภาพ

2. ปัญหาขาดฐานความผิดอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับเด็ก การคุ้มครองเด็กจากการพนันนั้นจะต้องคุ้มครองให้มีความครอบคลุมในการกระทำหลายๆส่วนที่ข้องเกี่ยวกับเรื่องนี้ แต่พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 นั้นได้บัญญัติความผิดต่อเด็กโดยตรงอย่างเดียวคือ ห้ามมิให้เด็กเล่นพนัน ปรากฏตามมาตรา 7(3) ส่วนที่บัญญัติในความผิดอื่นๆที่ไม่เกี่ยวกับเด็กโดยตรงนั้นมี ความผิดฐานเป็นผู้จัดให้เล่นการพนัน โฆษณาหรือชักชวน และผู้เล่น เป็นต้น ปรากฏตามมาตรา 12 และมาตราอื่นๆใน

พระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว ทั้งนี้ยังขาดในหลายๆความผิดที่มีความเกี่ยวข้องกัน เช่น ความผิดในฐานละลูกจ้างและ ความผิดที่อนุญาตให้เด็กเข้าสถานที่เล่นพนัน เป็นต้น ส่งผลให้การคุ้มครองเด็กจากการพนันที่เกิดจากการกระทำอื่น ซึ่งมีผลให้เด็กเข้าไปข้องเกี่ยวกับการพนันนั้น ปราศจากความผิดใดๆตามพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478

3. ปัญหาเกี่ยวกับการโฆษณาการพนัน แม้ว่าตามมาตรา 12 ของพระราชบัญญัติการพนันได้กำหนดชัดเจนว่าห้ามมิให้โฆษณาการพนัน แต่มาตรา 9 ได้มีข้อยกเว้นดังกล่าวคือ อนุญาตให้การพนันบางชนิดสามารถโฆษณาได้ เช่น สลากกินแบ่ง สลากกินรวบ และสล็อต หรือการเล่นอย่างใดที่เสี่ยงโชคให้เงินหรือประโยชน์อย่างอื่นแก่ผู้เล่นคนหนึ่งคนใด ส่งผลให้ประเภทการพนันเหล่านี้สามารถโฆษณาการพนันได้อย่างเสรีราบใดที่มีการขอใบอนุญาตการพนันประเภทนั้นเอาไว้ เมื่อพิจารณาถึงผลกระทบจากโฆษณาที่มีการศึกษาวิจัยว่าโฆษณามีผลต่อความอยากลองเล่นพนันและทำให้เกิดความอยากในการเล่นต่อไปอีก ด้วยเหตุนี้ผู้เขียนจึงไม่เห็นด้วยเกี่ยวกับการกำหนดให้การพนันบางประเภทได้รับสิทธิ์พิเศษในการได้รับอนุญาตให้โฆษณาการพนันได้

4. ระดับการลงโทษในแต่ละฐานความผิด ตามที่มาตรา 12 เป็นมาตราที่กำหนดหลายๆความผิดไว้รวมกันและมีการกำหนดโทษพิจารณาความร้ายแรงตามประเภทการพนัน ซึ่งมาตรา 12 บัญญัติว่า " ผู้ใดจัดให้มีการเล่น หรือทำอุบายล่อ ช่วยประกาศโฆษณาหรือชักชวนโดยทางตรงหรือทางอ้อมให้ผู้อื่นเข้าเล่นหรือเข้าพนันในการเล่นซึ่งมิได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานหรือรับอนุญาตแล้วแต่เล่นพลิกแพลง หรือผู้ใดเข้าเล่นหรือเข้าพนันในการเล่นอันขัดต่อบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎกระทรวง หรือข้อความในใบอนุญาต ผู้นั้นมีความผิดต่อไปนี้

(1) ถ้าเป็นความผิดในการเล่นตามบัญชี ก. หมายเลข 1 ถึงหมายเลข 16 หรือ การเล่นตามบัญชี ข. หมายเลข 16 เฉพาะสลากกินรวบ หรือการเล่นซึ่งมีลักษณะคล้ายกันนี้ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 3 เดือนขึ้นไปจนถึง 3 ปี และปรับตั้งแต่ 500 บาท ขึ้นไปจนถึง 5,000 บาท ด้วยอีกสัดส่วนหนึ่ง เว้นแต่ผู้เข้าเล่นหรือเข้าพนันที่เรียกว่าลูกค้า ให้จำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 5,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(2) ถ้าเป็นความผิดในการเล่นอื่นใดตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกิน 2,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เว้นแต่ความผิดตามมาตรา 4 ทวิ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 1,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ " ซึ่งปัญหาอยู่ที่ระดับการลงโทษในแต่ละฐานความผิดยังไม่เหมาะสม เช่น ความผิดของผู้จัดให้เล่นซึ่งถือว่าเป็นบุคคลหนึ่งที่ได้รับผลประโยชน์จาก

การพนันมหาศาลแต่รับโทษอยู่ในระดับใกล้เคียงกับความผิดในฐานะผู้เล่น แต่ก็มีเงื่อนไขว่าต้องอยู่ในประเภทบัญชีการพนันเดียวกัน ทำให้เกิดความไม่เป็นที่ธรรมขึ้นว่าผู้เล่นต้องรับโทษระดับเดียวกับผู้จัดให้มีการเล่นทั้งที่ความร้ายแรงและผลประโยชน์ที่ได้รับนั้นแตกต่างกันมาก

5. โทษ ตามพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 มีการกำหนดโทษจำคุกสูงที่สุดคือ ไม่เกิน 3 ปี ส่วนปรับสูงสุดคือ ไม่เกิน 5,000 บาท ซึ่งเปรียบเทียบกับบรายได้ของวงพนันแล้วถือว่าเล็กน้อยมาก ด้วยเหตุนี้เองทำให้ผู้กระทำความผิดไม่เกิดความเกรงกลัวต่อกฎหมายถ้าเปิดบ่อน ถ้าเล่นพนันและกระทำความผิดตามที่ได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติฉบับนี้ โดยคิดแค่หากถูกจับแค่จ่ายค่าปรับก็จบแล้ว ส่งผลให้การลงโทษดังกล่าวไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการลงโทษและทำให้ความศักดิ์สิทธิ์ของกฎหมายฉบับนี้ลดลงไปด้วย

จากปัญหาตามพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 จึงได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบกับต่างประเทศ เพื่อนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบและแสวงหาแนวทางที่เหมาะสมในการคุ้มครองเด็กจากการพนันต่อไป ตามรายละเอียดต่อไปนี้

ประเทศอังกฤษ เป็นประเทศที่ได้การยอมรับว่าเป็นประเทศที่มีกฎหมายการพนันดีที่สุดในโลก ประเทศหนึ่งของโลก คือ Gambling Act 2005 ซึ่งเป็นกฎหมายที่บัญญัติรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวข้องกับการพนัน และจัดแบ่งรายละเอียดแยกย่อยเป็นหมวดหมู่ ซึ่งเด็กก็เป็นหนึ่งในหัวข้อในกฎหมายฉบับนี้ อีกทั้งการคุ้มครองเด็กยังถูกกำหนดเป็นวัตถุประสงค์หลักของกฎหมายฉบับนี้ด้วย ซึ่งจุดเด่นของประเทศอังกฤษเกี่ยวกับการคุ้มครองเด็กคือมีการกำหนดรายละเอียดไว้ค่อนข้างละเอียดในแต่ละฐานความผิด ซึ่งในแต่ละฐานความผิดบางอย่างแยกประเภทการพนันลงไปอีกโดยในหัวข้อเด็กประกอบไปด้วย นิยามศัพท์เด็กและเยาวชน ความผิดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็ก เป็นต้นว่า การชักชวนให้เล่นการพนัน การชักชวนให้เข้าไปในสถานที่พนัน ความรับผิดชอบของเด็ก ความผิดเกี่ยวกับการว่าจ้างเด็กโดยทำการแบ่งไปอีกตามประเภทของการพนัน ความผิดลหุโทษต่างๆ และบททั่วไป

ประเทศสิงคโปร์ มีกฎหมายพนันฉบับล่าสุดออกมา ชื่อ Casino Control Act เป็นกฎหมายที่ออกมาเพื่อควบคุมกิจการคาสิโน ซึ่งในกฎหมายฉบับนี้มีการบัญญัติถึงการคุ้มครองเด็กที่น่าสนใจ โดยแบ่งตามหัวข้อสรุปดังต่อไปนี้ คำจำกัดความของเด็กและผู้จัดฯ ต้องรับผิดชอบหากเด็กเข้าไปเล่นพนันในคาสิโน รวมถึงมีความรับผิดชอบเกี่ยวกับลูกจ้าง บทสันนิษฐานต่างๆ เพื่อมุ่งแก่การคุ้มครองเด็กได้ทันทั่วทั้งวิธีพิสูจน์อายุของเด็กและกำหนดความผิดเด็กที่น่าหลักฐานที่แสดงอายุอันเป็นเท็จมาแสดงข้อสังเกตของประเทศสิงคโปร์คือมาตรการคุ้มครองเด็กปรากฏอยู่ในกฎหมายพนันฉบับนี้ฉบับเดียว

มลรัฐวิกตอเรีย ประเทศออสเตรเลีย ใช้กฎหมายพนันที่ตราขึ้นเพื่อบังคับใช้แก่มลรัฐตนเองเท่านั้น มีชื่อว่า “Gambling Regulation Act 2003” เป็นกฎหมายพนันที่เป็นหลักของกฎหมายพนัน ซึ่งกฎหมายฉบับนี้ได้มีบทบัญญัติเกี่ยวข้องกับการคุ้มครองเด็กจากการพนันไว้อย่างครอบคลุมและชัดเจน โดยกำหนดไว้ในหมวดเด็ก ในหัวข้อการบริหารและการบังคับใช้ ปรากฏอยู่ในบรรพที่ 10 ซึ่งประกอบด้วยรายละเอียด อาทิเช่น คำจำกัดความของการพิสูจน์อายุบุคคล อนุญาตให้เด็กเล่นพนัน การพนัน ลูกจ้างที่ทำการพนัน ผู้จัดการพนัน ภายในมีการกำหนดความผิดได้แก่ การอนุญาตให้เด็กเล่นพนัน ความผิดที่เด็กและในบริเวณที่จัดให้เล่นตู้เกมหรือคาสีโน ซึ่งในบทบัญญัติมีการแยกระดับความรับผิดชอบไว้อีกโดยกำหนดให้ผู้ประกอบการรับโทษสูงสุด และในกฎหมายฉบับนี้ได้กำหนดความผิดของเด็กเอาไว้ คือ ความผิดที่เด็กเล่นพนันความผิดของเด็กที่เข้าไปในบริเวณตู้เกมหรือคาสีโนและความผิดการแสดงหลักฐานเกี่ยวกับอายุที่เป็นเท็จมาใช้

อย่างไรก็ตามปัญหาการคุ้มครองเด็กจากการพนันไม่สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างลุล่วงไปได้เลยเพียงแต่การเพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องนี้ให้มีความชัดเจน ครอบคลุมและประสิทธิภาพเพียงอย่างเดียว แต่ต้องประกอบไปด้วยหลายๆองค์ประกอบเข้าด้วยกันเพื่อให้มีการคุ้มครองเด็กจากการพนันได้อย่างครบวงจรและมีประสิทธิภาพสูงสุด เช่น การบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง การส่งเสริมความรักและดูแลเด็กอย่างเหมาะสมภายในครอบครัว สถานศึกษาควรอบรมสั่งสอนและถ่ายทอดจริยธรรมแก่เด็กว่าสิ่งใดไม่ควรเข้าไปเกี่ยวข้องพร้อมอธิบายเหตุผลและผลกระทบต่างๆเกี่ยวกับการพนัน นอกจากนี้ควรมีการส่งเสริมให้ชุมชนในแต่ละท้องที่ดูแลและตรวจตราปัญหาภายในชุมชนกันเอง เพื่อพัฒนาชุมชนของตนเองให้เข้มแข็งปลอดจากปัญหาต่างๆที่เป็นตัวการทำลายคนในชุมชนให้ตกต่ำลง ทั้งนี้ควรมีการส่งเสริมให้หน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนเข้ามาร่วมกันมีส่วนร่วมและแก้ปัญหากันอย่างจริงจังและมากขึ้นอันเกี่ยวกับการคุ้มครองเด็กจากการพนัน เนื่องจากในปัจจุบันมีเพียง 3 หน่วยงานที่ขับเคลื่อนดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องนี้ คือ ศูนย์ศึกษาปัญหาการพนัน มูลนิธิสตรี-สภษดีวงศ์และมูลนิธิเครือข่ายครอบครัว โดยได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ซึ่งทั้งสามหน่วยงานเทียบกันกับปัญหาที่เกิดขึ้นแล้ว ถือได้ว่าเป็นเพียงการร่วมมือกันของกลุ่มบุคลากรที่จำนวนไม่มากเพื่อพยายามผลักดันแก้ไขและปัญหาซึ่งเกิดขึ้นเนื่องจากการพนัน

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาทั้งหมดผู้เขียนจึงขอเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขและป้องกันปัญหาการคุ้มครองเด็กจากการพนันตามพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 ดังนี้

5.1 รัฐควรกำหนดมาตรการคุ้มครองเด็กจากการพนันให้ชัดเจนและให้มีความแตกต่างจากการคุ้มครองบุคคลที่บรรลุนิติภาวะ

การคุ้มครองเด็กจากการพนันทั้งหลายควรมีมาตรฐานการคุ้มครองมากกว่าบุคคลที่บรรลุนิติภาวะ เนื่องจากเมื่อพิจารณาถึงความเป็นเด็กแล้วพบว่าสภาวะทางร่างกายและสติปัญญาของเด็กยังเติบโตไม่เต็มที่ ประกอบกับผลกระทบจากการพนันที่มีต่อเด็กมีอยู่หลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากการศึกษาวิจัยทางการแพทย์พบว่า การพนันมีส่วนทำให้โครงสร้างทางสมองของเด็กเปลี่ยนแปลงไปเมื่อถูกกระตุ้นด้วยการพนันหลายครั้ง ด้วยเหตุนี้เองมาตรฐานการคุ้มครองเด็กกับผู้ที่บรรลุนิติภาวะจึงไม่อาจใช้มาตรฐานการคุ้มครองในระดับเดียวกันได้

จากการศึกษาถึงกฎหมายที่บังคับเกี่ยวกับการพนันโดยตรงในต่างประเทศพบว่ามีการกำหนดมาตรการคุ้มครองเด็กจากการพนันชัดเจนและแยกจากบุคคลที่บรรลุนิติภาวะโดยการบัญญัติขึ้นมาเป็นหมวดคุ้มครองเด็กเกี่ยวกับการพนันโดยเฉพาะขึ้น ซึ่งเป็นการบัญญัติถึงรายละเอียดทั้งบทนิยาม ฐานความผิดและวิธีปฏิบัติต่างๆ ต่างจากพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 ที่ยังไม่มีการบัญญัติขึ้นเกี่ยวกับเด็กให้ชัดเจนและการกำหนดความผิดที่กระทำกับเด็กยังไม่แยกจากการกระทำต่อผู้ใหญ่จึงทำให้เด็กอาจไม่ได้รับการคุ้มครองเกี่ยวกับการพนันจากกฎหมายฉบับนี้เท่าที่ควรที่เป็นกฎหมายหลักในการควบคุมและบังคับใช้กับการพนัน ทั้งนี้เพื่อให้การคุ้มครองเด็กเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ของการคุ้มครองเด็กจากการพนันอย่างแท้จริง รัฐจึงควรมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการคุ้มครองเด็กจากการพนันแยกออกมาต่างหากจากความผิดเดิมที่มีการบัญญัติอยู่ในพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 โดยเฉพาะบทบัญญัติตามมาตรา 12 ที่มีการรวบรวมความผิดหลายๆ ประเภทไว้ด้วยกัน แต่ทั้งนี้มิได้แยกการกระทำความผิดต่อเด็กออกมาต่างหาก

ด้วยเหตุนี้ผู้เขียนจึงเสนอให้มีการแยกบทบัญญัติหมวดเด็กขึ้นมาต่างหากหรืออาจจะเพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องเด็กต่อจากบทบัญญัติในเรื่องเดิมด้วยการเพิ่มมาตรา 12/1 ขึ้นมา โดยมีหลักการดังนี้

“มาตรา 12/1 ความผิดดังกล่าวในมาตรา 12 ในกรณีที่ผู้กระทำได้กระทำต่อเด็ก ต้องระวางโทษ....”

5.2 รัฐควรมีบัญญัติฐานความผิดเกี่ยวกับการคุ้มครองเด็กจากการพนันให้ชัดเจนและครอบคลุม

ตามที่ได้กล่าวไปแล้วว่าบทบัญญัติความผิดโดยตรงอันเกี่ยวกับการคุ้มครองเด็กจากการพนันมีเพียงเรื่องเดียวคือ การห้ามมิให้บุคคลอายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์หรือบรรลุนิติภาวะแล้วเล่นการพนันตามมาตรา 7 ส่วนความผิดอื่นๆที่เกี่ยวข้องก็มีได้บัญญัติเกี่ยวกับการคุ้มครองเด็กให้ชัดเจนโดยตรงรวมถึงฐานความผิดที่มีอยู่ยังไม่เพียงพอและไม่ครอบคลุมความผิดการพนันอื่นๆที่เกี่ยวข้อง ทำให้เด็กยังมีความเสี่ยงที่อาจเข้ามาข้องเกี่ยวกับการพนันได้

ดังนั้น เพื่อให้การแก้ไขปัญหาการคุ้มครองเด็กจากการพนันเกิดขึ้นได้อย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพในการบังคับใช้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ ผู้เขียนจึงเสนอว่ารัฐควรมีบัญญัติกฎหมายเพิ่มเติมเพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองเด็กเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพโดยนำแนวทางการคุ้มครองเด็กจากการพนันจากการศึกษากฎหมายพนันของต่างประเทศได้แก่ ประเทศอังกฤษ ประเทศสิงคโปร์ และมลรัฐวิกตอเรีย ประเทศออสเตรเลีย ดังปรากฏอยู่ในบทที่ 3 ที่มีความเหมาะสมมาใช้บังคับกับพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 รวมถึงการนำแนวทางอื่นๆในการแก้ไขปัญหาเพื่อเป็นมาตรการในการบังคับใช้ต่อไป ดังนี้

1. ฐานความผิดเกี่ยวกับการอนุญาตให้เด็กเข้าสถานที่เล่นพนัน

การที่พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 ได้กำหนดมิให้เด็กเล่นการพนันอย่างเดียว อาจไม่ใช่ว่าการป้องกันในระดับต้นๆเนื่องจากการเล่นพนันได้นั้น แรกเริ่มต้องเข้ามาในสถานที่เล่นพนันเสียก่อน ซึ่งการที่เด็กเข้ามาในสถานที่เหล่านี้ย่อมมีความเสี่ยงเพราะการเล่นพนันอาจเกิดแรงกระตุ้นและยั่วยุให้เด็กเกิดความอยากลองและอยากเล่นพนันขึ้นมาได้ ซึ่งการที่พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวไม่มีบทบัญญัติในเรื่องนี้ถือว่าเป็นปัญหาที่อาจเป็นสาเหตุหนึ่งให้เด็กเล่นการพนันได้ในภายหลัง ประกอบกับในประเทศทั้งหมดที่ศึกษาแล้วแต่บัญญัติเกี่ยวกับการห้ามให้เด็กเข้าในสถานที่เล่นพนันทั้งสิ้น ดังนั้น รัฐจึงไม่ควรอนุญาตให้เด็กเข้าไปในสถานที่เล่นพนันจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นและเหมาะสมอย่างยิ่ง ผู้เขียนเห็นควรเพิ่มเติมบทบัญญัติในพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 โดยมีหลักการดังต่อไปนี้

“ มาตรา... ห้ามมิให้บุคคลใดนำเด็กเข้ามาหรือให้เด็กอยู่ในสถานที่อันเกี่ยวกับการเล่นพนัน หากฝ่าฝืนบุคคลนั้นต้องระวางโทษ...”

2. ฐานความผิดเกี่ยวกับลูกจ้าง

ในพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 ได้กำหนดความผิดเกี่ยวกับคุ้มครองเด็กจากการพนัน คือ ผู้จัดให้มีการเล่นพนันเท่านั้น และนอกจากนี้ยังมีบุคคลที่มีส่วนร่วมหรือส่วนเกี่ยวข้องกับธุรกิจการพนันอื่น ก็คือลูกจ้างที่ได้รับการว่าจ้างจากผู้จัดให้มีการเล่นพนันที่ให้มาดูแลรับผิดชอบงานในสถานที่ประกอบการพนัน ด้วยเหตุนี้ลูกจ้างจึงมีส่วนสำคัญในการรับผิดชอบงานเกี่ยวกับการพนันไม่แพ้ผู้จัดให้มีการเล่นพนัน อีกทั้งในการเข้าถึงผู้เล่นอาจมีมากกว่าผู้จัดให้มีการเล่นเสียอีก ลูกจ้างจึงมีโอกาสพบเห็นว่ามีเด็กเข้ามาเล่นพนันมากกว่าตัวของผู้จัดให้มีการเล่นพนัน ด้วยเหตุนี้เองหากมีเด็กเข้ามาเล่นพนันในสถานที่ประกอบการพนันซึ่งโดยทั่วไปแล้วจะมีลูกจ้างคอยดูแลและให้บริการต่างๆ อยู่ ทำให้เป็นไปได้สูงว่าลูกจ้างเหล่านั้นเห็นเด็กเข้ามาเล่น แต่ตามพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 บุคคลที่ต้องรับผิดชอบผู้เดียวคือผู้จัดให้มีการเล่นพนันเท่านั้น ทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมเกิดขึ้นเนื่องจากตัวลูกจ้างเองอาจมีส่วนรู้เห็น ปล่อยปละละเลยหรือประมาทเป็นเหตุให้เด็กเข้ามาเล่นพนันได้ ซึ่งการกระทำเช่นนี้นั้นถือได้ว่าลูกจ้างมีส่วนให้เด็กเข้ามาเล่นพนันด้วยเช่นกัน ประกอบกับตัวอย่างประเทศที่ได้นำมาศึกษานั้นล้วนแล้วแต่มีการบัญญัติไว้ชัดเจนเกี่ยวกับความรับผิดชอบของลูกจ้างทั้งสิ้น เพื่อให้ลูกจ้างต้องรับผิดชอบไปด้วยจากการที่เด็กเข้ามาเล่นพนัน ผู้เขียนเห็นควรเพิ่มเติมบทบัญญัติในพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 โดยมีหลักการดังต่อไปนี้

“มาตรา.../1 ความผิดตามมาตรา... ในกรณีผู้จัดให้เล่นพนันหรือลูกจ้างภายในสถานที่เล่นพนันมีส่วนในการนำเด็กเข้ามาหรือให้เด็กอยู่ในสถานที่เล่นพนัน บุคคลนั้นต้องระวางโทษ...”

3. ฐานความผิดจากการว่าจ้างเด็ก

จากปัญหาที่พบว่ามีมีการว่าจ้างเด็กให้ทำงานเกี่ยวกับการพนันด้วยวิธีการต่างๆ นั้น เมื่อศึกษาถึงพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 แล้วไม่มีปรากฏบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการว่าจ้างเด็กให้ทำงานเกี่ยวกับการพนันอยู่เลย ทำให้กฎหมายที่กำหนดเรื่องของการพนันโดยเฉพาะฉบับนี้ไม่สามารถเอาผิดแก่บุคคลที่ว่าจ้างเด็กให้ทำงานเกี่ยวกับการพนันซึ่งวัยนี้ควรเป็นช่วงที่ได้รับการศึกษาและการเรียนรู้ที่มีประโยชน์ และจากการศึกษากฎหมายพนันในต่างประเทศพบว่าในประเทศอังกฤษมีการบัญญัติความผิดเกี่ยวกับการว่าจ้างเด็กและยิ่งกว่านั้นกฎหมายพนันของประเทศอังกฤษยังกำหนดแยกรายละเอียดประเภทการพนันลงไปอีก เช่น การพนันทั่วไป ลอตเตอรี่หรือฟุตบอลโต๊ะ บิงโกหรือคลับ ตู้เกมและคาสีโน เป็นต้น ผู้เขียนเห็นควรเพิ่มเติมบทบัญญัติในพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 โดยมีหลักการดังต่อไปนี้

“ มาตรา... ห้ามมิให้บุคคลใดว่าจ้างเด็กหรือให้เด็กกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดเกี่ยวกับการพนัน บุคคลใดฝ่าฝืนต้องระวางโทษ...”

4. การห้ามมิให้เด็กเข้าเล่นพนันทุกประเภท

แม้ว่าพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 มีข้อกำหนดห้ามมิให้บุคคลอายุต่ำกว่า 20 ปี บริบูรณ์หรือไม่บรรลุนิติภาวะเข้าเล่นพนันได้ตามมาตรา 7(3) แต่ในตอนท้ายมีการยกเว้นประเภทการพนันบัญชี ข. หมายเลข 16 ได้แก่ สลากกินแบ่ง สลากกินรวบหรือการเล่นอย่างใดที่เสี่ยงโชคให้เงินหรือประโยชน์อื่นแก่ผู้เล่นคนใดคนหนึ่ง ทำให้มีประเภทการพนันบางชนิดที่เด็กสามารถเข้าเล่นได้จากการที่ได้รับอนุญาตจากกฎหมาย แม้อาจมีเหตุผลเพื่อนำรายได้เข้ารัฐ แต่เมื่อพิจารณาถึงผลกระทบต่างๆไม่ว่าเป็นด้านร่างกาย จิตใจและสังคมที่อาจนำมาสู่เด็กแล้ว เห็นว่าการอนุญาตให้เล่นการพนันบางประเภทผลประโยชน์ที่ได้รับกลับมานั้น สิ่งที่ได้ประโยชน์มาไม่คุ้มเสียจากผลกระทบที่เกิดขึ้นกับเด็กจำนวนหลายล้านคนที่อาจเข้าถึงการพนันได้ สำหรับในพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 ผู้เขียนเห็นว่ามาตรา 7(3) ควรมีการแก้ไขบทบัญญัติ คือ ตัดบทที่มีการกำหนดประเภทการพนันที่ได้รับยกเว้นออกไป ได้แก่ เว้นแต่การเล่นตามบัญชี ข. หมายเลข 16 มาตรา 7(3) ให้เป็น “ ... ไม่ให้บุคคลอายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์หรือไม่บรรลุนิติภาวะเข้าเล่นการพนันทุกประเภท ” เพื่อป้องกันมิให้เด็กมีโอกาสเล่นการพนันทุกประเภทตามเจตนารมณ์เพื่อคุ้มครองเด็กจากการพนันอย่างแท้จริง

5. ฐานความผิดเด็กจากการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับการพนัน

แม้มุมมองหนึ่งเห็นว่าเด็กที่เกี่ยวข้องกับการพนันนั้นถูกมองว่าเป็นเหยื่อจากการพนัน แต่การกำหนดให้เด็กมีความผิดจากการกระทำอันเกี่ยวข้องกับการพนันก็เป็นสิ่งที่มีความจำเป็นเนื่องจากการห้ามปราบเด็กมิให้เข้ามายุ่งเกี่ยวกับการพนันได้ทางหนึ่งซึ่งอาจทำให้เด็กเกิดความยุ่งคิดขึ้นมาได้ว่าตนกำลังกระทำผิดกฎหมายอยู่และอาจตัดสินใจล้มเลิกไปในที่สุดได้ และการกำหนดความผิดเด็กก็มิได้ทำเพื่อทดแทนความผิดเด็กจากการที่พาตัวเองเข้าไปข้องเกี่ยวกับการพนันอย่างใดไม่ แต่เพื่อเป็นการปรามและเป็นการบอกว่าการทำอยู่นั้นเป็นเรื่องที่ผิดกฎหมายหากฝ่าฝืนต้องมีความผิดและรับโทษตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ทั้งนี้เมื่อศึกษากฎหมายพนันในต่างประเทศพบว่าประเทศอังกฤษและมลรัฐวิกตอเรีย ประเทศออสเตรเลียมีการกำหนดความผิดของเด็กไว้หลายความผิดด้วยกัน เช่น ความผิดการเข้าไปในสถานที่เล่นพนัน ความผิดจากการเล่นพนัน และความผิดจากการรับจ้างทำงาน เป็นต้น สำหรับมาตรการในเรื่องนี้นั้นผู้เขียนเสนอความผิดอย่างเดียวคือ ความผิดที่เด็กเข้าเล่นพนัน

เพราะมีความร้ายแรงและชัดเจนที่สุด ส่วนความผิดอย่างอื่นเห็นว่ายังไม่ร้ายแรงและมีการกระทำจากบุคคลอื่นมาเกี่ยวข้องด้วย ผู้เขียนเห็นควรเพิ่มเติมบทบัญญัติในพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 โดยมีหลักการดังต่อไปนี้

“ มาตรา...ห้ามมิให้บุคคลอายุต่ำกว่า 20 ปี เข้าเล่นพนันโดยเด็ดขาด หากฝ่าฝืนต้องระวางโทษ...”

6. ฐานความผิดห้ามโฆษณาการพนันทุกประเภท

การที่มาตรา 9 ในพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 เป็นบทยกเว้นให้สามารถโฆษณาพนันบางประเภทได้ ในขณะที่มาตรา 12 เป็นบทบัญญัติความผิดต่างๆซึ่งมีความผิดส่วนหนึ่งบัญญัติว่าห้ามมิให้โฆษณาหรือชักชวนเกี่ยวกับการพนัน จึงถือได้ว่าการที่รัฐได้อนุญาตให้โฆษณาพนันตามมาตรา 9 คือ สลากกินแบ่ง สลากกินรวบ และสวิป หรือการเล่นอย่างใดที่เสี่ยงโชคให้เงินหรือประโยชน์อย่างอื่นแก่ผู้เล่นคนหนึ่งคนใด สามารถโฆษณาหรือชักชวนเกี่ยวกับการพนันได้อย่างเต็มที่อย่างไรก็ดีเมื่อเปรียบเทียบกับบทบัญญัติเกี่ยวกับการโฆษณาหรือชักชวนในต่างประเทศที่นำมาศึกษาแล้วพบว่าล้วนแต่ห้ามมิให้มีการโฆษณาการพนัน หรือมีข้อจำกัดบางประการอยู่ อีกทั้งมีการศึกษาวิจัยถึงโฆษณาพนันแล้วพบว่าผลกระทบทำให้เด็กอยากลองเล่นและกระตุ้นความรู้สึกให้เล่นอีก ดังนั้น ผู้เขียนจึงเสนอว่ารัฐควรยกเลิกบทยกเว้นโฆษณาตามมาตรา 9 ดังกล่าวออกเสีย หรืออาจมีการกำหนดเงื่อนไขบางอย่างขึ้นมาเป็นข้อจำกัดในการโฆษณาพนันซึ่งย่อมดีกว่าการที่รัฐอนุญาตให้โฆษณาโดยที่ไม่มีการควบคุมหรือข้อจำกัดใดๆเลยหลังจากนั้น

5.3 รัฐควรปรับปรุงโทษให้ทันต่อสภาพเศรษฐกิจและผลกระทบจากความผิดนั้น

ในขณะที่พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 ได้มีการบังคับใช้มาเป็นเวลานาน แม้รายละเอียดบทบัญญัติภายในพระราชบัญญัติจะปรับเปลี่ยนไปบ้าง แต่เมื่อพิจารณาประเด็นเกี่ยวกับอัตราโทษแล้วตั้งแต่มีการบังคับใช้มา มีการปรับเปลี่ยนเพียงแค่ครั้งเดียว ซึ่งการปรับเปลี่ยนครั้งล่าสุดก็ล่วงเลยมานานมากแล้ว เห็นได้จากอัตราค่าปรับที่สูงที่สุดเพียง 5,000 บาท เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนเงินของการพนันพื้นฐานอย่างวัวชนที่ปีหนึ่งมีเงินสะพัดถึง 7.3 หมื่นล้านบาท⁷⁴ ทั้งนี้ยังมีการพนันที่ได้รับความนิยมของประชาชนทั่วไปอย่างเช่น หวยและพนันทายผลฟุตบอลซึ่งผู้เขียนคาดการณ์ว่ามีเงินสะพัดมากกว่านี้หลายเท่าอย่างแน่นอน และในขณะเดียวกันระบบเศรษฐกิจใน

⁷⁴ กฤษฎา ศุภวรรณกุล, "วัวชน" ปักชี่ได้พันสะพัดปีละ 7.3 หมื่นล. ไม่ใช่แค่สัญลักษณ์ 'การเมืองอำนาจ', ศูนย์ข่าว TCU, 6 สิงหาคม 2556

ปัจจุบันกับในอดีตก็ต่างกันมากส่งผลให้ค่าเงินในอดีตที่มีมูลค่ามาก แต่บัดนี้มูลค่าเหล่านั้นได้ตกลง ทำให้อัตราโทษปรับเป็นจำนวนเงินที่น้อยมาก อีกนัยหนึ่งเสมือนว่าโทษปรับเป็นอาวุธที่ไม่มีความอันตรายแต่อย่างใด เวลาใช้จึงไม่เกิดประสิทธิภาพในการลงโทษมากนัก ดังนี้ ผู้เขียนจึงเห็นว่าอัตราโทษปรับที่บังคับใช้อยู่สมควรได้รับการปรับปรุงเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการลงโทษ

5.4 รัฐควมเสริมสร้างสถาบันครอบครัวและชุมชนให้มีความเข้มแข็ง

จากงานวิจัยพบว่าหากครอบครัวมีปัญหาแล้ว ย่อมส่งผลกระทบต่อเด็ก และอาจทำให้นำไปสู่ปัญหาต่างๆได้⁷⁵ เป็นการสะท้อนให้เห็นว่าครอบครัวในสังคมปัจจุบันมีลักษณะพ่อแม่ที่ต่างคนต่างทำงานเพื่อหาเงิน กลับมาก็ไม่มีเวลาพบปะพูดคุยกันแตกต่างจากสังคมในอดีตคือ พ่อแม่มีเวลาให้กับลูก รวมถึงอยู่กับเป็นครอบครัวใหญ่ ทำให้มีโอกาสได้รับการเอาใจใส่ดูแลอบรมสั่งสอนและสร้างความอบอุ่นภายในครอบครัว นอกจากนี้ครอบครัวและชุมชนก็เป็นสิ่งที่มีความสำคัญไม่แพ้กัน เพราะหากชุมชนนั้นอ่อนแอผลคือชุมชนจะมีความเป็นอยู่ที่ยากลำบาก มักถูกเอารัดเอาเปรียบ มีปัญหาต่างๆเกิดขึ้นทั้งจากในชุมชนและนอกชุมชน ไม่ว่าจะเป็นยาเสพติด อาชญากรรม ค่าประเวณี และการพนัน ด้ายเหตุนี้รัฐจึงควรสร้างความเข้มแข็งให้เกิดขึ้นแก่ครอบครัวและชุมชน

5.5 รัฐควรจัดตั้งหน่วยงานศึกษาผลกระทบการพนัน

จากการศึกษาประเทศตัวอย่าง อาทิ ประเทศอังกฤษ ประเทศสิงคโปร์ และมลรัฐวิกิตอเรีย ประเทศออสเตรเลีย ล้วนแต่มีหน่วยงานศึกษาผลกระทบการพนันแล้วทั้งสิ้น เพราะกลุ่มประเทศเหล่านี้เล็งเห็นว่าการพนันมิใช่นำพาเฉพาะรายได้เข้าประเทศเพียงอย่างเดียว แต่ยังนำปัญหาต่างๆเข้าสู่ประเทศด้วย และการที่มีหน่วยงานดังกล่าวจะสามารถช่วยลดความเสี่ยงในการเกิดปัญหาต่างๆอันเกี่ยวกับการพนันได้ โดยหน่วยงานนี้จะมุ่งเน้นไปที่การศึกษาวิจัยผลกระทบการพนัน ให้ความรู้เรื่องผลกระทบการพนันแก่ประชาชน รวมถึงอาจมีการจัดตั้งกลุ่มขึ้นมาเพื่อให้คำปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาการพนัน เช่น ในลักษณะการใช้บริการ Hotline เพื่อให้คำปรึกษาสำหรับผู้มีปัญหาพนัน เป็นต้น ด้วยเหตุนี้เองหน่วยงานศึกษาผลกระทบการพนันจึงมีความจำเป็นไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าสถานที่เล่นพนันเลย ดังนั้น ผู้เขียนจึงเห็นว่าในเมื่อรัฐได้อนุญาตให้มีการเล่นพนันได้ ก็สมควรเป็นอย่างยิ่งที่จะมีการจัดตั้ง

⁷⁵ ศูนย์วิจัยและพัฒนาครอบครัวไทย สาขาวิชามนุษยนิเวศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, การศึกษาและพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างหลักประกันความมั่นคงของครอบครัว, รายงานการวิจัย, บรรณาธิการ (กรุงเทพฯ: สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ 2553), หน้า 19.

หน่วยงานศึกษาผลกระทบการพนันควบคู่ไปอีกทางหนึ่ง เพื่อลดปัญหาการพนันที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตต่อไป

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

รายการอ้างอิง

- Blaszczynski A. , Walker M. , Sagris A. , Dickerson M. . Psychological aspects of gambling. Position paper prepared for the Directorate of Social Issues [Online]. 1997. Available from: <http://www.psychology.org.au/Assets/Files/APS-Gambling-Paper-2010.pdf>
- Donald Brieland, and John Allen Lemmon. Social Work and the Law Minnesota: West Publishing 1987.
- DSI. เครือข่ายรณรงค์หยุดพนันจับมือภาคี มอบหลักฐานให้ DSI เอาผิดหนังสือพิมพ์กีฬาลงโฆษณาเว็บพนัน [ออนไลน์]. 2555. แหล่งที่มา: https://www.dsi.go.th/index.php?option=com_content&view=article&id=5203&lang=th [เข้าถึงเมื่อ 13 มกราคม 2556]
- Ernst M, Romeo RD, and Andersen SL. Neurobiology of the development of motivated behaviors in adolescence: a window into a neural systems model [Online]. Available from: <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/19136024> [12 July 2013.]
- Mark Griffiths. Gambling Addiction and its Treatment Within the NHS [Online]. Available from: http://www.academia.edu/431313/Griffiths_M.D._2007_.Gambling_Addiction_and_its_Treatment_Within_the_NHS._London_British_Medical_Association_ISBN_1-905545-11-8_ [25 October 2013.]
- National Council on Problem Gambling. About Us [Online]. 2013. Available from: <http://www.ncpg.org.sg/en/Pages/OtherArticles.aspx?category=About+Us> [7 May 2014.]
- Responsible Gambling Trust. Aim and objectives [Online]. 2014. Available from: <http://www.responsiblegamblingtrust.org.uk/Aim-and-objectives> [15 March 2014.]
- Sally Monaghan , Jeffrey Derevensky , Alyssa Sklar. Impact of gambling advertisements and marketing on children and adolescents: Policy recommendations to minimise harm [Online]. 2008. Available from: <http://youthgambling.mcgill.ca/en/PDF/Publications/2008/Monaghan%20Derevensky%20Sklar.pdf> [25 December 2013.]
- Shapiro S., Schwartz G., and Bonner G. Effects of mindfulness-based stress reduction on medical and premedical students. Journal of Behavioral Medicine Vol. 21 No. 6 (1998).

- Shippen L. Page the Law : the lawyer and medical aspects of child abuse in Child abuse United State of America Little , brown and Company 1982.
- The Victorian Responsible Gambling Foundation. About Us [Online]. 2012. Available from: <http://www.responsiblegambling.vic.gov.au/about-us> [13 November 2014.]
- Thomas Lee Kae Meng. Treating Problem Gambling [Online]. 2013. Available from: http://www.mentalhealth.org.my/wp-content/uploads/2013/02/Treating_Problem_Gambling_-_S_pore_Experience_4.pdf [7 July 2013.]
- กนกศักดิ์ เวชยานนท์. คำอธิบายวิธีเล่นการพนัน. กรุงเทพมหานคร: เนติบัณฑิตยสภา.
- กิติกร มีทรัพย์. ความสุขจากการเล่นการพนัน. ส่วนป้องกันปัญหาสุขภาพจิต สำนักพัฒนาวิชาการ กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข: 9- 20.
- กิติพัฒน์ นนทปัทมดล. ปัญหาการทารุณกรรมและการปล่อยปละละเลยเด็ก : แนวความคิดและความตระหนักต่อปัญหาของนักวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง. วิทยานิพนธ์นิติศาสตร์มหาบัณฑิต, นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 2528.
- จิต เศรษฐบุตร. กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยยืมฝากทรัพย์ฯลฯ. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมือง, 2492.
- ชัชฌา บุญยรัตพันธุ์. อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิเด็ก : ผลกระทบต่อประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, นิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2536.
- ชูชัย สิ้นไชย. การบริหารทรัพยากรแบบไทยๆ. วารสารยุทธโศภ ฉบับที่ 93: 103.
- ไชยยศ เหมะรัชตะ. คู่มือกฎหมายเด็ก กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สมาคมนักกฎหมายในประเทศไทย 2530.
- ฐานเศรษฐกิจ. "นักวิชาการพบสถิติเยาวชนเล่นการพนันมากกว่า 2 ล้านคน " ฐานเศรษฐกิจ, 28 สิงหาคม 2556.
- ณัฏฐ พิทยรัตน์เสถียรและคณะ. การบำบัดผู้ป่วยโรคซึมเศร้า โดยเทคนิคการปรับเปลี่ยนความคิดและพฤติกรรม [ออนไลน์]. 2556. แหล่งที่มา: <http://www.thaidepression.com/www/56/CBTdepression.pdf> [เข้าถึงเมื่อ 26 กุมภาพันธ์ 2557]
- ทอฝัน ปันรัก. วารสารเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและครอบครัว ปีที่ 10 ฉบับที่ 68.
- ไทยรัฐออนไลน์. อึ้งผลวิจัย 'ผีพนัน' สิ่งเด็กตั้งแต่อายุ 10 ขวบ ใฝ่ ตู๋ม้า โต๊ะบอล ยอดฮิต!! [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.thairath.co.th/content/life/190031> [เข้าถึงเมื่อ 5 กุมภาพันธ์ 2557]
- นันท์วัฒน์ บรมานันท์. โครงการวิจัย "กฎหมายเกี่ยวกับการพนันในประเทศไทย". เรียบเรียงโดย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. กรุงเทพมหานคร: 2554.
- นาถวดี พักคง. มาตรการคุ้มครองเด็กที่ถูกทำร้ายโดยบุคคลในครอบครัว. วิทยานิพนธ์นิติศาสตร์ มหาบัณฑิต, คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2536.
- ประธาน วัฒนวาณิชย์. กระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน และกฎหมายเกี่ยวกับความผิดของเด็ก กรุงเทพฯ: ประกายพริก, 2530.

- ประภาช วนิกเกียรติ. กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยยืมฝากทรัพย์สินฯ. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และการเมือง, 2495.
- ปรีดี เกษมทรัพย์. กฎหมายแพ่งหลักทั่วไป. กรุงเทพฯ: คณะนิติศาสตร์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2526.
- ผาสุก พงษ์ไพจิตร, และคณะ. อุตสาหกรรมการพนันไทย สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลียและมาเลเซีย. เชียงใหม่: โรงพิมพ์หจก.ตรัสวิน, 2542.
- พาโนรามา...เมืองไทย. โรงบ่อนเบี้ย [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.rosenini.com/thaihumanimagery/032.htm>
- ไพศาล ลัมสฤติย์. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์โครงการศึกษาทบทวนการจัดการปัญหาการพนันและผลกระทบทางสังคมในต่างประเทศ [ออนไลน์]. 2555. แหล่งที่มา: http://icgp.thaissf.org/autopagev4/show_page.php?topic_id=82&auto_id=9&TopicPk=3 [เข้าถึงเมื่อ 16 มกราคม 2557]
- . ศึกษาทบทวนการจัดการปัญหาการพนันและผลกระทบทางสังคมในต่างประเทศ กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.), 2555.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, ศูนย์วิจัยและพัฒนาครอบครัวไทย สาขาวิชามนุษยนิเวศศาสตร์. การศึกษาและพัฒนาารูปแบบการเสริมสร้างหลักประกันความมั่นคงของครอบครัว. รายงานการวิจัย, บรรณาธิการ. กรุงเทพฯ: สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ 2553.
- มูลนิธิสตรี-สุขภาพดี, โครงการขับเคลื่อนนโยบายเพื่อลดผลกระทบจากการพนัน. ส่ง (SMS) เสียงไซคนบนมือถือ:สะดวก เข้าถึงง่าย..ไร้การควบคุม (2) SMS เสียงไซคนเพิ่มสูงขึ้น [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.gotoknow.org/posts/507481> [เข้าถึงเมื่อ 14 กันยายน 2556]
- วิมลศิริ ชำนาญเวช. การเปรียบเทียบอนุสัญญาสิทธิเด็กกับกฎหมายไทย เอกสารประกอบสัมมนาเรื่องร่างอนุสัญญาประกอบสิทธิเด็ก พ.ศ.2530. กรุงเทพมหานคร: คณะทำงานเพื่อเด็ก.
- วิไลเลขา ถาวรธนาสารและคณะ. พื้นฐานวัฒนธรรมไทย กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ยูไนเต็ดโปรดักชั่น จำกัด 2524.
- วิชญ์ วงศ์สินศิริกุล. รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์เรื่อง พนันฟุตบอล : อมตะแห่งเกมพนัน. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.).
- ศารทูล สันติवासะ. กฎหมายสิทธิมนุษยชน เอกสารประกอบการสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ศูนย์ข้อมูลนโยบายสาธารณะเพื่อลดปัญหาจากการพนัน. การพนัน ภัยร้ายทำลายสมอง [ออนไลน์]. 2556. แหล่งที่มา: <http://icgp.thaissf.org/autopagev4/files/OmZPBvFri21404.pdf> [เข้าถึงเมื่อ 14 ธันวาคม 2556]
- ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://cas.or.th/index.php/alcoholdb/read/250> [เข้าถึงเมื่อ 16 พฤษภาคม 2556]
- สมเด็จพระบรมวงศ์เธอกรมพระยาดำรงราชานุภาพ. "ประชุมพงศาวดาร ภาคที่ 17."

- สมพร พรหมหิตาธร. คู่มือกฎหมายการพนัน. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2538.
- สุชาติ นพวรรณ. ข้อพิจารณาและแนวทางเกี่ยวกับการพนันในประเทศไทย [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: www.dopa.go.th/dopanew/doc/lawtopic.doc
- สุพร อภินันทเวช. เยาวชนกับการพนันในมุมมองจิตแพทย์เด็กและวัยรุ่น. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ บริษัทเอมี เอ็นเตอร์ไพรส์ จำกัด, 2554.
- หลวงวิเทศจรยรักษ์. กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยยืมฝากทรัพย์สินฯ. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และการเมือง, 2495.
- อภิชัย มงคล. ไม่คิดสั้น ฆ่าตัวตาย ทำร้ายตัวเอง [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: http://icare.kapook.com/suicide.php?ac=detail&s_id=65&id=120 [เข้าถึงเมื่อ 2 มกราคม 2557]
- อภิญา เวชยชัย. การศึกษาแนวคิดและแนวปฏิบัติงานในการให้บริการครอบครัวอุปการะ. วิทยานิพนธ์สังคมศาสตร์มหาบัณฑิต, สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 2527.

ภาคผนวก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาคผนวก ก.

พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ 20 สิงหาคม พุทธศักราช 2478)

น.อ. อาทิตย์ทิพอาภา ร.น.

เจ้าพระยายมราช

พล.อ.เจ้าพระยาพิชโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ 31 มกราคม พุทธศักราช 2478

ปีที่ 2 ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรเพิ่มเติมและรวบรวมพระราชบัญญัติการพนันเสียใหม่

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478”

มาตรา 2 ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ตั้งแต่วันใช้พระราชบัญญัตินี้ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2473 และกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ซึ่งมีความขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ความในมาตรา 853, 854 และ 855 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา 4 ห้ามมิให้อนุญาตจัดให้มี หรือเข้าเล่น หรือเข้าพนันในการเล่นอันระบุไว้ในบัญชี ก. ท้ายพระราชบัญญัตินี้ หรือการเล่นซึ่งมีลักษณะคล้ายกัน หรือการเล่นอันร้ายแรงอื่นใด ซึ่งรัฐมนตรี เจ้าหน้าที่ได้ออกกฎกระทรวงระบุเพิ่มเติมห้ามไว้ แต่เมื่อรัฐบาลพิจารณาเห็นว่า ณ สถานที่ใดสมควร จะอนุญาตภายใต้บังคับเงื่อนไขใด ๆ ให้มีการเล่นชนิดใดก็อนุญาตได้โดยออกพระราชกฤษฎีกา

การเล่นอันระบู่ไว้ในบัญชี ข. ท้ายพระราชบัญญัตินี้ หรือการเล่นซึ่งมีลักษณะคล้ายกัน หรือการเล่นอื่นใดซึ่งรัฐมนตรีเจ้าหน้าที่ได้ออกกฎกระทรวงระบุเพิ่มเติมไว้ จะจัดให้มีขึ้นเพื่อเป็นทางนำมาซึ่งผลประโยชน์แก่ผู้จัดโดยทางตรงหรือทางอ้อมได้ต่อเมื่อรัฐมนตรีเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตเห็นสมควรและออกใบอนุญาตให้ หรือมีกฎกระทรวงอนุญาตให้จัดขึ้นโดยไม่ต้องมีใบอนุญาต

ในการเล่นอันระบู่ไว้ในวรรค 2 ข้างต้นนั้นจะพนันกันได้เฉพาะเมื่อได้มีใบอนุญาตให้จัดมีขึ้น หรือมีกฎกระทรวงอนุญาตให้จัดขึ้นได้โดยไม่ต้องมีใบอนุญาต

การเล่นหมายเลข 5 ถึง 15 ในบัญชี ข. หรือการเล่นซึ่งมีลักษณะคล้ายกัน หรือการเล่นอื่นใดซึ่งรัฐมนตรีเจ้าหน้าที่ได้ออกกฎกระทรวงระบุเพิ่มเติมไว้ นั้น จะให้รางวัลตราความเป็นเงินไม่ได้ และห้ามมิให้ผู้ได้รับรางวัลที่ไปแล้วกลับคืน หรือรับซื้อหรือแลกเปลี่ยนรางวัลนั้นในสถานงานหรือการเล่นหรือบริเวณต่อเนื่องในระหว่างมีงานหรือการเล่น

มาตรา 4 ทวิ ในการเล่นอื่นใดนอกจากที่กล่าวในมาตรา 4 จะพนันกันหรือจะจัดให้มีเพื่อให้พนันกันได้ เฉพาะการเล่นที่ระบุชื่อและเงื่อนไขไว้ในกฎกระทรวง

คำว่า “การเล่น” ในวรรคก่อน ให้หมายความรวมถึงการทายและการทำนายด้วย

มาตรา 5 ผู้ใดจัดให้มีการเล่น ซึ่งตามปกติย่อมพนันเอาเงินหรือทรัพย์สินอย่างอื่นแก่กัน ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้นั้นจัดให้มีขึ้นเพื่อนำมาซึ่งผลประโยชน์แห่งตน และผู้ใดเข้าเล่นอยู่ด้วยก็ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้นั้นพนันเอาเงินหรือทรัพย์สินอย่างอื่น

มาตรา 6 ผู้ใดอยู่ในวงการเล่นอันขัดต่อบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือขัดต่อข้อความในกฎกระทรวงหรือใบอนุญาตซึ่งออกตามพระราชบัญญัตินี้ ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้นั้นเล่นด้วย เว้นแต่ผู้ซึ่งเพียงแต่ดูการเล่นในงานรื่นเริงสาธารณะ หรือในงานนักขัตฤกษ์ หรือในที่สาธารณสถาน

มาตรา 7 ใบอนุญาตทุกฉบับต้องกำหนด

- (1) ลักษณะข้อจำกัดและเงื่อนไขของการเล่นพนันโดยชัดแจ้ง
- (2) สถานที่ วัน เดือน ปี และกำหนดเวลาที่อนุญาตให้เล่น ถ้าเป็นใบอนุญาตสลากกินแบ่ง สลากกินรวม และสรีป ให้ระบุจำนวนสลากที่จะขายกับสถานที่ วันและเวลาที่จะออกด้วย
- (3) จำนวนบุคคลผู้จะเข้าเล่นมีกำหนดหรือไม่ และไม่ให้บุคคลอายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์หรือไม่บรรลุนิติภาวะเข้าเล่นด้วย เว้นแต่การเล่นตามบัญชี ข. หมายเลข 16

มาตรา 8 การจัดให้มีการเล่นเกมหรือรางวัลด้วยการเสี่ยงโชค โดยวิธีใด ๆ ในการประกอบกิจการค้าหรืออาชีพ จะต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตก่อนจึงจะทำได้

มาตรา 9 สลากกินแบ่ง สลากกินรวบ และสวิป หรือการเล่นอย่างใดที่เสี่ยงโชคให้เงินหรือประโยชน์อย่างอื่นแก่ผู้เล่นคนหนึ่งคนใดนั้น ต้องส่งสลากให้เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตประทับตราเสียก่อนจึงนำออกจำหน่ายได้

ถ้ายังมีได้รับอนุญาตให้มีการเล่นที่กล่าวไว้ในวรรคก่อน ห้ามมิให้ประกาศโฆษณาหรือชักชวนโดยทางตรงหรือทางอ้อมให้บุคคลใด ๆ เข้าร่วมในการเล่นนั้น

มาตรา 9 ทวิ ห้ามมิให้ผู้ใดเสนอขายหรือขายสลากกินแบ่งที่ออกจำหน่ายตามมาตรา 9 และที่ยังมีได้ออกรางวัลเกินกว่าราคาที่กำหนดในสลาก

มาตรา 9 ตริ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 9 ทวิ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 10 ทรัพย์สินพนันกันซึ่งจับได้ในวงการเล่นอันขัดต่อบทแห่งพระราชบัญญัตินี้หรือขัดต่อข้อความในกฎกระทรวงหรือใบอนุญาตซึ่งออกตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ริบเสียทั้งสิ้น เว้นแต่ทรัพย์สินซึ่งมิได้เอาออกพนัน

เครื่องมือที่ใช้ในการเล่นนั้น ให้ศาลมีอำนาจริบได้ตามกฎหมายลักษณะอาญา

ประกาศหรือเอกสารอย่างใด ๆ อันมุ่งหมายให้เป็นการชักชวนผู้อื่นให้เข้าเล่นดังกล่าวไว้ในมาตรา 9 วรรค 2 นั้น ตำรวจหรือกรมการอำเภอจะยึดและทำลายเสียก็ได้ ถ้าประกาศหรือเอกสารนั้นส่งทางไปรษณีย์ถึงผู้รับที่อยู่ในราชอาณาจักร เจ้าพนักงานไปรษณีย์จะยึดประกาศหรือเอกสารนั้นไว้ก็ได้ แต่เจ้าพนักงานไปรษณีย์ต้องแจ้งให้ผู้รับทราบ ถ้าผู้รับมีข้อโต้แย้งว่าประกาศหรือเอกสารนั้นมีได้เกี่ยวแก่การพนัน ผู้รับจะนำคดีไปฟ้องศาลภายในกำหนด 1 เดือน นับแต่วันที่ได้รับความแจ้งจากเจ้าพนักงานไปรษณีย์ก็ได้ ถ้าผู้รับมิได้นำคดีไปฟ้องศาลก็ดี หรือเมื่อศาลสั่งยื่นการยึดนั้นก็ดี เจ้าพนักงานไปรษณีย์มีอำนาจทำลายประกาศหรือเอกสารที่ยึดไว้นั้นได้

แต่เจ้าพนักงานไปรษณีย์จะเปิดซองหรือห่อออกดูโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรานี้ไม่ได้ เว้นแต่จะมีเครื่องหมายภายนอกแสดงว่า ในซองหรือในห่อนั้นมีสิ่งที่จะต้องริบและทำลายตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 11 เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตมีสิทธิจะเรียกใบอนุญาตคืนเมื่อมีเหตุสมควรเชื่อว่า ผู้รับใบอนุญาตกระทำการละเมิดพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎกระทรวง หรือใบอนุญาตซึ่งออกตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 12 ผู้ใดจัดให้มีการเล่น หรือทำอุบายล่อ ช่วยประกาศโฆษณาหรือชักชวนโดยทางตรงหรือทางอ้อมให้ผู้อื่นเข้าเล่นหรือเข้าพนันในการเล่นซึ่งมิได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานหรือรับอนุญาตแล้วแต่เล่นพลิกแพลง หรือผู้ใดเข้าเล่นหรือเข้าพนันในการเล่นอันขัดต่อบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎกระทรวง หรือข้อความในใบอนุญาต ผู้นั้นมีความผิดต่อไปนี้

- (1) ถ้าเป็นความผิดในการเล่นตามบัญชี ก. หมายเลข 1 ถึงหมายเลข 16 หรือ การเล่นตามบัญชี ข. หมายเลข 16 เฉพาะสลากกินรวบ หรือการเล่นซึ่งมีลักษณะคล้ายกันนี้ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 3 เดือนขึ้นไปจนถึง 3 ปี และปรับตั้งแต่ 500 บาท ขึ้นไปจนถึง 5,000 บาท ด้วยอีกโทษหนึ่ง เว้นแต่ผู้เข้าเล่นหรือเข้าพนันที่เรียกว่าลูกค้ำ ให้จำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 5,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- (2) ถ้าเป็นความผิดในการเล่นอื่นใดตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกิน 2,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เว้นแต่ความผิดตามมาตรา 4 ทวิ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 1,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 13 ผู้ใดฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา 4 อันว่าด้วยการรับกลับคืนหรือรับซื้อ หรือแลกเปลี่ยนรางวัลนั้น มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 เดือน หรือปรับไม่เกิน 500 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 14 ผู้ใดฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา 8 มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับตั้งแต่ 50 บาท ขึ้นไปจนถึง 2,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 14 ทวิ ผู้ใดกระทำความผิดต้องระวางโทษตามพระราชบัญญัตินี้ เมื่อพ้นโทษแล้วยังไม่ครบกำหนดสามปีกระทำความผิดต่อพระราชบัญญัตินี้อีก

- (1) ถ้าโทษซึ่งกำหนดไว้สำหรับความผิดที่กระทำครั้งหลังเป็นโทษจำคุกและปรับ ให้วางโทษตรีคูณ
- (2) ถ้าโทษซึ่งกำหนดไว้สำหรับความผิดที่กระทำครั้งหลังเป็นโทษจำคุกหรือปรับ ให้วางโทษทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 15 นอกจากโทษที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ ถ้าเป็นกรณีที่มีผู้นำจับผู้กระทำความผิด ให้พนักงานอัยการร้องขอต่อศาลให้จำยสินบนแก่ผู้นำจับด้วย และให้ศาลสั่งไว้ในคำพิพากษาให้ผู้กระทำความผิดใช้เงินสินบนแก่ผู้นำจับกึ่งหนึ่งของจำนวนเงินค่าปรับด้วยอีกโทษหนึ่ง ถ้าผู้กระทำความผิดไม่ชำระสินบน

ดังกล่าว ให้จ่ายจากเงินที่ได้จากของกลางซึ่งศาลสั่งริบเมื่อคดีถึงที่สุดแล้ว หรือจ่ายจากเงินค่าปรับที่ได้ชำระต่อศาล

มาตรา 16 รัฐมนตรีเจ้าหน้าทีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ มีอำนาจกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตการเล่นหมายเลข 17 ในบัญชี ข. เสียภาษีไม่เกินกว่าร้อยละสิบแห่งยอดรายรับก่อนหักรายจ่าย การเล่นหมายเลข 19 ในบัญชี ข. ไม่เกินร้อยละสิบแห่งยอดรายรับซึ่งหักรายจ่ายแล้ว และการเล่นหมายเลข 16 หมายเลข 18 และหมายเลข 20 ในบัญชี ข. ไม่เกินร้อยละสิบแห่งยอดราคาสลากซึ่งมีผู้รับซื้อก่อนหักรายจ่าย

รัฐมนตรีเจ้าหน้าทีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้จะกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาต การเล่นหมายเลข 17 หมายเลข 18 และหมายเลข 19 ในบัญชี ข. เสียภาษีเพิ่มขึ้นอีกไม่เกินร้อยละสองครึ่ง เพื่อให้เป็นรายได้ของเทศบาลแห่งท้องที่ที่เล่นการพนันตามใบอนุญาตโดยกำหนดในกฎกระทรวงก็ได้

มาตรา 16 ทวิ ภาษีที่จะต้องเสียตามความในมาตรา 16 และเงินค่าธรรมเนียมตามความในมาตรา 17 นั้น ให้รัฐมนตรีเจ้าหน้าทีตามพระราชบัญญัตินี้กำหนดตามสภาพแห่งท้องที่นั้นได้

มาตรา 17 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นเจ้าหน้าทีรักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง ตั้งเจ้าพนักงานดำเนินการตามพระราชบัญญัติ กำหนดเงินค่าธรรมเนียม กำหนดเงื่อนไขในการเล่นพนัน และวางระเบียบเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

(ตามมติคณะรัฐมนตรี)

พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์

รัฐมนตรี

บัญชี ก.

1. หวย ก. ข.
2. โปปั่น
3. โปก่า
4. ถั่ว
5. แปะเก๋า
6. จับยี่กี
7. ต่อแต้ม
8. เปี้ยโบก หรือคู่คี หรืออีโจ้ง
9. ไฟ่สามใบ
10. ไม้สามอัน
11. ช้างงา หรือปือก
12. ไม้ดำ ไม้แดง หรือปลาดำปลาแดง หรืออีดำอีแดง
13. อีโปงครอบ
14. กำตัด
15. ไม้หมุน หรือล้อหมุนทุก ๆ อย่าง
16. หัวโตหรือทายภาพ
17. การเล่นซึ่งมีการทรมานสัตว์ เช่น เอาเม็ดหรือหนามผูก หรือวางยาเบื่อเมาให้สัตว์ชนหรือต่อสู้กัน หรือสูมไฟบนหลังเต่าให้วิ่งแข่งกัน หรือการเล่นอื่น ๆ ซึ่งเป็นการทรมานสัตว์ อันมีลักษณะคล้ายกับที่ว่ามานี้
18. บิลเลียดรู ตีผี
19. โยนจีม
20. สีเหงาลัก
21. ขลุกขลิก
22. น้ำเต้าทุก ๆ อย่าง
23. ไฮโลว์
24. อีก้อย

25. ปั่นแปะ
26. อีโปงซัด

บัญชี ข.

1. การเล่นต่าง ๆ ซึ่งให้สัตว์ต่อสู้หรือแข่งกัน เช่น ชนโค ชนไก่ กัดปลา แข่งม้า ฯลฯ นอกจากนี้กล่าวไว้ในหมายเลข 17 แห่งบัญชี ก.
2. วิ่งวู้คน
3. ชกมวย มวยปล้ำ
4. แข่งเรือฟุง แข่งเรือลื้อ
5. ชู้รูป
6. โยนห่วง
7. โยนสตางค์หรือวัตถุใดๆ ลงในภาชนะต่างๆ
8. ตกเบ็ด
9. จับสลากโดยวิธีใดๆ
10. ยิงเป้า
11. ปาหน้าคน ปาสัตว์ หรือสิ่งใดๆ
12. เต้าข้ามด่าน
13. หมากแกว
14. หมากหัวแดง
15. ปิงโก
16. สลากกินแบ่ง สลากกินรวบหรือการเล่นอย่างใดที่เสี่ยงโชคให้เงินหรือประโยชน์อย่างอื่นแก่ผู้เล่นคนใดคนหนึ่ง
17. โตแต้ไลเซเตอร์ สำหรับการเล่นอย่างใดอย่างหนึ่ง
18. สวีป สำหรับการเล่นอย่างใดอย่างหนึ่ง
19. บู้กเมกิง สำหรับการเล่นอย่างใดอย่างหนึ่ง

20. ขายเป็นสลากกินแบ่ง สลากกินรวบ หรือสวี่ป ซึ่งไม่ได้ออกในประเทศไทย แต่ได้จัดให้มีขึ้นโดยชอบด้วยกฎหมายของประเทศที่จัดนั้น
21. ไฟนักระจอก ไฟต่อแถม ไฟต่าง ๆ
22. ดวด
23. บิลเลียด
24. ซ็องอ้อย

พระราชบัญญัติการพนัน (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2482

มาตรา 2 ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 4 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นเจ้าหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติการพนัน (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2485

มาตรา 2 ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 4 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติการพนัน (ฉบับที่ 4) พุทธศักราช 2485

มาตรา 2 ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 5 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติการพนัน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2490

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติการพนัน (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2503

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากในขณะนี้ เทศบาลได้รับเงินปันส่วนรายได้จากการอนุญาตให้เล่นการพนันไว้น้อยมากโดยได้รับเพียง 10% ของอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเท่านั้น และรายได้ของเทศบาลไม่เพียงพอแก่ภารกิจในอันที่จะบำรุงท้องถิ่น จึงควรเก็บภาษีการเล่นการพนัน หมายเลข 17, 18 และ 19 ในบัญชี ข. แห่งพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478 เพิ่มขึ้น เพื่อให้เป็นรายได้แก่เทศบาล

พระราชบัญญัติการพนัน (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2505

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากปรากฏว่าได้มีการเล่นการพนันสลากกินรวบอันเป็นการผิดกฎหมายอยู่โดยแพร่หลายสมควรที่จะแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายให้ลงโทษหนักขึ้นเพื่อเป็นการปราบปราม

พระราชบัญญัติการพนัน (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2505

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากมีผู้ขายขายสลากกินแบ่งที่ยังมิได้ออกรางวัลเกินกว่าราคาที่กำหนดไว้ในสลาก เป็นเหตุให้ประชาชนต้องซื้อสลาก ในราคาสูง และไม่อาจลงโทษแก่ผู้ขายได้ เพื่อเป็นทางป้องกันและปราบปรามจึงต้องออกกฎหมายเพิ่มเติม เพื่อให้ผู้ขายขายสลากกินแบ่งที่ยังมิได้ออกรางวัลเกินกว่าราคาที่กำหนดไว้ในสลาก

ภาคผนวก ข.

Gambling Act 2005

PART 4 PROTECTION OF CHILDREN AND YOUNG PERSONS

Interpretation

45 Meaning of “child” and “young person”

- (1) In this Act “child” means an individual who is less than 16 years old.
- (2) In this Act “young person” means an individual who is not a child but who is less than 18 years old.

Principal offences

46 Invitation to gamble

- (1) A person commits an offence if he invites, causes or permits a child or young person to gamble.
- (2) But subsection (1) does not apply in relation to—
- (a) participation in private or non-commercial gaming,
 - (b) participation in private or non-commercial betting,
 - (c) participation in a lottery,
 - (d) participation in football pools,
 - (e) the use of a Category D gaming machine,
 - (f) participation in equal chance gaming in accordance with a prize gaming permit,
 - (g) participation in equal chance gaming at a licensed family entertainment centre,
 - (h) participation in prize gaming at a non-licensed family entertainment centre, or
 - (i) participation in prize gaming at a travelling fair in accordance with section 292.
- (3) In subsection (1) a reference to inviting a child or young person to gamble includes, in particular, a reference to intentionally—
- (a) sending to a child or young person any document which advertises gambling, or
 - (b) bringing to the attention of a child or young person information about gambling with a view to encouraging the child or young person to gamble.

(4) If a document which is sent to a child or young person and which advertises gambling gives the name or contact details of a person to whom payment may be made or from whom information may be obtained, that person shall be treated as having committed the offence under subsection (1) unless he proves that the document was sent—

(a) without his consent, and

(b) without his authority.

(5) If information about gambling is brought to the attention of a child or young person and includes the name or contact details of a person to whom payment may be made or from whom information may be obtained, that person (“the advertiser”) shall be treated as having committed the offence under subsection (1) unless he proves that the information was brought to the attention of the child or young person—

(a) without the advertiser's consent or authority, or

(b) as an incident of the information being brought to the attention of adults and without a view to encouraging the child or young person to gamble.

(6) In subsections (4) and (5) “contact details” means—

(a) an address or other location,

(b) a telephone number,

(c) an internet site, or

(d) an email address.

47 Invitation to enter premises

(1) A person commits an offence if he invites or permits a child or young person to enter premises if—

(a) a casino premises licence has effect in respect of the premises, and

(b) the premises are being used in reliance on that licence when the child or young person is invited or permitted to enter.

(2) But subsection (1) does not apply where—

(a) a child or young person is permitted to enter a part of premises which are being used for a regional casino, and

(b) that part is not being used for the provision of facilities for gambling when the child or young person is permitted to enter.

(3) The Secretary of State may for the purposes of subsection (2) by regulations make provision for—

(a) distinguishing between one part of premises and another;

(b) determining when use is being made of a part of premises.

(4) A person commits an offence if he invites or permits a child or young person to enter premises other than a track if—

(a) a betting premises licence has effect in respect of the premises, and

(b) the premises are being used in reliance on that licence when the child or young person is invited or permitted to enter.

(5) A person commits an offence if he invites or permits a child or young person to enter premises if—

(a) an adult gaming centre premises licence has effect in respect of the premises, and

(b) the premises are being used in reliance on that licence when the child or young person is invited or permitted to enter.

(6) A person commits an offence if he invites or permits a child or young person to enter an area from which children and young persons are required to be excluded by virtue of section 182.

(7) A person commits an offence if he invites or permits a child or young person to enter part of premises if—

(a) the premises are a licensed family entertainment centre,

(b) a person entering that part of the premises has access to a Category C gaming machine, and

(c) at the time when the child or young person is permitted or invited to enter, a Category C gaming machine is being used or is available for use.

48 Gambling

(1) A young person commits an offence if he gambles.

(2) But subsection (1) does not apply to—

(a) participation in private or non-commercial gaming,

- (b) participation in private or non-commercial betting,
- (c) participation in a lottery,
- (d) participation in football pools,
- (e) the use of a Category D gaming machine,
- (f) participation in equal chance gaming in accordance with a prize gaming permit,
- (g) participation in equal chance gaming at a licensed family entertainment centre,
- (h) participation in prize gaming at a non-licensed family entertainment centre, or
- (i) participation in prize gaming at a travelling fair in accordance with section 292.

49 Entering premises

A young person commits an offence if he enters premises in circumstances where a person would commit an offence under section 47 if he invited or permitted the young person to enter.

50 Provision of facilities for gambling

- (1) A young person commits an offence if he provides facilities for gambling.
- (2) But subsection (1) does not apply to the provision of facilities in connection with—
 - (a) private or non-commercial gaming,
 - (b) private or non-commercial betting,
 - (c) a lottery,
 - (d) football pools, or
 - (e) prize gaming at a travelling fair in accordance with section 292.

Employment offences

51 Employment to provide facilities for gambling

- (1) A person commits an offence if he employs a child or young person to provide facilities for gambling.
- (2) But subsection (1) does not apply to the provision of facilities in connection with—
 - (a) private or non-commercial gaming,
 - (b) private or non-commercial betting,

- (c) a lottery,
- (d) football pools, or
- (e) prize gaming at a travelling fair in accordance with section 292.

52 Employment for lottery or football pools

A person commits an offence if he employs a child to provide facilities for gambling in connection with—

- (a) a lottery (other than a lottery which forms part of the National Lottery), or
- (b) football pools.

53 Employment on bingo and club premises

A person commits an offence if he employs a child to perform any function on premises where, and at a time when—

- (a) facilities are provided for the playing of bingo, or
- (b) facilities for gambling are provided in accordance with a club gaming permit or a club machine permit.

54 Employment on premises with gaming machines

(1) A person commits an offence if—

- (a) he employs a child or young person to perform any function on premises where a Category A, B, C or D gaming machine is situated, and
- (b) the child or young person is or may be required in the course of his employment to perform a function in connection with the gaming machine.

(2) A young person commits an offence if he is employed in contravention of subsection (1).

55 Employment in casino, &c.

(1) A person commits an offence if he employs a child or young person to perform any function on premises in respect of which any of the following have effect—

- (a) a casino premises licence,
- (b) a betting premises licence, and
- (c) an adult gaming centre premises licence.

(2) But subsection (1) does not apply—

(a) to employment at a time when no activity is being carried on in reliance on the premises licence, or

(b) to employment on a part of premises which are being used for a regional casino at a time when that part is not being used for the provision of facilities for gambling.

(3) The Secretary of State may for the purposes of subsection (2) by regulations make provision for—

(a) distinguishing between one part of premises and another;

(b) determining when use is being made of a part of premises.

(4) A young person commits an offence if he is employed in contravention of subsection (1).

Miscellaneous offences

56 Invitation to participate in lottery

(1) A person commits an offence if he invites, causes or permits a child to participate in a lottery other than—

(a) an incidental non-commercial lottery that is exempt for the purposes of section 258 by virtue of Part 1 of Schedule 11,

(b) a private lottery (whether a private society lottery, a work lottery or a residents' lottery) that is exempt for the purposes of section 258 by virtue of Part 2 of Schedule 11, or

(c) a lottery which forms part of the National Lottery.

(2) Subsections (3) to (6) of section 46 shall have effect in relation to subsection (1) of this section as they have effect in relation to subsection (1) of that section; and for that purpose—

(a) references to a child or young person shall be treated as references only to a child, and

(b) references to gambling shall be treated as references to participation in a lottery.

57 Invitation to participate in football pools

(1) A person commits an offence if he invites, causes or permits a child to participate in football pools.

(2) Subsections (3) to (6) of section 46 shall have effect in relation to subsection (1) of this section as they have effect in relation to subsection (1) of that section; and for that purpose—

(a) references to a child or young person shall be treated as references only to a child, and

(b) references to gambling shall be treated as references to participation in football pools.

58 Return of stake

A person commits an offence if without reasonable excuse he fails to comply with a condition attached to an operating licence by virtue of section 83.

59 Age limit for Category D gaming machines

(1) The Secretary of State may by order create an offence of inviting, causing or permitting a child or young person below a specified age to use a Category D gaming machine.

(2) An order under subsection (1) may, in particular—

(a) apply (with modifications) or include provision similar to section 46(3) to (6);

(b) make consequential amendments of this Act.

(3) Before making an order under subsection (1) the Secretary of State shall consult—

(a) the Commission,

(b) one or more persons who appear to the Secretary of State to represent the interests of persons carrying on gambling businesses, and

(c) one or more persons who appear to the Secretary of State to have knowledge about social problems relating to gambling.

(4) An order under subsection (1) may apply to a class of Category D gaming machine determined by reference to—

(a) the nature of the facilities for gambling which are made available on the machine,

(b) the nature or value of a prize offered by the machine,

(c) the manner in which the machine operates, or

(d) any other matter.

General

60 Temporary use notice

(1) For the purposes of this Part—

(a) a temporary use notice in respect of the use of premises to carry on an activity shall be treated as if it were a premises licence authorising that activity, and

(b) an occasional use notice in respect of premises shall be treated as if it were a betting premises licence.

(2) Sections 47(6) and 182 shall apply in relation to a notice treated as a premises licence by virtue of subsection (1) above.

61 Employment

(1) In this Part a reference to employing a person includes a reference to—

(a) employing or engaging the person whether or not under a contract of employment, and

(b) causing or permitting the person to be employed or engaged.

(2) Where a person commits an offence under this Part by employing a person or by being employed, he shall be treated as committing the offence on each day during any part of which the employment continues.

62 Penalty

(1) A person guilty of an offence under this Part shall be liable on summary conviction to—

(a) imprisonment for a term not exceeding 51 weeks,

(b) a fine not exceeding level 5 on the standard scale, or

(c) both.

(2) But in relation to an offence committed by a young person subsection (1) shall have effect as if—

(a) paragraphs (a) and (c) were omitted, and

(b) in paragraph (b) the reference to level 5 were a reference to level 3.

(3) In the application of subsection (1) to Scotland the reference to 51 weeks shall have effect as a reference to six months.

63 Reasonable belief about person's age

(1) Where a person is charged with an offence under this Part of doing anything in relation to an individual who is a child it is a defence for the person charged to prove that—

- (a) he took all reasonable steps to determine the individual's age, and
- (b) he reasonably believed that the individual was not a child.

(2) Where a person is charged with an offence under this Part of doing anything in relation to an individual who is a young person it is a defence for the person charged to prove that—

- (a) he took all reasonable steps to determine the individual's age, and
- (b) he reasonably believed that the individual was not a young person.

64 Use of children in enforcement operations

(1) Nothing in this Part renders unlawful—

- (a) anything done, in the performance of his functions, by a constable, an enforcement officer or an authorised person, or
- (b) anything done by a child or young person at the request of a constable, enforcement officer or authorised person acting in the performance of his functions.

(2) Subsection (1) applies to an order under section 59 as to the provisions of this Part.

ภาคผนวก ค.

Casino Control Act 2006

PART VII

MINORS

Interpretation of this Part

130. In this Part —

“acceptable proof of age” for a person means —

(a)

documentary evidence that might reasonably be accepted as applying to the person and as proving that the person is at least 21 years of age; or

(b)

evidence that the Authority has declared by notice in writing given to a casino operator to be acceptable evidence in relation to the operation of the casino that a person is at least 21 years of age;

“minor” means a person who is below the age of 21 years.

Part only applies during hours of operation of casino

131. This Part applies to casino premises only during the hours of operation of the casino.

Minors not to enter casino premises

132.

—(1) A minor shall not enter or remain, or take part in any gaming, on any casino premises.

(2) Any minor who contravenes subsection (1) shall be guilty of an offence.

Casino operator to bar minors from casino premises

133.

—(1) A casino operator shall not, without reasonable excuse, permit a minor to enter or remain on the casino premises.

(2) If a minor is on the casino premises, the casino operator shall immediately notify an inspector.

(3) Any casino operator who contravenes subsection (1) or (2) shall be liable to disciplinary action.

(4) It is lawful for the person for the time being in charge of a casino, an agent of the casino operator or a casino employee to remove the minor or cause the minor to be removed from the casino premises, using no more force than is reasonably necessary.

(5) It is a defence to disciplinary action for a contravention of subsection (1) or (2) if it is proved that —

(a)

the minor was 16 years of age or above; and

(b)

before the minor entered the casino premises or while the minor was on the casino premises there was produced to the casino operator or to his agent or employee acceptable proof of age for the minor.

Entry of minors to be prevented

134.

—(1) If a casino operator or a casino employee is aware that a person who may reasonably be suspected of being a minor is attempting to enter the casino premises, the casino operator or casino employee shall refuse the person entry to the casino premises.

(2) The casino operator or casino employee is not required to refuse the person entry if there is produced to the casino operator or casino employee acceptable proof of age for the person.

(3) Any person who contravenes subsection (1) shall be --

(a)

liable to disciplinary action, in the case of a casino operator or a licensed special employee; or

(b)

guilty of an offence, in any other case.

Proof of age may be required

135.

—(1) The person for the time being in charge of a casino, an agent of the casino operator, a casino employee, an inspector or a police officer may if he has reasonable cause to suspect that a person on the casino premises is a minor —

(a)

require the person on the casino premises to state his correct age, name and address; and

(b)

if it is suspected on reasonable grounds that the age, name or address given in response to the requirement is false, require the person to produce evidence of its correctness.

(2) A person who —

(a)

fails to comply with a requirement under subsection (1)(a); or

(b)

without reasonable cause, fails to comply with a requirement under subsection (1)(b),

shall be guilty of an offence.

(3) It is not an offence to fail to comply with a requirement under subsection (1) if the person who made the requirement did not inform the person of whom the requirement was made, at the time it was made, that it is an offence to fail to comply with the requirement.

Minor using false evidence of age

136. A minor who uses any evidence purporting to be evidence of his age in order to obtain entry to or remain on any casino premises is guilty of an offence if the evidence is false in a material particular in relation to the minor.

Notices to be displayed

137.

—(1) The Authority may, by written direction given to a casino operator, require a notice or notices to be displayed within the casino premises with respect to the exclusion from the casino premises of persons below the age of 21 years.

(2) The direction may impose requirements as to the form, position and matter to be displayed on any such notice.

(3) A casino operator is liable to disciplinary action if such a direction is not complied with in relation to the casino.

ภาคผนวก ง.

Gambling Regulation Act 2003

PART 7-MINORS

SECT 10.7.1.

Definitions

10.7.1. Definitions

(1) In this Part-

acceptable proof of age for a person means documentary evidence that might reasonably be accepted as applying to the person and as proving that the person is at least 18 years of age; allow a minor to gamble means-

- (a) accept a bet from, or give or send a ticket or acknowledgement in respect of a bet to, any minor; or
- (b) allow a minor to play a gaming machine in any area of an approved venue; or
- (c) sell a ticket in a public lottery to a minor; or
- (d) accept an entry in a public lottery from a minor; or
- (e) sell a ticket in a club keno game to a minor; or
- (f) accept an entry in a club keno game from a minor; or
- (g) sell a ticket in a keno game to a minor; or
- (h) accept an entry in a keno game from a minor; or
- (i) register a minor as a player in an interactive game; or
- (j) allow a minor to play a gaming machine or other game, or participate in an approved betting competition, in a casino;

* * * * *

gamble means-

- (a) make a bet in a totalisator or approved betting competition; or
- (b) buy a ticket in a totalisator or approved betting competition; or
- (c) play a gaming machine in any area of an approved venue; or
- (d) buy a ticket in a club keno game; or
- (e) buy a ticket in a keno game; or
- (f) participate in an interactive game; or
- (g) make a bet with a registered bookmaker or registered bookmaker's key employee; or
- (h) play a gaming machine or other game, or participate in an approved betting competition, in a casino; or
- (i) buy a ticket in a public lottery; gambling employee means a person employed by a gambling provider who performs functions or duties in relation to the provision of gambling;

gambling provider means-

- (a) the holder of the wagering licence and the gaming licence or the wagering operator; or
- (b) the wagering and betting licensee; or
- (c) a venue operator; or
- (d) a public lottery licensee; or
- (e) a casino operator; or
- (f) a participant within the meaning of Chapter 6; or
- (g) a keno licensee; or

(h) a licensed provider.

(2) For the avoidance of doubt, a reference in subsection (1) to the buying or selling of a ticket includes the buying or selling of a ticket through a vending machine.

SECT 10.7.3.

Offences in respect of allowing a minor to gamble

10.7.3. Offences in respect of allowing a minor to gamble

(1) A gambling provider must not allow a minor to gamble.

Penalty: 120 penalty units.

(2) A gambling employee or an agent of a gambling provider must not knowingly allow a minor to gamble.

Penalty: 20 penalty units.

(3) A registered bookmaker must not allow a minor to gamble.

Penalty: In the case of a body corporate, 120 penalty units; In any other case, 20 penalty units.

(4) A registered bookmaker's key employee must not allow a minor to gamble.

Penalty: 20 penalty units.

SECT 10.7.4.

Offence to assist minor to gamble

10.7.4. Offence to assist minor to gamble

(1) A person must not knowingly assist a minor or enable a minor to gamble.

Penalty: 10 penalty units.

(2) A person must not knowingly assist a minor or enable a minor to obtain entry to or remain in a gaming machine area of an approved venue.

Penalty: 10 penalty units.

(3) A person must not knowingly assist a minor or enable a minor to obtain entry to or remain in a casino.

Penalty: 10 penalty units.

(4) This section does not apply to a person in their capacity as a gambling provider, gambling employee, agent of a gambling provider, registered bookmaker or registered bookmaker's key employee.

SECT 10.7.5.

Offence by minor to gamble

10.7.5. Offence by minor to gamble

A minor must not gamble. Penalty: 10 penalty units.

SECT 10.7.6.

Offences in respect of minors in a gaming machine area or casino

10.7.6. Offences in respect of minors in a gaming machine area or casino

(1) If a minor enters a gaming machine area of an approved venue, the venue operator is guilty of an offence and liable to a penalty of not more than 120 penalty units.

(2) If a gambling employee of a venue operator knowingly allows a minor to enter a gaming machine area of an approved venue, the gambling employee is guilty of an offence and liable to a penalty of not more than 20 penalty units.

(3) If a minor enters a casino, the casino operator is guilty of an offence and liable to a penalty of not more than 120 penalty units.

(4) If a gambling employee of a casino operator knowingly allows a minor to enter a casino, the gambling employee is guilty of an offence and liable to a penalty of not more than 20 penalty units.

SECT 10.7.7.

Offence by minor to enter gaming machine area or casino

10.7.7. Offence by minor to enter gaming machine area or casino

(1) A minor must not enter or remain in a gaming machine area of an approved venue.

Penalty: 10 penalty units.

(2) A minor must not enter or remain in a casino.

Penalty: 10 penalty units.

SECT 10.7.8.

Offence by minor using false evidence of age

10.7.8. Offence by minor using false evidence of age

(1) A minor must not use any evidence that is false in a material particular in relation to the minor in order to gamble.

Penalty: 10 penalty units.

(2) A minor must not use any evidence that is false in a material particular in relation to the minor in order to obtain entry to or remain in a gaming machine area of an approved venue.

Penalty: 10 penalty units.

(3) A minor must not use any evidence that is false in a material particular in relation to the minor in order to obtain entry to or remain in a casino.

Penalty: 10 penalty units.

SECT 10.7.10.

Supervision of vending machines

10.7.10. Supervision of vending machines

A gambling provider must ensure that any vending machine used to gamble is at all times reasonably supervised by a gambling employee or an agent of the gambling provider. Penalty: 20 penalty units.

SECT 10.7.11.

No offence if gambling employee a minor

10.7.11. No offence if gambling employee a minor

Despite anything to the contrary in this Part or the Sentencing Act 1991, a gambling employee who is a minor does not commit an offence if, in his or her capacity as a gambling employee, he or she contravenes a provision of this Part.

SECT 10.7.12.

Defences

10.7.12. Defences

(1) It is a defence to a prosecution for an offence under section 10.7.3, 10.7.4 or 10.7.6 if-

- (a) the minor was above the age of 14 years at the time the acts constituting the offence were committed; and
- (b) immediately before the acts constituting the offence were committed, there was produced to the accused acceptable proof of age for the minor.

(2) It is a defence to a prosecution for an offence under section 10.7.4(2),

10.7.4(3), 10.7.6 or 10.7.7 if-

- (a) the minor concerned was an apprentice (within the meaning of Part 5.5 of the Education and Training Reform Act 2006); and
- (b) the minor's entry into the gaming machine area of the approved venue or casino on the occasion in question was for the purpose only of his or her receiving training or instruction as an apprentice.

SECT 10.7.13.

Proof of age may be required

10.7.13. Proof of age may be required

(1) If an authorised person has reasonable cause to suspect that a person in an approved venue or casino is a minor the authorised person may-

- (a) require the person in the approved venue or casino to state his or her correct age, name and address; and
- (b) if it is suspected on reasonable grounds that the age, name or address given in response to the requirement is false, require the person to produce evidence of its correctness.

(2) A person must not fail to comply with a requirement under subsection

(1)(a) and must not, without reasonable cause, fail to comply with a requirement under subsection (1)(b).

Penalty: 10 penalty units.

(3) It is not an offence to fail to comply with a requirement under subsection

(1) if the person who made the requirement did not inform the person of whom the requirement was made, at the time it was made, that it is an offence to fail to comply with the requirement.

(4) If a person contravenes subsection (2), a member of the force may arrest the person without warrant and bring him or her before a magistrate to be dealt with according to law.

(5) In this section-

authorised person means-

- (a) the person for the time being in charge of an approved venue;
- (b) the person for the time being in charge of a casino;
- (c) an agent of the venue operator;
- (d) an agent of the casino operator;
- (e) a holder of a gaming industry employee's licence;
- (f) a casino employee within the meaning of the Casino Control Act 1991;
- (g) an inspector;
- (h) a member of the police force.

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายพงศกร เรืองเดชขจร เกิดเมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม พ.ศ.2530 ณ กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาระดับชั้นปริญญาตรีนิติศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี ต่อมาเข้ารับการศึกษต่อในหลักสูตรนิติศาสตร์มหาบัณฑิต หมวดวิชากฎหมายอาญาและกระบวนการยุติธรรมทางอาญา สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY